

ΚΑΝ

Η ΕΝ

Η ΕΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΕΤΡΑΣ

ΚΑΙ ΤΟ

ΘΥΜΑ ΑΥΤΗΣ.

« Ἐν παντὶ θεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖ »
« Πλούτῳ κεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρᾷ ποιεῖν »

ΑΘΗΝΗΣΙ.

1865.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2964

II II

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΣΗΤΥΑ ΑΝΥΘ

α. ε. π. ρ. γ. δ. ε. ς. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. α. β. γ. δ. ε. ς. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

ΕΡΕΥΝΑ

1921

ΚΑΝ

Γε

μ

Η ΕΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΤΕΤΡΑΣ
ΚΑΙ ΤΟ
ΘΥΜΑ ΑΥΤΗΣ.

« Ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν »
« Πλούτῳ πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν »

ΑΘΗΝΗΣΙ.

—
1865.

1881

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΤΕΤΡΑ

ΚΑΙ ΤΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ

1881

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πολίτης Ἑλλήν, ὀνομαζόμενος Δημήτριος Π. Καρισκέρης καὶ μετερχόμενος ἐμπόριον ἐν Βάρνη, ἦλθεν εἰς διενέξεις μετὰ τῶν ἐμπόρων Γεωργίου Ζαρίφη, Νικολάου Ζαρίφη καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἀποτελούντων Ἑταιρίαν ἐμπορικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡ Ἑταιρία αὕτη προσοικειωμένη, κύριος οἶδε διὰ τίνων μέσων, τὸν ἐπιτετραμμένον τὰς ἑλληνικὰς ὑποθέσεις Κ. Ζάνον καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν δημοσίους ὑπαλλήλους, διέπραξε κατὰ τοῦ Δημητρίου Π. Καρισκέρη ὅ,τι ἄδικον, ὅ,τι παράνομον, ὅ,τι βάρβαρον καὶ ἀπάνθρωπον δύναται γὰρ συλλογισθῇ ὁ ἄνθρωπος. Τὸ προκείμενον Φυλλάδιον φέρει εἰς φῶς τὰ συμβάντα εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ σημείου εἰς ὃ σήμερον εὐρίσκεται. Ὁ τίμιος καὶ ἀμερόληπτος ἀναγνώστης κρινέτω περὶ τοῦ ἀγῶνος ὃν ἡ αἰσχροκέρδεια, ἡ διαφθορὰ καὶ ἡ ἀτιμία ἤγειραν ἀ μ ἔ σ ω ς μὲν κατὰ τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς περιουσίας πολίτου, ἐ μ μ ἔ σ ω ς δὲ κατὰ τῆς δικαιοσύνης τῶν νόμων καὶ τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἑλληνισμοῦ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ παρόντος φυλλαδίου φέρουσι
τὴν κατωτέρω χειρόγραφον ὑπογραφήν,

Δ. Π. Κανελλόπουλος

Ο Γ. ΖΑΡΙΦΗΣ.

Ο ΕΠΗΤΕΤΡΑΜΜΕΝΟΣ ΤΑ ΤΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝ- ΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ II

Π. ΖΑΝΟΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ

καὶ πάντων τούτων τὰ κακουργήματα.

Α΄.

Παρίστανται πράξεις ἐν τῇ κοινωνίᾳ πολλάκις καὶ παρουσιάζουσι γεγονότα, ἡ ἐκτίμησις τῶν ὁποίων οὐ μόνον ἀποβαίνει δυσκολωτάτη εἰς τοὺς ἐμβριθεστέρους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἡ πραγματικὴ αὐτῶν ἀλήθεια διαστρέφεται καὶ ἡ τύχη τῶν δρώντων προσώπων κρέμαται ἐκ τῆς κακῆς προκαταλήψεως, ἐκ τῆς ἐσφαλμένης φήμης, καὶ ἐκ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τῶν ἐχόντων συμφέρον πρὸς τὴν παραμόρφωσιν αὐτῶν.

Τοιούτων παραδειγμάτων βρίθκει ἡ ἱστορία καὶ ἤθελον ἐκτραπῆ τοῦ σκοποῦ εἰς τὴν παραθέσιν αὐτῶν ἐνταῦθα.

Τὰ γεγονότα ἅτινα εἰσὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν λέγονται ἐθνικά, ὅσας ὑπὸ ὀλοκλήρου Κράτους διαπράττονται καὶ εἰσὶ δημόσια· ὀνομάζονται δὲ ἰδιωτικά, ὅσας ὑπὸ ἐνὸς ἀτόμου ἢ ὁμάδος τινὸς διενεργοῦνται καὶ ἰδιωτικά ὅλως ἀντικείμενα ἀποβλέπουσιν. Πολλάκις ὅμως καὶ ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς γεγονόσι διαδραματίζεται τοσαύτη ποικιλία σχημάτων καὶ παρουσιάζεται τοσαύτη συρροὴ διαφόρων ζητημάτων δικαίου, ὥστε δύνανται νὰ θεωρηθοῦν τὰ γενικώτερα τῶν γεγονότων, τὰ μᾶλλον διαφέροντα οὐ μόνον τὰ ἄτομα καὶ τὰ ἔθνη ἐν μέρει, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει.

καὶ κατὰ συνέπειαν ἄξια νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ὅπερ εἶναι ἡ Κοινὴ Γνώμη, διότι κοινῶν δικαστηρίων ἡ κρίσις ἀποβαίνει ἀνεπαρκῆς καὶ ἀσθενεστάτη πρὸς διατύπωσιν ἀληθοῦς πεφωτισμένης καὶ ἀναμφισβητήτου ἐτοιμηγορίας.

Παρόμοιόν τι γεγονὸς περιχλεῖον ὑψίστην σπουδαιότητα, ἔξοχον διαφέρον καὶ ἔκτακτον βαρύτητα, ἔλαβε χώραν πρὸ δέκα τεσσάρων μηνῶν ἐν Τουρκίᾳ καὶ αὐτοῦ ἡ ἀνάπτυξις ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις θέλει μὲ ἐπασχολήσῃ ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ, ὅπερ δίδω εἰς τὴν δημοσιότητα, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς μικρὰ λαμπὰς πρὸς διαφώτισιν τοῦ δημοσίου πνεύματος καὶ ὡς βάσις ἐφ' ἧς θέλει δυνηθῇ νὰ στήσῃ τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἰδίας ἐτοιμηγορίας ἢ κοινῇ πεποίθησις περὶ τοῦ βίου τῶν παραμενόντων ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων.

Πέποιθα δὲ, ὅτι ὁ ἀναγνώστης, ἐκτιμῶν τὸ ὕψος τῆς μεγάλης ἀληθείας, ἣν ἔθεσα ὡς ἀρχήν, θέλει μὲ ἀκολουθήσῃ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐμβριθείας μέχρι τέλους, ἂν καὶ τὸ ζήτημα δὲν ᾔηται ἐκ τῶν δυναμένων νὰ παρουσιάσωσι θέλγητρα καὶ νὰ διεγείρῳ εἰς τὴν καρδίαν τέρψεις, καθόσον εἶναι θετικόν, καὶ στηρίζεται ἐπὶ ἐγγράφων ὁμολογιῶν καὶ ἄλλων ἐμπορικῶν διατυπώσεων.

Ἐν τούτοις ἐν γεγονὸς ὅπερ διεκύβευσε τὴν τιμὴν ἐμοῦ τοῦ ὑπογεγραμμένου κάτωθεν πολίτου, ὅπερ κατέστρεψε τὴν περιουσίαν τῆς ἀδυνάτου πολυαρίθμου οἰκογενείας μου, ὅπερ ἀποδεικνύει πῶς ἐννοεῖται ἡ ἐμπορικὴ πίστις καὶ τιμὴ ὑπὸ τῶν διαχειριζομένων ἑκατομμύρια καὶ ἀπολαμβάνοντων τὴν πρωτίστην ὑπόληψιν παρὰ τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ, καὶ ὅπερ ἐπὶ τέλους διακηρύττει ὁποίας προστασίας τυγχάνουσι τὰ εὐγενῆ τῆς Πατρίδος τέχνα, τὰ τιμῶντα τὸ ἑαυτῆς ὄνομα, ὑπὸ τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτήν, νομίζω ὅτι δύναται νὰ παρουσιάσῃ τὰ περιφανέστερα θέλγητρα καὶ τὰς ἡδυπαθεστέρας τέρψεις, εἰς τοὺς ἐννοοῦντας ὅτι ἐκ παρομοίων γεγονότων ἐξαρτᾶται ἐν συνόλῳ ὁ θρίαμβος ἢ τὸ ναυάγιον τῆς ἐλληνικῆς ἀποστολῆς.

Ἴδου διατί εἶπον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι ὑψίστης σπουδαιότητος, ἐξόχου διαφέροντος καὶ ἐκτάκτου βαρύτητος. Ἴδου διατί φρονῶ, ὅτι ἕκαστος Ἕλληνα θέλει μετὰ προθυμίας καὶ ὑπομονῆς διεξέλθει τὰ γραφόμενα, ὅχι ἀπλῶς ὡς Ἕλληνα, ἀλλὰ καὶ ὡς πολίτην καὶ ὡς μέλος τῆς ἀνθρωπότητος.

Καὶ τί θελκτικώτερον εἰς τὸν εὐσυνείδητον καὶ τίμιον πολίτην, τοῦ νὰ ἴδῃ ἀποδιδομένην τὴν τιμὴν εἰς ὁμοίον του; τὴν τιμὴν! τὸ πολύτιμον, τὸ ἀνεκτίμητον τοῦτο κεφάλαιον, τὸ ἀποκτώμενον δι' ἰδρώτων καὶ ἐξαγοραζόμενον δι' αἵματος; Τί δὲ περιφανέστερον εἰς τὸν Ἕλληνα τοῦ νὰ ἴδῃ τίνες οἱ λάτρες τῆς Ἑθνικῆς του περιφιλαυτίας, καὶ τίνες οἱ κάπηλοι τῆς ἀξιοπρεπείας, τῆς ἀποστολῆς του, τοῦ ὀνόματός του; Εἰς τὸν Ἕλληνα ἡ περιγραφή σκηνῶν σπαραξικαρδίων καὶ ἴσως πρωτοφανῶν καὶ πρωτακούστων εἰς τὸν χρόνον καθ' ὃν ζῶμεν, αἵτινες ἀφορῶσιν ἓνα ὁμοεθνῆ των, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ διεγείρωσι τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν φρίκην, πλὴν ἃς χρησιμεύσωσιν ὡς διδασκαλίας εἰς αὐτὴν, καὶ ὡς ἐνδελεχῆς μέριμνα τοῦ πῶς νὰ προληφθῶσι παρόμοια ἐν τῷ μέλλοντι. Τί πρὸς τούτοις δύναται νὰ ᾔηται τερπνότερον εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦ νὰ κατανοήσῃ ποία ἡ ἔννοια τῆς ἐμπορικῆς πίστεως ἐν μιᾷ μεγαλουπόλει τῆς ὑψηλίου καὶ ποῖος ὁ βαθμὸς τῆς εἰλικρινείας ἐπὶ τῶν ἰδίων ἐγγράφων του καὶ προφορικῶν ὑποσχέσεων, προσώπων ἐπηρεαζόντων διὰ τῶν συναλλαγῶν τὴν τύχην χιλιάδων ἴσως κατοίκων ἐπὶ τῆς ὑδρογείου; Παραθέτων ταῦτα ἐν προοιμίῳ, ἃς ἀνοίξω ἤδη τὴν σκηνὴν καὶ ἃς ἀρχίσω τὴν ἐκτύλιξιν τοῦ δράματος κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν τάξιν ἐγκαταλείπων ἐλευθέραν τὴν διάνοιαν τοῦ ἀναγνώστου ὅπως ἐκ τῶν μερικῶν παραστάσεων σχηματίσῃ ἰδίαν πεποίθησιν καὶ κρίσιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς πράξεως καὶ ἐξενέγκῃ κατόπιν τὴν αὐστηρὰν ἀλλὰ δικαίαν καὶ ἀληθῆ ἐτοιμηγορίαν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ὅπερ Κοινὴ Γνώμη ἀποκαλεῖται.

Ἐὰν ἡ ἐτυμηγορία αὕτη ἐκφρασθῇ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ πα-

Θόντος ἐκέρδισα τὸν περιδοξότερον στέφανον ὅστις δι' ἐ-
 μέ ἔσεται ἢ σωστικωτέρα παρηγορία τῶν δυσπραγιῶν
 καὶ θλίψεων, συνάμα δὲ καὶ τὸ ψυχαγωγικώτερον βάλ-
 σαμον βαθέων ἀνοιχθείσων πληγῶν, ὥστε οὐ μόνον εἰς
 οὐδὲν θέλω θεωρήσει τὰς παρελθούσας δοκιμασίας, τὰς
 κακώσεις καὶ τὰ μαρτύρια, οὐ μόνον θέλω λησμονήσει
 τὴν πικρίαν τοῦ μέχρι τρυγὸς καταποθέντος ποτηρίου
 τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τῆς συκοφαντίας, ἀλλὰ καὶ τὴν θέ-
 σιν μου θέλω θεωρήσει ἀνωτέραν τοῦ ἀντιπάλου, ὅσον
 ὑψηλὰ καὶ ἂν ἴσταται οὗτος, καὶ μᾶλλον ἐπίζηλον κα-
 θόσον ἐγὼ μὲν θέλω ὑψώσει μέτωπον περιεστερμένον
 διὰ τῆς τιμῆς καὶ κεκοσμημένον διὰ τῆς ἀληθείας πρὸς
 ὃ δὲν θέλει ἀντισταθμίσει τὸ βαρύτιμον ὄνομα τοῦ πλού-
 του καὶ ἡ φήμη προσπεποιημένης ἀρετῆς καὶ γενναιο-
 φροσύνης.

B'.

Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐνῶ
 εὐρισκόμην ἐν μέσῳ τοῦ εὐρυτάτου ἐμπορίου μου ἐν
 Βάρνῃ δημητριακῶν καρπῶν κατεπατήθη καὶ παρεβιάσθη
 δι' ἐνόπλου δυνάμεως τὸ ἄσυλον τῆς οἰκίας μου, ἡρπά-
 γην ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας μου, ἤχθην εἰς
 τὰς φυλακὰς τοῦ Προξενείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει
 Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ ἐκεῖθεν, μετὰ ἐνὸς μηνὸς κρά-
 τησιν, παρεδόλην κατὰ διαταγὴν τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμ-
 μένου Π. Ζάνου παρὰ τὰς συνθήκας καὶ τὰ νενομισμένα
 εἰς τὰ ἐγγχώρια ὀθωμανικὰ δικαστήρια· ἐσφραγίσθησαν αἱ
 ἐν Βάρνῃ Ἀποθήκαι μου, ἐδημεύθησαν καὶ ἐπωλήθησαν
 τὰ ἐν αὐταῖς γεννήματά μου ἄνευ τῆς ἐλαχίστης δια-
 τυπώσεως, ἐνῶ πρό μιᾶς ὥρας διεχειριζόμην χιλιάδας
 λίρας καὶ παρὰ πάντων ἐμακαριζόμην ἐπὶ τῇ ἐξαιρετικῇ
 ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσει μου, αἴφνης εὐρέθην εἰς τὴν θέσιν
 τοῦ κακούργου καὶ ληστοῦ. Ἴδου τὸ γεγονός ὅπερ θέλει
 μὲ ἐπασχολήσει καὶ ἐφ' οὗ ἐπέστησα ἐκ προοιμίων τὴν
 προσοχὴν τοῦ κοινοῦ.

Περιήλθον δὲ ἐν τῇ οἰκτρᾷ ταύτῃ θέσει συνεπεία τοῦ ἐξῆς ἐγγράφου ὅπερ ἐπέδωκεν ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος κατ' ἐντολήν τοῦ Κυρίου Γεωρ. Ζαρίφη πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν, καὶ ἔχει οὕτω.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ὁ υποφαινόμενος ὑπήκοος Ἕλλην νὰ ἐκθέσω τὸ παρὰ πόδας γεγονός, ἐξαιτούμενος τὴν προστασίαν τῆς Σεβαστῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

»Εἰς τὰς 12/24 τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἡμέραν Σάββατον ἀπέστειλα εἰς Βάρναν τὸν ὑπάλληλόν μου Γεώργιον Ἐλευθεριάδην ἐγχειρίσας αὐτῷ τὴν ποσότητα λιρῶν ὀθωμανικῶν 2500 με ῥητὴν διαταγὴν, ὅπως, φθάνων εἰς Βάρναν, καταθέσῃ αὐτὴν τὴν ποσότητα εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ἐκεῖ κυρίου Παρασκευᾶ Νικολαΐδου καὶ ἀκολουθῶς μεταχειρισθῇ κατὰ τὰς ὁδηγίας μου. Εἰς τὸ ἴδιον ἀτμόπλοιον μετ' αὐτοῦ, ἐπεβιβάσθη καὶ ὁ κύριος Δ. Π. Κανισκέρης, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχω ἤδη λαμβάνειν σημαντικὸν ποσὸν χρημάτων καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεποιήθη νὰ κάμω τὴν ἐλαχίστην περισσοτέραν πίστωσιν. Σήμερον ἀπροσδοκῆτως λαμβάνω τὸ ἐπισυνημμένον τηλεγράφημα, ἐξ οὗ δῆλον, ὅτι ὁ ῥηθεὶς κύριος Δ. Π. Κανισκέρης, μετὰ τῶν ἀνθρώπων του, ἐλήστευσαν διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸν ἀποσταλέντα ἄνθρωπόν μου τὸ ποσὸν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2000, ἐξαιτούμαι ὅθεν ὅπως δοθῶσιν ἀμέσως αὐστηραὶ καὶ κατεπείγουσαι διαταγαὶ εἰς τὸν ἐν Βάρνῃ κύριον Πρόξενον Ἕλληνα, ὅπως ποιήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀνάκρισιν, πράξῃ κατὰ τὸν νόμον, καὶ δοθῶσι ταυτοχρόνως ὁδηγίαι ὅπως τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐν Βάρνῃ ἀντιπροσώπου μου κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου, γίνῃ κατάσχεσις ἐπὶ πάσῃ κινητῇ καὶ ἀκινήτῃ περιουσίᾳ τοῦ κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων μου, διὰ τε τὸ ποσὸν τῶν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2000, καὶ δι' ὅσα ἄλλα ἔχω ἤδη λαμβάνειν παρὰ τοῦ ῥηθέντος κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη.»

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14/26 Ὀκτωβρίου 1863.

(Ὑπογρ.) Διὰ τὸν Γ. Ζαρίφην Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος.

Ὁ τὰ τῆς Πρεσβείας ἐπιτετραμμένος κύριος Π. Ζάνος ἐπισημείωσε τὰ ἑξῆς.

«Διευθύνεται κατεπειγόντως ἡ παροῦσα ἀναφορὰ τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἀντιπροσωπευομένου ὑπὸ τοῦ κυρίου Γ. Ζαφειροπούλου, εἰς τὸ ἐν Βάρνη Ὑποπροξενεῖον τῆς Ἑλλάδος, παραγγελλόμενον νὰ ἐνεργήσῃ ἄνευ ἀναβολῆς κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου. Ὁ διοικητὴς Βάρνης θέλει προσκληθῇ νὰ δώσῃ εἰς τὸ Ὑποπροξενεῖον πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς ἐ'ασφάλησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ καταστήματος τοῦ κυρίου Ζαρίφη. Ἐννοούμεν δὲ ἡ ἀνάκρισις νὰ γείνη αὐστηροτάτη καὶ ἡ τῆς κατασχέσεως ἐνέργεια νὰ προχωρήσῃ κατὰ τοὺς νενομισμένους τύπους ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀργοπορίας. Ἀναμένομεν δὲ σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς παρούσης νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ὁ κύριος Κούταβος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συντόνων καὶ δραστηρίων ἐνεργειῶν του.»

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1863.

Ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος

(ὑπογρ.) Π. ΖΑΝΟΣ.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφίεμεν τῷ κυρίῳ Δ. Κανισκέρη κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1620, διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας.

Πέραν τὴν 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντῆς

(ὑπογρ.) Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ἐκ τοῦ παρατεθέντος ἐγγράφου, κατανοεῖ ἕκαστος τὸ ποιητικὸν αἴτιον τοῦ προκειμένου γεγονότος, ὃπερ κατετάραξε τὴν κοινωνίαν, ἀνησύχισε τὸν ἐμπορικὸν κόσμον καὶ ἐθύθισεν εἰς τὸ ἀχανὲς πέλαγος ἐμὲ τὸν δυστυχῆ πολίτην μετὰ πολυμελοῦς ἀδυνάτου οἰκογενείας.

Πρὸ εἴκοσιν περίπου ἐτῶν μετέρχομαι τὸ ἐπὶ τῇ καλῇ τῇ πίστει στηρηζόμενον ἐπάγγελμα τῆς ἐμπορικῆς οἰκίας Κανισκέρη γνωστῆς πρὸ αἰῶνος σχεδὸν ἐν τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ καὶ διακριθείσης πάντοτε ἐπὶ τιμιότητι καὶ εἰλικρινείᾳ ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῆς μετὰ παντὸς μετερχομένου τὴν ἐμπορίαν. Κατὰ τὰ τελευταῖα μάλιστα ἔτη,

ἦτοι κατὰ τὸ 1858—1859 ὅτε τριχυμιώδης ἐποχὴ ἐπέφερε σπουδαίαν κρίσιν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἠνάγκασε τοὺς μεγαλειτέρους ἐμπορικοὺς οἴκους νὰ ὑποκύψωσιν εἰς πτωχεύσεις, τὸ κατ' ἐμὲ ὅμως, ἐνῶ ἡδυνάμην διὰ μιᾶς στερεοτύπου φράσεως «ἀ ν α σ τ ἔ λ λ ω τ ᾶ ς π λ η ρ ω μ ᾶ ς μ ο υ» νὰ κερδοσκοπήσω ἐπὶ τῶν ἀλλοτρίων κεφαλαίων καὶ νὰ ὠφεληθῶ χιλιάδας λιρῶν, προετίμησα νὰ ἰδῶ τοὺς ἄλλους πράττοντας τοῦτο ἐπὶ τῶν ἰδίων κεφαλαίων, νὰ ἐξοφλήσω ταῦτα μέχρι ὀβολοῦ, καὶ νὰ μείνω μὲ τὸ ἀναπαλλοτρίωτον καὶ ἀνεκτίμητον κεφάλαιον τῆς τιμῆς.

Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄνθρωπος ὁ καταγγελλόμενος ἐπὶ ληστεία διὰ βίας 2000, ἢ 2500 λιρῶν ἐπὶ τῇ μυνήσει τοῦ φιλογενεστάτου κυρίου Γ. Ζαρίφη.

Πόσον εἶναι δυστυχῆς ἡ ἀνθρωπότης !

Ὑπολήψεις ἀποκτώμεναι διὰ σειρᾶς γεγονότων ἀπαρτιζόντων ἱστορίαν ὀλόκληρον, δι' ἐνδείξεων ἀνατρέπονται ἄρδην καὶ καθίστανται προβληματικαὶ δι' ἐνὸς ἐγγράφου ὅπερ κατὰ γ γ ε λ ί α ἡ μ ῆ ν υ σ ι ς ἀποκαλεῖται. Περιουσίαι δὲ δι' ἰδρωτός καὶ αἵματος κεκτημέναι, καταστρέφονται ἀπόνως καὶ οἱ παρ' αὐτῶν ἐξαρτῶντες τύχην καὶ ὑπαρξιν, ρίπτονται εἰς τὰς ὁδοὺς μετ' ἀπαθείας οὐωϊκῆς. Πλὴν παντοῦ ἄρά γε συμβαίνει τοῦτο ; δὲν ἔχει ὁ τίμιος ἐγγυήσεις καὶ ἡ ἀρετὴ προμαχῶνας κατὰ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τῆς συκοφαντίας ; ὅχι δὲν συμβαίνει παντοῦ, διότι τότε ἡ κοινωνία δὲν ὑφίστατο ἀλλ' ἤθελεν ἀποσυντεθῆ. Μόνον ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐπισυμβαίνουνσι τὰ τοιαῦτα καὶ ἐξαιρετικῶς εἰς τοὺς χαίροντας τὸ εὐεργέτημα νὰ προστατεύωνται ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς Ἑλλάδος κυρίου Π. Ζάνου, καὶ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, οἵτινες τὴν πλουτοκρατίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι καὶ τὰς ἀρετὰς περιφρονοῦντες, διατάττουσι νὰ καταστραφῶσι τὰ πάντα, ἀρκεῖ μόνον ν' ἀσφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα τοῦ κατασκήματος τοῦ κυρίου Ζαρίφου.

Ἀλλ' ἔστι δίκης ὕψους, διὰ τὰ πάντα ὁρᾷ !

Ἡ ἀρετὴ, ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ἀθωότης, ἐπισκοτίζονται ὑπὸ τῆς ἀπάτης, τοῦ ψεύδους, καὶ τῆς συκοφαντίας, καθὼς καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν νεφελῶν, πλὴν ἔρχεται ὁ καιρὸς καὶ ἀναφαίνονται τελειότεραι καὶ μᾶλλον περιαιγεῖς, καθὼς αὐτὸς ὅταν διαλύωνται τὰ νέφη. Τοῦτ' αὐτὸ θέλει ἐπισυμβῆ καὶ ἡδὴ, ἀρκεῖ ὁ ἀναγνώστης νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ.

Τὸ κοινὸν ἡδὴ γνωρίζει τὸ γεγονός. Ἐπειδὴ ὁμῶς εἶπον ἐν προοιμίῳ ὅτι τὰ γεγονότα εἰσὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν, προερχομένων ἐκ τῶν σχέσεων αὐτῶν, ἔπεται ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ πληροφορηθῇ τὰ τῶν σχέσεων αἵτινες συνέδεον ἐμὲ τὸν Δ. Κανισκέρην μετὰ τοῦ μηνυτοῦ μου κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, ἵνα δυνηθῇ οὐ μόνον νὰ κατανοήσῃ τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ βάρος τοῦ γεγονότος, οὐ μόνον νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς συνεπείας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ καταλογίσῃ τὴν ἐγκληματικότητα πρὸς ὃν ἀληθῶς ἀνήκει. Ἀρχομαι ἀμέσως τῆς διηγήσεως τῆς ὑποθέσεώς μου.

Γ'.

Κατὰ τὸ 1861 κατόπιν συνενοήσεώς μου μετὰ τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορικὸν κατάστημα «Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη» συνέδεσα μετ' αὐτοῦ φιλικὰς καὶ ἐμπορικὰς σχέσεις, ὅπως ἐγὼ μὲν ὡς ἐντολοδότης ἀποστέλλω εἰς αὐτοὺς ὡς ἐντολοδέκτας δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμόν μου δημητριακοὺς καρποὺς, τοὺς ὁποίους τὸ κατάστημα τοῦτο ὑπεχρεοῦτο νὰ ἐκποιῇ ἄλλοτε μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἄλλοτε δὲ ἐν τῇ Δύσει διὰ τῶν ἐν Μασσαλία καὶ Λονδίνῳ ὑποκαταστημάτων του κατὰ τὰς γραπτὰς ὁδηγίας μου.

Συμφωνία δὲ μετὰξὺ ἡμῶν ἐγένετο ὡς ἐξῆς. Τὸ κατάστημα κατὰ τὴν ἀπὸ 16/28 Νοεμβρίου 1861 ἐπιστολήν του πρὸς ἐμὲ ὑπεχρεοῦτο μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν φορτωτικῶν ἐκάστου φορτίου μου νὰ μοῦ προπληρώνῃ

ἀνά δέκα ὀκτῶ (18) φράγκα ἐπὶ ἐκάστης Κάρυκας (μέτρον γαλλικὸν ἰσοδυναμοῦν πρὸς τέσσαρα καὶ μισὸ Κωνσταντινουπόλεως) μετὰ δὲ τὴν πώλησιν καὶ ἐκκαθάρισιν ἐκάστου φορτίου νὰ μοῦ ἐμβάξῃ τὸ ὑπόλοιπον, ἀφοῦ πρότερον ἀφαιρέσῃ διὰ λογαριασμόν του δύο τοῖς ἑκατὸν εἰς προμήθειαν καὶ ἡμισυ τοῖς ἑκατὸν ὡς δικαίωμα ἀσφαλιστηρίου ἐγγυήσεως διὰ τὸ ἀξιόχρεον τοῦ ἀγοραστοῦ.

Ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ταύτῃ ἐγὼ μὲν ἐπελήφθην ἀμέσως τοῦ ἔργου, ἀλλ' ἀμέσως ἐπίσης μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ πρώτου φορτίου μου, τοῦ σταλέντος διὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου «Γαριβάλδη», παρατήρησα τὴν ἐξῆς ἀθέτησιν τῆς ὑποχρεώσεως, τουτέστι, ἐνῶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς του τῆς 16|28 Νοεμβρίου 1861 ὁ Κύριος Ζαρίφης λέγει ὅτι «Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον εἰμποροῦμεν νὰ σᾶς κίμωμεν καὶ τοῦτο πρὸς χάριν σας, εἶναι νὰ σᾶς ἀβαντζάρωμεν (προπληρώσωμεν) δέκα ὀκτῶ φράγκα τὴν Κάρυκαν εἰς τὴν λήψιν τῆς φορτωτικῆς ἐκάστου φορτίου σας, καὶ λάβετέ το παρακαλοῦμεν εἰς καλὴν σημείωσιν.» ἐνῶ λέγω διὰ τῆς ἐπιστολῆς του λέγει ταῦτα, ἅμα ὅμως ἐγένετο κάτοχος τοῦ φορτίου μου, ἡλάττωσε τὴν προπληρωμὴν εἰς ὀλιγώτερον τῶν 15 φράγκων· καὶ ἐγὼ μὲν ἀμέσως τότε δὲν ἔλειψα νὰ κάμω τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τούτου παρατηρήσεις· ἀλλ' οὗτος εἰς ἀπάντησιν διὰ τῆς ἀπὸ 29|10 Δεκεμβρίου 1861 ἐπιστολῆς του μετὰ μακροῦ καὶ σοφιστικοῦ προοιμίου περὶ τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ σιτοφορτίου μου τούτου, μοὶ λέγει τὰ ἐξῆς:

«Καθ' ὅσον ἐξάγεται ἐπὶ τῶν παρατηρήσεών σας μοὶ κάμετε ἐπὶ τῆς προπληρωμῆς σᾶς ἐκάμαμεν διὰ τὸ φορτίον σας μὲ Γαριβάλδη, ναὶ μὲν σᾶς εἵχομεν εἶπεῖ 18 φράγκα τὴν Κάρυκα, πλὴν τότε τὰ σιτάρια μερῶν σας ἐτιμῶντο φράγκα 35 τὴν Κάρυκα, ἥδη δὲ κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις ἔχομεν τῶν σίτων μερῶν σας ἐξ Εὐρώπης μόλις ἀξίζουν περὶ τὰ 28 φράγκα τὴν Κάρυκα. δύνασθε λοιπὸν καὶ μόνοι σας νὰ ἐννοήσητε, ὅτι ἡ προ-

πληρωμή σᾶς ἐκάμαμεν εἶναι ἀνάλογος, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλομεν σᾶς κάμει προπληρωμὴν ἀνάλογον τῶν εἰδήσεων λαμβάνομεν ἐξ Εὐρώπης, καὶ τοῦτο σᾶς παραναλοῦμεν λάβετε το ὑπὸ καλὴν σφραγίσιν.»

Διὰ τοῦ μακροῦ καὶ σοφιστικοῦ τούτου προοιμίου τοῦ ὁ Κύριος Ζαρίφης προσπαθεῖ πρὸς τούτοις νὰ μὲ προκαταλάβῃ ὅτι δῆλον τὸ φορτίον ἦτο εἰς κακὴν κατάστασιν καὶ ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ὥρισε τὴν προπληρωμὴν 18 φράγκα τὴν Κάρικα τὸ εἶδος ἐτιμᾶτο ἐν Εὐρώπῃ φράγκα 35. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρῶ πρῶτον ὅτι ἡ συμφωνία κατὰ τὴν ἀπὸ 16|28 Νοεμβρίου 1861 ἐπιστολὴν τοῦ ἦτο ρητὴ νὰ μοὶ προπληρώνη ἀνά 18 φράγκα τὴν Κάρικα, χωρὶς νὰ λαμβάνηται καθ' ὅλου ὑπ' ὄψιν ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν οὔτε ἐν Εὐρώπῃ, οὔτε ἐν Βάρνῃ, ἀλλὰ καὶ ἡ τιμὴ τῶν 35 φράγκων εἶναι ψευδὴς καθόσον ποτὲ δὲν ἔφθασε τὴν τιμὴν αὐτὴν εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καὶ διότι καθ' ἣν μὲν ἐποχὴν ἐγένετο ἡ συμφωνία τὰ σιτηρὰ ἦσαν ὑποτετιμημένα, καθ' ἣν δὲ ἐποχὴν ἐλήφθη ἡ φορτωτικὴ τοῦ πλοίου «Γαριβάλδη» τὰ σιτηρὰ ἦσαν ὑπερτιμημένα ὡς ἐξάγεται τοῦτο ἐκ τῶν πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῶν τοῦ καταστήματος. Παρατηροῦμεν δὲ δεύτερον ὅτι τὸ φορτίον μετὰ τετράμηνον διάπλουν οὐχὶ μόνον ἔφθασεν εἰς Ἀγγλίαν καὶ παρεδόθη ἐν ἀρίστῃ καταστάσει, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις ἀπήλαυσε καὶ τιμὴν πρώτης ποιότητος ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ ἐκκαθαρίσεως, ὃν βραδύτερον ἔπεμψεν εἰς ἐμὲ ὁ Κύριος Ζαρίφης.

Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς κοινὸν νοῆμον εἶναι περιττὸν νὰ παρατηρήσω ὅτι τὰ σοφιστικὰ ταῦτα προοίμια τοῦ Κυρίου Ζαρίφη ἐγένοντο μόνον ἵνα μὲ ἐκπλήξῃ ἐξ ἀρχῆς καὶ μὲ ἔχῃ διὰ βίου δεδουλευμένον καὶ ὑποχείριον ὥστε, ἐν περιπτώσει ῥήξεως καὶ ἀποκαλύψεως τῆς δολιότητος, αὐτὸς μὲν νὰ παρίσταται ὡς δῆλον εὐεργέτης μου, ἐγὼ δὲ, μὴ ἐνδόσας νὰ σαγηνευθῶ, νὰ παρίσταμαι ὡς ἀγνώμων καὶ ἀχάριστος.

Ἐν τούτοις ἐξηκολούθουν νὰ τῷ πέμπω πάντοτε τὰ φορτία μου, ἐλπίζων ὅτι διὰ τῆς ἐντίμου διαγωγῆς μου

ἤθελον ἀναγκάσει αὐτὸν καὶ ἄκοντα νὰ σεβασθῇ ἑαυτὸν πλειότερον καὶ νὰ μὲ θεωρῇ ὡς γαλακτοφόρον ἀγελάδα μᾶλλον ἢ ὡς θῦμα.

Ὁ Κύριος Ζαρίφης ἠθέλει μίαν πρὸς μίαν τὰς ὑποσχέσεις του· τοιαύτη δὲ κατάστασις πραγμάτων μὲ ἠνάγκασε νὰ ἔλθω μετ' αὐτοῦ εἰς νέαν τινὰ καὶ ὀριστικὴν ἐξήγησιν ἣτις ἐπέφερε τὴν ἀμετάτρεπτον συμφωνίαν τοῦ νὰ μοὶ χορηγῇ μὲν τὴν προπληρωμὴν οὐχὶ φράγκα 18 ἐκάστην Κάρικα, ἀλλὰ μόνον φράγκα 15, ἀλλὰ νὰ μοὶ χορηγῇ πρὸς τούτοις καὶ μίαν πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ φράγκα 25,000, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν λοιπὴν συμφωνίαν τῆς προμηθείας καὶ τοῦ ἡμίσεως τοῖς ἑκατὸν ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ Κύριος Ζαρίφης ὡς δικαίωμα ἀσφαλιστηρίου ἐγγυήσεως διὰ τὸ ἀξιόχρεον τοῦ ἀγοραστοῦ, αἱ λοιπαὶ λέγω συμφωνίαι ἔμειναν ὡς ἦσαν καὶ πρότερον ἀμετάτρεπτοι, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ ἐξηκολούθουν ἀποστολαὶ φορτίων· πρὸς ἀποφυγὴν δὲ πάσης παρεξηγήσεως τοῦ ἀναγνώστου παραθέτω τὸν ἐξῆς παράγραφον τῆς ἀπ' 10[22 Δεκεμβρίου 1862 ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίου Ζαρίφη πρὸς ἐμέ.

«Τὰ ἄνω τρία σιτοφορτία σας ἐκ Καρινῶν 12,500 περίπου πρὸς φράγκα 15 ἀβάριτζο τὴν Κάρικα φέρουσι φράγκα 187,500 καὶ προσθέτει τῆς πιστώσεως σᾶς ἐχορηγήταμεν εἰς τ' ἀνοικτὰ φράγκα 25,000, ὁμοῦ φράγκα 212,500, σᾶς ἀναλογοῦσι καὶ σᾶς ἔχομεν ὡς ὀπισθεν δοσμένα φράγκα 205,200, ὥστε σᾶς ἀναλογοῦσι φράγκα 7,300 νὰ λάβητε».

Ἐπὶ τῇ βάσει ὅλων τῶν ἀνωτέρω συμφωνιῶν κατὰ Μάϊον τοῦ 1863 ἔχων χρηματικὴν ἀνάγκην ἔδωκα ἐντολὴν νὰ μοὶ πωληθῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ πεμφθέν μὲ τὸ ἐλληνικὸν πλοῖον «Ἀχιλλεὺς» φορτίον μου ἐὰν ἐπιτευχθῶσιν οἱ ὅροι τῆς ἐντολῆς μου.

Ὁ Κύριος Ζαρίφης δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀνακαλύψῃ ὅτι τῷ προσφέρεται νέα εὐκαιρία νὰ ἐμπήξῃ τοὺς ὄνυχάς του βαθύτερον εἰς τὸ θῦμά του· ἐνῶ ἐσυμφωνήσαμεν νὰ τῷ παρέχω ἡμισυ μόνον τοῖς ἑκατὸν ὡς ἀσφαλιστήριον ἐγ-

γύρουν δια τὸ ἀξιόχρεον τῶν ἀγοραζόντων τὰ φορτία μου, αὐτὸς ἐκμεταλλευθεὶς τὰς χρηματικὰς μου ἀνάγκας μοὶ ζητεῖ νὰ τῷ παραχωρήσω τρία τοῖς ἑκατὸν ὡς δικαίωμα ἐγγυήσεως, καὶ τοῦτο καθ' ἣν ἐποχὴν εἶχεν ἤδη εἰς τὰς χεῖράς του τὴν φορτωτικὴν τοῦ φορτίου μου, καὶ καθ' ἣν ἐποχὴν προέδλεπον ὅτι ἐγὼ ἤθελον ὠφεληθῆ κατὰ τι πλεότερον ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πωλήσεως τοῦ φορτίου μου ἐρωτῶ ἤδη τὸν ἐμπορικὸν κόσμον, ἐὰν ἐπιτρέπεται εἰς ἔμπορον, καυχώμενον μάλιστα ἐπὶ φιλογενείᾳ καὶ πατριωτισμῷ, νὰ ἐκμεταλλεῖται τὰς ἀνάγκας τῶν ἀνταποκριτῶν του, νὰ ἀθετῇ ῥητὰς καὶ ἀμετατρέπτους συμφωνίας, καὶ ἐκάστοτε νὰ προτείνῃ νέους ὅρους, νέας συμφωνίας καὶ νέας παραχωρήσεις ἀναλόγως τῶν προβλεπομένων κερδῶν τῶν ἀνταποκριτῶν του, ἢ ἀναλόγως τῶν ἐνδεχομένων χρηματικῶν ἀναγκῶν αὐτῶν.

Βλέπων τὴν ἀδίκον ταύτην τοῦ Κυρίου Ζαρίφη ἀξίωσιν, τῷ ἀπηύθυνα τὰς δεούσας παρατηρήσεις, δὲν ἔλειψα δὲ νὰ τῷ ἀναμνήσω καὶ τὰ ὀριστικῶς καὶ ἀμετατρέπτως συμφωνηθέντα, ἀλλ' οὗτος διὰ τῆς ἀπὸ 13|25 Μαΐου 1863 ἐπιστολῆς του μοὶ λέγει τὰ ἑξῆς: «Ὅσον δὲ διὰ τὴν προμήθειάν μας ἐγγυήσεως, ἥτις σᾶς ἐφάνη πολὺ τρία τοῖς ἑκατὸν σᾶς ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι εἶναι πολὺ μικρά, κατόπιν τῶν κινδύνων διατρέχαμεν ἐγγυώμενοι τοσούτων μεγάλων φορτίων.» Ὡς νὰ ἐπιτρέπεται ποτε εἰς τίμιον ἔμπορον σήμερον μὲν νὰ συμφωνῇ ὡς ὅρον στερεὸν καὶ ἀμετάτρεπτον ὅτι ἀρκεῖται μὲ ἀσφαλιστήριον ἐγγύησιν ἡμισυ τοῖς ἑκατὸν, ὅπερ εἶναι ὁ γενικὸς καὶ ἀμετάτρεπτος κανὼν τῶν τιμῶν καὶ ἀδόλων ἐμπόρων ἐπὶ πωλήσεων, αὐρίον δὲ νὰ ζητῇ τρία τοῖς ἑκατὸν καὶ νὰ τῷ φαίνεται μάλιστα μικρά καὶ αὕτη, ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ ἴδιος πωλεῖ, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐκλέγει τὸν ἀγοραστήν καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τοῦτον. Περὶ τὸν δὲ εἶναι νὰ παρατηρήσω ὅτι ἂν τυχὸν ὁ ἀγοραστής εἶναι ἀναξιόχρεως ὁ ἐντολοδόχος οὔτε ἐπὶ ἐννενηήκοντα ἐννέα τοῖς ἑκατὸν ἐγγυᾶται.

Πεισθείς ἐκ τούτων ὅτι ὁ κύριος Ζαρίφης ἔχει πρόθεσιν νὰ μὴ μὲ θεωρῇ ὡς γαλακτοφόρον Ἀγελάδα, ἀλλὰ πάντοτε νὰ μὲ ἔχῃ ὡς θῦμα καὶ ἀναλογιζόμενος τὴν γιγαντιαίαν αὐξήσιν τῶν ἐπιχειρήσεών μου, αἵτινες ἅπασαι ἤθελον ματαιωθῇ ἐφ' ὅσον εὕρισκόμην εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου Ζαρίφη ὥσπερ τὸ στρουθίον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐρωτήσαντος μὲ κακὴν πρόθεσιν τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἂν τὸ ἀνά χεῖράς του στρουθίον εἶναι ζωντανὸν ἢ τεθνεὸς, ἀπεφάσισα νὰ μεταβῶ καὶ αὐθις εἰς Κωνσταντινούπολιν ἵνα ἔλθω εἰς νεωτέρας ἐξηγήσεις καὶ συμφωνίας.

Ἀφ' οὗ δὲ παρέστησα τὸ μέγεθος τῶν μελλουσῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὰς ἐντεῦθεν προσδοκώμενας εἰς ἀμφοτέρους ὠφελείας συνεφωνήσαμεν πρῶτον μὲν προφορικῶς κατόπιν δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν, τῶν ὁποίων χωρία κατόπιν θέλω παραθέσει, τὰ ἑξῆς.

Ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ καταθέσῃ ὡς ἐπιβοηθητικὰ κεφάλαια λίρας ὀθωμανικὰς ὀκτὼ μέχρι δέκα χιλιάδων, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ πληρώσω τὸν νόμιμον ἐμπορικὸν ἐτήσιον τόκον, καὶ νὰ παραλάβω μὲ δαπάνην μου ἄνθρωπόν τινα τῆς ἐμπιστοσύνης του ὡς ἐπιτηρητὴν τῶν πράξεών μου· ὡς τοιοῦτον δὲ ἐξελέξατο τὸν ὑπάλληλόν του Γεώργιον Ἐλευθεριάδην ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ, ὑπ' ἐμοῦ πληρονομένῳ, δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων γροσίων κατὰ μῆνα· μὴ εὐκαιροῦντος τότε τοῦ Ἐλευθεριάδου νὰ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Βάρναν ἀνεβλήθη ἡ ἐκτέλεσις τῶν συμφωνιῶν τούτων, καὶ ἐγένετο προσωρινῶς ἡ ἀκόλουθος, κατὰ τὴν ἀπὸ 27|8 Αὐγούστου 1863 πρὸς με ἐπισολήν.

Ἐκτιμῶντες τὴν παλαιὰν μεταξὺ μας φιλίαν καὶ κηδόμενοι τῆς μελλούσης προόδου σας, ἡ μόνη χάρις, τὴν ὁποίαν δύναμεθα νὰ σᾶς κάμωμεν, εἶναι νὰ σᾶς παραχωρήσωμεν μίαν πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν δύο χιλιάδων καὶ εἰς ἄμεσον παραλαβὴν τῆς φορτωτικῆς τῶν ἀποστολῶν σας γεννημάτων νὰ σᾶς προδίδωμεν (προπληρόνωμεν) τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας των. Τίποτε ὀλιγώτερον τίποτε περισσότερον τούτου δὲν ἐννοοῦμεν νὰ σᾶς κάμωμεν.

Ἡ φράσις δὲ αὕτη νὰ σᾶς προδίδωμεν (προ-
πληρόνωμεν) τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας των, ἐν-
νοεῖ τὴν ἀξίαν τῆς ἐν Εὐρώπῃ τιμῆς τῶν σιτηρῶν (ιδεὲ
τὴν ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1863 καὶ ὑπ' ἄρ. 5665 ἑνορκον
κατάθεσιν τοῦ συνεταίρου τοῦ κυρίου Ζαρίφη, κυρίου Γ.
Δ. Ζαφυροπούλου τοῦ καὶ ὁμορρύθμου τῆς ὑπὸ τὴν ἐ-
πωνυμίαν Ζαφυρόπουλος καὶ Ζαρίφης εταιρίας· ἡ ἐται-
ρία δὲ αὕτη ὡς γνωστὸν σύγκειται ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν
Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη ὑπηκόων Ἑλλήνων, καὶ
Γ. Δ. Ζαφυροπούλου, γυναικαδέλφου τοῦ Γεωρ. Ζαρίφη.)
ὁ συνέταιρος λοιπὸν οὗτος κατέθεσεν ἐνόρκως πρὸς τοῖς
ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς· «Ὁ Δ. Κανισκέρης ἦλθεν ἐνταῦθα
πρὸ τριῶν ἐτῶν καὶ ἐξέφρασεν εἰς ἐμὲ τὴν ἐπιθυμίαν, νὰ
τὸν βοηθήσω, ὅπως, στελλόμενος εἰς Βάρναν, δυνηθῇ
διὰ τῆς προστασίας τοῦ καταστήματός μου νὰ ἐνασχο-
λῇται εἰς ἐπιχειρήσεις γεννημάτων καὶ ἐπειδὴ εἶναι γαμ-
βρὸς ἐνὸς παλαιοτάτου φίλου τοῦ πατρός μου, χάριν
αὐτοῦ ἐδέχθην τὴν πρότασίν του, ἀλλὰ τοῦ ἔκαμον ῥη-
την συμφωνίαν, ὡς καὶ ἀπὸ τὰς ἀνταποκρίσεις φαίνεται
ὅτι ποτὲ πιστώσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲ ν θέ-
λω τοῦ χάμει, ἐχρεώσται νὰ μοὶ πέμπῃ πρῶτον τὸ
φορτωτικὸν τοῦ πλοίου καὶ ἐπὶ τοῦ φορτωτικοῦ νὰ τῷ
δίδω τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων κα-
τὰ τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀγοραίαν τιμὴν αὐτῶν».

Ἀμέσως μετὰ τὰς συμφωνίας ταύτας ἐξαπέστειλα τὸ
ἐκ κριθῆς φορτωτικόν μου μετὰ τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον «Ge-
neral Chassè» ἐκ κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως 36500,
τὴν παραλαβὴν τῶν φορτωτικῶν αὐτοῦ καθὼς καὶ τὰς
προκαταβολὰς ἃς μοὶ παρεχώρησεν ἀπ' αὐτοῦ, μοὶ ἀνα-
φέρει διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῆς του τῆς 17/29 Αὐ-
γούστου 1863 ὡς ἐξῆς.

Κύριε Δ. Π. Κανισκέρη. Εἰς Βάρναν.

«Ἀπαντῶμεν εὐχαρίστως εἰς τὰς δύο φιλικὰς σας τῶν 12/24
καὶ εἰς ἐκείνην τῶν 15/27 τρέχοντος μηνός, τὴν ὁποίαν στιγ-
μηδὸν λαμβάνομεν.

«Ἐσώκλειστα εὔρομεν ἁ. καὶ β'. φορτωτικὴν τοῦ «General Chassè» διὰ κοιλὰ 36500 κριθῆς φορτώσατε ἀπὸ Κάβαρναν καὶ Βαλ-ζίκη τοὺς σχετικοὺς Τεσκερέδες τελωνείου, ἀπόδειξιν τοῦ πλοιάρχου διὰ λίρας ὀθωμανικὰς 110, τοῦ ἐμετρήσατε ἀπέναντι τοῦ ναύλου, καθὼς καὶ φορτωτικὴν τοῦ ἀτμοπλοίου δι' ἓν σακκὶ περιέχον τὸ γενικὸν δείγμα τοῦ φορτίου σας τούτου.

«Κατὰ τὰς μεταξὺ μας περὶ τόκου συμφωνίας ἐκλείσαμεν καὶ τὸν ἐνταῦθα καὶ τὸν εἰς Λονδίνον τρέχοντα λογαριασμόν σας μέχρι σήμερον, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ μὲν εἰς Λονδίνον τρεχομένου σας, ὡς βλέπετε ἀπὸ τὸ ἐσώκλειστον ἀποσπασμά του εἶναι λίρας στερλίνας 2711, 8, 6, εἰς χρέος σας ἐκεῖνο δὲ τοῦ ἐνταῦθα λίρας ὀθωμανικὰς 1258, 22, εἰς χρέος σας· κατόπιν τούτων σᾶς χρεοῦμεν μὲ λίρας ὀθωμανικὰς 1700, σᾶς ἐμβάζωμεν σήμερον εἰς δύο γρόπους, λίρας 6, καὶ 20, διὰ ναῦλον καὶ ἔξοδα τῶν γρούπων μας τούτων, μὲ 1, καὶ 10, διὰ τὸ ἔξοδον ἐνὸς τηλεγράφου σᾶς ἐπέμψαμεν χθὲς, καὶ δι' ἔξοδα δειγμάτων σας ὁμοῦ λίρας ὀθωμανικὰς 2965, 25. εἰς χρέος σας. Σᾶς πιστοῦμεν διὰ τὴν προπληρωμὴν λιρῶν 110 ἐδώσατε ἐκ τοῦ ναύλου εἰς τὸν πλοίαρχον τοῦ «General Chassè» καὶ τὰς ὁποίας θὰ ἐκπέσωμεν ἀπὸ τὴν ὅλην προπληρωμὴν λιρῶν στερλινῶν 250, θὰ τῷ δώσωμεν σήμερον, (μένουν) λίραι ὀθωμανικαὶ 2855, 52. σᾶς χρεοῦμεν ἐπίσης διὰ μεσητεῖαν συναλλάγματος αὐτῶν ἓν ὀγδρόον τοῖς ἑκατὸν λίρας 3, καὶ 57, καὶ πρὸς ἐξίσωσιν τοῦ ἐνταῦθα λογαριασμοῦ σας (τὸ ὅλον) ποσὸν λιρῶν ὀθωμανικῶν 2859 καὶ 9, πρὸς τὸ τρίμηνον συνάλλαγμα Λονδίνου α γρότια 107, 25, μὲ 100 ὡς τρέχει σήμερον, λέγομεν εἰς τοὺς Λονδρέζους μας νὰ χρεώσουν τὸν λογαριασμόν σας μὲ λίρας στερλίνας 2665, 16, 4, ἀπὸ τὰς 29 Νοεμβρίου προσεχούς· ἐξισοῦται ὅθεν οὕτω πως ὁ ἐνταῦθα λογαριασμός σας, καὶ μένει ὁπόταν ἀποζημιωθῶμεν ἀπὸ τὰς ἀσφαλείας διὰ τὸ ναυάγιον τοῦ πλοίου Μπαχρὶ νὰ σᾶς ἀναγνωρίσωμεν ἐγκαίρως.

«Εἰς δὲ τοὺς κυρίους Λονδρέζους μας χρεωστεῖτε λίρας στερλίνας 2711, 8, 6, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐσώκλειστου τρεχομέ-

νου των ὡς ἄνω, λίρας στερλίνας 2663, 16, 4, τὸ ἄνω κον-
δύλι, 250 τὴν προπληρωμὴν ναύλου δίδομεν σήμερον εἰς τὸν
πλοίαρχον τοῦ «General Chassè» τὸ ὅλον λίρας στερλίνας
5627, 4, 10, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο συμπληρεῖ τὰς συμφωνη-
θείσας προδόσεις μας (προπληρωμὰς) ἀπέναντι τοῦ κριθοφορ-
τίου σας μὲ «General Chassè» καὶ τὴν συμφωνηθείσαν πί-
στωσιν εἰς τὰ ἀνοικτὰ λίρας ὀθωμανικὰς 2000, ἀπέναντι τοῦ
ὑπὸ φόρτωσιν κριθοφορτίου μὲ Lucca ὁπόταν δὲ μᾶς στείλετε
τὴν φορτωτικὴν αὐτοῦ θὰ σᾶς ἐμβάσωμεν ὅτι καὶ ἀναλογεῖν.

Κατὰ τὸν ἐνταῦθα σταλέντα μοι λογαριασμὸν φαίνο-
μαι καθαρὸς χρεώστης, εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ ὑποκατάστημα
τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ λιρῶν στερλινῶν 5627, 4, 10, ὅ-
περ συμπληροῖ κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ κυρίου Ζαρίφη τὴν τε
προπληρωμὴν τοῦ φορτίου μου καὶ τὴν πίστωσιν εἰς τ' ἀ-
νοικτὰ, ὁ λογαριασμὸς ὅμως οὗτος, ἐκ κακῆς προθέσεως
γενόμενος, ἀντιφάσκει εἰς τὰ συμφωνηθέντα, ὅπως ἀ-
κολούθως ἐπιφυλάττομαι νὰ ἀποδείξω δι' ἀκριβοῦς λο-
γαριασμοῦ. Τοῦκο δὲ μένον ἐκ προοιμίων ἐνταῦθα λέγω,
ὅτι ὁ κύριος Ζαρίφης κάμνων τοιούτους ὑπολογισμοὺς,
κύριον σκοπὸν ἔχει νὰ μὲ παριστᾷ δῆθεν χρεώστην τοιού-
των κεφαλαίων, σιωπᾷ δὲ καθ' ὁλοκληρίαν, ὅτι εἰσέ-
πραξε διὰ λογαριασμὸν μου τὸ προϊόν τοῦ ναυαγηθέν-
τος φορτίου μου μὲ Μπαχρῇ, λίρας πλειοτέρας τῶν χι-
λίων καθὼς ἐπίσης σιωπᾷ καὶ τὴν προπληρωμὴν τοῦ ναύ-
λου 250 λιρῶν ἃς ἐπλήρωσε μὲν πρὸς τὸν πλοίαρχον
ἀπέναντι ναύλου, ἀφοῦ πρότερον ἀφῆρεσε τὰ δικαιώματα
τῆς προμηθείας του καὶ ἀσφαλείας, ἀλλ' ἐσυμψήφισε ἀ-
κολούθως ἐκ τοῦ ὅλου τοῦ ναύλου του, ἀφαιρουμένων
λοιπὸν τῶν κονδυλίων τούτων τὸ πρὸς τὸν Ζαρίφην χρέος
μου μένει πολὺ ὀλιγώτερον τῶν συμφωνιῶν ἃς ὑπεχρεοῦ-
το οὗτος νὰ προκαταβάλλῃ ἀμέσως μετὰ τὴν παραλα-
βὴν τῆς φορτωτικῆς τοῦ φορτίου μου κατὰ τοὺς συμφω-
νηθέντας ἀμετατρέπτους ὅρους μας· σιωπῶ δὲ καὶ ἄλ-
λας λεπτομερείας, διότι ταύτας, ὡς προεῖπον, θέλω ἀ-
ναπτύξαι ἀκολούθως.

Κατόπιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ φορτίου τούτου ἔδωκα ῥητὴν ἐντολὴν νὰ πωλήσῃ ὑπὸ ὅρους καὶ διὰ μὲν τῆς ἀπὸ 24|5 Σεπτεμβρίου 1863 ἐπιστολῆς του πρὸς ἐμέ ἀνεγνώρισε τοὺς ὅρους τούτους ὡς ἑξῆς· «Ἐσημειώσαμεν ὅτι τότε μόνον δύνανται νὰ προπωλήσωσιν οἱ Λονδρέζοι μας τὸ κριθοφορτίον σας μὲ «General Chassé» ὅταν ἤθελον ἐπιτύχῃ τὰ 24, 6, ἄλλως δὲ νὰ φυλάξωσι τὸ εἰς Φαλμουτ φθάσιμόν του καὶ τότε νὰ τὸ δώσωσιν εἰς τὸ συμφερώτερον σας»· διὰ δὲ τῆς ἀπὸ 28|10 Ὀκτωβρίου ἐτέρας ἐπιστολῆς του μοῦ ἀναγγέλει τὴν πώλησιν αὐτοῦ κατὰ παραδίασιν τοῦ ὅρου τῆς ἐντολῆς μου, πωλήσαντος δηλαδὴ αὐθαιρέτως τὸ φορτίον μου εἰς Σελίνια 23, ἐν ᾧ μέχρι τῶν 30|12 Ὀκτωβρίου μοῦ ἐσημείωσε διὰ συνεχῶν ἐπιστολῶν του ὅτι ἡ τιμὴ τῶν κριθαρίων τῆς ποιότητος αὐτῆς ἦτον Σελίνια 25 καὶ οἱ κερδοσκόποι δὲν ἦσαν εὐδιάθετοι νὰ προσφέρωσι περισσότεραν τιμὴν· ὥστε ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς τιμῆς καὶ καθ' ἣν ἡμέραν ἐγένετο ἡ εἰκονικὴ αὕτη πώλησις τοῦ φορτίου μου ἦτο μέχρι τῶν 25 Σεληνίων· ἐκ τῆς ἰδίας λοιπὸν αὐτοῦ ὁμολογίας ἐξάγεται ἡ ἄδολος πρόνοια τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε τὸ κατὰστημα τοῦτο ὑπὲρ τῶν συμφερόντων μου· ἐντεῦθεν δύναται τις νὰ εἰκάσῃ κατὰ πόσον ἐπεθύμει ὁ Κ. Ζαρίφης τὴν προαγωγὴν μου καὶ ποίαν ἀξίαν ἔδιδεν εἰς τὴν μετὰ τοῦ κυρίου πενθεροῦ μου φιλίαν του.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἐν Βάρνη εὐρισκόμην ἐν τῷ μέσῳ τεραστίου συναγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἀγοραστῶν, ἐπειδὴ ἡ ἐποχὴ τῆς ἐσοδίας ἦτο μόλις εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς, ἐπειδὴ εἶχον ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀναλάβει ἀπείρους ὑποχρεώσεις, ἐξηκολούθησα τὴν φόρτωσιν καὶ ἀποστολὴν φορτίων εἰς τὸν Ζαρίφην· ὅθεν κατόπιν τοῦ μνημονευθέντος φορτίου μου μὲ «General Chassé», καὶ πρὶν ἔτι μάθω τὴν κατὰ παράδασιν τῶν ὅρων τῆς ἐντολῆς μου πώλησιν τοῦ φορτίου αὐτοῦ, ἔπεμψα εἰς παραλαβὴν του ἕτερα δύο φορτία, ὡς καὶ τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς του τῆς 7|19 Σεπτεμβρίου 1863 δι' ἧς ἀναφέρει τὰ ἑξῆς.

α' Εν καιρῷ ἐλάβομεν τὰς φιλικὰς τῶν 12, 14, καὶ 5[17 τρέχοντος μηνὸς τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν μᾶς ἐνεχείρησεν ὁ πλοίαρχος τοῦ Αὐστριακοῦ πλοίου Lucca εἰς τὸ ὅποιον ἐφορτώσατε κριθὴν κοιλὰ 28260, κατὰ τὰς φορτωτικὰς καὶ τὸν Τεσκερὲ τοῦ τελωνείου, εὔρομεν ἐσώκλειτον τὴν φορτωτικὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου Ἀχιλλεὺς κοιλὰ 26928 κριθῆς φέρουν Κουάρτερ 3300, τὸν Τεσκερὲ τοῦ τελωνείου του καὶ τὸ γενικὸν δεῖγμα τοῦ φορτίου σας τούτου.

» Κατὰ διαταγὴν σας ἐπληρώσαμεν εἰς τὸν κύριον Καλήγερον τὸ Βόνο σας ἐκ λιρῶν 50, ὑπεδέχθημεν προσέτι τὰς τρεῖς τράτας σας ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 1550 καθὼς καὶ τὰς προηγούμενας τέσσαρας ἐξ ὁμοῦ λιρῶν ὀθωμανικῶν 1633. Μὲ τὰ πόσά ταῦτα σᾶς ἔχομεν ὡς βλέπετε μὲ τὸ παραπάνω δοσμένα τὰ συμφωνημένα ἀβάντζα, ἐπειδὴ ὅμως βλέπομεν ὅτι ἔχετε ἀνάγκην χρημάτων τώρα ὅτε μᾶς λέγετε ὅτι καταγίνεσθε εἰς προβλέψεις σίτου, διὰ νὰ σᾶς εὐκολύνωμεν σᾶς ἐμβάζομεν σήμερον εἰς ἓνα γροῦπον λίρας ὀθωμανικὰς χιλίας τὸν ναῦλον τῶν ὁποίων ἐπληρώσαμεν καὶ φροντίσετε τὴν παραλαβὴν των δυνάμει τῆς ἐσωκλείστου φορτωτικᾶς. Λάβετε ὅμως ὑπὸ καλὴν σημείωσιν ὅτι ἂν δὲν μᾶς στείλητε φορτωτικὸν νέον κάμριαν χρηματικὴν ἄλλην εὐκολίαν δὲν ἔχετε νὰ μᾶς ζητήσητε· ἐπομένως πρὸ τῆς ἀποστολῆς φορτωτικοῦ μὴ μᾶς σύρτε οὐδ' ὀβολὸν διότι δὲν θὰ ὑποδεχθῶμεν τὰς τράτας σας ».

Ἡ ἀξιοσημεῖωτος αὕτη ἐπιστολή του ἤθελε κάμει εἰς ἕκαστον ἀδιάφορον ἄνθρωπον τὴν μεγαλητέραν ἐντύπωσιν· ἀλλ' ἀπὸ ἔμπορον ἀθετήσαντα ἢ ὑπεκφυγόντα καὶ τὰς πρώτας καὶ τὰς δευτέρας καὶ τὰς τρίτας συμπεφωνημένας ὑποχρεώσεις του, καὶ προσπαθοῦντα παντοίοις θεμιτοῖς καὶ ἀθεμίτοις τρόποις νὰ ὠφελῇται ἐκ τοῦ θύματος του, δὲν ἠδυνατο νὰ προσδοκᾷ βεβαίως πλειότερον σεβασμὸν τῆς ὑπολήψεώς του.

Ἀπόδειξις δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ μου τούτου εἶναι τὰ ἐξῆς· ὅτι δηλαδὴ μέχρι τῆς παραλαβῆς τοῦ φορτίου μου General Chassè ὁ κύριος Ζαρίφης διὰ τῆς 17[29 Αὐ-

γούστου 1863 ἐπιστολῆς του ἔλεγε « τοῦτο συμ-
πληροῖ τὰς συμφωνηθείσας προδόσεις
(προπληρωμὰς) ἀπέναντι τοῦ φορτίου σας General Cbas-
sè ». ἤδη δὲ λαμβάνει εἰς τὴν κατοχὴν του δύο ἕτερα
φορτία μου συγκείμενα ἐκ κοιλῶν Κωστ. 55188 κρι-
θῆς καὶ ἐν ᾧ ἔπρεπε κατὰ τὴν φράσιν τῶν συμφωνιῶν
μας νὰ μοῦ ἐμβάσῃ λίρας Ἀγγλικὰς 6024 περίπου,
μοὶ ἐμβάζει μόνον 3919, 1, 16, καὶ μάλιστα λέγει
ὅτι μοῦ ἐμβάζει καὶ καθ' ὑπέρβασιν πρὸς χάριν μου λί-
ρας χιλίας· ἐρωτῶ πάντα τίμιον ἄνθρωπον ποῦ εἶναι ἡ
ὑπέρβασις; ποῦ εἶναι ἡ χάρις καὶ ἡ προστασία ἣν ὁ
τίμιος ἄνθρωπος ὑπεσχέθη; Τίς ἐκ τῶν δύο ἡμῶν πα-
ρέβη τὰς ὑποσχέσεις του οὐχὶ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις;
Βλέπων καὶ ἐνταῦθα πρόδηλον τὴν κακὴν διάθεσιν
τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ προσπαθήσας νὰ πείσω ἑμαυ-
τὸν, ὅτι ταῦτα πιθανὸν νὰ προέρχωνται καὶ ἐξ ἄλλου
τινὸς, ἀπεφάσισα νὰ αἰτήσω ἐπιμόνως κατὰ τὰς πρῶ-
τας μου συμφωνίας τὴν παρ' ἐμοὶ ἀποστολὴν τοῦ ἄν-
θρώπου τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἵνα μὴ ὑπόκειμαι πάν-
τοτε εἰς τοιαύτας κατὰ χάριν μου ὑπέρβασεις
καὶ ἵνα ἐνεργῶ τὰς ἐπιχειρήσεις μου ἀπροσκοπτώτερον.
Ὁθεν τὴν 19[1 7βρίου 1863 τῷ διεύθυναι τὴν ἐξῆς
ἐπιστολήν μου.

Κύριοι Ζαφ. καὶ Ζαρίφη.

« Σᾶς ἐπικυρῶ τὴν προλαβοῦσαν μου τῶν 16|28 λήξαντος,
τὴν ὁποίαν σᾶς ἐνεχείρησα τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μου
καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἀντίγραφον εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ πέμψητε
διὰ τῆς πρώτης σας ἐπειδὴ διὰ τὸ στενὸν τοῦ τότε καιροῦ δὲν
ἐπρόφθασα νὰ τὸ λάβω. Ἄμα τῇ ἀφίξει μου ἐνταῦθα ἔλαβα
γνώσιν τῶν τιμῶν καὶ ποσότητος ἀμαξῶν καθ' ἐκάστην μᾶς
ἔρχονται, καὶ ἀμέσως σᾶς εἶχον διευθύνει τὸ τηλεγράφημά μου
διὰ νὰ μάθετε τὴν θέσιν τῆς ἀγορᾶς μας, καὶ σήμερον ὁ ἀριθ-
μὸς τῶν ἀμαξῶν ὑπερβαίνει τὰς 2000, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ
πλεῖστον μέρος εἶναι δέκατα· ἐκ τούτων κύριοι παρατηρεῖτε,
ὅτι εἶναι ἡ μοναδικὴ περίστασις κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἔχων δια-

θέσιμα χρήματα δύναται νὰ κάμῃ ἀγορὰς εἰς λίαν συμφερού-
σας τιμὰς.

» Ἐὰν λοιπὸν κύριοι ἔχετε τὴν διάθεσιν νὰ κάμωμεν μερικὰ
φορτία διὰ συντροφικὸν λογαριασμὸν ἐξ ἡμισείας, ἢ νὰ μοῦ πα-
ρέξητε τὴν χρηματικὴν ἄφθονον εὐκολίαν σας διὰ λογαρια-
σμὸν μου ὡς εἴχομεν μείνει σύμφωνοι δεόν νὰ μὲ προφθάσητε
διὰ πρώτου ἀτμοπλοίου ἱκανὸν ποσὸν χρημάτων εἰς ἀκέραια
πεντάρια, Μετζιτιέδες, καὶ μέρος εἰς λίρας ἢ μὲ τὸν κύριον
Ἐλευθεριάδην ἂν ᾔῃαι ἤδη εἰς καιρὸν, ἢ μὲ ἄλλον τῆς ἐμπι-
στοσύνης σας ὑπάλληλον, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἔρους καὶ συμφωνίας
ὡς εἴχομεν συνεγνωθῇ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσφαλείας σας
καὶ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ὑπαλλήλου σας ».

Εἰς ἀπάντησιν δὲ τῆς ἐπιστολῆς μου ταύτης ὁ κύριος
Ζαρίφης μοῦ ἔγραψε τὴν ἐξῆς ἀξιωματημὸν ἐπιστο-
λὴν τοῦ τῆς 21|3 Ὀκτωβρίου 1863.

Κύριε Δ. Π. Καρυσκέρη.

« Ἀπαντῶμεν εὐχαρίστως εἰς τὰς φιλικὰς σας 16|28 λή-
ξαντος, καὶ 19|1 τρέχοντος μηνός. Τὴν πρώτην μᾶς ἐγράψατε
κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν σας, σᾶς ἐσωκλείομεν δὲ ἀντίγρα-
φὸν τῆς ἀφ' οὗ μᾶς λέγετε ὅτι δὲν εἴχατε προφθάσει νὰ λάβητε
τὸ ἀντίτυπὸν τῆς. Μᾶς ζητεῖτε πάλιν νέας χρηματικὰς εὐκο-
λίας, πλὴν ἀφ' οὗ σᾶς ἔχομεν, φίλε, προδοσμένην (προκαταβε-
βλημένην) ὅλην περίπου τὴν ἀξίαν τῶν τριῶν κριθοφορτίων σας
καὶ 3500, λίρας πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν χρεωστεῖτε νὰ
περιμένετε οὐδ' ὀβολὸν πλέον, πρὶν μᾶς ἀσφαλῆσητε διὰ φορ-
τωτικοῦ, ἐκτὸς μόνον, ἐὰν ὅταν ἔλθῃ ἐκ Μασσαλίας ὁ ὑμέτε-
ρος κύριος Γεώρ. Δ. Ζαφειρόπουλος δυνηθῶμεν νὰ στείλωμεν
αὐτόθι κανένα ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης μας διὰ νὰ κάμω-
μεν συντροφικὰς μαζῇ σας πράξεις ὅπως συνομιλήσαμεν ἐν-
ταῦθα ».

Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἔδωκα ἐντολὴν διὰ
τῆς ἐπιστολῆς μου τῆς 23|5 8δρίου 1863 νὰ μοὶ ναυ-
λώσουν δύο πλοῖα τὸ μὲν διὰ δύο ἐκ τῶν τριῶν λιμέ-
νων Καβάρας, Μπαλτζίκη καὶ Βάρνας, λαμβάνων τὴν

διαταγήν μου ἐκ τοῦ τελευταίου, ἢ τοῦλάχιστον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συμβολαίου τοῦ Αὐστριακοῦ Lucca, νὰ ἐκτελέσωσι καὶ τοῦ ῥηθέντος τὴν ναύλωσιν ὅπως παραλάβῃ τὸ φορτίον του εἰς κριβήν· τὸ δὲ κατ' εὐθείαν διὰ τὸν λιμένα Βάρνης, τοῦ ὁποίου τὸ φορτίον εἰς σῖτον εἶχον ἤδη ἑτοιμον εἰς τὰς ἀποθήκας μου, συγχρόνως δὲ ἔγραφον πρὸς αὐτοὺς εἰς ἀπάντησιν τὰ ἑξῆς·

« Ἀναφορικῶς τοῦ ἐμβάσματος σᾶς ἐζήτησα εἶδον νὰ μοι λέγετε ὅτι δὲν θὰ μοι κάμνῃτε τοιοῦτον πρὶν σᾶς ἀσφαλίσω διὰ φορτωτικῶν, ἢ ἐκτὸς μόνον, ὅταν ἀπολαύσητε τὸν ὑμέτερον Κύριον Γ. Δ. Ζαφειρόπουλον καὶ ἀποφασίσῃτε μετὰ τοῦ ἰδίου, ὅπως μοι πέμψῃτε ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας διὰ νὰ κάμωμεν συντροφικὰς ἐπιχειρήσεις, ἢ διὰ λογαριασμόν μου ὡς εἴχομεν συκομιλήσει. Καγὼ Κύριοι γνωρίζω ὅτι ἐξ ἐνὸς μὲν ἐπιθυμεῖτε τὴν πρόοδον καὶ ὠφέλειάν μου, ἀφ' ἑτέρου ὁμως δὲν ἐννοεῖτε συνάμα νὰ ἐκτίθεσθε καὶ μὲ ποσότητος χρημάτων ἀπέναντί μου. Ὡς πρὸς τοῦτο νομίζω δὲν ἔλειψα συγχρόνως μὲ τὴν αἰτησίαν μου περὶ ἐμβάσματός σας νὰ σᾶς συστήσω ὅπως μοῦ πέμψῃτε καὶ τὸν κατάλληλον ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας. Τὰς αὐτὰς δὲ συστάσεις ἀναγκάζομαι κατ' ἐπανάληψιν νὰ σᾶς ὑποβάλλω καὶ αὖθις· διότι αὕτη καὶ μόνη εἶναι ἡ κατάλληλος περίστασις ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐλπίζω νὰ ὠφεληθῶ ὥστε πρέπει νὰ μὲ βοηθήσητε μὲ ὁποιονδήποτε τρόπον ὑμεῖς ἐγκρίνετε ἀσφαλέστερόν σας· διότι Κύριος εἶδε πότε πάλιν θὰ παρουσιασθῇ τοιαύτη περίστασις κτλ. Εὐχομαι ἐκ καρδίας νὰ μάθω ἐκ πρώτης σας τὴν αἰσίαν ἐπάνοδον τοῦ ὑμετέρου Κυρίου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου καὶ συγχρόνως τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀπόφασίν σας περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀνθρώπου σας ἐνταῦθα, ὅπως ἔμβωμεν εἰς συντροφικὰς ἐπιχειρήσεις. Εἰς περίστασιν ὁμως κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἴσθε εἰς καιρὸν νὰ ἀποφασίσῃτε ἀμέσως τὸ τοιοῦτον, παρακαλῶ μὴ μὲ ἀφήσῃτε ἄνευ χρημάτων κλπ. »

Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἔλαβον τηλεγράφημάτων δι' οὓς μοι ἀνήγγειλαν τὴν ναύλωσιν καὶ ἐτοιμότητα

πρὸς ἀπόπλουν τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου Anne, ὅπερ μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ἀγκυροβόλησεν εἰς τὸν ὄρμον Βάρνης διὰ νὰ λάβῃ τὰς διαταγὰς μου. Διὰ δὲ τῆς ἀπὸ 28|10 Ὀβρίου ἐπιστολῆς του μοὶ ἀνήγγειλε τὰ ἑξῆς.

Κύριε Α. Π. Κατισκέρη.

«Μᾶς γράφετε ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο ὑπεχρεοῦτο νὰ φορτώσῃ εἰς Κάβαρναν καὶ Μπαλτζίκη ἀπὸ τὸ ἀνὰ χεῖράς σας ὅμως Ναυλοσυμφωνητικόν του θὰ ἴδῃτε, ὅτι εἰς μίαν ἐκ τῶν τριῶν σκαλῶν Βάρνας, Καβάρνας καὶ Μπαλεζικίου θὰ γείνῃ ἡ φόρτωσις, καὶ ἐπομένως ἂν δὲν τὸ φορτώσῃτε εἰς Κάβαρναν μόνον, χρεωστεῖτε νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃτε διὰ νὰ τὸ κοινοποιήσωμεν εἰς τὰς ἐν Λονδίνῳ ἀσφαλείας.»

Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης βλέπει ὁ ἀναγνώστης πόσον ἐσέβετο ὁ Κύριος Ζαρίφης ἑαυτὸν καὶ τὰς ἐντολάς μου· τὸν παραγγέλλω νὰ μοῦ ναυλώσῃ πλοῖον διὰ νὰ παραλάβῃ ἐκ δύο λιμένων τὸ φορτίον του, καὶ οὗτος τὸ ναυλώνει διὰ νὰ τὸ παραλάβῃ ἐξ ἑνὸς μόνου· με παραγγέλλει διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλω τοῦτο μόνον ἵνα τὸ κοινοποιήσῃ εἰς τὰς ἐν Λονδίνῳ ἀσφαλείας· οὐδεμίαν δὲ λαμβάνει ὑπὲρ ἐμοῦ πρόνοιαν οὔτε συλλογίζεται τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθη ἀπέναντί μου εὐθύνην· ὥς νὰ ἦτο δυνατόν νὰ μεταφέρω τὸ ἥμισυ ἑνὸς ὀλοκλήρου φορτίου μου εἰς ἓνα μόνον λιμένα, ἢ νὰ συμπληρώσω ὅλον τὸ φορτίον ἐν αὐτῷ, ἢ καὶ δοθέντος, ὅτι κατωρθοῦτο τοῦτο, ὥς νὰ μὴν ἐγίνωσκεν ὁ Κύριος Ζαρίφης ὅποσαι ζημίαι ἤθελον ἀκολουθήσει καὶ ὅποση βραδύτης, ἐν καιρῷ μάλιστα χειμῶνος, καὶ ὥς νὰ ἄγνόει, ὅτι ταῦτα πάντα ἤθελον ἐπιβαρύνει αὐτὸν καὶ μόνον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν πλοίαρχος δὲν συγκατετίθετο νὰ ἀπέλθῃ ἵνα φορτώσῃ καὶ εἰς ἕτερον λιμένα, ἢ δὲ συμπλήρωσις τοῦ ὅλου φορτίου τοιαύτης μάλιστα χωρητικότητος ἦτο ἀδύνατον νὰ γείνῃ εἰς ἓνα μόνον λιμένα· ἐπειδὴ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν περιέμενον τὴν ἀφίξιν καὶ τοῦ ἑτέρου πλοίου, τοῦ ὁποίου τὴν ναύλωσιν καὶ ἀναχώρησιν διὰ τηλεγραφήματος μοὶ ἀνήγγειλε, καὶ τοι δυνάμενος νὰ

διαμαρτυρηθῶ καὶ νὰ ἐγλαταλείψω εἰς λογαριασμόν του τὴν παρὰ τὰς διαταγὰς μου ναύλωσιν τοῦ πρώτου πλοίου, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ ὅμως ῥῆξις μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, καθ' ἣν ἐποχὴν εὐρισκόμην εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν ἐργασιῶν μου καὶ ἤμην πολὺ ἐκτεθειμένος, ἠναγκάσθην νὰ φορτώσω καὶ αὐτὸ τὸ πλοῖον παρὰ τὴν θέλησιν καὶ τὰ συμφέροντά μου διὰ σίτου ἐκ Βάρνης καὶ οὕτω ἀνεδέχθην τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προετοιμάσω ἐν διαστήματι ὀλίγων μόνον ἡμερῶν τῶν δύο τούτων πλοίων τὰ φορτία, συνιστάμενα ἐκ σιτηρῶν ἄνω τῶν πεντήκοντα χιλιάδων κοιλῶν. Εὐρεθεὶς οὕτω ἐκτεθειμένος εἰς μεγάλας δυσχερείας ἐνεκα τῆς ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου Ζαρίφη παραβιάσεως τῆς ἐντολῆς μου, παρεκάλεσα αὐτὸν δι' ἐπανειλημμένων ἐπιστολῶν μου νὰ μοὶ κάμῃ εὐκολίας τινὰς χρηματικὰς, καὶ πρὸ τῆς παραλαβῆς τῶν φορτωτικῶν, ὅπως διορθώσω τὸ λάθος του, συνάμα δὲ τοῦ ἀνήγγειλον τὴν ἐναρξιν τῆς φορτώσεως τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου οὐχὶ διὰ κριθῆς ὥς εἶχον παραγγεῖλει, καὶ εἰς ξεχωριστοὺς λιμένας, ἀλλὰ διὰ σίτου καὶ ἐκ τοῦ λιμένος Βάρνης· ἐνῶ λοιπὸν ὁ Κύριος Ζαρίφης ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ συναισθανθῇ κάλλιον τὴν δυσχερῆ θέσιν μου, οὗτος τοῦναντίον ἠρονήθη τὴν δικαίαν ταύτην αἰτησίαν μου, ἀντὶ δὲ εὐκολιῶν μοὶ ἔπεμψε τὸ ἐξῆς ὅλως ἀπροσδόκητον τηλεγράφημα.

Κύριε Καρισκέρη.

Κωνσταντινούπολις, 14 8βρίου 1863.

« Ἐλαβον τὰς ἐπιστολάς 12 καὶ 13. Ὅταν θὰ γείνωμεν κάτοχοι τοῦ φορτίου Anne θὰ σᾶς κάμωμεν ἐμβάσματα, σημειώσατε καλῶς τὴν ἀπόφασίν μας καὶ μὴ ἐκδώσητε τίποτε, διότι θέλομεν ἀφήσει ὑπὸ διαμαρτύρησιν. »

Ζαφειρόπουλος.

Τοῦ τηλεγραφήματος τούτου τὴν ἐκτίμησιν ὑπό τε τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ὑπὸ τὴν ἠθικὴν ἀφίνω νὰ κάμῃ ἕκαστος πολίτης· πιστεύω δὲ ὅτι οὐδένα θὰ διαλάβῃ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἂν δὲν παρέβαινε τὴν ἐντολήν μου ὁ

Κύριος Ζαρίφης δὲν ἤθελον εὐρεθῇ οὕτω ἐκτεθειμένος· διότι ἄλλη εἶναι ἡ τιμὴ τῆς κριθῆς, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχον παραγγείλη νὰ μοὶ ναυλώσῃ τὸ πλοῖον, καὶ ἄλλη ἡ τοῦ σίτου δι' οὗ ἠναγκάσθην νὰ φορτώσω αὐτό· ἄλλο εἶναι τὸ νὰ φορτώσῃ τις πρᾶγμα ἑτοιμον, καὶ ἄλλο τὸ νὰ ἐτοιμάσῃ ἀμέσως πρᾶγμα διὰ νὰ φορτώσῃ 25,000 κοιλῶν πλοῖον διὰ σίτου. Δὲν θέλει διαλάβει ἐπίσης τὸν ἀναγνώστην πιστεύω, καὶ τὸ ἐξῆς συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ ἔνεκα τῆς παραδιάσεως τῆς ἐντολῆς μου, μοὶ ἔμειναν νεκρά καὶ ἀκίνητα προσωρινῶς καὶ τὰ κεφάλαια, ὅσα εἶχον δαπανήσει πρὸς ἀγοράν τῆς κριθῆς.

Καί τοι δὲ καλῶς ἐννοήσας τὴν τε δριμύτητα καὶ ἀπανθρωπίαν τοῦ τηλεγραφήματος τούτου, ἀποδίδων ὁμῶς αὐτὰ μόνον εἰς ἐμπορικὴν φειδωλίαν καὶ εἰς ἐνδεχομένας εἰσηγήσεις ἄλλων, ἐξηκολούθησα δραστηρίως τὴν φόρτωσιν τοῦ πλοίου, διὰ δὲ τοῦ ταχυδρομείου ἔγραψα τὰ ἐξῆς·

Ἐν Βάρνῃ, τῇ 3/15 86ρίου 1863.

Κύριε Ζαφειρόπουλε καὶ Ζαρίφη.

«Σᾶς λέγω ὅτι μὲ ὅλους τοὺς κακοὺς καιροὺς ὅπου ἐξακολουθοῦν θέλω προσπαθήσει νὰ φορτώσω τὸ Anne διὰ νὰ σᾶς προφθάσω τὰ φορτωτικά, ἂν ὁμῶς πάλιν καὶ δὲν προφθάσω, διὰ πρώτου ἀτμοπλοίου, μὴ λείψετε, παρακαλῶ, μὲ τὸ ἀνωτέρω ἔμβασμά σας νὰ μοὶ πέμψητε καὶ ἐπὶ τούτου ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας, διὰ νὰ ἀπαλλαγθῇτε ἀπὸ κάθε ἀνφιβολίαν καὶ ἀνησυχίαν καὶ ἰδίους ὀφθαλμοῖς νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν πράξεών μου πρὸς ἠθικὴν μου εὐχαρίστησιν καὶ ἱκανοποίησίν μου ἐνταῦτ' ἑνώπιον τῶν φθονερῶν, οἵτινες ἐπιβουλεύονται τὰ συμφέροντά μου. Τὰ ἔξοδα καὶ ἀντιμισθίαν τοῦ ἀπεσταλμένου σας ἀναδέχομαι ὥς καὶ προφορικῶς σᾶς εἶχον εἶπει, καὶ μέ τινα παράβλεψιν ἀκόμη ἐν ἀνάγκῃ διότι προτιμητέον δι' ἐμὲ εἶναι νὰ ὑποστῶ τοιοῦτον ἔξοδον καὶ νὰ ἀκολουθῶ τὴν ἐργασίαν μου μὲ ἄνεσιν καὶ ἡσυχίαν ἐν ὅσῳ θεωρῶ τὰς τιμὰς συμφερούσας καὶ ἡμεῖς συνάμα νὰ μένετε καθ' ὅλα ἡσυχοὶ καὶ ἀσφαλεῖς,

παρὰ συνεχῶς νὰ σᾶς ἐνοχλῶ ἔνεκα ἀπρὸς δόκητων περιστάσεων καὶ νὰ θυσιάζωνται ἐνταυτῷ τὰ συμφέροντα καὶ ἡ ὑπόληψίς μου. »

Συνάμα μὲ τὴν ἐπιστολήν μου ταύτην ἔσυρα καὶ συνάλλαγμα 257 λιβρῶν ὀθωμανικῶν.

Ἀλλ' ἀντὶ εὐμενοῦς τινὸς ἀπαντήσεως εἰς τὴν εἰλικρινῇ καὶ πλήρῃ ἐμπιστοσύνης ταύτην ἐπιστολήν μου, ἀντὶ νὰ συνέλθῃ ὁ Κύριος Ζαρίφης καὶ συναισθανθῇ τὴν θέσιν μου καὶ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς μὲ ἐξέθεσεν ἔνεκα τοῦ σφάλματός του, ἀντὶ νὰ μὲ βοηθήσῃ κατὰ τι νὰ διορθώσω τὸ σφάλμα του τοῦτο καὶ νὰ ἐξέλθω τῆς δυσγεροῦς θέσεώς μου, ἀντὶ τούτων ὅλων ἀποσιωπᾶ καθολοκληρίαν τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστολῆς μου, λησμονεῖ δὲ καὶ τὰς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ προγενεστέρας συμφωνίας καὶ μοὶ ἀπήντησεν διὰ τῆς ἀπὸ 5/17 8βρίου 1863 ὡς ἐξῆς.

Κύριε Καρισχέρη.

« Τώρα λαμβάνομεν τὴν ἐπιστολήν σας τῶν 3/15 ἐξ ἧς βλέπομεν μὲ μεγάλην μας δυσარέσκειαν, ὅτι μᾶς ἐτύρατε λίρας ὀθωμανικὰς 257, τὴν τράταν σας ταύτην θέλομεν ὑποδεχθῇ διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους· πρῶτον διότι τὴν ἐτύρατε πρὶν λάβητε τὸ τηλεγράφημά μας καὶ ἐπὶ τῇ διαβεβαιώσει σας, ὅτι σᾶς ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὴν ἀκυρώσητε· δεύτερον διότι τὸ πρὸς εἶναι μικρὸν καὶ μὲ ὅλην μας τὴν δυσαρέσκειαν δὲν ὑπάγει ἡ καρδιά μας διὰ τόσον μικρὸν ποσὸν νὰ βλάψωμεν τὴν ὑπόληψίν σας· σημειώσατε ὅμως καλῶς νὰ μὴ μᾶς σύρετε πλέον τίποτε πρὶν ἡμεῖς σᾶς εἰπῶμεν, ἀφ' οὗ λάβωμεν τὴν φορτωτικὴν τοῦ Anne· διότι ἀφίνοντες κατὰ μέρος κάθε αἴσθημα φιλίας δὲν θὰ ὑποδεχθῶμεν κατ' οὐδένα τρόπον. »

Καί τοι δικαιοῦμενος μετὰ τὴν ἐπιστολήν ταύτην νὰ διακόψω πᾶσαν ἐμπορικὴν σχέσιν μου μετὰ τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, διὰ νὰ μὴ τῷ δώσω ὅμως τὸ ἐνδόσιμον νὰ δικαιολογῇται ὅτι ἐγὼ ἤμην ὁ παραίτιος ἐξηκολούθουν μὲ τὴν μεγαλητέραν ἀταραξίαν τὸ ἔργον μου, ἐφόρτωσα τὸ

Ἀγγλικὸν πλοῖον Anne ἀξίας 5000 λιρῶν, τῷ ἀνήγγειλα τοῦτο διὰ τηλεγραφήματος καὶ δι' ἐπιστολῆς μου τὴν 7|19 8βρίου 1863, τῷ ἐπανελάβον τὴν τελείαν φόρτωσιν αὐτοῦ, τῷ ἔπεμψα ἐσώκλειστον τὴν φορτωτικὴν, τεσκερὲ τοῦ τελωνείου καὶ ἀπόδειξιν τοῦ πλοιάρχου διὰ τὴν προπληρωμὴν ναύλου.

Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν συμφωνιῶν μου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τηλεγραφήματός του τῆς 14 ὅταν θὰ γείνωμεν κάτοχοι τοῦ φορτωτικοῦ Anne θὰ σᾶς κάμωμεν ἐμβάσματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπὸ 5|17 8βρίου ἐπιστολῆς του, τῷ ἔσυρα δύο συναλλαγματικὰς 900, καὶ 800 λιρῶν, συγχρόνως δὲ ἔγραψα νὰ μοὶ ἐμβάσῃ τὸ ὑπόλοιπον τῶν προκαταβολῶν εἰς χρηματοδέματα ...

Ἀλλ' ὁ φιλογενὴς καὶ εὐσυνείδητος κύριος Ζαρίφης, ἀφ' οὗ ἔβαλεν εἰς τοὺς ὀνυχὰς του τὸ φορτίον μου, λησμονήσας πάσας τὰς περὶ προκαταβολῶν συμφωνίας μας, λησμονήσας τὸ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου τηλεγράφημά του, λησμονήσας τὴν ἀπὸ 5|17 Ὀκτωβρίου ἐπιστολήν του, ἀντὶ ὑποδοχῆς τῶν συναλλαγμαμάτων μου καὶ ἀποστολῆς τοῦ ὑπολοίπου τῶν προκαταβολῶν εἰς χρηματοδέματα, μοὶ ἔπεμψε τὸ ἐξῆς κεραυνοβόλον τηλεγράφημα.

Κωνσταντινούπολις 21 8βρίου 1863.

Κύριε Καμισκέρη!

«Ἐλάδομεν τὴν ἐπιστολήν καὶ τηλεγράφημα σας, λυπούμεθα πολὺ διότι δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς κάμωμεν τοιαύτας χάριτας, ἀφίνομεν ὑπὸ διαμαρτύρησιν κάθε συναλλαγματικὴν σας μέχρι τῆς παραλαβῆς καὶ τοῦ φορτωτικοῦ τοῦ ἑτέρου Μεκλεμβουργικοῦ πλοίου «Anne Howitz».

Ἄς ἀναγνώσῃ τις ἂν δύναται μὲ ἀταραξίαν ψυχῆς τὸ τηλεγράφημα τοῦτο, ἃς ἀναλογισθῇ τὰς γραπτὰς πρὸς ἐμὲ ὑποχρεώσεις τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἃς παραβάλλῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο τηλεγράφημα μὲ τὸ προηγούμενον τῆς 14 Ὀκτωβρίου καὶ μὲ τὴν ἐπιστολήν τῆς 5|17

86ρίου, καὶ ἅς κρίνη τις τῶν δύο ἡμῶν εἶναι «ληστής».

Περὶ τὸν δὲ εἶναι νὰ εἶπω ὅτι τοιαύτη πράξις ἐὰν ἐλάμβανε χώραν εἰς ἕτερον εὐνομούμενον Κράτος, ὁ κύριος Ζαρίφης ἤθελε σήπεσθαι πρὸ πολλοῦ εἰς τὰς φυλακάς. Περὶ τὸν εἶναι ἐπίσης νὰ παρατηρήσω ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον Anne τοῦ ὁποίου τὸ φορτίον ἐλάβεν ἤδη εἰς τοὺς ὄνυχάς του ὁ κύριος Ζαρίφης, χωρὶς νὰ ἐκπληρώσῃ οὐδεμίαν οὔτε τῶν γραπτῶν ὑποχρεώσεων του, οὔτε τῶν διὰ τοῦ τηλεγράφου τῆς 14 καὶ τῆς ἐπιστολῆς του τῆς 5/17 Ὀκτωβρίου ἐπαναληφθεισῶν ὑποσχέσεων του, καὶ ἄλλο εἶναι τὸ Anne Howitz Μεκλεμβουργικόν, τοῦ ὁποίου ἐπίσης ἤθελε νὰ βάλλῃ εἰς τοὺς γαμψοὺς ὄνυχάς του τὸ φορτίον καὶ ἔπειτα, ὡς ἔλεγε δ.ἀ τοῦ τελευταίου τηλεγραφήματός του, τῆς 21 86ρίου, νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐντίμους ὑποχρεώσεις καὶ ὑποσχέσεις του. Παρακαλῶ ὁμῶς τὸν ἀναγνώστην νὰ μὴν ἐπισπεύσῃ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του, διότι μετ' οὗ πολὺ θέλει ἰδεῖ ἄλλας ἐντιμοτέρας πράξεις τοῦ κυρίου Ζαρίφη καὶ θέλει πεισθῇ ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐκ τῆς ἑδρας τοῦ κομμοῦ γραφείου του ὁ ἐντίμος κύριος Ζαρίφης, ὁ καυχώμενος ἐπὶ τιμιότητι καὶ φιλογενείᾳ, ἐφήρμοσεν εἰς ἑαυτὸν ἀξιολογώτατα τὸ «Φωνάζει ὁ κλέπτης διὰ νὰ φοβηθῇ ὁ οἰκοκύριος».

Ἐκ τοῦ ὄντως ἀπαισίου καὶ ἀπροσδοκίτου τούτου τηλεγραφήματος ὅλος ἐμβρόντητος γενόμενος ἀπεφάσισα, ὡς ὑπὸ ληστῶν διωκόμενος, νὰ μεταβῶ κατεσπευμένως εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅπως λάβω προφορικὰς παρὰ τοῦ κυρίου τούτου διασαφήσεις καὶ πληροφορηθῶ τὸ αἶτιον τῆς τοιαύτης αἰφνηδίου πρὸς ἐμὲ κακῆς προθέσεώς του, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιστάσει κατέστρεφεν ἄνευ νομίμου λόγου ἢ ἄλλης αἰτίας τὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψίν μου, συνάμα δὲ ὅπως ἐξασφαλίσω καὶ τὴν περιουσίαν μου, ἥτις δυστυχῶς μέχρι σήμερον εὐρίσκεται εἰς τοὺς ὄνυχάς του.

Ἄμα τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀφίξει μου διευθύν-
 θην πρὸς τὸν φιλογενῆ κύριον Γεώργιον Ζαρίφην πρὸς
 ὃν ἐξέθηγα τὰ δίκαια παράπονά μου· οὗτος δὲ διὰ τρό-
 που εὐγενοῦς μὲν ἀλλ' ὑπούλου μοι εἶπε, «λυποῦμαι
 διὰ τὰ δυσάρεστα ταῦτα περιστατικά σου, πλὴν μὴν ἀ-
 νησυχῆς πήγαινε νὰ ἡσυχάσῃς καὶ αὔριον θὰ καταβῶ
 ἀφεύκτως εἰς τὸ γραφεῖον καὶ διορθῶνω τὴν δουλειάν
 σου».

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐθεώρησα καλὸν νὰ ἀνταμώσω καὶ τὸν
 κύριον Γ. Δ. Ζαφειρόπουλον γυναικάδελφον καὶ συνέται-
 ρον ὁμόρρυθμον τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη, ὃν καὶ ἔτυχον
 ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

Ἄμα ἐνεφανίσθην ἐνώπιον τοῦ κυρίου τούτου, οὗτος
 μὲ τρόπον ὅλως βάρβαρον καὶ ἀπότομον, μὲ τρόπον
 οὐδόλως συνάδοντα πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν του, καὶ
 ἐναντίον καὶ αὐτῆς τῆς κοινῆς ἀγωγῆς «δὲν σοῦ ἐτηλε-
 γράφησα μοῦ λέγει, ὅτι κατ' οὐδένα λόγον δὲν δέχομαι
 τὰς συναλλαγματικάς σου, ἂν πρῶτον δὲν μοι πέμ-
 ψῃς καὶ τὰς φορτωτικάς τοῦ Μεκλεμβουργικοῦ πλοίου
 Anne Howitz ; »

Ἐν ᾧ δὲ ἐγὼ εἰς ἀπάντησιν τῶν ἀνελπίστων τού-
 των λόγων του καὶ τῆς συμπεριφορᾶς του ἤρχισα νὰ τῷ
 ἐπιφέρω δικαίας τινὰς παρατηρήσεις καὶ ἐν ἐναντίᾳ πε-
 रिπτώσει νὰ τὸν παρακαλέσω, ὅπως τέλος πάντων χά-
 ριν εὐσυνειδησίας καὶ φιланθρωπίας, ὑποστηρίξωσι τὴν
 ἀδίκως θυσιαζομένην τιμὴν καὶ ὑπόληψίν μου, οὗτος
 ἀπ' ἐναντίας χωρὶς νὰ μ' ἀφήσῃ τοῦλάχιστον λόγῳ
 ἀπλῆς φιλοφροσύνης νὰ φέρω εἰς πέρας τὰ λεγόμενά μου.

«Εἶμαι ἀρκετὰ συγχυσμένος, μὲ διακόπτει, ἀπὸ τὰ
 περιστατικά τοῦ ὑπαλλήλου μας, ὅστις μᾶς ὑπεξαίρεσε
 περὶ τὰς 9000, λίρας ὀθωμανικάς» (διὰτί ἄραγε τοῦτο;
 ὁ καιρὸς θ' ἀνακαλύψῃ πολλά). Ἄλλ' ἐπέπρωτο φαίνε-
 ται ἢ παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου των ὑπεξαίρεσις τῶν 9000
 λιρῶν νὰ πέσῃ εἰς βάρος τῆς κεφαλῆς μου καὶ τῆς ἐμ-
 πορικῆς μου πίστεως καὶ νὰ κινήσῃ τὴν ἀγανάκτησιν
 τῶν κυρίων τούτων ἐναντίον ἐμοῦ, ὅλως ἀθώου καὶ εἰς

ἀμοιβαίας μετ' αὐτῶν πρὸ τόσου χειροῦ ἐμπορικᾶς ἐνεργείας διατελοῦντος!

Ἄλλ' ἔστω· ἤδη κατατεθλιμμένος καὶ ἀπηλπισμένος ἀπῆλθον.

Αὐθημερὸν μετέβην περὶ τὴν 10 π. μ. εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ἐντολοδόχων μου ἔνθα ἔτυχον τοὺς ἀδελφοὺς κυρίους Γεώργιον καὶ Νικόλαον Ζαρίφην μετὰ τινὰ δὲ συνδιάλεξιν μὲ εἶπον « Ἐπειδὴ πρόκειται νὰ φορτώσῃς καὶ τὸ Μεκλεμβουργικὸν πλοῖον Anne Howitz ἀπεφασίσαμεν ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ Ζαφειροπούλου (κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν καὶ τούτου φθάσαντος) νὰ σᾶς παραχωρήσωμεν 2500 λίρας ὀθωμανικᾶς εἰς μετρητὰς, καὶ μετὰ τὴν ἀποφόρτωσιν καὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ φορτωτικοῦ καὶ αὐτοῦ νὰ σοὶ κάμωμεν τὰ ἀναγκαῖα ἐμβάσματα. » Κατὰ συνέπειαν σκεφθεὶς ὠριμώτερον τὴν κινδυνώδη θέσιν μου, εἰς ἣν ἀπροσδοκῆτως μὲ ἔφεραν, παραλαβὼν τὸ ρηθὲν ποσὸν παρ' αὐτῶν ἐπὶ ἐγγράφῳ ἀποδείξει κατὰ τὸ σῶνθηδες τῆς αὐτῆς χρονολογίας (12 | 24 Ὀκτωβρίου 1863) ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου, τὸν ὁποῖον μοὶ ἔδωκαν κατ' αἵτησίν μου ὥς συμβοηθὸν καὶ ὑπομίσθιον ἐκ μέρους μου ὑπάλληλον, διότι πρὸ μηνῶν, ὅπως ἐκ τῆς μεταξὺ ἡμῶν ἀλληλογραφίας ἐμφαίνεται, εἶχον προφορικὴν τε καὶ ἔγγραφον συνεννόησιν, ὅπως μοὶ πέμψωσιν ἄνθρωπόν των τινὰ διὰ νὰ μὲ βοηθῇ καὶ ἐπιτηρῇ εἰς τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα τῶν εἰσερχομένων εἰς τὰς ἀποθήκας μου σιτηρῶν δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμόν μου.

Τέλος ἐπιβιβάσθεις μετὰ τοῦ Ἐλευθεριάδου ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ, λαβὼν μάλιστα ἐν καὶ μόνον εἰσητήριον τῆς διευθύνσεως τοῦ Αὐστριακοῦ ἀτμοπλοίου δι' ἀμφοτέρους, εἶδον κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ ἀπόπλου τοῦ ἀτμοπλοίου νὰ ἐγχειρισθῶσιν εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην ἐπιστολαὶ ἐκ μέρους τοῦ καταστήματος, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον μοὶ εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστον.

Τὸ γεγονός τοῦτο τῆς μεταγενεστέρως ἐγχειρίσεως τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν ὑστέρων, ἦτοι ἐκ τῶν μέχρι σή-

μερον διαδραματισθέντων, μοί δίδει ἀφορμὴν νὰ ὑποπτευ-
θῶ, ὅτι οἱ Κύριοι οὗτοι μετὰ τὴν πρὸς ἐμὲ παράδοσιν τῶν
χρημάτων μετέβαλον γνώμην δώσαντες ἴσως ἄλλας
ὁδηγίας παρὰ τὰ συμφωνηθέντα μετ' αὐτῶν πρότερον.

Α'.

Τὴν Κυριακὴν 13|25 Ὀκτωβρίου 1863 ὥραν I μ. μ.
κατεπλεύσαμεν εἰς Βάρναν· ἐξερχόμενος δὲ τοῦ ἀτμο-
πλοίου παρέδωκα τὸν σάκκον μου, ἐν ᾧ περιείχετο τὸ
ποσὸν τῶν 2500 λιρῶν εἰς τὸν λεμβοῦχον, καὶ μετὰ τὴν
εἰς τὴν ἀποβάθραν ἀπόδοσίν μου παρέδωκα ἰδίῳις χερ-
σὶν αὐτὸν εἰς τὸν Κύριον Φωτινὸν Εὐαγγελάτον γνωστὸν
μοι διὰ τε τὴν τιμιότητα καὶ ἄλλα ἠθικὰ προσόντα, ὅπως
κατὰ τὴν διαταγὴν μου φέροι αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν μου,
ὅστις καὶ ἐξετέλεσε κατὰ γράμμα τὴν παραγγελίαν μου.
Ἐξελθόντες ἤδη εἰς τὴν παραλίαν μετὰ τοῦ Κυρίου Ἐλευ-
θεριάδου, ἀφοῦ ὡς προεῖπον παρέδωκα τὸν σάκκόν μου εἰς
τὸν Κύριον Φωτεινὸν Εὐαγγελάτον, ἐξηκολουθήσαμεν
μετὰ τοῦ Κυρίου Ἐλευθεριάδου τὴν εἰς τὴν οἰκίαν μου ἄ-
γουσαν ὁδὸν ἐν μέσῳ πληθούσης τῆς ἀγορᾶς, χαιρετῶντες
καὶ ἀντιχαιρετῶμενοι ὑπὸ τῶν γνωρίμων μας· ἐξωθεν δὲ
τῆς οἰκίας τοῦ Κυρίου Τετέσκη συνηπαντήσαμεν τὴν ἄλ-
λοτε οἰκοδέσποιναν τοῦ ῥηθέντος Ἐλευθεριάδου Κυρίαν
Σουλτανὴν Χ. Δανιὴλ καὶ ἀφοῦ ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς συνω-
μίλησε μετ' αὐτῆς διέταξεν ὥστε τὰ ἐπιπλά του, ἅτινα
ἤρχοντο κατόπιν δι' ἐνὸς ἀχθοφόρου, νὰ μετακομισθῶσιν
εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ῥηθείσης, καὶ πάραυτα ἡ βέλγησίς του
ἐξετελέσθῃ. Ἐγὼ δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ τῆς ῥηθείσης ἐξηκο-
λουθήσαμεν τὴν εἰς τὴν οἰκίαν μου ἄγουσαν ὁδὸν, ἐνθα καὶ
φθάσαντες διεμείναμεν ἐπὶ μίαν καὶ ἐπέκεινα ὥραν. Ἐντὸς
δὲ τοῦ ἰδιατέρου δωματίου μου μετ' ἄλλων ὀμιλιῶν εἶπον
αὐτῷ ὅτι θεωρῶ πρωτίστην ἀνάγκην χάριν τῆς ὑπολήψεώς
μου, τὴν ὁποίαν οἱ προϊσταμένοι σου ὡς καλῶς γνωρίζεις
ἀνευ λόγου προσέβαλον, νὰ πληρώσω τὰ ὀφειλόμενα

ἀπὸ τῆς ἀξίας τοῦ φορτίου Anne, ὅπερ οἱ Κύριοί σου ἔλαβον πρὸ ἡμερῶν εἰς χεῖράς των, καὶ ἀκολούθως νὰ φροντίσω καὶ περὶ τῆς φορτώσεως τοῦ Μεκλεμβουργικοῦ Anne Howitz πλοίου. Ἐπειδὴ ὁμως βλέπω ὅτι δὲν θέλουσιν ἐξαρχέσει τὰ χρήματα ταῦτα, ἅτινα ἔλαβον, ἂν τὸ ἐγκρίνης γράψον νὰ μᾶς ἐμβάσωσι καὶ ἄλλα χρήματα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς φορτώσεως τοῦ πλοίου.

Ταῦτα καὶ ἄλλα παραπλήσια ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, ὅστις ὁμως ἐφαίνετο ἐναντίος τῶν σκέψεών μου, ἔνεκα (φαίνεται) τῶν ἰδιαιτέρων ὁδηγιῶν τοῦ τὰς ὁποίας εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Κυρίου Δ. Παντζίρη ὑπαλλήλου τοῦ καταστήματος, ὅστις τῷ εἶχεν ἐγχειρίσει τὰς ἐπιστολάς κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν ἀπόπλου τοῦ ἀτμοπλοίου.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐξῆλθεν οὗτος τοῦ οἴκου μου, παραπονούμενος καὶ ὀργιζόμενος ἐναντίον μου.

Αἴφνης δὲ περὶ τὴν 5 ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας Μ. Μ. ὁ διευθύνων τότε τὸ ἐν Βάρνη ὑποπροξενεῖον Κύριος Ὁράτιος Β. Σούτερ, συνοδευόμενος παρὰ τοῦ Κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου καὶ παρὰ τινος Ξενοφῶντος Ἀντωνίου, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἤρχισεν ἐρωτῶν με προφορικῶς τοὺς λόγους τῆς παρανόμου δῆθεν κατακρατήσεως τῆς τζάντας τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου, τῆς ἐμπεριεχούσης κατὰ τοὺς διῆσχυρισμοὺς αὐτοῦ, ἐν ποσὸν χρημάτων· δώσας δὲ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὅτι δηλονότι ἔχω ἀνὰ χεῖράς μου τὰ χρήματα ἅτινα οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐντολοδόχοί μου μοὶ παρέδωκαν ἀπέναντι τοῦ μεταξὺ ἡμῶν ὑφισταμένου ἀμοιβαίου λογαριασμοῦ, καὶ ἀποκρούσας τὰς παραλόγους καὶ ὅλως πρωτοφανεῖς καὶ πρωτακούστους δι' ἐμὲ ἀπαιτήσεις τοῦ Ἐλευθεριάδου, ὃν ὡς ἄνθρωπον συμβοηθὸν μου παρέλαβον μετ' ἐμοῦ κατὰ τὴν ἐκεῖθεν ἀναχώρησίν μου, καὶ τὸν ὁποῖον τότε παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν εἶδον ἀπαιτητὴν τῶν χρημάτων τούτων, καὶ ὅτι ἐκτὸς τούτων, οὐδενὸς ἑτέρου γεγονότος ἔχω γνῶσιν, προσέθεσα περὶ τοῦ παρανόμου τρόπου καὶ τῆς ἀνευ οὐδεμιᾶς νομίμου διατυπώ-

σεως ἐνεργείας τοῦ ὡς ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκτελοῦν-
τος κυρίου Διευθυντοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν 2 ὥρῶν ἐπανέρχεται ὁ αὐτὸς κύριος
Διευθυντῆς μετὰ τινων μαρτύρων τοῦ διερμηνέως τῆς ἐν
Βάρνη τοπικῆς ἀρχῆς κυρίου Κομνηνοῦ Κοραλίου, τοῦ
Καβάση τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου καὶ δέκα χωροφυ-
λάκων τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, εἰσέρχονται βιαίως εἰς τὴν
οἰκίαν μου, μὲ ἀνακρίνει ἐκ δευτέρου περὶ τῆς αὐτῆς ὑπο-
θέσεως, φερόμενος πρὸς ἐμὲ μὲ τρόπον βίαιον καὶ αὐθαί-
ρετον, μὲ τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον δὲν φέρονται οὔτε εἰς
τοὺς ἐπικινδυνωδεστέρους κακούργους. Πρὸς ἀποφυγὴν
παντὸς ἀπευκταίου εἰσῆλθον εἰς τὸν συζυγικόν μου θάλα-
μον, διασωθεὶς οὕτω πρὸς στιγμὴν περιφρουρούμενος ἔ-
ξωθεν ὑπὸ τοῦ κυρίου Διευθυντοῦ καὶ τῆς ἐνόπλου δυνά-
μεως ἐπὶ μίαν ὥραν, μεχρισοῦ εἰς τῶν ἐν τῷ οἴκῳ μου
εὕρισκομένων εὐὑπολήπτων ἐμπόρων ὁ κύριος Α. Φραγ-
γόπουλος ἐγγυήθη περὶ τῆς μὴ διαφυγῆς μου, καὶ οὕτω
διελύθη ἡ τραγικὴ αὕτη σκηνὴ τῆς νυκτὸς ἐκείνης. Κα-
τόπιν τῶν διαδραματισθέντων καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς
Κυριακῆς ἐκείνης καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡσθένησα βαρέως.

Ταῦτα δὲ πάντα, ὡς ἀκολούθως ἔμαθον, ὁ κύριος Σού-
τερ ἐνήργει κατὰ διαταγὴν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ἑλληνικῆς Πρεσβείας· διότι μόλις κατ' ἐκείνην τὴν ἡ-
μέραν εἶχε φθάσει ὁ Ἕλλην ὑποπρόξενος κύριος Κούτα-
βος καὶ δὲν εἶχε παραλάβει ἔτι τὰ ἀρχεῖα, ἐν ἐλλείψει δὲ
Ἕλληνος Προξένου ἐξετέλει ἐπὶ ἑξ μῆνας τὴν ὑπηρεσίαν
τοῦ ἐν Βάρνη Ἑλλήν. Προξενείου ὁ Ἄγγλος Πρόξενος.

Μάταιαι δὲ ἀπέβησαν πᾶσαι αἱ ἀπόπειραι τοῦ κατὰ
τηλεγραφικὴν διαταγὴν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλ-
ληνικῆς Πρεσβείας ἐνεργοῦντος Ἀγγλοῦ Προξένου τοῦ
νὰ μοῦ ἀποσπάσῃ τὰ εἰς ἐμὲ ἀνήγοντα χρήματα, ἀδύνα-
τον ἀπέβη ἐπίσης ν' ἀποπλεύσω τὴν ἐπιοῦσαν εἰς Κων-
σταντινούπολιν, διότι ἡ ἐκ τῶν τραγικῶν περιστατικῶν
τούτων νόσος μου πρῶδευσε μεγάλως καὶ δύο ἰατροσυμ-
βούλια, συγχείμενα ἐξ ὅλων τῶν ἰατρῶν τοῦ τόπου τὰ
ὁποῖα ἐπροχάλεσεν ὁ κύριος ὑποπρόξενος Κούταβος ἀ-

πεφάνθησαν, ὅτι δὲν δύναμαι οὔτε τῆς κλίνης μου νὰ μετατοπίσω ἄνευ πιθανοῦ κινδύνου τῆς ζωῆς μου.

Μετὰ δέκα ὁμῶς ἢ δώδεκα ἡμερῶν διηνεκῇ θεραπείαν ἡ ὑγεία μου ἐβελτιώθη, καὶ ἀμέσως τότε ἐζήτησα οἰκοθεν ν' ἀπέλθω εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὸ ὑποπροξενεῖον δὲν ἔλειψε νὰ μὲ συνοδεύσῃ μὲ φρουρὰν ὡς κακοῦργον καὶ νὰ μὲ διευθύνῃ εἰς παραλαβὴν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας· ἐκεῖθεν ἐστάλην εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Προξενεῖον, καὶ ἐκεῖ ἐβλήθη εἰς τὰς φυλακὰς αὐτοῦ.

Ἀπέναντι λοιπὸν τοιαύτης φύσεως ἀλληλογραφίας, ἀπέναντι ὠρισμένων βάσεων καὶ ὑποχρεώσεων ἐγγράφων τοῦ καταστήματος Γ. Ζαρίφη πρὸς ἐμὲ, ἀπέναντι τῆς διὰ πλείστων ὅσων ἄλλων ἐπιστολῶν ἐναργέστατα ἀποδεικνυομένης ἐπιμόνου αἰτήσεώς μου πρὸς ἀποστολὴν τοῦ ἀνθρώπου των Ἑλευθεριάδου, ἢ ἄλλου οἴουδ' ἂν ποτε τῆς ἐμπιστοσύνης των, ἀπέναντι προγενεστέρων προφορικῶν τοῦ Κυρίου Γ. Ζαρίφη καὶ ἐμοῦ συνεννοήσεων, καὶ ἀπέναντι ἐκκρεμοῦς ληψοδοσίας ὀγδοήκοντα περίπου χιλιάδων λιρῶν προερχομένων ἀπὸ 267248 κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως σίτου καὶ 91688 κοιλῶν κριθῆς, τὰ ὅποια ποσὰ ἐν διαστήματι 20 μηνῶν ἔπεμψα πρὸς τὸ κατάστημά του δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμὸν μου καὶ ὠφελήθη οὗτος ἀπὸ δικαίωμα προμηθείας κλπ. ἄνω τῶν 4000 λιρῶν ὀθωμανικῶν· ἀπέναντι λέγω τῆς σειρᾶς ταύτης τῶν γεγονότων, ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ὁ καυχώμενος διὰ τὸν πατριωτισμὸν καὶ φιλογένειάν του μεγαλέμπορος Κύριος Ζαρίφης διὰ τοῦ πληρεξουσίου του καὶ ὁμορρύθμου συνεταίρου καὶ γυναικαδέλφου του Γ. Δ. Ζαφειροπούλου κατηγορῶν με ὅτι διὰ τῆς βίας ἐλῆστευσα μετὰ τῆς συμμορίας μου παρὰ τοῦ ἀνθρώπου του Ἑλευθεριάδου 2500 ἢ 2000 λίρας Ὀθωμανικὰς κατὰ τὴν μήνυσιν αὐτοῦ, ἥτις ἂν καὶ ἀνεγνώσθη ἐν προοιμίῳ, μολταῦτα ἅς παραθέσω αὐτὴν ἐνταῦθα, διὰ τὴν σαφήνειαν, ἂν καὶ γνωρίζω πόσον ὀχληρὰ εἶναι ἡ ἐπανάληψις.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν ὑ ὑποφαινόμενος ὑπὲρ τοῦ Ἑλλήνων νὰ ἐκθέσω τὸ παρὰ πόδας γεγονὸς ἐξαιτούμενος τὴν προστασίαν τῆς Σεβαστῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

«Εἰς τὰς 12/24 τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἡμέραν Σαββάτου ἀπέστειλα εἰς Βάρνην τὸν ὑπάλληλόν μου Γεώργιον Ἐλευθεριάδην, ἐγχειρίσας αὐτῷ τὴν ποσότητα λιρῶν Ὀθωμανικῶν δύο χιλιάδων πεντακοσίων, με ῥητὴν διαταγὴν ὅπως φθάνων εἰς Βάρνην καταθέσῃ αὐτὴν τὴν ποσότητα εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ἐκεῖ Κυρίου Παρασκευᾶ Νικολαΐδου καὶ ἀκολουθῶς μεταχειρισθῇ κατὰ τὰς ὁδηγίας μου. Εἰς τὸ ἴδιον ἀτμόπλοον με αὐτὸν ἐπεβιβάσθη καὶ ὁ κύριος Δ. Π. Κανισκέρης ἀπὸ τὸν ὅποιον ἔχω ἤδη λαμβάνειν σημαντικὸν ποσὸν χρημάτων καὶ πρὸς τὸν ὅποιον ἀπεποιήθη νὰ κάμω τὴν ἐλαχίστην περισσοτέραν πίστωσιν.

«Σήμερον ἀπροσδοκῆτως λαμβάνω τὸ ἐπισυνημμένον τηλεγράφημα ἐξ οὗ δῆλον ὅτι ὁ ῥηθεὶς κύριος Δ. Π. Κανισκέρης μετὰ τῶν ἀνθρώπων του ἐλήστευσαν διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸν ἀποσταλέντα ἄνθρωπόν μου τὸ ποσὸν λιρῶν Ὀθωμανικῶν 2000. Ἐξαιτούμαι ὅθεν ὅπως δοθῶσιν ἀμέσως αὐστηραὶ καὶ κατεπεύγουσαι διαταγαὶ εἰς τὸν ἐν Βάρνῃ κύριον Πρόξενον Ἑλληνα ὅπως ποιήσῃ τὴν ἀπαιτούμενην ἀνάκρισιν, πράξῃ κατὰ τὸν Νόμον, καὶ δοθῶσι ταυτοχρόνως ὁδηγίαι, ὅπως τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐν Βάρνῃ ἀντιπροσώπου μου κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου γίνῃ κατὰ τὰς σχέσεις ἐπὶ πάσῃ κινητῇ καὶ ἀκινήτῃ περιουσίᾳ τοῦ κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη πρὸς ἐξασφάλησιν τῶν δικαιωμάτων μου διὰ τε τὸ ποσὸν τῶν λιρῶν Ὀθωμανικῶν 2000, καθὼς καὶ δι' ὅσα ἄλλα ἔχω ἤδη λαμβάνειν παρὰ τοῦ ῥηθέντος κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη».

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14/26 Σεβρίου 1863.

Διὰ τὸν Γ. Ζαρίφην

Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος.

Ἐπὶ τῆς μηνύσεως ταύτης ὁ ἐπιτετραμμένος τὰ τῆς Πρεσβείας κύριος Π. Ζάνος ἐκτελεῖ τὴν ἀκόλουθον πράξιν.

«Διευθύνεται κατεπειγόντως ἡ παροῦσα ἀναφορὰ τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἀντιπροσωπευομένου ὑπὸ τοῦ κυρίου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου εἰς τὸ ἐν Βάρνη ὑποπροξενεῖον τῆς Ἑλλάδος παραγγελλόμενον νὰ ἐνεργήσῃ ἄνευ ἀναβολῆς κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου. Ὁ Διοικητὴς Βάρνης θέλει προσκληθῇ νὰ δώσῃ εἰς τὸ ὑποπροξενεῖον μας πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς ἐξασφάλησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ καταστήματος τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἐννοοῦμεν δὲ ἡ ἀνάκρισις νὰ γείνῃ αὐστηροτάτη καὶ ἡ τῆς κατασχέσεως ἐνέργεια νὰ προχωρήσῃ κατὰ τοὺς νενομισμένους τύπους ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀργοπορίας.

«Ἀναμένομεν δὲ σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς παρούσης νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ὁ κύριος Κούταβος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συντόνων καὶ δραστηρίων ἐνεργειῶν του».

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14 8βρίου 1863.

Ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος

Π. ΖΑΝΟΣ.

«Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφίεμεν τῷ κυρίῳ Δ. Κανισκέρῃ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1620 διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας».

Πέραν, τῇ 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος καὶ Διευθυντὴς

(Τ. Σ)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ἐκ τῆς πράξεώς ταύτης καταφαίνεται ὅτι ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος ἐνήργει ἐπὶ καταμηνύσει ὑπηκόου Ἑλλήνος κατὰ ὑπηκόου ἐπίσης Ἑλλήνος, καὶ διὰ τοῦτο διέταξεν ἵνα γίνωσι ταῦτα πάντα κατὰ τοὺς νενομισμένους τύπους. Ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τούτων ἐξετελέσθησαν ἐν Βάρνη τὸ ἑσπέρας τῆς 13 Ὀκτωβρίου, ἡ δὲ καταμηνύσις φέρει ἡμερομηνίαν τὴν 14 Ὀκτωβρίου. Ὁ Κύριος ὁμῶς ἐπιτετραμμένος διὰ νὰ ὑποχρεώσῃ ἔτι μᾶλλον τὸν φιλογενῆ Κύριον Γ. Ζαρίφη, ἐπὶ μόνων τῶν προφορικῶν παραστάσεων αὐτοῦ τούτου τοῦ μηνυτοῦ μου,

διέταξε τηλεγραφικῶς τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων αὐτῶν καὶ πρὶν ἀκόμη λάβῃ ἔγγραφον μήνυσιν· δοθείσης δὲ καὶ ταύτης, καὶ παραπεμφθείσης εἰς τὸ ὑποπροξενεῖον Βάρνης, τοῦτο, τὸ μὲν πρῶτον ἐσφράγισε τὰς ἀποθήκας μου, ἔπειτα δὲ ἐξεποίησεν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐδήμευσεν τὴν ἐν αὐταῖς περιουσίαν μου ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διατυπώσεως, παρεβίασε τὸ ἄσυλον τῆς οἰκίας μου ἐν ὧρα νυκτὸς δι' ἐνόπλου δυνάμεως καὶ ἔπραξεν ἐν γένει, κατὰ διαταγὴν τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμένου Π. Ζάνου, ὅσα σεβόμενος τοὺς ἀναγνώστας δὲν τολμῶ νὰ ἐκθέσω λεπτομερῶς.

Ἐρωτῶ ὅθεν ποίους τύπους ἐτήρησεν ἡ προϊσταμένη ἀρχὴ διατάξασα τὴν καταστροφὴν ὑπηκόου "Ἕλληνας καὶ πρὶν ἔτι λάβῃ ἔγγραφον μήνυσιν ἐν ἐορτασίμῳ ἡμέρᾳ; Ἀφοῦ δὲ ἔλαβε ταύτην καὶ ἐνήργησε τὰ πάντα, καὶ κατόπιν, ἀφ' οὗ ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τοῦ τὴν ἀπολογία ἐμοῦ τοῦ καταμηνυομένου, καὶ ἀφ' οὗ ἀνέγνωσεν ὅλας τὰς ἐνόρκους καταθέσεις μόνον τῶν μαρτύρων τῆς κατηγορίας, ἀφ' οὗ ἐκ τούτων μόνον ἐπείσθη περὶ τῆς ἀθωότητος ἐμοῦ, διατί τὸν μὲν ἄφινε νὰ σήπηται εἰς τὰς φυλακάς, τὸν δὲ καταμηνύσαντα συνεβούλευσε νὰ κρυφθῇ ὑπὸ τὴν χλαμίδα τῆς δῆθεν ὑπηκοότητος τοῦ γυναικαδέλφου καὶ συνεταίρου του Γεωρ. Ζαφειροπούλου, ἵνα μὴ ὑποστῇ τὰς συνεπείας τῆς ἀδίκου καταμηνύσεως; Ἐπὶ τίνι δικαιώματι καὶ ὑπὸ ποίους τύπους παρέδωκεν ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος τὸν ὑπήκοον "Ἕλληνα εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια; Θὰ φρίξῃ βεβαίως ὁ ἀναγνώστης καὶ ἴσως δὲν θὰ πιστεύσῃ, ἀλλ' ὑπεσχέθην καὶ ὑπόσχομαι νὰ ἀποδείξω πάντας τοὺς ἰσχυρισμούς μου διὰ πραγμάτων καὶ ἐπισήμων ἀποδείξεων αἵτινες ἐξάγονται ἐκ τῆς περιλήψεως τῶν ἀκολούθων πρὸς τὴν Πρεσβείαν ἐπισήμων ἐγγράφων. Τοῦτέστι ἐκ τῆς ἀπὸ Βάρνης, ἐνθα ἡσθένουν βαρέως, ὑπὸ χρονολογίαν 23 Ὀκτωβρίου 1863 ἀπολογητηρίου ἐκθέσεώς μου κατὰ τῆς προσαφθείσης μοι κατηγορίας, ἐν ᾗ κατεχώριζον ἐπιστολὰς τοῦ καταμηνυτοῦ μου καταδεικνυούσας τὰς μετ' αὐτοῦ σχέσεις μου καὶ τὸ ἀνυπόστατον τῶν λόγων τῆς μηνύσεως. Ἐκ τῆς αἰτήσεώς μου ὑπὸ ἡμε-

ρομηνίαν 5 Νοεμβρίου 1863 δι' ἧς ἐξητούμην παρὰ τῆς Πρεσβείας νὰ διατάξῃ τὸ ὑποπροξενεῖον Βάρνης τὴν ἐνέργειαν τῶν τακτικῶν ἀνακρίσεων, καὶ κατεδείκνυσεν ἐπανειλημμένως τὴν συκοφαντίαν. Ἐκ τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 11 Νοεμβρίου 1863 αἰτήσεώς μου δι' ἧς καὶ πάλιν ἐζήτησεν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός της ἀναβαλλούσης αὐτὸ ἐπ' ἄπειρον. Ἐκ τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25 Νοεμβρίου 1863 αἰτήσεώς μου δι' ἧς ἐξητούμην ὅπως ἐγγράφως μοὶ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἀρμοδιότητος ἢ μὴ τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῆς ὑποθέσεώς μου μετὰ τῶν λόγων τῆς ἀποφάσεώς της, καὶ ἥτις ἔφερε τὸν τύπον διαμαρτυρήσεως. Ἐκ τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Νοεμβρίου 1863 ἀναφορᾶς μου δι' ἧς ἀφοῦ εἶδον οὐ μόνον ἀπορρίπτομένας τὰς ἀνωτέρω δικαίας ἀπαιτήσεις μου, ἀλλὰ καὶ τὴν διαταγὴν παρὰ τῆς Πρεσβείας, ὅπως αὐθωρεῖ μεταβῶ εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια, ἐζήτησεν νὰ μοὶ δοθῇ ἡ ἄδεια ὀλίγων μόνον ἡμερῶν ὅπως διευθετήσω τὰς κατεπείγουσας οἰκογενειακὰς καὶ λοιπὰς ὑποθέσεις μου καὶ διορίσω πληρεξούσιόν μου, ὅπερ δὲν μοὶ ἐπετράπη.

Ἰδὼν ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος ὅτι δὲν ἐξάγεται οὐδ' ἔχνος ἐγκληματικῆς πράξεως, ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν τῆς κατηγορίας καταθέσεων, ἃς ἀμέσως κατωτέρω θὰ δημοσιεύσω, συνεβούλευσε τὸν συνέταιρον καὶ γυναικάδελφον τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, Κύριον Γεώρ. Δ'. Ζαφειρόπουλον, νὰ καταμηνύσῃ καὶ τὸν πτωχὸν Φωτεινὸν Ἀγγελάτον ὑπήκοον Ἀγγλον, τὸν συμπράξαντα δῆθεν μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν ληστείαν. Δυνάμει δὲ τῶν συνθηκῶν πείθεται ὁ Πρόξενος Ἀγγλος νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια, δὲν παραπέμπει ὅμως καὶ τὸν ὑπήκοον Ἀγγλον εἰς τὸ Τουρκικὸν κάτεργον.

Ὡφελούμενος τῆς περιστάσεως ταύτης ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος Π. Ζάνος καὶ παραμορφῶνων τὴν ἀλήθειαν, ζητεῖ ὁδηγίας, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον μὴ γινῶσκον τὰς λεπτομερείας, διατάσσει τὸν Κύριον ἐπιτετραμμένον νὰ

συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἐπὶ τούτου πράξεις τοῦ Ἀγγλου Προξένου. Αἴφνης λοιπὸν ἐνῶ περιέμενα νὰ ἴδω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια τῆς πατρίδος μου κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς Νόμους, ἔστω καὶ μὲ μόνας τὰς μαρτυρίας τῆς κατηγορίας, καὶ ἐν ᾧ ὁ Κύριος ἀνακριτὴς Ν. Σακόπουλος εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν ἔγγραφον περὶ τῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεώς μου πρότασίν μου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Νοεμβρίου 1863 ἔχουσιν ὡς ἑξῆς.

Κύριε Ἀνακριτά!

«Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀδασίμου καὶ ἀνυποστάτου τῆς κατ' ἐμοῦ περὶ ληστεύσεως δῆθεν 2500 λιρῶν κατηγορίας καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἐν ταῖς πρὸς τὴν Σεβαστὴν Πρεσβείαν ἐκθέσεών μου περὶ τῆς ἀθωότητός μου ἀναφερομένων.

Προτείνω

«Τοὺς ἑξῆς ἐν Βάρνη μάρτυρας· 1) τὸν Ὁθωμανὸν ἀρχιφύλακα τῆς προκυαίας ἐπὶ τῶν διαβατηρίων, 2) τὸν Ἀρχιτελώνην Βάρνης, 3) τὸν ἀρχιφύλακα τοῦ Τελωνείου, 4) τοὺς λοιποὺς ἀμέσως ὑποδεεστέρους φύλακας τῆς τελωνειακῆς ἀρχῆς τοὺς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐνεργοῦντας τὰ τῆς ὑπηρεσίας των, 5) τὸν ὑγειονόμον, 6) τοὺς δύο σκοποὺς στρατιώτας τοὺς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐν τῇ πύλει τοῦ Τελωνείου φρουροῦντας, 7) Κωνσταντῖνον Σχινᾶ λεμβοῦχον Ἕλληνα, 8) Ἰωάννην Ἀμουργιανὸν ὁμοίως, 9) τοὺς ἐν τῇ λέμβῳ εὑρεθέντας δύο Ὁθωμανοὺς, ὧν τὰ ὀνόματα γνωρίζει ὁ λεμβοῦχος, 10) Φουντουκλὴν ἱατρὸν Ἕλληνα, 11) Πανάρετον Σιμάτου Ἴόνιον, 12) Ἀθανάσιον Ἀρσενικὸν, 13) Γεώργιον Δρύτζαν (Μουστᾶκαν), 14) τὸν Ὁθωμανὸν Μαουνιάρην οὗτινος τὸ ὄνομα ἢ ἀνακριτικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ Ἑλλήνος Ἰωάννου Ἀρσενικοῦ, 15) Θεοδόσιον Παππαδοπούλου Ὁθωμανὸν, 16) Ἀγγελοῦ Φραγγόπουλον, Ἴόνιον, 17) Χαράλαμπον Φωκᾶ, 18) Στέφανον Σασιλόπουλον Ἕλληνα, 19) Σπυρίδωνα Ἀλιμπράντη Ἴόνιον, 20) Γρηγόριον Κουτουφᾶ Ἴόνιον, 21) Γεώργιον Κομισόπουλον Ἕλληνα, 22) Ἰωάννην Βαλὴνδαν Ἰατρὸν Ἕλληνα, 23)

Παρασκευᾶν Νικολαΐδην Ὀθωμανόν, 24) Μιχαήλ Χ. Δανιήλ
 ὡσαύτως, 25) Μικέλην Ἰγγλέσσην Ἰόνιον, 26) Γεώργιον Βα-
 τζινᾶ Ἕλληνα, 27) Γεράσιμον Φωκᾶ Ἰόνιον, 28) Γεράσιμον Δό-
 ριζα ὡσαύτως, 29) Παναγῆν Ἰγγλέσσην, 30) Ἀχιλλέα Καλλι-
 πολίτην Ἕλληνα, 31) Βελισσάριον Ν. Βελισσαρίου Ὀθωμανόν,
 32) Νικόλαον ἀνεψιόν τοῦ Κωνσταντίνου Μπεκίρη οὔτινος τὸ
 ἐπώνυμον δὲν ἐνθυμοῦμαι, 33) Κωνσταντίνον Μοδινόν Ἕλληνα,
 34) Ἐμμανουήλ Ταταράκην Ἰόνιον, 35) Χριστόφορον Μπατέτην,
 36) Ἀναστάσιον Σιμάτον, Ἰόνιον, 37) Μιχαήλ Φραγγόπουλον
 ὡσαύτως, 38) Φραγγιᾶν Κινίγαρον Ἕλληνα, καὶ τὰς κατὰ
 τὴν στιγμὴν τῆς εἰς τὴν οἰκίαν μου μετὰ τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδη
 ἀφίξεώς μου παρευρεθείσας κυρίας, 39) Ἐλεονώραν Μ. Νιώτη
 Ἑλληνίδα, 40) Ἐλένην Ἰωάν. Ἀρσενικοῦ ὡσαύτως, 41) Σουλ-
 τανὴν Χ. Δανιήλ ὑπήκοον Ὀθωμανίδα καὶ 42) τὴν Μαρίαν (Πο-
 λίτισαν) τῆς ὁποίας τὸ ὀνοματεπώνυμον ἀγνοῶ».

ὑποσημειοῦμαι εὐσεβᾶστως

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφιεμένον τῷ Δ. Κανισκέρῃ κατὰ δια-
 ταγὴν τῆς Πρεσβείας.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως 18 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Προξενὸς Διευθυντῆς

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Αἰφνης, λέγω, ὁ Κύριος οὗτος καὶ τοι ἔχων ὑπ' ὄψιν
 τὴν ἀναφορὰν μου ταύτην καὶ χρεωστῶν ὡς ἐκ τοῦ ἀ-
 νακριτικοῦ του καθήκοντος νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκπεραί-
 ωσιν τῶν ἀνακρίσεων, ἀπεναντίας περὶ πολλοῦ ποιούμενος
 τὴν φιλίαν καὶ πλουτοκρατίαν τοῦ Κυρίου Ζαρίφη ὅχι
 μόνον τὸ ἱερὸν αὐτοῦ καθῆκον παρηγκώνισεν ἐκ κακῆς
 προθέσως, ἀλλ' ἀκόμη διέλυσε καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ Δι-
 καστηρίου ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ Προέδρου Κυρίου Τρι-
 ανταφύλλη, καὶ οὗτος μὲν διευθύνθη μετὰ τοῦ καταμη-
 νυτοῦ μου Κυρίου Γ. Ζαρίφη ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀμάξης
 πρὸς τὸν Ἀγγλον Πρόξενον ὅπως καταπείσῃ αὐτὸν νὰ
 παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὑπηκόου του Φωτεινοῦ Ἀγ-

γελάτου εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια, ὁ δὲ Κύριος Τριανταφύλλης διευθύνθη κατεσπευμένως εἰς τὴν Πρεσβείαν ἵνα μετὰ τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμμένου συσκεφθῶσι καὶ ἀποφασίσωσι τὴν ἄμεσον παράδοσιν μου εἰς τὰ ἐγγώρια Τουρκικὰ Δικαστήρια, ὅπερ καὶ ἐγένετο, ὥς νὰ μὴ ᾔτο ὑπήκοος Ἕλληγὼν ὁ καταμηνυτὴς μου Γεώργιος Ζαρίφης καὶ νὰ μὴ ἤρκουν οἱ Ἑλληνικοὶ Νόμοι ν' ἀνακαλύψωσι καὶ τιμωρήσωσι τὴν ληστείαν, ἐὰν τοιαύτη πραγματικῶς ἔλαβε χώραν.

Περὶ τὸν εἶναι νὰ εἶπω, ὅτι, περὶ τοῦ ἐπίσης ἀδίκως μὲν καταμηνυθέντος ἀλλ' οὐδόλως φυλακισθέντος ὑπηκόου τούτου Ἀγγλοῦ, δικασθείσης τῆς ὑποθέσεως ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, καὶ κηρυχθέντος ἀθώου, ὁ ἐντιμος Κύριος Γεώργιος Ζαρίφης διὰ κάθε ἐνδεχόμενον ἐφρόντισε διὰ τῶν γνωστῶν του μέσων καὶ τρόπων, νὰ λάβῃ ἐπίσημον ἐξόφλησιν δι' ἧς ὁ ἀδίκως καταμηνυθεὶς Φωτεινὸς Ἀγγελάτος ὁμολογεῖ ὅτι οὐδεμίαν θὰ ἔχῃ ἀπαίτησιν περὶ ἀποζημιώσεως οὔτε παρὰ τοῦ ἀντιδίκου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου καὶ τοῦ καταστήματος « Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη » οὔτε παρ' ἐμοῦ.

Ἄλλ' ἐπανέρχομαι εἰς τὸ προκείμενον καὶ δημοσιεύω παραπόδας τὰς καταθέσεις.

Ε΄.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ.

—Ο—

Κατάθεσις τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου Ὁθωμανοῦ ὑπηκόου καὶ κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως ἀνακριθέντος ἐν Βάρνῃ τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1863.

« Ὑπηρετῶν ἀπὸ 20 ἐτῶν τὴν ἔμπορον Ζαρίφην εἶχα πρό τι-
νος καιροῦ προσκληθῇ ἀπὸ τὸν Κύριον Ζαφειρόπουλον νὰ λάβω
2500 λίρας, καὶ νὰ ὑπάγω εἰς Βάρναν, ὅπου ὁ καλούμενος Κα-
νισκέρης ἐμελλε νὰ φορτώσῃ ἐν πλοῖον, μὲ ἐντολὴν ἅμα φθάσω
εἰς τὴν μνησθεῖσαν πόλιν νὰ καταθέσω τὰ ἀνωτέρω χρήματα

εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ κυρίου Νικολαΐδου, καὶ ὅταν ὁ Κανισκέρης φορτώσῃ καὶ βάλῃ εἰς τὸ πλοῖον 11000 κοιλὰ ἐκ τοῦ φορτίου, νὰ λάβω ἀπὸ τὸν πλοίαρχον ἀπόδειξιν τοῦ φορτωθέντος ἐμπορεύματος καὶ νὰ δώσω εἰς τὸν Κανισκέρην 1250 λίρας.

Καθόσον δὲ φέρεται καὶ βάλλεται εἰς τὸ πλοῖον τὸ ὑπολοιπὸν φορτίον, νὰ λαμβάνω τὰς φορτωτικὰς ἀπὸ τὸν πλοίαρχον καὶ νὰ δίδω εἰς τὸν Κανισκέρην χρήματα ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἀναλόγως τοῦ εἰσαγομένου εἰς τὸ πλοῖον φορτίου.

Ταῦτα παραγγείλας μοι ὁ Ζαφειρόπουλος ἐντὸς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει καταστήματός του, μοὶ ἐνσχείρισε καὶ δύο ἐπιστολὰς ἐπιγραφομένας τὴν μὲν εἰς τὸν Νικολαΐδην, τὴν δὲ εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ τὰς ὁποίας ἔδωκα πρὸς αὐτούς.

Ἐρώτ. Αὐτὰς τὰς 2500 λίρας τὰς ἐλάβατε; Ποῦ τὰς ἔλαβες; Πῶς τὰς ἔλαβες; καὶ τί τὰς ἔκαμες;

Ἀπόκρ. Κατὰ διαταγὴν τοῦ Ζαφειροπούλου ἐλθὼν εἰς τὸν ταμῖαν τοῦ καταστήματος, ἔλαβα αὐτὰς τὰς λίρας καὶ τὰς ἔβαλα εἰς τὴν τζάντα μου· μετὰ ταῦτα ἀνταμώσας εἰς ἓν καφφενεῖον καὶ τὸν Κανισκέρην μολονότι δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς Βάρναν, τὸν παρεκίνησα καὶ ἐγὼ, τὸν προέτρεψε δὲ εἰς τοῦτο καὶ ὁ κύριος Ζαρίφης καὶ τοιουτοτρόπως ἐπεβιβάσθημεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἀτμόπλοιο διὰ τὴν Βάρνην· φθάσαντες δὲ αὐτοῦ, ἀπεβιβάσθημεν εἰς τὴν ξηρὰν ὅπου ὁ Τελώνης παρετήρησε τὸ κιβώτιόν μου· εἰς τὸ μεταξὺ δὲ τοῦτο καὶ ἐν ᾧ εἶχον τὰς χεῖρας μου ἐπὶ τῆς τζάντας καὶ ἐκράτουν αὐτήν, βλέπω τὸν Φωτεινὸν, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄλλοτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, καὶ ὡς ἐκ τούτου γνωστός μου, νὰ μὲ πλησιάσῃ καὶ νὰ μὲ ἐρωτήσῃ τί κάμνω· θὰ ὑπάγωμεν τῷ εἶπα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου, καὶ ἐπειδὴ ἤθελα νὰ ξεκουρασθῶ ὀλίγον, ὁ Φωτεινὸς πέρνει τὴν τζάντα καὶ προπορεύεται. Ὅταν δὲ ἐφθάσαμεν πλησίον τοῦ καφφενείου τοῦ Τζάκονα, ἐπειδὴ τὸν ἔχασα καὶ ἤρχισα νὰ φωνάζω, μὲ λέγουν ὅσοι τὸν εἶδον ὅτι δὲν διευθύνθη εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἦτον τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου, ἀλλ' εἰς τὸν ἀπέναντι δρόμον. Ἐλθὼν δὲ εἰς τοῦ Νικολαΐδου ἀνέφερα εἰς αὐτὸν τὸ πρᾶγμα· ἐν ᾧ δὲ εἰδοποιηθεῖσα

ἡ ἀρχή, ἐζήτει τὸν Φωτεινὸν, ἀπαντῶ καὶ ποῖον Ξενοφῶντα Κωνσταντινοπολίτην ὁ ὁποῖος μοὶ λέγει ὅτι ὁ Φωτεινὸς ἔφερε τὴν τζάντα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη.

Ἀκούσας τοῦτο, πηγαίνω εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ξενοφῶντα καὶ τὸν υἱὸν τῆς Σουλτάνας Μιχαήλ, ἐκεῖ εὐρίσκω τὸν Φωτεινὸν, ὁ ὁποῖος μοὶ λέγει «Ἴδου τὴν τζάντα σου, ἐγὼ τὴν παρέδωκα εἰς τὸν Κανισκέρη καὶ ἀπαλλάττομαι τῆς εὐθύνης». Ὁ δὲ Κανισκέρης καὶ αὐτὸς δείξας με τότε ἓνα τουλάπι, μοὶ λέγει «Ἴδου ἡ τζάντα ἐδῶ εἶναι μὴν ἀνυσυχῆς». Μολονότι δὲ ἐζήτησα τὴν τζάντα μου δὲν μοὶ τὴν ἔδωκαν· εἰς μάλιστα τῶν παρευρεθέντων ὁ κηλούμενος Ἀναστάσιος Σιμάτος μὲ ἠπείλησεν. Ἐξελθὼν τότε τῆς οἰκίας καὶ ἀπομακρυνθεὶς βήματά τινα, κατηράσθην τὸν Φωτεινὸν εἰπὼν εἰς αὐτὸν «Ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τὸ εὖρης αὐτὸ ὅπου μοῦ ἔκαμες,» μοὶ ἀπήντησε τὰ ἐξῆς «Ἀντὶ νὰ ὑποφέρουν τὰ τέκνα μου, ὑπόφερε σὺ καὶ ὁ Ζαρίφης.» Ἀφοῦ συνέβησαν ταῦτα εἰδοποίησα πάλιν τὴν ἀρχὴν δούς ἀναφοράν· ὅτι δὲ ὁ Κανισκέρης ἐπῆρε τὰ χρήματα διότι εἶχε λογαριασμοὺς μὲ τὸν Ζαρίφην, τοῦτο τὸ εἶπεν ὁ ἴδιος Κανισκέρης καὶ εἰς τὸ Προξενεῖον καὶ εἰς ἄλλους.

Ἐρώτ. Εἶναι ἀληθῆ ταῦτα; ὀρκίζεσαι ἐπὶ τούτων;

Ἀπόκρ. Μάλιστα.

(ὑπογρ.) Γ. Ἐλευθεριάδης.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως τὴν ἑκτὴν Νοεμβρίου 1863 ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἐνώπιον ἡμῶν Νικολάου Σακοπούλου Παρέδρου ἐκπληροῦντος τ' ἀνακριτικὰ καθήκοντα, παρουσία τοῦ Γραμματέως πρώτης τάξεως Εὐσταθίου Γλυμηνοπούλου ἐμφανίζεται ὁ κάτωθι, ἐξετάζεται ὡς ἔπεται·

Ἐρώτ. Πῶς ὀνομάζεσαι; κ. λ.

Ἀπόκρ. Γεώργιος Ἐλευθεριάδης, ἐγεννήθην καὶ κατοικῶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐτῶν 38, ἐμπορικὸς ὑπάλληλος τοῦ

καταστήματος Ζαφειροπούλου και Ζαρίφη, υπήκοος Οθωμανός, ἐτῶν 38 και χριστιανός.

Ἐρώτ. Γνωρίζεις τὸν Δημήτριον Κανισκέρην και συγγενεῦεις αὐτῷ;

Ἀπόκρ. Τὸν γνωρίζω ἀπλῶς.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐμφάνις τοῦ μάρτυρος καθίσταται ἀνέφικτος ἔνεκα τῆς ἐν ἀλλοδαπῇ διαμονῆς του, ὠρκίσθη οὗτος ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ τὸ ἄρθρ. 121 τῆς ποιν. δικονομίας.

Ἐρώτ. Μετέβης κατ' αὐτὰς εἰς Βάρνην, εἶχες χρήματα και τί σοὶ συνέβη;

Ἀπόκρ. Πρὸ εἴκοσι ἐτῶν διατελῶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Ζαφειροπούλου και Ζαρίφη, πρὸ 26 ἡμερῶν ἔλαβον παρ' αὐτῶν παραγγελίαν νὰ μεταβῶ εἰς Βάρνην διὰ νὰ φορτώσω ἐν Μεκλεμβουργικὸν πλοῖον σιτηρά· κατὰ διαταγὴν λοιπὸν τοῦ συνεταίρου Γ. Ζαφειροπούλου, ἔλαβον ἀπὸ τὸν ταμίαν τοῦ καταστήματος Κλεάνθην 2500 λίρας τὰς ὁποίας ἔθεσα ἐντὸς τῆς τζάντας μου, και αὐθημερὸν ἐπεβιδάσθην εἰς τὸ ἀτμόπλοιον· εἶχα δὲ διαταγὴν, ἐπειδὴ τὸ πλοῖον αὐτὸ ἐπρόκειτο νὰ φορτωθῇ ἀπὸ τὸν Κανισκέρην νὰ δώσω πρὸς αὐτὸν 1250 λίρας ἅμα φορτώσῃ τὸ ἥμισυ φορτίον ἥτοι 11000 περίπου κοιλὰ, νὰ πληρώσω δὲ εἰς τὸν ἴδιον και τὸ ἄλλο ποσὸν ἀναλόγως τοῦ φορτωθησομένου ποσοῦ και μοὶ δοθῶσι φορτωτικαὶ εἰς τὸ ὄνομα Ζαφειροπούλου και Ζαρίφη. Πρὸς τοῦτο μάλιστα εἶχα ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πλοίαρχον διὰ νὰ συγκατατεθῇ νὰ μοὶ δίδῃ φορτωτικὰς ἀναλόγως τοῦ φορτωθησομένου ποσοῦ. Τὸ κατὰστημα μοὶ εἶχεν ἐφοδιάσει και μὲ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Βάρνην Παρασκευᾶν Νικολαΐδην, δι' ἧς μὲ ἐσύσταινεν ὡς ἀνθρωπὸν του λαβόντα 2500 λίρας πρὸς φόρτωσιν τοῦ πλοίου και δι' ἧς παρεκαλεῖτο ὁ Νικολαΐδης νὰ μοὶ δώσῃ χρήματα ἂν τυχὸν μοὶ ἐλλείψωσιν.

Ὅταν παρέλαβον τὰ χρήματα, ὁ Κανισκέρης εὕρισκετο εἰς τὸ κατάστημα Ζαρίφη, και ἐπειδὴ ὡς συμπεραίνω τοῦ εἶχον διακόψει τὴν πίστωσιν, ὁ Κανισκέρης ἔκλαιε και ἔλεγεν ὅτι

δὲν ἤθελε νὰ μεταβῇ εἰς Βάρνην, μοὶ ἔδωκε μάλιστα ἐν γράμμα διὰ νὰ τὸ μεταφέρω εἰς Βάρνην· κατόπιν ὁμῶς μετενόησε, καὶ ὅταν ἐγὼ διευθυνόμεν ἐἰς τὸ ἀτμόπλοιο ἦλθε καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ· ἐντὸς δὲ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκοιμήθημεν εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον· φθάσαντες δὲ εἰς Βάρναν τὸ ἑσπέρας τῆς 13 ὁρίου ε. ε. ἡμέραν Κυριακὴν ἐξήλθομεν διὰ τῆς αὐτῆς λέμβου εἰς τὴν ξηρὰν, μετέβην ἐγὼ εἰς τὸ τελωνεῖον καὶ παρηκολούθει ὁ Κανισκέρης· ἐν ᾧ δὲ ἐδείκνυον εἰς τοὺς φύλακας τὸ κιβώτιόν μου ἡσθάνθη ὅτι μία χεὶρ ἔπιασε τὴν τζάντα τῶν χρημάτων ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχα τὴν χεῖρά μου· στραφείς, εἶδα τὸν Φωτεινὸν γνωστόν μου, ὅστις εἶχε τὴν χεῖράν του ἐπὶ τῆς τζάντας. Μπαῖ σὺ εἶσαι τῷ εἶπον, καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ λάβῃ τὴν τζάνταν καὶ νὰ μὲ συνοδεύσῃ κρατῶν αὐτήν· ἐν ᾧ λοιπὸν διευθυνόμεθα εἰς τοῦ Νικολαΐδου, ὅπου, ὡς τὸν εἶπον εἶχον σκοπὸν νὰ μεταβῶ, αἶφνης ὁ Φωτεινὸς τρέπεται εἰς φυγὴν, ἀμέσως ἤρχισα νὰ φωνάζω καὶ διευθύνθη εἰς τοῦ Νικολαΐδου. Μετὰ τοῦ Νικολαΐδου ἐπήγαμεν εἰς τοῦ Πασσᾶ, ὅστις μᾶς ἔδωκε ζαπτιέδες διὰ νὰ ζητήσωμεν τὸν Φωτεινὸν καὶ διευθύνθημεν μετὰ τῶν ζαπτιέδων εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Προξενεῖον, ἐκεῖ πλησίον μᾶς ἐπλησίασε εἰς Ξενοφῶν, συναίτερος τοῦ Κάλφογλου, ὅστις μᾶς εἶπεν, ὅτι ἡ τζάντα εἶναι εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Κανισκέρη· ἀμέσως διευθύνθημεν εἰς τοῦ Κανισκέρη· οἱ ζαπτιέδες δὲν ἠθέλησαν νὰ εἰσέλθωσιν· εἰσῆλθον λοιπὸν ἐγὼ μετὰ τοῦ Ξενοφῶντος· ἐκεῖ ἦσαν ὁ Σιμάτος καθήμενος εἰς τὸν καναπέ, ὁ Κανισκέρης ὄρθιος πρὸς τὸ μέρος τοῦ τουλάπιου καὶ ὁ Φωτεινὸς ὄρθιος· ἅμα εἰσῆλθον, ὁ Φωτεινὸς μοὶ λέγει, ἐγὼ ἔδωκα τὴν τζάνταν εἰς τὸν Κανισκέρην δὲν εἶμαι πλέον ὑπεύθυνος, ὁ Κανισκέρης ἀπεκρίθη ἀμέσως, μάλιστα ἡ τζάντα εἶναι ἐδῶ, εἶναι μέσα εἰς τὸ τουλάπι, ἐγὼ ἐζήτησα νὰ ἴδω τὴν τζάνταν, ἀλλ' ὁ Κανισκέρης μοὶ ἀπάντησεν, ὅτι ἡ τζάντα εἶναι ἐδῶ καὶ τώρα ἂς ἔλθῃ ὁ Κύριος Ζαφειρόπουλος. Ἐπιμένοντος ἐμοῦ νὰ ἴδω τὴν τζάνταν ὁ Σιμάτος ἀπευθύνθη πρὸς ἐμὲ εἰπὼν· «ξεύρεις τί σὲ κάμνω ἐγώ;» ἀπελπισθεὶς νὰ πάρω τὴν τζάνταν ἐξῆλθον τῆς οἰκίας Κανισκέρη διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ Προξενεῖον, λέγων ἀπὸ

τὸν Θεὸν νὰ τὸ εὖρης, εἰς τὸ ὅποιον δὲ ὁ Κανισκέρης ἀπήντησεν «ἀντὶ νὰ τὸ εὖρω ἐγὼ νὰ τὸ εὖρης σὺ καὶ ὁ Ζαρίφης.» Εἰς τὸ προξενεῖον εὔρον τὸν Ἄγγλον Πρόξενον ὅστις παρακληθεὶς παρ' ἐμοῦ καὶ ὑπὸ τῶν παρόντων Νικολαΐδου Κουτουφᾶ καὶ Γεωργίου Καμπύρογλου μετέβη μετὰ κλητηρῶν εἰς τὴν οἰκίαν Κανισκέρη, ἀνέβη μετ' ἐμοῦ καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ Κανισκέρη τὴν τζάνταν μὲ τὰ χρήματα, ἀλλ' ὁ Κανισκέρης δὲν τὴν ἀπέδωκε, λέγων ὅτι αὐτὸς ἔλαβε τὰ χρήματα ἀπὸ τὸν Ζαρίφην, ὁ Πρόξενος ἀνεχώρησε, ἀλλ' ἔπειτα προηγηθείσης ὑπὲρ ἐμοῦ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ διερμηνέως τῆς τοπικῆς ἀρχῆς, ὁ Πρόξενος μετέβη νὰ κάμῃ ἔρευναν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη μετὰ τοῦ διερμηνέως, ἐγὼ δὲν ἦμην ἐκεῖ, ἀλλ' ὡς ἔμαθον ὁ Κανισκέρης εἰσῆλθεν εἰς τὴν κάμαρα τῆς συζύγου του οὔσης λεχῶ, καὶ οὕτω δὲν ἔκαμε τίποτε ὁ Πρόξενος, μὴ θελήσας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν θάλαμον τῆς συζύγου του.

Ἐρώτ. Ἔχεις ἄλλο τι νὰ προσθέσῃς;

Ἀπόκρ. Ὁχι.

Ἀνεγνώσθη καὶ βεβαιωθείσα ὑπογράφεται. »

Ὁ ἐξετασθεὶς

(ὑπογρ.)

Γ. Ἐλευθεριάδης.

(ὑπογρ.)

Ὁ ἀνακριτῆς

Ν. Σακόπουλος.

(ὑπογρ.)

Ὁ γραμματεὺς

Ε. Γλυμενόπουλος.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφίεμεν τῷ Δ. Κανισκέρη κατὰ διαταγὴν τῆς Πρεσβείας.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντῆς

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ἀνάκρισις τοῦ Φωτεινοῦ Ἀγγελάτου Κεφαλήρος
τῇ 21 Ὀβρίου 1863.

Ἐρώτ. Ὁ Γεώργιος Ἐλευθεριάδης ζητεῖ ἀπὸ σέ μίαν τζάντα τὴν ἐπῆρες; τί τὴν ἔκαμες; εἶπέ τ' ἀληθῆ.

Ἀπόκρ. Ἐχει λάθος· ἐμένα ὁ Κανισκέρης ὁ ἔμπορος μοὶ ἔδωκε μίαν τζάντα, τὴν ὁποίαν λαβὼν ἔφερα εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἐρώτ. Ὁ Κανισκέρης ὁ ἴδιος σὲ ἔδωκε τὴν τζάντα; Ποῦ σὲ τὴν ἔδωκε; καὶ τί σὲ εἶπε;

Ἀπόκρ. Μάλιστα ὁ ἴδιος μὲ τὴν ἔδωκεν ἐπάνω εἰς τὴν σκάλαν καὶ μὲ παρήγγειλε νὰ τὴν φέρω εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου τὴν ἔφερα καὶ τὴν παρέδωκα εἰς τὴν σύζυγόν του.

Ἐρώτ. Τίνες εἶδαν καὶ ἤκουσαν ὅτι ὁ Κανισκέρης σὲ ἔδωκε τὴν τζάντα καὶ σὲ παρήγγειλε νὰ τὴν φέρῃς εἰς τὴν οἰκίαν του;

Ἀπόκρ. Ὁ ἱατρὸς Φουντουκλῆς, ὁ Ἰωάννης Ἀμουργιανὸς, ὁ Κωνσταντῖνος Σχινᾶς, ὁ Γιανναράκος Σιμάτος, ὁ Ἀθανάσιος Ἀρσενικὸς καὶ ἄλλοι τινὲς ἦσαν παρόντες.

Ἐρώτ. Ἀφοῦ παρέδωκες τὴν τζάντα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κανισκέρη ἔφυγες; ἢ ἔμεινες ἐκεῖ; τὸν Ἐλευθεριάδην τὸν εἶδες εἰς τὴν οἰκίαν;

Ἀπόκρ. Παραδώσας τὴν τζάντα ἔφυγα· ἐπειδὴ δὲ ἤκουσα νὰ λέγουν εἰς τὴν πόλιν ὅτι ἐγὼ ἤρπαξα τὴν τζάντα καὶ ἔφυγα, ἤλθα πάλιν εἰς τοῦ Κανισκέρη ὅπου ἦσαν καὶ αὐτὸς (ὁ Κανισκέρης) ὁ ἱατρὸς Φουντουκλῆς, καὶ ὁ Ἀναστάσιος Σιμάτος, ἔρχεται κατόπιν καὶ ὁ Ἐλευθεριάδης φωνάζων «τὴν τζάνταν μου» τότε ἐγὼ ἐρωτῶ τὸν Κανισκέρη ἂν ἔλαβε τὴν τζάνταν τὴν ὁποίαν μοὶ εἶχε παραδώσει ἐπάνω εἰς τὴν σκάλα. «Μάλιστα ἀπεκρίθη» ἐδῶ εἶναι, νὰ εἰσθε μάρτυρες εἶπα εἰς τοὺς παρόντας καὶ ἔφυγα.

Ἐρώτ. Εἰς τὸ Τελωνεῖον, ὅταν ὁ Ἐλευθεριάδης κρατῶν εἰς χεῖράς του τὴν τζάνταν σὲ εἶδε, ἐσὺ εἶσαι φωτεινός; σὲ εἶπε, καὶ ἐπρόσθεσε ζητῶν νὰ ὑπάγετε εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου;

Ἀπόκρ. Ἐγὼ εἰς τὸ Τελωνεῖον δὲν τὸν εἶδα, οὔτε ἤκουσα ἀπ' αὐτὸν τίποτε· ἂν ὁ Ἐλευθεριάδης μὲ ἔδιδέ τι, βεβαίως ἤθελα τὸ φέρει ὅπου ἤθελε μὲ παραγγεῖλει.

Ἐρώτ. Ὁρκίζεσαι ἐπὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὅσα λέγεις;

Ἀπόκρ. Μάλιστα.»

Ἀνάκρισις τοῦ μάρτυρος Κωνσταντίνου Σχιναῖ

Ἑ.λ.ληνος, τὴν 21 Ὀβρίου 1863.

«Ἐρώτ. Τί γνωρίζεις περὶ αὐτῆς τῆς τζάντας ;

Ἀπόκρ. Ἐγὼ εἶμαι βαρκάρης· ὁσάκις ὁ ἔμπορος Δ. Κανισκέρης ταξειδεύει καὶ πηγαινοέρχεται εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐγὼ μεταφέρω τὰ πράγματά του· πρὸ ἐννέα ἡμερῶν ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα τὸ Αὐστριακὸν ἐπῆγα μὲ τὴν βάρκαν μου νὰ πάρω ἐπιβάτας· ἰδὼν με ὁ Κανισκέρης μὲ φωνάζει, κατεβαίνομεν εἰς τὴν κάμαραν τοῦ βαποριοῦ καὶ δίδων με μίαν τζάντα, πάρε τὴν μὲ εἶπε, πήγαινέ τὴν εἰς τὴν βάρκαν καὶ πρόσμενέ με· ἐπῆγα, μετ' ὀλίγον ἔρχεται καὶ ὁ Κανισκέρης συνοδευμένος ἀπὸ τὸν Γεωργάκην (Ἐλευθεριάδην) καὶ ἀπὸ τὸν Ἀθανάσιον ἀνεψιὸν τοῦ Ἀρσενικοῦ, ὅταν ἐβγήκαμεν εἰς τὴν ξηρὰν, ἐπειδὴ ὁ Κανισκέρης μὲ εἶπε νὰ πάρω τὴν τζάντα καὶ νὰ τὸν παρακολουθῶ, τὴν ἐπῆρα καὶ τὸν παρακολούθουν, ὅτε μετὰ βήματά τινα βλέπομεν ἐρχομένους μακρόθεν τὸν Ἀγγελῆ Φραγγόπουλον καὶ τὸν Φωτεινόν· ὁ Κανισκέρης πέρνει τότε τὴν τζάνταν ἀπὸ ἐμένα τὴν δίδει εἰς τὸν Φωτεινόν καὶ τὸν παραγγέλλει νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του· ἐγὼ δὲ ἐπέστρεψα κατόπιν τούτου εἰς τὴν βάρκαν μου. Αὐτὰ γνωρίζω καὶ ὀρκίζομαι ἐπὶ τούτων.

Ἀνάκρισις τοῦ μάρτυρος Ἰωάννου Μιχαήλ Ἑ.λ.ληνος

ἐξ Ἀμοργοῦ, τὴν 21 Ὀβρίου 1863.

«Ἐρώτ. Εἰπὲ τί γνωρίζεις διὰ τὴν τζάντα ;

Ἀπόκρ. Πρὸ ἐννέα ἡμερῶν ὅταν ἦλθε τὸ Αὐστριακὸν ἐπῆγα μὲ τὴν βάρκαν ἐγὼ καὶ σύντροφός μου ὁ Κωνσταντῆς, εἰδομεν εἰς τὸ βαπόρι τὸν Δ. Κανισκέρην.

(Σημείωσις) Παραλείπεται ἡ περαιτέρω κατάθεσις τοῦ ἀνωτέρω Ἰωάννου Μιχαήλ οὗτα καθ' ὅλα σύμφωνος μὲ τὴν τοῦ συντρόφου τῆς Κωνσταντῆς.

Ἀνάκρισις τοῦ μάρτυρος ἱατροῦ Ὁρέστου Φουντουκλή
Ἐ.λ.ληνος, τὴν 21 Ὀβρίου 1863.

«Ὁ εἰρημένος κατέθεσεν ὅτι εἶδε τὸν Κανισκέρην ἐγχειρίσαν-
τα τὴν τζάντα πλησίον τοῦ Τελωνείου εἰς τὸν Φωτεινὸν καὶ
παραγγέλλει αὐτὸν νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του (τοῦ Κα-
νισκέρη) ὅτι ἐλθὼν εἰς τοῦ Κανισκέρη νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ πάσχον
αὐτοῦ τέκνον εἶδεν ἐκεῖ τὸν μὲν Ἐλευθεριάδην φωνάζοντα καὶ
ζητοῦντα τὴν τζάντα, τὸν δὲ Κανισκέρη ἀπαντῶντα καὶ λέ-
γοντα ὅτι ἡ τζάντα εἶναι ἰδική του, καὶ ὅτι αὐτὸς τὴν
ἔχει κ. λ. π.»

Ἀνάκρισις τοῦ Δ. Κανισκέρη Ἐ.λ.ληνος
τὴν 22 Ὀβρίου 1863.

Ἐρώτ. Ὁ Ἐλευθεριάδης, ἄνθρωπος τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου,
ἔφερεν ἐδῶ 2500 λίρας καὶ λέγει ὅτι τὰς ἐπῆρες τουλό-
γου σου μὲ τὴν τζάντα, τί λέγεις εἰς τοῦτο;

Ἀπόκρ. Κατὰ τὴν μεταξὺ τοῦ κυρίου Ζαρίφη ἀλληλογρα-
φίαν μου, αὐτὸς ὁ Ἐλευθεριάδης εἶναι μισθωτὸς ἄνθρωπός μου·
ἐγὼ ὡσάκις πηγαίνω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν λαμβάνω χρή-
ματα ἀπὸ τὴν ἐταιρίαν «Ζαρίφη» καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν λαβὼν
ἐκεῖθεν 2500 λίρας ἔδωσα ἀπόδειξιν ἑγγραφον εἰς τοῦτο, αὐ-
τὰς τὰς λίρας τὰς ἔβαλα εἰς τὴν τζάνταν μου, ἡ τζάντα εἶ-
ναι ἰδική μου· ὁ Ἐλευθεριάδης δὲν ἐνέχεται τελείως εἰς αὐτάς.

Ἐρώτ. Αὐτὰς τὰς λίρας ὅταν τὰς ἔλαβες εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν καὶ τὰς ἔβαλες εἰς τὴν τζάντα σου, τὴν τζάντα τὴν
ἔδωσες εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην;

Ἀπόκρ. Τὰς λίρας ἐγὼ ὁ ἴδιος τὰς ἔλαβα καὶ τὰς ἔβαλα
εἰς τὴν τζάντα μου, εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην δὲν τὴν ἔδωκα τὴν
τζάντα· ὁ Ἐλευθεριάδης εἶχε μόνον τὸ σρῶμά του καὶ τὸ κιβώ-
τιόν του· ἤλθαμεν μαζῇ, ἀλλ' ἡ τζάντα εἶναι ἰδική μου. Ἐγὼ
ὁ ἴδιος μὲ τὰς χεῖράς μου εἰς τὸ βαπόρι τὴν ἔδωσα εἰς τοὺς
βαρκάριδες, καὶ ὅταν εὐγήκαμεν εἰς τὴν ξηρὰν τὴν ἐνεχείρησα
εἰς τὸν Φωτεινὸν καὶ τὴν ἔστειλεν εἰς τὴν οἰκίαν μου· ἀκολούθως

ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἐλευθεριάδης τὸν εἶπα τὰ ἐξῆς·
 «Ἡ ἐταιρία Ζαρίφη μὲ δολιεύεται, μὲ κατέστρεψαν· τοῦ λοι-
 ποῦ δὲν ἐμπιστεύομαι πλέον εἰς αὐτούς· μὲ αὐτὰ τὰ χρήματα
 θὰ πληρώσω τὰ χρέη μου. Ἄν ὁ Ζαρίφης θέλει νὰ φορτώσω τὸ
 ἐνταῦθα πλοῖον τηλεγράφησέ τον νὰ σὲ στείλῃ ἄλλα χρήματα
 διὰ νὰ τὸ φορτώσῃς.»

Ἀνάκρισις τοῦ Ξενοφῶντος Ὁθωμανοῦ ὑπηκόου
 τῇ 30 Ὀβρίου 1863.

«Ἐρώτ. Τί γνωρίζεις περὶ τῆς τζάντας;

Ἀπόκρ. Ἦμην εἰς τὸ τελωνεῖον, εἶδα τὸν Ἐλευθεριάδην κρα-
 τοῦντα τὴν τζάντα. Ἀντικρὺ του ἐστέκετο ὁ Φωτεινός, εἰς τὸν
 ὅποιον εἶπε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου. Μετὰ
 ταῦτα ἐγὼ ὑπῆγα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου, ὅπου
 μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας ἐλθὼν ὁ Ἐλευθεριάδης ἠρώτησεν ἂν
 ἦλθεν ὁ Φωτεινός, ἂν ἔφερε μίαν τζάνταν κτλ. Ἀφοῦ τὸν εἶπα
 ὅτι δὲν ἦλθεν οὔτε τζάντα ἔφερεν, ἀπεσύρθη ἀμέσως καὶ ἔφυγεν·
 ἐπανελθὼν μετ' ὀλίγον ἔφησε ταῖς γαλέτζαις του καὶ χωρὶς νὰ
 εἶπῃ τι ἔφυγε μὲ βίαν. Ἀκολούθως ἐλθὼν εἰς τὸ κατάστημα
 τὸ παιδίον τῆς Σουλτάνας, ἠρώτησεν ἂν ἦτον ἐκεῖ ὁ Ἐλευθε-
 ριάδης, καὶ ἐπρόσθεσεν ὅτι τὸν ζητοῦν ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ Κα-
 νισκέρη κλπ.»

Σημ. Οἱ Γιανναράκος Σιμάτος, Ἀθανάσιος Ἀρσενικός, Μιχαήλ
 υἱὸς τῆς Σουλτάνας, ἔχοντες ἀπαιτήσεις παρὰ τοῦ Κανισκέρη,
 δὲν ἀνεκριθῆσαν ὡς ἐκ τούτου.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῶν ἐπτὰ μαρτυριῶν μεταφρασμένων
 ὑπὸ τοῦ διερμηνέως τῆς ἐγχωρίου ἀρχῆς Βάρνης.

(ὕπογρ.)

Κομνηνὸς Κοραλίου.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως τὴν ἐβδόμην Νοεμβρίου
 1863 ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς
 ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἐνώπιον
 ἡμῶν Νικολάου Σαχοπούλου Παρέδρου ἐκπληροῦντες

τ' ἀνακριτικὰ καθήκοντα, παρουσία τοῦ γραμματέως πρώτης τάξεως Εὐσταθίου Γλυμενοπούλου, ἐμφανίζεται, ὁ χάρωθεν καὶ ἐξετάζεται ὡς ἔπεται.

« Ἐρώτ. Πῶς ὀνομάζεσθε κ. λ. π.

Ἀπόκρ. Γεώργιος Ζαφειρόπουλος ἐγεννήθην καὶ κατοικῶ ἐνταῦθα, ἐτῶν 33, χριστιανὸς ἔμπορος ὑπήκοος Ὁθωμανός.

Ἐρώτ. Γνωρίζετε τὸν Δ. Κανισκέρη καὶ συγγενεῖς αὐτῶ ;

Ἀπόκρ. Τὸν γνωρίζω ἀπλῶς, συγγένειαν δὲν ἔχω (ὠρκίσθη ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ τὸ ἄρθρ. 121 τῆς Π. Δικονομίας, καθότι ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐμφάνισις τοῦ μάρτυρος καθίσταται ἀνέφικτος ἕνεκα τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν διαμονῆς του.)

Ἐρώτ. Ἡ ἐμπορικὴ οἰκία Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης ἐκ τίνων μελῶν σύγκειται ; καὶ ποίας ἐθνικότητος εἶναι ;

Ἀπόκρ. Σύγκειται ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν Ζαρίφη Γεωργίου καὶ Νικολάου ὑπηκόων Ἑλλήνων, καὶ ἐμοῦ ὑπηκόου Ὁθωμανοῦ, ἀποτελεῖ ὁμόρρυθμον ἐταιρίαν καὶ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἔχει τὴν ἰδικήν του ἐθνικότητα, ἐγὼ ὅμως προηγούμεναι εἰς τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ καταστήματος, καὶ ἐπομένως ἡ ἰδική μου ἐθνικότης ὑπερισχθεῖ κατὰ τὰ ἐπικρατοῦντα ἐνταῦθα ἔθιμα, καὶ ἐπομένως ἐγὼ ἔχω τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐθνικότητος τῆς ἐταιρίας.

Ἐρώτ. Εἰς ποίαν ἐμπορικὴν σχέσιν εὐρίσκεται ὁ Δ. Κανισκέρης μετὰ τοῦ οἴκου σας ;

Ἀπόκρ. Ὁ Δ. Κανισκέρης ἦλθεν ἐνταῦθα πρὸ τριῶν ἐτῶν καὶ ἐξέφρασε εἰς ἐμὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν βοηθήσω ὅπως στελλόμενος εἰς Βάρνην δυνήθῃ διὰ τῆς προστασίας τοῦ καταστήματός μου νὰ ἐνασχολῇται εἰς ἐπιχειρήσεις γεννημάτων καὶ ἐπειδὴ εἶναι γαμβρὸς ἐνὸς παλαιοτάτου φίλου τοῦ πατρός μου, χάριν αὐτοῦ ἐδέχθην τὴν πρότασίν του, ἀλλὰ τοῦ ἕκαμα ῥητὴν συμφωνίαν, ὡς καὶ ἀπὸ τὰς ἀνταποκρίσεις φαίνεται, ὅτι ποτὲ πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν θέλω τοῦ κάμει· ἐχρεώσται νὰ μὲ πέμπῃ πρῶτον τὸ φορτωτικὸν τῶν πλοίων, καὶ ἐπὶ τοῦ φορτωτικοῦ νὰ τῷ δίδω τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων κατὰ τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀγοραίαν τιμὴν αὐτῶν· κάποτε

ἐνδίδων εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ τῷ ἔδιδα ἕως χιλίας λίρας προκαταβολήν, ἄνευ φορτωτικοῦ, ὁπότεν εἶχε πλοῖα εἰς φόρτωσιν ἢ ἐντὸς νᾶ φορτώσουν, ἀλλὰ λαμβάνων τὸ φορτωτικόν, ἐπανήρχοντο τὰ πράγματα εἰς τὴν συμφωνηθεῖσαν θέσιν· οὕτω ἐξηκολουθήσαμεν διὰ δύο ὁλόκληρα ἔτη χωρὶς τὴν ἐλαχίστην διαφορὰν μεταξύ μας. Κατὰ Ἰούλιον ε. ε. ἀνεχώρησα διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ ἄφησα ῥητὰς ὁδηγίας εἰς τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ μὴ ὑπερβῶσιν, ὡς πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, τοὺς τεθέντας ὅρους, διότι πάντοτε τὸν ὑποπτεύομεν· ἀτυχῶς δὲν μὲ ἤκουσαν. Ἐπανῆλθον ἐνταῦθα κατὰ Σεπτέμβριον ε. ε. καὶ ἐξετάσας τὸν λογαριασμὸν τοῦ Κανισκέρη, εὔρον ὅτι λογιζομένων τῶν ἀνὰ χεῖράς μας φορτίων τοῦ ὅχι πλέον εἰς τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀγοραίας ἐν Εὐρώπῃ ἀξίας των, ἀλλὰ εἰς τὴν πλήρη αὐτῶν ἀξίαν ἔμενον ἀνοικτὸς εἰς αὐτὸν διὰ λίρας 1500 ἢ 2000, ὑπολογίζων δὲ καὶ τὰς πιθανότητας ἐλαττώσεις τῆς τιμῆς εἰς Εὐρώπην ἢ τυχούσης θαλασσοβλαβίας ἀπεφάσισα νὰ μὴ τῷ κάμω πλέον πίστωσιν. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἔλαβον ἐπιστολὴν τοῦ διὰ τῆς ὁποίας πέμπων μοι τὸ τελευταῖον φορτωτικὸν μοὶ ἀνήγγειλε τραθήματα τοῦ νέου, τὸν εἰδοποίησα τηλεγραφικῶς νὰ μὴ σύρῃ πλέον ἕως ὅτου φορτώσῃ καὶ ἐν ἄλλῳ πλοῖον τὸ ὁποῖον εἶχον ναυλώσει διὰ λογαριασμὸν τοῦ, καθὼς ὅλαι αἱ μετ' αὐτοῦ πράξεις μου ἦσαν πάντοτε διὰ λογαριασμὸν τοῦ, ἀλλ' αὐτὸς δὲν μὲ ἤκουσε. Μὲ ἔσυρε 900 λίρας τὰς ὁποίας ἄφησα μὲ διαμαρτύρησιν, μὴ ἀποδεχθεὶς τὴν συναλλαγματικὴν τοῦ· τὴν πρᾶξιν αὐτὴν ἀνήγγειλα εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ καταστήματά μου, ὡς τὸ ἀποδεικνύω ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν ἀντιγράφων τῶν ἐπιστολῶν μου, καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν μου τῆς 10/22 Ὀκτωβρίου ε. ε. πρὸς τοὺς ἐν Λονδίνῳ ἀδελφοὺς Ζαρίφη καὶ συντροφία, ἀντίγραφον τῆς ὁποίας δύνασθε νὰ λάβεται ἐκ τοῦ παρυσιαζομένου ὑμῖν βιβλίου τῶν ἐπιστολῶν μου. Ἀπὸ τότε ἔγραψον ὅτι ἐσκόπευον νὰ πέμψω εἰς Βάρναν ἄνθρωπόν μου μὲ λίρας 1000, ὅπως τὰς δώσῃ εἰς τὸν Κανισκέρη, ἀποῦ λάβῃ τὸ φορτωτικὸν τοῦ ἄλλου πλοίου Anne Howitz· τὴν ἐπαύριον ἦλθεν ὁ Κανισκέρης ἐνταῦθα, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὲ παρεκ-

λεσε νὰ ἀνακαλέσω τὴν ἀπόφασίν μου, τὸν ἀνέμνησα ὅτι τοσάκις τὸν παρεκάλεσα νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἐργάζεσθαι, ὅτι πολλάκις τὸν εἶπον ὅτι πιστώσεις εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν θέλω τοῦ κάμει, καὶ πρὶν ἀναχωρήσω μάλιστα τοῦ ἐζήτησα, ὡς χάριν, εἰς ἄλλους νὰ ἀναθέσῃ τὰς ὑποθέσεις του, διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ τὸν δουλεύσω ὅπως ἠννόει· τέλος ἀπέκρουσα ὀριστικῶς τὰς αἰτήσεις του. Καταβὰς εἰς τὸ γραφεῖον εὔρον αὐτὸν ἐκεῖ γράφοντα, καὶ τοὺς δύο συντρόφους μου ἀδελφούς Ζαρίφη, δίδοντας διαταγὰς εἰς τὸν ἄνθρωπόν μου Ἐλευθεριάδην ὅπως παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ λίρας 2500, ὑπάγῃ εἰς Βάρναν, καταθέτῃ αὐτὰς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Νικολαΐδου, καὶ ἀφοῦ λάβῃ τὸ φορτωτικὸν τοῦ ἀνωτέρω πλοίου, νὰ τὰς δώσῃ τῷ Κανισκέρῃ. Κατὰ πρῶτον ἀντεστάθην ἐγὼ μὴ θέλων νὰ δώσω εἰμὴ λίρας 1000 ἀφοῦ λάβω τὸ φορτωτικόν. Τέλος συνήνεσα, καὶ ἐπειδὴ ἦτον πιθανὸν νὰ μὴ δύναται αὐτὸς νὰ φορτώσῃ ὁλόκληρον τὸ πρᾶγμα πρὶν λάβῃ χρήματα, ἔκραξα τὸν μεσίτην τοῦ πλοίου Σπυρίδωνα Σόρτεν, ὑπήκουον νομίζω Ἰόνιον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐζήτησα νὰ παρακαλέσῃ τὸν κύριον Ῥαμπάχερ, εἰς ὃν τὸ πλοῖον ἦτον συστημένον, νὰ μᾶς δώσῃ μίαν ἐπιστολὴν διὰ τὸν πλοίαρχον, διὰ νὰ ὑπογράψῃ φορτωτικὰ ἐκ διαλειμμάτων ἀπ' εὐθείας εἰς διαταγὴν μου, καὶ ὅχι εἰς διαταγὴν ἄλλου τινός, καὶ ὡδήγησα τὸν ἄνθρωπόν μου Γ. Ἐλευθεριάδην, λαμβάνων τοιαῦτα φορτωτικὰ, ἀναλόγως τοῦ φορτωθησομένου ποσοῦ, νὰ δέδῃ ἐκ τῶν ἀνὰ χεῖράς του χρημάτων. Τὸν ἄνθρωπόν μου προσέτετε τὸν ἐφοδιάσα μὲ μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Βάρνῃ Παρασκευᾶν Νικολαΐδην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12/24 Ὀκτωβρίου ὅπως τὸν συντρέξῃ εἰς τὴν ἀποστολὴν του, καὶ ἐν αὐτῇ γίνεται μνεῖα καὶ τῆς φορτώσεως τοῦ πλοίου καὶ τῶν λιρῶν 2500, τὰς ὁποίας τῷ ἔδωκα, ὡς τὸ ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον. Ὁ Κανισκέρης εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο ἔγραφεν ὁδηγίας τῷ ἀνθρώπῳ του ἐν Βάρνῃ, μὴ σκοπεύων νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, διὰ νὰ μὴ ὑποστῇ, ὡς ἔλεγε, τὴν αἰσχύνην αὐτοῦ τοῦ πράγματος. Τὰ χρήματα εἶχεν ἤδη λάβει ὁ ἄνθρωπός μου καὶ ἀπῆλθεν, ὅπότεν αὐτὸς ἠλλαξέ γνώμην, καὶ ἔφυγε δρομικῶς ὅπως τὸν προφθάσῃ.

Γνωρίζω δὲ ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀνθρώπου μου ὅτι διὰ τῆς ιδίας λέμβου καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου μετέβησαν καὶ οἱ δύο εἰς Βάρνην.

Ἑρώτ. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσητε ἂν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὁ Κανισκέρης, ὡς ἐκ τῶν μεταξὺ σας δεσποληψίων, σᾶς ὤφειλε, καὶ πόσον ποσόν, ἐὰν ἀπεναντίας εἶχε νὰ λαμβάνη;

Ἀπόκρ. Μακρὰν τοῦ νὰ ἔχη νὰ λαμβάνη παρ' ἡμῶν, ἀπεναντίας μᾶς ἦτον ὀφειλέτης τοῦλάχιστον χιλίας λίρας ἀγγλικὰς ἄνευ τῶν τόκων. Σᾶς ἐπισυνάπτω τὸν σχετικὸν λογαριασμὸν τῆς θέσεώς μας μετ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖον μᾶς ὀφείλει ὁ Κανισκέρης λίρας ἀγγλικὰς 10618, 4, 7. καὶ 2816, 75 λίρας ὀθωμανικὰς μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν τόκων. Ἐχω δὲ εἰς χεῖρας μου 90060 κοιλῶν κριθῆς φορτωτικὰ καὶ 20840 κοιλῶν σίτου τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἀναδίνει κατὰ τὴν ἀγορὰν εἰς λίρας ἀγγλικὰς 10254, 5 σελήνια ἀνεξαρτήτως τῶν κινδύνων ἅτινα τρέχουν ταῦτα καὶ τῶν ἐνδεχομένων ζημιῶν. Ἐχω προσέτι νὰ συνάξω διὰ λογαριασμὸν τοῦ δι' ἐν ναυάγιον λίρας ὀθωμανικὰς 900, ἥτοι λίρας ἀγγλικὰς 810, καὶ προπληρωμὰς εἰς διαφόρους πλοιάρχους τῶν φορτίων τοῦ ὡς ἔγγιστα λίρας ἀγγλικὰς 900, τὸ ὅλον ἔχω εἰς χεῖράς μου ἀγγλικὰς λίρας 11964, 4, ἀπέναντι τῶν ἄνω ποσοτήτων τὰς ὁποίας εἶπον ὅτι μὲ χρεωστεῖ (τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος λογαριασμὸν παρελάβαμεν καὶ τὸν ἐμονογράψαμεν ἐπισυνάψαντες ἐν τῇ παρούσῃ).

Ἑρώτ. Μεταβάντος τοῦ ἀνθρώπου σας εἰς Βάρνην τί συνέβη;

Ἀπόκρ. Ἄμα ἔφθασεν ὁ ἄνθρωπός μας Ἐλευθεριάδης εἰς Βάρνην ἔλαβον ἀπὸ Παρυσκευᾶν Νικολαΐδου τηλεγράφων, δι' οὗ μοι ἀνήγγειλε ὅτι ὁ Κανισκέρης μετὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἤρπασαν ἀπὸ τὸν Ἐλευθεριάδην τὰ χρήματα.

Κατόπιν ἔλαβον ἐπιστολὰς διαφόρους ἐν αἷς μὲ διηγοῦνται τὰ διατρέξαντα· ἰδίως ἐπισύρω τὴν προσοχὴν τῆς ἀνακρίσεως εἰς μίαν ἐπιστολὴν τοῦ ἐν Βάρνῃ Κυρίου Η. Νικολαΐδου, τὴν ὁποίαν ἔλαβον χθὲς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 Νοεμβρίου 1663 εἰς ἀπάντησιν μιᾶς ἐπιστολῆς μου τῶν 2/14 Νοεμβρίου (μᾶς παρκατέθεσε τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ 4 Νοεμβρίου ε. ε. ἐπιστολὴν τοῦ

Η. Νικολαΐδου)· ἐκ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν καὶ ἐκ τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων τοῦ Ἐλευθεριάδου μακθάνω ὅτι, ὁ Ἐλευθεριάδης φθάσας εἰς Βάρνην ἐξῆλθε τοῦ Ἀτμοπλοίου εἰς τὴν λέμβον μετὰ τοῦ Κανισκέρη, τὸν σάκκον τὸν κατεβίβασεν εἰς τὴν λέμβον ὁ κωπηλάτης, βοηθοῦντος τοῦ Ἐλευθεριάδου ἀπὸ τὴν λέμβον εἰς τὸ τελωνεῖον, τὸν ἐκράτει ὁ Ἐλευθεριάδης μετὰ τοῦ κωπηλάτου, καὶ ἦτον ἐνώπιόν του καθ' ὃν καιρὸν οἱ Τελῶναι ἐξέταζον τὰ πράγματά του· ἐκεῖ ἐπαρουσιάσθη ὁ Φωτεινὸς τὸν ὁποῖον ὁ Ἐλευθεριάδης ἐγνώριζε, καθ' ὅτι πρό τινων ἐτῶν, ὁπόταν εἶχον τὴν διαχείρησιν τῶν δεκάτων τῆς Ρούμελης, καὶ εἶχον πέμψει τὸν Ἐλευθεριάδην εἰς Βάρνην ἦτον καὶ αὐτὸς ὁ Φωτεινὸς εἰς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν· ἀναγνωρίσας ὁ Ἐλευθεριάδης τὸν Φωτεινὸν καὶ ἐμπιστευθεὶς εἰς αὐτὸν ὡς πάλαι συνυπάλληλόν του, τῷ ἔδωκε τὴν τζάντα λέγων αὐτῷ νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς τοῦ κυρίου Νικολαΐδου κατὰ τὰς ὁδηγίας ἃς παρ' ἡμῶν εἶχε λάβει. Ὁ Φωτεινὸς ἔλαβε τὴν τζάντα, παρακολουθούμενος παρὰ τοῦ Ἐλευθεριάδου. Αἶφνης ὁ Ἐλευθεριάδης τὸν χάνει ἔμπροσθέν του, φωνάζει ὅτι τὸν ἔκλεψαν, τρέχει εἰς τοῦ Νικολαΐδου, καὶ ἐκεῖθεν ὑπάγουν εἰς τὸν Κανισκέρην, ὅπου εὔρον καὶ τὸν Φωτεινόν. Αὐτοὶ τότε διῃσχυρίσθησαν ὅτι ὁ Κανισκέρης ἔδωκε τὴν τζάντα εἰς τὸν Φωτεινόν, ἀπὸ τὴν λέμβον αὐτὴν ἀκόμῃ, καὶ ὅτι ἐγὼ ἐνταῦθα, ἔδωκα τὰ χρήματα εἰς τὸν Κανισκέρην, ὁ δὲ Ἐλευθεριάδης ἤρχετο ὡς ἀπλοῦς ὑπάλληλός του, τὸ ὁποῖον εἶναι ψευδές, ὡς καὶ ἀπὸ τὰ προηγούμενα φαίνεται. Καθότι, ὡς προσῆκον, τὰ χρήματα αὐτὰ ἐμετρήθησαν καὶ παρεδόθησαν εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην, ὅπερ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς καταθέσεις τοῦ ταμῆα Κλεάνθους, καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, οἷον τοῦ γραμματέως Παντζίρη, προσέτι καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἐλευθεριάδης, Στέφανον, μὴ ὄντα ὑπάλληλόν μου καὶ ἀπὸ ἑνα Κωστῆν Ἐργαστηριάδην εἰς Κατίκιοι, φίλον τοῦ Ἐλευθεριάδου, ὅστις ἔτυχε νὰ συνοδεύῃ τὸν Ἐλευθεριάδην εἰς τὸ ἀτμόπλοιο. Εἶναι ἐπίσης ψευδές ὅτι ἔλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τὸν ἄνθρωπόν μου Ἐλευθεριάδην.

Τὸ ἔρωτ. Γινώσκετε ἄλλο τίς;

Ἀπόκρ. Γνωρίζω προσέτι ὅτι ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου, ὁ Κανισκέρης ἔγραψεν ἐν τηλεγράφῳ πρὸς τὸν ἐν Βάρνη φίλον του Φραγκόπουλον καὶ ἔπεμψεν ἓνα καϊκτζήν εἰς τὸν Γαλατᾶ νὰ φωνάξῃ ἓνα κάποιον Μιμῆ καφφεπώλην, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεχείρισε τὸ τηλεγράφῳ, «ἐν ᾧ ῥητῶς λέγει» τὴν ὑπόθεσίν μου δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν συμβιβάσῃ, καὶ ὅτι ἔρχεται μὲ ἀπεσταλμένον τοῦ κατ'ἀσκήματός μας (καὶ ὅχι ἄνθρωπόν του) καὶ τῷ λέγει νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς καλοὺς φίλους του· ἐκ τούτων δὲ ἐξάγω ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν δὲν ἠδύνατο νὰ νομίζῃ ὅτι ἔδωκα τὰ χρήματα εἰς αὐτόν.

Ἑρώτ. Ἡξεύρετε, ἂν ὁ Φωτεινὸς συνέπραξεν εἰς τὴν κλοπὴν ταύτην;

Ἀπόκρ. Κατὰ τὰς μαρτυρίας αἵτινες ἐδόθησαν εἰς τὸν Πασσᾶν ἐν Βάρνη, φαίνεται ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἐλευθεριάδης διέταττε τὸν Φωτεινὸν νὰ μεταφέρῃ τὴν τζάντα εἰς τοῦ Νικολαΐδου, ὁ Κανισκέρης ἔσκυψε καὶ τῷ ὠμίλησεν εἰς τὸ ὥτιν· ὁ Φωτεινὸς εἶναι σύντροφος μὲ ἓνα Τάταρην, ὅστις εἶχε νὰ λαμβάνῃ περὶ τὰς λίρας 900 περίπου ἀπὸ τὸν Κανισκέρην, καὶ ὁ ὁποῖος, μετὰ τὸ γεγονός, ἔλαβεν ὡς ἔμαθον, ἀπὸ αὐτὰ τὰ χρήματα λίρας 600. Ἐκ τούτων λοιπὸν καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Φωτεινὸς, λαβὼν τὰ χρήματα ἐδραπέτευσεν, εἰκάζω ὅτι ἦτον συννενοημένος.

Ἑρώτ. Γνωρίζετε ἂν ὁ Κανισκέρης, ὡς οὗτος διατείνεται, ἔχει ἀπαίτησιν καθ' ὑμῶν;

Ἀπόκρ. Ὡς μέχρι τοῦδε, ἐκτὸς τῶν ἐπανειλημμένων αἰτήσεών του διὰ χορηγήσεις χρηματικὰς καμμίαν διαφωνίαν εἰς τὴν ἀνταπόκρισίν μας, ποτὲ δὲν εἶχομεν· πολλάκις μὲ εὐχαρίστησε διὰ τὴν διαχείρησιν τῶν συμφερόντων του· εἰς καμμίαν δὲ πράξιν, οὔτε εἰς κανένα λογαριασμὸν, δὲν ἀντέτεινε τὸ παραμικρόν.

Εἰς τὰς διὰ λογαριασμὸν του πράξεις, ὅς ἔκαμνον, ἐλάβανον τὴν τακτικὴν προμήθειάν μου, ἀλλὰ πολλάκις βλέπων τὸ ὀρμητικὸν τοῦ σύστημα, τὸν ἐπαρακάλεσα νὰ ἐπακουμβήσῃ εἰς ἄλλον τινα τὰς ὑποθέσεις του, μὴ δυνάμενος νὰ τῷ κάμω τὰς πιστώσεις, ὅς μοι ἐζήτει.»

Ἀνεγνώσθη καὶ ὑπεγράφη.

(ὑπογρ.)

Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος.

Ὁ ἀνακριτὴς

(ὑπογρ.)

Ν. Σακόπουλος.

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Εὐσ. Γλυμενόπουλος.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἀφιέμενον τῷ Δ. Κανισκέρῃ κατὰ διαταγὴν τῆς Προεδρείας.

Πέραν, τὴν 16 Ἰουλίου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντῆς

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

ΣΤ'.

Ἐνταῦθα, πρὶν σχολιάσω τὰς καταθέσεις ταύτας πρέπει νὰ σημειώσω, ὅτι πλὴν τούτων ἐξετάσθη ἐνόρκως ὁ Κύριος Γεώργιος Ζαρίφης, ὁ καὶ μηνυτὴς μου, ἀλλὰ κατάθεσις αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ φακέλλῳ τῆς ἀνακρίσεως. Ἀπὸ τοῦ φακέλλου δὲ τούτου ἐλλείπει ἐπίσης ὁ μνημονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ζαφειροπούλου (ιδεὲς κατάθεσιν τούτου), λογαριασμὸς, ὃν ὁ ἀνακριτὴς Κύριος Σακόπουλος ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐμονογράφησε καὶ παρέλαβεν. Ἐλλείπει ἐπίσης ἐκ τοῦ Φακέλλου τῆς ἀνακρίσεως καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Κυρίου Π. Νικολαΐδου ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1863 πρὸς τὸν Κύριον Ζαρίφην, καθὼς καὶ τὸ τηλεγράφημα περὶ ὧν γίνεται μνεία ἐν τῇ καταμηνύσει τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη.

Τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων τούτων πολλάκις ἐζήτησα παρὰ τοῦ γραμματέως τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Προξενείου Κυρίου Γλυμενοπούλου, ἀλλ' οὗτος μοὶ εἶπεν ὅτι δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸν Φάκελλον καὶ πρέπει νὰ τὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἀνακριτοῦ Κυρίου Σακοπούλου, οὗτος δὲ μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι τὰ ἔδωκεν εἰς τὸ μέρος τῶν, δηλαδή εἰς οὓς ἀνῆκον, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ ὁ

Κύριος ἀνακριτὴς τὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης πράξε-
ώς του.

Κατὰ τὰς ἐνόρκους ταύτας καταθέσεις ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ὁμολογεῖ ἐνόρκως ὅτι πίστωσιν ποτέ εἰς τ' ἀνοικτὰ δὲν μοι ἔκαμε, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐγγράφους διαβεβαιώσεις αὐτοῦ τούτου τοῦ Κυρίου Γ. Δ. Ζαφειροπούλου ὁ ἀναγνώστης εἶδεν ὅτι τὸ μὲν πρῶτον συνεφωνήσαμεν νὰ μοι παρέχῃ πίστωσιν εἰς τ' ἀνοικτὰ εἰκοσιπέντε χιλιάδων φράγκων, ἔπειτα δὲ δύο χιλιάδων λιρῶν, καὶ ἔπειτα περισσότερον (ιδεὲ τὰς πρὸς ἐμὲ ἐπιστολάς τοῦ καταστήματος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16|28 Νοεμβρίου 1861, 10|22 Δεκεμβρίου 1862. 27|8 Αὐγούστου 1863 καὶ 21|3 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.) Ὁ αὐτὸς δὲ οὗτος Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος, διὰ νὰ ἀποδείξῃ φαίνεται ὁ ἴδιος τὴν ἐπιорκίαν του, ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει λέγει τοῦτο, «ὅτι ἔμεινα ἀνοικτὸς εἰς αὐτὸν χιλίας πεντακοσίας λίρας.» ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει τοῦ ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος λέγει «ἐσκόπουν νὰ πέμψω εἰς Βάρναν ἄνθρωπόν μου μὲ λίρας χιλίας ὅπως τὰς δώσῃ εἰς τὸν Κανισκέρην.» παρακατιῶν ὁ αὐτὸς Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει λέγει «εὗρον τοὺς συνεταίρους μου Ἀδελφοὺς Ζαρίφη δίδοντας διαταγὰς εἰς τὸν ἄνθρωπόν μου Ἐλευθεριάδην, ὅπως παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ λίρας 2500, ὑπάγῃ εἰς Βάρναν καὶ καταθέσῃ αὐτὰς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κυρίου Νικολαΐδου.»

Ἐὰν αἱ λίραι αὗται ἦσαν προωρισμέναι νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κυρίου Νικολαΐδου, διατί ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος κατάθεσεν ἐνόρκως ὅτι ἐσκόπει νὰ πέμψῃ εἰς Βάρναν ἄνθρωπόν του μὲ λίρας χιλίας ὅπως τὰς δώσῃ εἰς τὸν Κανισκέρην; Ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐνόρκῳ καταθέσει τοῦ λέγει, «ἐφωδίασα τὸν ἄνθρωπόν μου μὲ μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Βάρνῃ Π. Νικολαΐδην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12|24 Ὀκτωβρίου, ὅπως συντρέξῃ εἰς τὴν ἀπεστολήν του, καὶ ἐν αὐτῇ (τῇ ἐπιστολῇ) γίνεται μνεία καὶ τῆς φορτώσεως τοῦ πλοΐ-

ου καὶ τῶν ληρῶν 2500 τὰς ὁποίας τῷ ἔδωκα, ὡς τὸ ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον. » ἀλλὰ τὸ ἀντίγραφον τοῦ ἀντιγράφου τούτου ζητῶ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἀνακριτοῦ καὶ οὗτος μοὶ ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ μέρος τοῦ.

Εἰς ποῖον μέρος ἐδόθη τὸ ἀντίγραφον τοῦτο; Τίς εἶχε συμφέρον νὰ τὸ ὑπεξαιρέσῃ; ὑπὸ τίνος ἐμπνεύσεις ἐνήργει ὁ Κύριος Ἀνακριτῆς Σακόπουλος; Ὁ μὲν κατήγορός μου Κύριος Γ. Ζαρίφης διὰ τοῦ συνεταίρου καὶ γυναικαδέλφου τοῦ Γ. Δ. Ζαφειροπούλου, ἐξετασθέντος ὡς μάρτυρος, ἐν τῇ ἐνόρκῳ καταθέσει του λέγει «τὰ χρήματα εἶχεν ἤδη παραλάβει ὁ ἄνθρωπός μου καὶ ἀπῆλθεν ὅποταν αὐτὸς (δηλαδὴ ὁ Κανισκέρης) ἤλλαξε γνώμην καὶ ἔφυγε δρομαίως ὅπως τὸν προσφθάσῃ (δηλαδὴ τὸν ἄνθρωπόν του) » ἀλλ' ὁ ἄνθρωπός του οὗτος Γ. Ἐλευθεριάδης καταθέτει ἐνόρκως «ἔλαβα αὐτὰς τὰς λίρας, τὰς ἔβαλα εἰς τὴν τζάνταν μου. Μετὰ ταῦτα ἀνταμώσας εἰς ἐν καφενεῖον καὶ τὸν Κανισκέρην, μολονότι δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς Βάρνην, τὸν παρεκίνησα καὶ ἐγώ, τὸν προέτρεψε δὲ εἰς τοῦτο καὶ ὁ Κύριος Γ. Ζαρίφης, καὶ τοιουτοτρόπως ἐπεβιδάσθημεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἀτμόπλοιον διὰ τὴν Βάρναν. » Πῶς ἀφοῦ ἀπῆλθεν ὁ Ἐλευθεριάδης καὶ μετ' ἤρπην εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ζαρίφη, ἀφ' ὅπου ἔτρεξα, κατὰ τὸν Κύριον Ζαφειρόπουλον, δρομαίως νὰ τὸν φθάσω, μετ' ἀπήντησεν οὗτος εἰς ἐν καφενεῖον; Τίς ἀπαντᾷται εἰς τὸ καφενεῖον; Ὁ φεύγων δρομαίως, ἵνα φθάσῃ τὸν προαπελθόντα, ἢ οὗτος ὡς προαπελθών; Καὶ ἦτο ποτὲ δυνατόν, ἀφ' οὗ ἔφυγα δρομαίως ἀπὸ τοῦ κατάστημα τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἵνα φθάσω τὸν Ἐλευθεριάδην, νὰ με ἀπαντήσῃ ἔπειτα οὗτος εἰς τὸ καφενεῖον μαζὶ μετὰ τὸν Ζαρίφην, καὶ ὁ μὲν νὰ με παρακινή, ὁ δὲ νὰ με προτρέπη ν' ἀπέλθωμεν εἰς Βάρναν; Τί ἐζητοῦσεν εἰς τὸ καφενεῖον ὁ ἀριστοκράτης κύριος Γ. Ζαρίφης; μήπως ἄρά γε ἔσπευσε κατόπιν μου, τρέχων δρομαίως νὰ με προλάβῃ νὰ μὴ ληστεύσω τὸν Ἐλευθεριάδην του; Ἀλλ' οὗτος ἐν μὲν τῇ ἐν Βάρνῃ καταθέσει του, τῇ γενομένῃ τὴν 19 Ὀκτωβρίου, λέγει ὅτι μετ' ἀπήντησεν εἰς τὸ καφενεῖον καὶ με

παρεκίνησε νὰ ἐπιβιβασθῶμεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἀτμόπλοιο διὰ τὴν Βάρνην, ἐν δὲ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ γενομένῃ τῇ 6 Νοεμβρίου, λέγει ὅταν παρέλαβα τὰ χρήματα ὁ Κανισκέρης εὗρίσκετο εἰς τὸ κατάστημα Ζαρίφη, καὶ ἐπειδὴ, ὡς συμπεραίνω, τοῦ εἵχον διακόψει τὴν πίστωσιν, ὁ Κανισκέρης ἔλαιο καὶ ἔλεγεν ὅτι δὲν ἤθελε νὰ μεταβῇ εἰς Βάρνην, μοὶ ἔδωκε μάλιστα καὶ ἓν γράμμα διὰ νὰ τὸ μεταφέρω εἰς Βάρναν· κατόπιν ὁμοῦς μετενόησε, καὶ ὅταν ἐγὼ διευθυνομένην εἰς τὸ ἀτμόπλοιο ἦλθε καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ· ἐντὸς δὲ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκοιμήθημεν εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον.

Διὰ μὲν τῆς καταθέσεως τοῦ κυρίου Ζαφειροπούλου παρίσταμαι ὡς φυγῶν δρομαίως τοῦ καταστήματος τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ τρέχων ἵνα φθάσω τὸν Ἐλευθεριάδην, διὰ δὲ τῆς πρώτης καταθέσεως τούτου, παρίσταμαι ὡς εὐρεθεὶς ἐκ τύχης ὑπ' αὐτοῦ ἐν τινι καφενεῖῳ ὅπου ἐδέξασε νὰ μὲ παρακινήσῃ ὁ Ἐλευθεριάδης καὶ μὲ προτρέψῃ καὶ ὁ ἐν τῷ καφενεῖῳ φθάσας Γ. Ζαρίφης, ἵνα συνεπιβιβάσθῃ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου μὲ τὸν Ἐλευθεριάδην καὶ ἀπέλθωμεν εἰς Βάρναν· διὰ δὲ τῆς δευτέρας καταθέσεως τοῦ αὐτοῦ Κυρίου Ἐλευθεριάδου παρίσταμαι κλαίων ἐν τῷ καταστήματι τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ θέλω νὰ ἀπέλθω εἰς Βάρναν, καὶ ὡς δώσας μάλιστα γράμμα εἰς τὸν κύριον Ἐλευθεριάδην νὰ τὸ φέρῃ εἰς Βάρναν· τοῦτο δὲ μνημονεύει ἐν τῇ καταθέσει του καὶ ὁ κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος. Ἀλλὰ τί ἔγινε τὸ γράμμα τοῦτο; εἰς ποῖον τὸ ἐνεχείρισεν ὁ Ἐλευθεριάδης; μήπως αὐτὸ εἶναι ἢ ἐν εἵδει ἐπιστολῆς ἀπόδειξις τῆς παραλαβῆς τῶν δύο χιλιάδων πεντακοσίων λιρῶν, τὴν ὁποίαν ἄφησα εἰς τὸ κατάστημα, καὶ τὴν ὁποίαν ἀρνεῖται ὅτι ἔλαβεν ὁ κύριος Ζαρίφης καὶ Ζαφειρόπουλος, ἵνα μὲ παραστήσωσιν ὡς ληστήν;

Τὰς προφάσεις καὶ ἀντιφάσεις ταύτας καὶ ἐπιπορείας δὲν θέλω νὰ σχολιάσω ἐν ἐκτάσει, διότι οἴκοθεν καταδεικνύεται, ὅτι ἦτο ἀδύνατον κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν νὰ κλαίω γράφων ἐν τῷ καταστήματι τοῦ κυρίου Ζαρίφη γράμμα, νὰ τὸ δώσω τοῦ κυρίου Ἐλευθεριάδου, ἵνα τὸ

μεταφέρει εἰς Βάρναν, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν νὰ τρέχω, ἵνα προφθάσω αὐτὸν προαπελθόντα, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν νὰ εὗρεθῶ πρότερον αὐτοῦ, προαπελθόντος, εἰς ἓν καφφενεῖον, ὅπου μὲ παρεκίνησεν ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης, μὲ προέτρεψε ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ ἐπιβιβασθῶμεν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο.

Ἐν τῇ πρώτῃ τῶν καταθέσεών του ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης λέγει «ἐπειδὴ ἤθελα νὰ ξεκουρασθῶ ὀλίγον, ὁ Φωτεινὸς πέρνει τὴν τζάνταν μου καὶ προπορεύεται· ὅταν δὲ ἔφθασε πλησίον τοῦ καφφενείου τοῦ τζάκονα, ἐπειδὴ τὸν ἔχασα ἤρχισα νὰ φωνάζω». Χωρὶς νὰ συλλογισθῇ ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης περιπίπτει εἰς τρομερὰν ἀντίφασιν· ἀλλὰ καὶ τὴν ἀντίφασιν ταύτην δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σχολιάσω διὰ πολλῶν, διότι ὁ ἀφίνων τὸν ἄλλον νὰ προπορευθῇ μὲ τόσον μέγα ποσὸν χρημάτων, ἀφ' οὗ τὸν ἔφθασε, καὶ ἂν πάλιν τὸν ἔχανε, ἦτο ἀδύνατον, νομίζω, ν' ἀρχίσῃ νὰ φωνάζῃ. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τῶν καταθέσεών του ὁ αὐτὸς Γ. Ἐλευθεριάδης λέγει· ἐν ᾧ ἐδείκνυον εἰς τοὺς φύλακας (τοῦ τελωνείου) τὸ κιβώτιόν μου, ἠσθάνθην ὅτι μία χεὶρ ἔπιασε τὴν τζάντα, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχον τὰ χρήματα· στραφεὶς εἶδον τὸν Φωτεινὸν γνωστόν μου, ὅστις εἶχε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς τζάντας. Μπά! σὺ ἦσαι, τοῦ εἶπον, καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ λάβῃ τὴν τζάντα καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ, κρατῶν αὐτήν· ἐν ᾧ λοιπὸν διευθυνόμεθα εἰς τοῦ Νικολαΐδου, ὅπου, ὡς τῷ εἶπον, εἶχον σκοπὸν νὰ μεταβῶ, αἴφνης ὁ Φωτεινὸς τρέπεται εἰς φυγὴν, ἀμέσως ἤρχισα νὰ φωνάζω.»

Εἰς μὲν τὴν πρώτην τῶν καταθέσεών του ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης λέγει, ὅτι, «ἐπειδὴ ἤθελε νὰ ξεκουρασθῇ ὀλίγον, ἔδωκε τὴν τζάντα του εἰς τὸν Φωτεινὸν καὶ τὸν ἄφησε νὰ προπορεύηται»· εἰς δὲ τὴν δευτέραν ὅτι «ἐν ᾧ οἱ φύλακες παρετήρουν τὸ κιβώτιόν του, ὁ Φωτεινὸς ἔβαλε τὴν χεῖρά του εἰς τὴν τζάνταν τοῦ Ἐλευθεριάδου, καὶ οὕτω κρατοῦντες αὐτήν ἀμφότεροι διευθύνθησαν εἰς τοῦ Νικολαΐδου, καὶ πρὶν φθάσωσιν ἐκεῖ αἴφνης εἶδε τὸν Φωτεινὸν νὰ τρέπηται εἰς φυγὴν.»

Εἰς τὴν πρώτην τῶν καταθέσεών του ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης λέγει, ὅτι πρῶτον εἶδε τὸν Φωτεινὸν καὶ τὸν ἐγνώρισεν ὡς ἀρχαῖον συνυπάλληλόν του καὶ ἔπειτα τοῦ ἐνεπιστεύθη τὴν τζάνταν του, εἰς δὲ τὴν δευτέραν λέγει μία χεὶρ ἄγνωστος ἔπιασε τὴν τζάνταν, στραφεὶς δὲ εἶδον τὸν Φωτεινὸν γνωστόν μου καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ λάβῃ τὴν τζάνταν, καὶ νὰ μὲ συνοδεύσῃ κρατῶν αὐτήν.

Εἰς μὲν τὴν πρώτην τῶν καταθέσεών του, ὁ κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης λέγει, ἐξελθὼν τότε τῆς οἰκίας (τοῦ Κανισκέρη) καὶ ἀπομακρυνθεὶς βήματά τινα κατηράσθην τὸν Φωτεινὸν εἰπὼν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ τὸ εὐρῇς, αὐτὸ ὅπου μοῦ ἔκαμες, αὐτὸς δὲ μοῦ ἀπήντησε τὰ ἑξῆς· «ἀντὶ νὰ ὑποφέρουν τὰ τέκνα μου ὑπόφερε σὺ καὶ ὁ Ζαρίφης.» Εἰς δὲ τὴν δευτέραν του κατάθεσιν ὁ αὐτὸς Ἐλευθεριάδης λέγει· «Ἐξῆλθον τῆς οἰκίας τοῦ Κανισκέρη διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ Προξενεῖον, λέγων ἀπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ τὸ εὐρῇς, εἰς τὸ ὁποῖον ὅμως ὁ Κανισκέρης ἀπήντησεν ἀντὶ νὰ τὸ εὐρῶ ἐγὼ, ἅς τὸ εὐρῇς σὺ καὶ ὁ Ζαρίφης.»

Πότε λοιπὸν λέγει ἀλήθειαν ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης;

Τίς τῶν δύο ἀπήντησεν εἰς τὴν κατάραν τοῦ κυρ. Ἐλευθεριάδου, ὁ Φωτεινὸς ἢ ὁ Κανισκέρης; Ὁ μὲν Γ. Ἐλευθεριάδης ἰσχυρίζεται καὶ διὰ τῶν δύο καταθέσεών του ὅτι οὗτος ἔδωκεν εἰς τὸν Φωτεινὸν τὴν τζάνταν· ἀλλ' ὁ Φωτεινὸς καταθέτει ἐνόρκως «ἐμένα ὁ Κανισκέρης ὁ ἔμπορος μοὶ ἔδωκε μίαν τζάνταν, τὴν ὁποίαν λαβὼν ἔφερα εἰς τὸ σπῆτι του.»

Ὁ μὲν Ἐλευθεριάδης καὶ διὰ τῶν δύο καταθέσεών του σιωπᾷ καθ' ὀλοκλήρειαν τὸ τίς εἶχεν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ εἰς τὴν κατοχὴν του τὴν τζάνταν, ὁ δὲ λεμβοῦχος Κωνσταντῖνος Σχινᾶς, καὶ ὁ συνέταιρός του Ἰωάννης Μεχαήλ καταθέτουσιν ἐνόρκως «ιδὼν με (ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ) ὁ Κανισκέρης μὲ φωνάζει, καταβαίνομεν εἰς τὴν κάμαραν τοῦ βαποριοῦ καὶ δίδων μοι μίαν τζάνταν, πάρετῃ, μοὶ εἶπεν, πήγαινέ τῃν εἰς τὴν βάρκαν καὶ πρόσμενέ με· ἐπῆγα, μετ' ὀλίγον ἔρχεται καὶ ὁ Κανισκέρης συνοδεύ-

μενος ἀπὸ τὸν Γεωργάκην (δηλ. τὸν Γ. Ἐλευθεριάδην) καὶ ἀπὸ τὸν Ἀθανάσιον ἀνεψιὸν τοῦ Ἀρσενικοῦ. Ὅταν ἐδῆκαμεν εἰς τὴν ξηρὰν, ἐπειδὴ ὁ Κανισκέρης μοι εἶπε νὰ πάρω τὴν τζάνταν καὶ νὰ τὸν παρακολουθῶ, τὴν ἐπῆρα καὶ τὸν παρακολούθουν· μετὰ τινα βήματα βλέπομεν μακρόθεν ἐρχόμενον τὸν Ἀγγελῆν Φραγγόπουλον καὶ τὸν Φωτεινόν. Ὁ Κανισκέρης ἐπῆρε τότε τὴν τζάνταν ἀπὸ ἐμέ καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν Φωτεινόν καὶ τὸν παρήγγειλε νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸ σπῆτι του.»

Κατὰ τὴν κατάθεσιν τῶν μαρτύρων τούτων, τὴν τζάνταν διέθετον ὡς ἰδιοκτησίαν μου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου τὴν παρέδωκα εἰς τὸν λεμβοῦχον Σχινᾶν νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς τὴν λέμβον του, τὴν παρέδωκα ἔπειτα εἰς τὸν ἴδιον καὶ τὸν εἶπον νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ· ἀπαντήσας δὲ καθ' ὁδὸν τὸν Φωτεινόν τὴν παρέδωκα εἰς αὐτὸν καὶ τὸν εἶπον ἐνώπιον τοῦ κυρίου Ἐλευθεριάδου νὰ τὴν πηγαίνῃ εἰς τὴν οἰκίαν μου. Εἰς ταῦτα πάντα κατὰ τὴν κατάθεσιν τῶν μαρτύρων τούτων ἦτο παρὼν καὶ ὁ Ἐλευθεριάδης· οὗτος δὲ κατέθεσεν ἐνόρκως ὅτι μὲ εἶδε κλαίοντα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Ζαρίφη, διότι μοῦ ἔκοψε τὴν πίστιν· ὅτε λοιπὸν μὲ εἶδε καὶ ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ καὶ ἐν τῇ λέμβῳ καὶ κατὰ τὴν ξηρὰν διαθέτοντα τὴν τζάνταν ὡς ἰδιοκτησίαν μου καὶ πέμποντα μάλιστα αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν μου, πῶς δὲν διεμαρτύρετο τότε καὶ δὲν ἐφώναζεν, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐγίνωσκεν, ὅτι τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Ζαρίφη μοῦ ἔκοψε τὴν πίστιν;

Ὁ μὲν Γ. Ἐλευθεριάδης, ὁ ὑπάλληλος τοῦ κυρίου Ζαρίφη, κατέθεσεν ὅτι αὐτὸς ἔδωκε τὴν τζάνταν που εἰς τὸν Φωτεινόν, ἀλλ' ὁ πάντῃ ἀδιάφορος εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀξιότιμος ἰατρὸς κύριος Ὁρέστης Φουντουκλῆς καταθέτει ἐνόρκως «εἶδα τὸν Κανισκέρην ἐγχειρίσαντα τὴν τζάνταν πλησίον τοῦ Τελωνείου εἰς τὸν Φωτεινόν καὶ παραγγείλαντα αὐτὸν νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του.» Τίς τῶν δύο τούτων μαρτύρων εἶναι ἀξιοπιστότερος; ὁ ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη ὑπηρετῶν τὸν ἀντίδικόν μου Ζαρίφην, ὁ ἀντιφάσκων οὐ μόνον πρὸς τὰς κα-

ταθέσεις ὅλων τῶν ἄλλων μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑαυτὸν πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως καὶ ἐν τῇ αὐτῇ μάλιστα καταθέσει; Τίς λέγω τῶν δύο τούτων μαρτύρων εἶναι ἀξιοπιστότερος, ὁ ὑπηρέτης τοῦ ἀντιδίκου μου ἢ ὁ ὑψηλὴν ἀνατροφὴν ἔχων καὶ ἐπιστήμην ἰατρός;

Ὁ τελευταῖος μάρτυς Ξενοφῶν καί τοι ἐν Βάρνη διαμένων τότε, ὁ γνωστὸς γνωστότατος καὶ φίλος μάλιστα τοῦ κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου, μετὰ παρέλευσιν ὅμως δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἄλλων μαρτύρων, ἐξετασθεὶς κατέθεσεν, ὅτι εἶδεν εἰς τὸ Τελωνεῖον τὸν Ἐλευθεριάδην κρατοῦντα τὴν τζάνταν του, ἀντικρὺ του δὲ ἐστέκετο ὁ Φωτεινὸς εἰς τὸν ὁποῖον εἶπε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Νικολαΐδου.

Χωρὶς νὰ προσβάλλω τὸ ἀξιόπιστον τοῦ μάρτυρος τούτου, παρατηρῶ μόνον καὶ ἰσχυρίζομαι, ὅτι διὰ μυρίων ἐπιστήμων μέσων ἠδυνάμην ν' ἀποδείξω ἐνταῦθα ὅτι οὔτε εἶχε καθ' ὁλοκληρίαν τζάνταν ὁ κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης, οὔτ' ἔδωκέ ποτε τοιαύτην εἰς τὸν Φωτεινόν, οὔτε ἠδύνατο νὰ οἰκαιοποιηθῇ τὴν ἰδικήν μου τζάνταν, οὔτε κατὰ διάνοιαν καὶ συνέβη, ὅτι ὁ κύριος Γ. Ζαρίφης ἰσχυρίσθῃ διὰ τῆς μηνύσεώς του.

Ταῦτα πάντα, λέγω, ἠδυνάμην ν' ἀποδείξω διὰ μυρίων μέσων, ἂν εἶχον τὴν πρὸς τοῦτο ἀνάγκην, ἀφ' οὗ καὶ δικαστικῶς ἀπεδείχθη ἡ ἀθωότης μου εἰς τὴν περίληστείας κατηγορίαν. Διὰ τοῦτο περιορίζομαι νὰ διηγηθῶ ἀπλῶς ἀπλούστατα τὰ περιστατικὸν τοῦτο ὅπως συνέβη.

Ἰδὼν τὸν κύριον Ζαρίφην δυστροποῦντα νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς ὅρους τῶν συμφωνιῶν μας καὶ τὰ διὰ τῶν ἐπιστολῶν καὶ τηλεγραφημάτων του ὑποσχεθέντα μοι, διότι τὴν μὲν φορτωτικὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου Anne, ἔλαβεν, οὔτε τὰ συναλλάγματα μου ὅμως ἀπεδέχθη, οὔτ' ἐμβάσματα μοῦ ἔκαμε, ἰδὼν, λέγω, αὐτὸν δυστροποῦντα νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, ἂν μὴ λάβῃ εἰς τοὺς ὀνυχὰς του καὶ τὸ φορτίον τοῦ ὑπὸ φόρτωσιν Μεκλεμβουργικοῦ πλοίου Anne Howintz, συνήνεσα νὰ μοὶ

δώση μόνον δύο ἥμισυ χιλιάδας λίρας, ἃς ἔλαβον παρ' αὐτοῦ, ὡς προεῖπον, ἐπὶ ἀποδείξει καθὼς καὶ τὸν Ἐλευθεριάδην διὰ νὰ κάμωμεν μαζῇ καὶ ἄλλα φορτία διὰ συντροφικὸν λογαριασμὸν ἢ διὰ λογαριασμόν μου, ὡς πρὸ καιροῦ εἶχομεν ἀποφασίσει καὶ συμφωνήσει, καὶ οὕτως ἀνεχωρήσαμεν μετὰ τοῦ Γ. Ἐλευθεριάδου διὰ Βάρναν, συνεταξειδεύσαμεν δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου, μὲ ἐν εἰσιτήριον δι' ἀμφοτέρους, καὶ μαζῇ εἰς τὴν ξηρὰν ἀπεβιβάσθημεν, μαζῇ εἰς τὴν οἰκίαν μου διευθύνθημεν χαιρετῶντες καὶ ἀντιχαιρετῶμενοι καθ' ὁδὸν παρὰ τῶν γνωστῶν φίλων.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐμείναμεν ἐπὶ μίαν καὶ ἐπέκεινα ὥραν ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ἀναπαυόμενοι ἐνώπιον πολλῶν φίλων, ἀπεσύρθημεν εἰς τὸ ἰδιαίτερον δωμάτιόν μου, ὅπου ἐδήλωσα πρὸς τὸν κύριον Ἐλευθεριάδην, ὅτι ἂν ὁ κύριος Γ. Ζαρίφης δὲν μοῦ πληρώσῃ ὅσα μοῦ χρεωστεῖ, δὲν τοῦ πέμπω τὸ φορτίον τοῦ ὑπὸ φόρτωσιν Μακλεμβουργικοῦ πλοίου, οὔτ' ἄλλα φορτία κάμνω μετ' αὐτοῦ.

Τότε ὁ κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης ἔφυγε θυμωμένος καὶ ἐτηλεγράφησεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα καὶ οὗτος πρὸς ἐκδίκησιν ἔπλασε τὸν μύθον τῆς ληστείας, ἠρνήθη τὴν ὁποίαν τῷ ἔδωκα ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς τῶν χρημάτων, ἣν μὲ εἶδε γράφοντα ἐν τῷ καταστήματί του ὁ κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος καὶ ἦν ἐβάπτισεν ὡς γράμμα διὰ τὴν Βάρναν ὁ εὐσυνείδητος κύριος Γ. Ἐλευθεριάδης, ὁ εἰκοσαετῆς ὑπάλληλος τοῦ ἀντιδίκου μου.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ ἱστορικόν, τὸ ὁποῖον ἀκολούθως ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς τραγικὰς σκηνάς. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ἐφ' ὅλης αὐτῆς τῆς σοβαρότατης ὑποθέσεως, μάρτυρες ἐξετάσθησαν μόνον οἱ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου μου, αἱ δὲ πρὸς τὴν Πρεσβείαν καὶ τὸν ἀνακριτὴν αἰτήσεις μου περὶ ὧν ἀνωτέρω ἔκαμα λόγον ἐν περιλήψει οὔτε καὶ χάριν ἀβροφροσύνης ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Τοιοῦτοι εἶναι οἱ νενομισμένοι τύποι, οὓς ἐτήρησεν ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος Π. Ζάνος, ὁ κύριος Πρόξενος Σ. Τριανταφύλλης καὶ ὁ κύριος ἀνακριτὴς Ν. Σακκό-

πουλος ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ νὰ μὲ πέμψωσιν εἰς τὰ Τουρκικὰ κάτεργα. Νομίζω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω ἐνταῦθα, οὔτε εἶναι ἀναγκαῖον νὰ σχολιάσω τὰ λαβόντα χώραν, ἵνα ἐννοήσῃ τὸ κοινὸν τὴν ὑπόθεσιν.

Βαθυπλούτου ἀριστοκράτου ἐμποροῦ προσβληθείσης τῆς φιλοτιμίας, ἔπρεπε νὰ καταδειχθῇ ὅτι ὁ Κανισκέρης δὲν εἶναι οὔτ' ἐξυπνότερος, οὔτε τιμιώτερος, οὔτ' εὐὐποληπτότερος αὐτοῦ ἐμπορος, ἀλλὰ ληστής. Γενομένης δὲ ἅπαξ τῆς ἐπὶ ληστείας καταμηνύσεως ἔπρεπε νὰ στηριχθῇ αὕτη διὰ παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου τρόπου, ἀδιάφορον δ' ἂν κατεπατοῦντο οὕτως ἀναιδῶς καὶ ἀσυστόλως πάντες οἱ θεῖοι καὶ ἀνθρώπινοι νόμοι, ἀδιάφορον ἂν ἐσφαγιάζετο ἐκ τούτου ἐμπορος, ἢ ὑπόληψις καὶ τὰ συμφέροντα ὑπηκόου Ἑλληνοῦ. Μήπως ἔλαβε μετρημένους εἰς τὴν προστασίαν τοῦ τοῦς ὑπηκόους Ἑλληνας ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος; μήπως ἐφρόντισέ ποτε νὰ καταστρώσῃ κατάλογον τούτων; μήπως ἓνας ἐμπορος Ζαρίφης δὲν εἶναι κατὰ τὴν λογικὴν καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κυρίου Προξένου καὶ τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ ἀντὶ πολλῶν Κανισκέριδων ἀντάξιος; «Θὰ πηγαινῇς ἐκεῖ, μοὶ ἔλεγεν ὁ εὐσυνειδήτος κύριος Τριανταφύλης, ὅτε μ' ἐπεμπεν εἰς τὸ Τουρκικὸν κάτεργον, διαμαρτυρόμενον ἐντόνως, ἵνα λάβῃς τὰ ἐπίχειρα τῆς καχίας σου.»

Βεβαίως ἐὰν μὴ ὑπῆρχε θεία πρόνοια, ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἀνθρώπινος κοινωνία, ἐφόσον εὐρίσκονται ἐμποροὶ τοσοῦτον ἀφιλότιμοι, οἷος ὁ κύριος Ζαρίφης καὶ Ζαφειρόπουλος, διπλωμάται δὲ καὶ δικασταὶ τοσοῦτον ἀμερόληπτοι, οἷοι εἶναι ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος Π. Ζάνος, ὁ κύριος Πρόξενος Σ. Τριανταφύλης καὶ ὁ ἀνακριτὴς Ν. Σακκόπουλος. Ἄλλ' ἄλλαι μὲν βουλαι ἀνθρώπων ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει. Εἰς τὸ κάτεργον ἐστάλην, ἵνα ἐξέλθῃ νεκρός.

Κατ' εὐτυχίαν ὅμως οἱ Τοῦρκοι εἶναι, ἐὰν οὐχὶ φιλανθρωπότεροι καὶ φιλογενέστεροι τοῦ κυρίου Ζαρίφη, ἢ νομομαθέστεροι καὶ εὐσυνειδητότεροι τοῦ κυρίου Τριανταφύλη, τοῦλάχιστον ὅμως ἀσυγκρίτως εὐθύτεροι πάντων τούτων.

Ἐντὸς 30 περίπου ἡμερῶν συνέλεξαν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες ἀπὸ τὰς ἐν Βάρνη τοπικὰς ἀρχάς, ἐνήργησαν ἀνακρίσεις καὶ μ' ἐδίκασαν. Τίς δὲ ἤθελε τὸ πιστεῦσαι ὅτι ἐπὶ τῆς μεταξὺ ἐμοῦ, ὑπηκόου Ἑλληνοῦ, καὶ οὐχὶ πλέον τοῦ Γ. Ζαρίφη ἐπίσης ὑπηκόου Ἑλληνοῦ, ἀλλὰ τοῦ Γ. Δ. Ζαφειροπούλου ὑπηκόου Ὀθωμανοῦ δίκης, ἡ Ἑλληνικὴ διερμηνεῖα παρίστατο οὐχὶ ἵνα προστατεύῃ τὰ συμφέροντα τοῦ ὑπηκόου τῆς, ἢ τοῦλάχιστον ἵνα προλάβῃ κακὴν τινα ἐρμηνείαν τοῦ Τουρκικοῦ Νόμου, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον ἵνα κατηγορήσῃ τὸν ὑπήκοον Ἑλληνα ὥς ἄλλος Εἰσαγγελεὺς καὶ ἱκανοποιήσῃ οὕτω τὴν προσβληθεῖσαν δῆθεν φιλοτιμίαν τοῦ τιμίου καὶ φιλογενοῦς ἐμπόρου κυρίου Γ. Ζαρίφη;

Σημειωτέον δὲ ὅτι εἰς τὸ Τουρκικὸν δικαστήριον ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους παρίστατο οὐχὶ ὁ ὑπήκοος Ὀθωμανὸς Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος συνεταῖρος καὶ γυναικάδελφος τοῦ Ἑλληνοῦ ὑπηκόου Γ. Ζαρίφη, ὁ δῆθεν καταμηνυτῆς μου ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ πράγματι τοιοῦτος ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν, ὡς προεῖπον, Γ. Ζαρίφης, ὑπήκοος Ἑλλήν, μετὰ τοῦ δευτέρου διερμηνέως κυρίου Δ. Ραζῆ. Οὐδέποτε δὲ ἠδυνήθη τις νὰ ἴδῃ μεγαλύτερον ἐξευτελισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνικότητος, παρὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ δίκη, ὅτε δύο ὑπήκοοι Ἕλληνες, ὁ μηνυτῆς Γ. Ζαρίφης καὶ ἐγὼ ὁ καταμηνυόμενος, ἐδικάζοντο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δευτέρου διερμηνέως Ραζῆ ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν, παρόντων καὶ τῶν διερμηνέων τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων!

Ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πράγματά τινα, τῶν ὁποίων τὴν φύσιν, δι' οἵασδήποτε γλώσσης καὶ ἂν διερμηνεύσῃ τις, δι' οἷων δήποτε νόμων καὶ δικαστηρίων καὶ ἂν δικάσῃ δὲν δύναται κατ' οὐδένα τρόπον ν' ἀλλάξῃ. Δὲν εὖρον ἵχνος ἐγκληματικῆς ἐνοχῆς εἰς τὴν τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη κατ' ἐμοῦ κατηγορίαν, τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὰ δικαστήρια, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εὕρωσι τοιαύτην καὶ τὰ Τουρκικά· καὶ ταῦτα, μ' ὅλην τὴν ἐκ προθέσεως διαστροφὴν τῆς ἀληθείας εἰς

τὴν μεταγλώττισιν τῶν Ὀθωμανικῶν ἀνακρίσεών μου
 ἐκ μέρους τοῦ διερμηνέως Λ. Σιμωνίδου, μαθητευομένου
 καὶ ἄνευ μισθοῦ ὑπαλλήλου τῆς διερμηνείας, ἀπεφάνθη-
 σαν ὅτι οὐδ' ἵχνος ποινικῆς ἐνοχῆς ὑπῆρχεν εἰς τὴν ὑ-
 πόθεσιν αὐτὴν, ἀλλ' ὅτι εἶναι καθαρῶς ἐμπορικὴ, ὡς ἐξάγε-
 ται ἐκ τῆς ἐξῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ
 δευτέρου διερμηνέως τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κυρίου
 Δ. Ραζῆ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

«Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐγγράφου τῶν ἀνακρίσεων, οἱ ἐνάγον-
 τες Ζαρίφης καὶ Ζαρειφόπουλος ἐδήλωσαν ὅτι ὁ Κανισκέρης
 ἤρπαξεν, κατὰ τὴν ἐν Βάρνη ἀφίξίν του, τὰς δύο χιλιάδας πεν-
 τακοσίας λίρας, τὰς ὁποίας οἱ διαληφθέντες εἶχον παραδώσει
 εἰς τὸν ἄνθρωπόν τους Ἐλευθεριάδην, καὶ ἐπειδὴ τὰς ἔδωκε
 νύκτωρ ἐν τῇ οἰκίᾳ του, καὶ ἐν ᾧ ἦσαν ἐντὸς τοῦ σάκκου χω-
 ρὶς νὰ τὰς μετρήσῃ εἰς τὰ ἄτομα τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένα τὰ
 ὀνόματα, ζητοῦσιν ὅπως αἱ λίραι αὗται εἰσπραχθῶσιν παρὰ τοῦ
 ῥηθέντος καὶ ἀξιούσιν ὅτι ἂν θεωρηθῶσιν οἱ λογαριασμοὶ των,
 θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχουν νὰ λαμβάνωσιν ἑτέρας δύο χιλιάδας
 λιρῶν. Ὁ δὲ Κανισκέρης εἶπεν εἰς τὸν ἀνακριτὴν του, ὅτι ἔχων
 ληψοδοσίαν μετὰ τῶν ἐναγόντων, καὶ ἔχων νὰ λαμβάνῃ παρ'
 αὐτῶν ἐκράτησε τὰ χρήματα ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει λαμβά-
 νειν, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα χωρὶς νὰ τὰ μετρήσῃ καὶ ὅπως ἦσαν
 ἐν τῷ σάκκῳ τὰ ἔδωσεν εἰς τὰ ῥηθέντα ἄτομα, καὶ ὅτι ἂν θεω-
 ρηθῶσιν οἱ λογαριασμοὶ του θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχει νὰ λαμ-
 βάνῃ ἔτι περισσότερα.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν πραγματικῶς εἶχεν ὁ ῥηθεὶς ἀπαιτήσεις, καθ'
 ἃ λέγει, ἔπρεπε νὰ τὰς διεκδικήσῃ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, ἡ
 δὲ παρλαβὴ τοῦ Σάκκου διὰ τοῦ ὡς εἴρηται ἀναικείου τρόπου
 εἶναι εἶδος ἀπάτης, πρέπει νὰ εἰσπραχθῶσι πάραυτα ἐπιτοπίως
 τὰ ἐν τῷ Σάκκῳ χρήματα παρὰ τῶν ἀτόμων παρὰ τῶν ὁποίων
 τὰ ἔλαβον, καὶ νὰ παρακτατεθῶσιν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἀφοῦ
 δὲ θεωρηθῶσιν ἐν τῷ ἐμποροδικεῖῳ οἱ μετὰ τῶν λογαριασμοῦ,

νὰ δοθῶσι τὰ εἰσπραχθησόμενα χρήματα εἰς ὃν τινὰ ἀποφασισθῇ.

Ὅσοι δὲ ἐναντιωθῶσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων νὰ προσαχθῶσιν ἐκ Βάρνης ἐνταῦθα.

Ταῦτα ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑψηλῆς διαταγῆς».

Δεκάτη ἑκτὴ 16 Σεπτεμβρίου 1280.

Συμβούλιον Ἀστυνομίας.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς,

Πέρα, τὴν 17 Ἰουλίου 1864.

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὅφείλω ἐνταῦθα χάριν αὐστηρᾶς ἀληθείας νὰ μὴ παρασιωπήσω τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν φιλάνθρωπίαν ὧν ἔτυχον παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐν τῷ συμβουλίῳ τοῦ Ζαπτιέ (Ἀστυνομίας) ἀπὸ τε τὸν ἀνακριτὴν καὶ τὰ λοιπὰ μέλη, ὅταν ἐβεβαιώθησαν περὶ τῆς ἀθωότητός μου καὶ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἀμέλειαν, οὐχ' ἥττον δὲ καὶ τὴν κακὴν πρόθεσιν τῆς Ἑλληνικῆς διερμηνείας, ἣν πολλάκις ἐξήλεγξαν κατὰ τοῦ προσώπου καὶ τῶν σκοπῶν αὐτῆς· ὅταν ἔβλεπον τὴν ταλαιπωρουμένην σύζυγόν μου καὶ τὰ ἀθῶα τέκνα μου νὰ πηγαινοέρχωνται ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀδίκου κρατήσεώς μου πρὸς παραμυθίαν μου, ἐν ᾧ πρὸ πολλῶν μηνῶν τὸ δικαστήριον αὐτὸ εἶχεν ἐκδώσει τὴν ῥηθεῖσαν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπόφασιν του.

Γινώσκουσα καλῶς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία καὶ ἀναλογιζομένη τὰς συνεπείας τῆς εὐσυνειδήτου πρὸς ἐμὲ συμπεριφορᾶς τῆς ἀφινεν ἀδημοσίευτον τὴν ἀπόφασιν, ἵνα σήπωμαι εἰς τὰς φυλακάς, ἐλπίζουσα ὅτι ἡ κακουχία, ἡ θλίψις, καὶ ἡ ἀπελπισία, ἥθελον ἀποπερατώσει ἴσως κατ' ἐμοῦ τὸ ἔργον, ὅπερ τόσον εὐσυνειδήτως ἤρξατο τῇ ἐπινεύσει ἐνὸς καυχωμένου ἐπὶ τιμιότητι ἐμπορίου καὶ σεμνυνομένου ἐπὶ φιλογενείᾳ Ἑλληνοῦ Γεωργίου Ζαρίφη.

Μάταιαι ἀπέβησαν πᾶσαι αἱ ἐκ τοῦ κατέργου γοεραὶ

φωναί καὶ παρακλήσεις καὶ διαμαρτυρήσεις μου κατὰ τῆς Πρεσβείας, ματαίως ἐχύθησαν τόσα θερμὰ δάκρυα τῆς δυστυχοῦς συζύγου μου καὶ τῶν πέντε ἀνηλίκων τέκνων μου διαμαρτυρομένων ἐνώπιον τοῦ εὐσπλάγχνου, τοῦ εὐσυνειδήτου, τοῦ εὐαισθήτου, τοῦ ἐναρέτου, τοῦ τιμίου πολίτου Ἑλληνοῦ Γεωργίου Ζαρίφη. Ὁ ἐπὶ φιλανθρωπία καὶ ἀγαθοεργία καὶ δικαιοσύνη καυχώμενος κύριος Γεώργιος Ζαρίφης εἰς ὅλα ταῦτα ἀπήντησεν, ἀναλόγως τῆς ὑψηλῆς ἀνατροφῆς του, εἰς τὴν ἀναξιοπαθοῦσαν, ἐνεκα τῆς θηριώδους πρὸς ἐμὲ καὶ ἀσυγγνώστου διαγωγῆς αὐτοῦ, σύζυγόν μου, ἐνώπιον καὶ ἄλλων τ' ἀκόλουθα. «**Δ**ὲν τὸν ἀφίνεις ν' ἀποθάνῃ εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐγὼ φροντίζω περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν τέκνων σου »;

Μάταιαι ἀπέδωκαν ἐπίσης καὶ αἱ θερμαὶ δεήσεις δύο σεβαστῶν γερόντων καὶ ἐντίμων ἐμπόρων, τοῦ πατρός μου δηλαδὴ καὶ τοῦ πενθεροῦ μου κυρίου Ν. Ἀλεξάνδρῳ ἐνώπιον τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου Π. Ζάνου, ἐνώπιον τοῦ κυρίου Προξένου Σ. Τριανταφύλη καὶ ἐνώπιον τῆς Διερμηνείας, ἵνα ἐπισπεύσωσι τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς πρὸ πολλῶν μηνῶν δικασθείσης ὑποθέσεώς μου. Κατὰ τὴν λίαν εὐσυνειδήτην κρίσιν τούτων ἔπρεπε νὰ σήπωμαι εἰς τὸ κάτεργον μέχρις οὗ κατασβεσθῇ ἐν αὐτῷ τὸ φανερόν μου δίκαιον, ἵνα μὴ ἐξέλθω ζῶν καὶ ἐλέγξω ταῦτα πάντα ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς κοινῆς γνώμης.

Ἀλλὰ τέλος πάντων μετὰ ἐξάμηνον διαμονήν μου ἐν τῷ κατέργω, ἐξέρχομαι αὐτοῦ ἀθῶος καὶ χάριτι θεῆα ὑγειῆς τὰς φρένας καὶ τὸ σῶμα, φέρων μόνον μίαν ἐπίσημον ἀπόφασιν τοῦ Ὀλωμανικοῦ δικαστηρίου, διότι, ὡς φαίνεται, ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ Πρόξενος κύριος Τριανταφύλης καὶ ὁ ἀνακριτὴς κύριος Ν. Σακκόπουλος, κατόπιν τῶν ἀναφερομένων ἐνεργειῶν των, δὲν εἶχον τὴν βεβαιότητα ὅτι αἱ προϊστάμεναι αὐτῶν ἀρχαί, εἶχον τὴν ἱκανότητα νὰ διεξαγάγῃσι τὴν προκειμένην ὑπόθεσίν μου σύμφωνα μὲ τὴν δικαιοσύνην καὶ εὐσυ-

νειδησίαν ἣν ἀπένειμαν οἱ κύριοι οὗτοι ἐπ' αὐτῆς μέχρι τοῦ σημείου τούτου.

Ἡ περὶ οὗ ὁ λόγος λοιπὸν Ὀθωμανικῇ ἀπόφασις ὀρίζει ὅτι ἡ ὑπόθεσίς μου ἦτο ὅλως ἐμπορικὴ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ συλληφθῶ ὡς κακοῦργος, δὲν ἔπρεπε νὰ φυλακισθῶ ὡς ληστής, δὲν ἔπρεπε νὰ σαπίσω εἰς τὸ κάτεργον ὡς προκρούστης, δὲν ἔπρεπεν ἐπομένως νὰ δημευθῇ καὶ ἡ περιουσία μου, ὅπως ἐδημεύοντο ἄλλοτε αἱ περιουσίαι τῶν ἱεροσύλων.

Ἀλλὰ πότε νομίζει ὁ ἀναγνώστης ἐγένετο ἡ δίκη καὶ ἐξεδόθη ἡ Ὀθωμανικὴ αὕτη ἀπόφασις καὶ πότε ἐφρόντισεν ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία νὰ μ' ἀπαλλάξῃ ἐν τῷ δικαιώματί μου κατόπιν ἐπιμόνων αἰτήσεων μου;

Ἡ μὲν δίκη ἐγένετο τὴν Δεκάτην Ἑκτὴν Δεκεμβρίου 1863, ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἐγὼ δὲ ἐξῆλθον τῶν Τουρκικῶν φυλακῶν τὴν 18 τοῦ Ἀπριλίου 1864, πλὴν καὶ ἐκεῖθεν αὐθωρεῖ μέ διεύθυνεν ὁ διερμηνεὺς κύριος Λ. Σιμωνίδης κατ' εὐθείαν εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου, κατὰ προφορικὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου, ἐνθα διῆλθον τὰς χαρμωγὰς ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως, μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας εἶχε δοθῇ ἡ ἄδεια εἰς τὴν σύζυγόν μου καὶ τ' ἀνήλικα πέντε τέκνα μου νὰ μὲ ἐπισκέπτωνται εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Προξενείου πρὸς μικρὰν παρηγορίαν τῶν πολυχρονίων δεινῶν μου καὶ τῆς κορυφωθείσης ἀπελπισίας μου. Δὲν ἐξῆλθον δὲ αὐτῶν εἰμὴ μετὰ τὰς ἐξῆς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις μου πρὸς τὴν Πρεσβείαν καὶ τοῦτο σιωπηλῶς πράξασαν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπισήμου πράξεώς της, καὶ τοι ζητοῦντος ἐμοῦ τὴν τε ἐπίσημον ἀπελευθέρωσίν μου, ὡς παρανόμως κρατουμένου, καὶ τὸ διαβατήριόν μου, καθ' ἃ ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐπομένων.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΣΕΒΑΣΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ.

Ἐν Πέρᾳ, τῇ 2 Μαΐου 1864.

Κύριε Ἐπιτετραμμένε.

« Ἀπὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Σεβαστὴν

αὐτὴν ἀρχὴν μου, διατελῶ ἐστερημένος τῆς προσωπικῆς μου
λευθερίας· ῥιφθεὶς εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Ζαπτιέ, ἐστέναζον ἐπὶ
ἐξ ὁλοκλήρους μῆνας, διακινδυνεύσας ἐν αὐταῖς οὐ μόνον τὴν
καίριως προσβληθεῖσαν ὑγείαν μου, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν μου τὴν
ζωὴν, ἐκ τῆς διατηρήσεως τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ καὶ τὸ
μέλλον συζύγου καὶ πέντε ἀθώων τέκνων ἐν νηπιώδει ἡλικίᾳ
διατελούντων. Δὲν ἀναφέρω τὴν παντελῆ τῆς κοινωνικῆς μου
πίστεως καὶ ὑπολήψεως καταστροφὴν εἴτε ὡς πολίτου, εἴτε ὡς
εμπόρου· ἡ συνείδησις ἐκάστου ἃς ὁμολογήσῃ, ἂν ἄνθρωπος κα-
ταδιωκόμενος ὡς ληστής καὶ ἐρριμμένος ἐπὶ τοσοῦτους μῆνας
εἰς τὰ δεσμοτήρια, δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐμπορικὰς
ἢ ἄλλας συναλλακτικὰς μετὰ τῶν ὁμοίων του σχέσεις. Ἀφοῦ
λοιπὸν ἡ ἠθικὴ τῆς τιμῆς μου προσβολὴ ἄρδην κατέστρεψε πᾶσαν
μέλλουσαν ἀπεκχτάστασίν μου, ἀφοῦ αἱ ἐν Βάρνη ἀποθῆκαι μου
διατελοῦσιν ἔτι ἐσφραγισμέναι μετὰ τοσοῦτους μῆνας, ὥστε οὔτε
μέρος τι ἐλάχιστον ἐκ τῆς περιουσίας μου δὲν μοι μένει πρὸς
συντήρησιν ἐμαυτοῦ τε καὶ τῆς οἰκογενείας μου, ἀφοῦ ἔνεκα τῶν
ἀπηνῶν τούτων καταδιωγμῶν μου ἡ σύζυγός μου ὑπέστη τόσα
μαρτύρια, ἀναγκασθεῖσα νὰ ἐγκαταλείψῃ μεμονωμένα καὶ ἐν
ξένῳ τόπῳ πέντε ἀθῶα τέκνα, καὶ νὰ μεταβῇ δις ἐνταῦθα,
ὅπως διὰ τῆς παρηγορίας τῆς διαφυλάξῃ τοῦλάχιστον τὴν κο-
ρυφωθεῖσαν ἀπελπισίαν μου, ἀφοῦ διὰ τοσοῦτων παρακλήσεών
τῆς δὲν κατώρθωσεν αὕτη νὰ ἐπιτύχῃ, ὥστε νὰ πεισθῇ ὁ κύριος
Γ. Ζαρίφης νὰ παραπεμφθῇ ἡ μετ' αὐτοῦ ἐμπορικὴ διαφορά εἰς
τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον, ἢ τοῦλάχιστον ἐξωδίκως νὰ μοι δώσῃ
λογαριασμὸν τῆς πωλήσεως τῶν τελευταίων πέντε σταλέντων
πρὸς αὐτὸν φορτίων μου· ἀφοῦ ἔνεκα τῆς ἀδικαιολογήτου ἔτι
ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς μου ἀναγκάζεται ἤδη καὶ ὁλόκληρος ἡ οἰκο-
γένειά μου νὰ διαμένῃ ἐνταῦθα καὶ νὰ ἐνοικῇ ἐν ἐτοιμορρόπῳ
οἰκίᾳ ἄνευ προστασίας τινός· ἀφοῦ καὶ ἐκ τῆς σωματικῆς αὐτῆς
κακοπαθείας καὶ τῶν ὡς ἐκ τῶν καταδιωγμῶν μου ἠθικῶν προ-
σβολῶν ἔπαθεν ἤδη καὶ ἡ ὑγεία αὐτῆς, τὴν ὁποίαν οὐτ' ἐγὼ
πλέον δὲν γνωρίζω, διὰ τίνος μέσου ἤθελε δυνηθῇ οὗτος νὰ ἀν-
τικαταστήσῃ, ἀφοῦ ἐν συνόλῳ οὐδὲν οὔτε ἠθικόν, οὔτε σωμα-

τικόν, οὔτε ὑλικόν δὲν ἔμεινε εἰς ἐμὲ, ἄρα δὲν εἶναι νόμιμον, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ δοθῇ πλέον πέρας εἰς τὴν ἐκκρεμῇ ταύτην διαφοράν; δὲν εἶναι δίκαιον νὰ θεωρηθῶσιν ἤδη αἱ μετὰ τοῦ ἀντιδίκου μου ληψοδοσίαι μου, ὥστε νὰ γνωρίσῃ ὁποία ἡ θέσις μου, καὶ τί τὸ πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενον; Ἡ αἵτησίς μου αὕτη, ἣτις κατ' οὐδένα λόγον δὲν ἡδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ πραγματοποιηθῇ εἶναι καὶ τῆς προκειμένης αἰτήσεως τὸ ἀντικείμενον.

Ἀ'Επειδὴ δὲ ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπέμεινα τὰ πάντα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐπιθυμῶ ὅπως ὡς οἶόν τε τάχιον ἀποπερατωθῇ ἐντελῶς ἡ ὑπόθεσις μου αὕτη, διὰ τοῦτο πρὸ παντὸς ἄλλου παρακαλῶ ὑμᾶς, κύριε ἐπιτετραμμένε, ὅπως ἐνεργήσητε, ὥστε ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ κυρίου Ζαρίφη διορισθῶσι τέσσαραις διαιτηταί, ἀνὰ δύο ἐξ ἑκατέρου τῶν μερῶν, καθὼς καὶ ὁ ἐν περιπτώσει διαφωνίας τούτων ἐπιδιαιτητής, πρὸς ἐξομάλυνσιν τῆς ἐμπορικῆς ταύτης μετ' αὐτοῦ διαφορᾶς μου· ὑποβαλλομένης δ' οὕτω ταύτης εἰς ἀνέκκλητον διαιτησίαν, θέλει δοθῇ ὅσον τάχος καὶ ἄνευ δικαστικῶν περιπλοκῶν ἐν οἷονδ' ἥποτε πέρας εἰς αὐτήν.»

Ἐλπίζων ὅτι θέλετε συνεργήσει πρὸς ἐπίτευξιν τῆς δικαίας ταύτης αἰτήσεώς μου.

ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ ἀφίσταται κατὰ διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας εἰς τὸν ἀναφερόμενον κατ' αἵτησίν του.

Πέραν, 4 Αὐγούστου 1864.

Ὁ Γενικὸς Πρόξενος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΣΕΒΑΣΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 22 Μαΐου 1864.

Κύριε ἐπιτετραμμένε.

«Ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ ὑπὸ ἡγεῖα
Ἑλλήν Γ. Ζαρίφης μὲ ἐνεκάλεσεν ἐνώπιον τῆς Σεβαστῆς ταύ-

της Πρεσβείας, κατηγορῶν με ὡς διὰ βιαίων μέσων ληστεύσαν-
τα μετὰ τινος Ἰονίου Φωτεινοῦ Εὐαγγελάτου παρὰ τινος ὑπαλ-
λάλου του 2,500 ὀθωμανικᾶς λίρας· συνεπεία τῆς μηνύσεως
ταύτης ἡ Σεβαστὴ Πρεσβεία διέταξε τὴν σφράγισιν τῶν ἀπο-
θηκῶν μου ἐν Βάρνη καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν τακτικῶν ἀνακρί-
σεων, αἵτινες καὶ μόλις ἀρχίσασαι ἀμέσως διεκόπησαν ἕνεκεν
μεταγενεστέρως αἰτήσεως ἐτέρου συνεταίρου τοῦ Κυρίου Ζαρίφη
ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ μὲ ἀποσπάσωσιν οὗτοι ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας
τῶν ἐλληνικῶν Ἀρχῶν, ὅπερ καὶ κατῴρθωσαν οἱ κατήγοροί μου
οὗτοι, χαρακτηρισθείσης ὡς μικτῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ παρα-
πεμφθείσης ἐπομένως ὅπως δικασθῇ ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα ὀ-
θωμανικῶν ποινικῶν δικαστηρίων.

«Ἡ κατὰ τῆς τιμῆς μου προσαφθεῖσα αὕτη κατηγορία, τὴν
ὁποίαν μὴ δηννηθέντες οὗτοι νὰ ὑποστηρίξωσιν ἐνώπιον τῶν ἐλ-
ληνικῶν Δικαστηρίων, ἐνόμιζαν ὅτι ἤθελον κατορθώσει νὰ ἐγ-
κολάψωσιν εἰς τὸ μέτωπον ἐμπορίου, ὅστις χάριν αὐτῆς του καὶ
μόνης τῆς τιμῆς δὲν ἀνεμίχθη πλέον εἰς τὴν φόρτωσιν τοῦ διὰ
λογαριασμόν του ναυλωθέντος παρ' αὐτῶν πλοίου, φροντίσας μό-
νον εἰς τὴν ικανοποίησιν τῶν δανειστῶν του, ἡ κατηγορία, λέ-
γω, αὕτη οὐδεμίαν ὑπόστασιν εὔρεν οὔτε παρὰ τῷ ἐπιτοπίῳ
τοῦ Ζαπτιέ Δικαστηρίῳ, ἀπαλλαχθέντος μάλιστα ἀμέσως καὶ
τοῦ ἐτέρου συγκατηγορουμένου Φ. Εὐαγγελάτου. Παρῆλθον ἤδη
ἕξ μῆνες, ἀφ' ὅτου τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησε
περὶ τῆς παραπομπῆς τῆς μετὰ τοῦ ἀντιδίκου μου Γ. Ζαρίφη
ἐμπορικῆς διαφορᾶς μου εἰς τὸ ἀρμόδιον ἐμποροδικεῖον, καὶ ἐν
τούτοις πᾶσαι τῆς δικαιοσύνης αἱ θύραι μοὶ ἐκλείσθησαν· ἐπα-
νειλημμένοι αἰτήσεις τῆς συζύγου μου, τοῦ πατρός μου, κατ'
ἐντολήν μου, ὅτε ἐγὼ ἤμην κεκλεισμένος εἰς τὰ σκότῃ τῶν φυ-
λακῶν μεταξὺ τῶν κακούργων, περὶ τῆς παραπομπῆς τῆς δια-
φορᾶς μου εἰς τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον, καὶ ἐν τούτοις ἄνευ
λόγου, ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἀδικαιολογήτως μένει αὕτη ἐκκρε-
μῆς διὰ τῶν ἀντενεργειῶν τοῦ ἀντιδίκου ἐπὶ τῷ δολίῳ καὶ
μόνῳ σκοπῷ παρατάσεως καὶ δικιωνίσεως τῆς προσωποκρατή-
σεώς μου.

Δέν γνωρίζω πλέον ἂν ἡ ἐπιμονὴ αὕτη τοῦ ἀντιδίκου, κατ' οὐδένα τρόπον μὴ συναινοῦντος εἰς τὴν θεώρησιν τῶν μετ' αὐτοῦ λογαριασμῶν μου, οὔτε δικαστικῶς, οὔτε δικαιοτηρικῶς, οὔτε συμβιβαστικῶς νὰ λυθῇ αὕτη, μὴ πειθομένου οὔτε ἐξωδίκως καὶ νὰ μοὶ δώσῃ τὸν γενικὸν ἀλληλόχρεον μετ' αὐτοῦ λογαριασμόν μου μετὰ τῶν ἐκκαθαρίσεων τῶν πέντε τελευταίων σταλέντων πρὸς αὐτὸν φορτίων μου, ὑπεκφεύγοντος πάντοτε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς συμβιβαστικὰς προτάσεις, ἃς τῇ μεσολαβήσει τῆς Σεβαστῆς ταύτης ἀρχῆς πολλάκις καθυπέβαλον αὐτῷ, κατακρατοῦντος τοσαύτην περιουσίαν μου, τὴν μὲν εἰς χεῖράς του χωρὶς νὰ δίδῃ λόγον, τὴν δὲ ἐσφραγισμένην ἐν Βάρνη· δέν γνωρίζω λέγω, ἂν ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, ἡ παράλογος ἐπιμονὴ καὶ τὸ φιλέκδικον ἐνὸς ιδιώτου δύναται νὰ κατισχύσῃ τῶν Νόμων τῆς Πολιτείας, τῶν κανόνων τοῦ δικαίου, τῆς Ἠθικῆς καὶ αὐτῆς τῆς τιμῆς, δι' ἐνὸς δὲ διστίχου Ἀρτζοχαλίου του φέροντος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ γυναικαδέλφου του Ζαφειροπόλου, διὰ τῶν ἀορίστων λέξεων «ἔχω νὰ λαμβάνω» νὰ βασανίζῃ ἀδίκως ἓνα οἰκογενειάρχην μετὰ συζύγου καὶ πέντε νηπίων τέκνων, προσωποκρατῶν με, ἄνευ λόγου, ἄνευ χρεωστικοῦ τίτλου, ἄνευ ἀποφάσεώς τινος !!

Ἄρα γε τὸ πολυτιμώτατον παντὸς ἀνθρώπου δικαίωμα, αὕτη ἡ προσωπικὴ του ἐλευθερία, ἐξαρτᾶται πάντοτε ἀπὸ τὰς ιδιοτροπίας καὶ τὴν θέλησιν τῶν ἀτόμων, ἢ εἶνε διαγεγραμμένοι ἐν πάσῃ Πολιτεία αἱ περιπτώσεις καὶ τὰ λοιπὰ προαπαιτούμενα, ὅπως ὑποβλήθῃ τις εἰς αὐτήν; Ἐπὶ τίνι δικαίωματι μὲ προσωποκρατεῖ ἤδη ὁ ἀντίδικος; Ἐὰν προσωποκρατῶμαι συνεπεία τῆς προσαφθείσης κατ' ἐμοῦ κατηγορίας περὶ ληστείας, ποῦ εἶνε τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις; Ἐὰν μὲ προσωποκρατῇ λόγῳ ἐμπορικῶν δῆθεν πρὸς αὐτὸν ὀφειλῶν μου, ποῦ εἶνε ἡ καταδικάζουσά με εἰς τὴν πληρωμὴν χρέους τινὸς πρὸς τὸν ἀντίδικον ἀπόφασις τοῦ ἐμποροδικείου; Ἐὰν μὲ προσωποκρατῇ συντηρητικῶς, διατὶ δέν εἰσάγει τὴν ἐμπορικὴν δίκην εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον; ἢ νομίζει ὅτι δύναται νὰ δικαιωνίζεται τοιοῦτοτρόπως ἡ κράτησίς μου, ὥς συντηρητικὸν δῆθεν μέτρον, χωρὶς νὰ ὑποχρεῖται οὗτος ἐντὸς βραχυτάτης ὀλί-

γών μόνον ἡμερῶν προθεσμίας νὰ ζητήσῃ ὥστε νὰ τῷ ἐπιδικασθῶσι δικαστικῶς αἱ ἀπαιτήσεις του, ἐν ἐναντία δὲ περιπτώσει νὰ καταχθῇ ἡ ἀπόλυσίς μου ;

Ἐπειδὴ ἤδη ἡ Σεβαστὴ Πρεσβεία ἐξήντηλσε πάντα τὰ μέσα πειθοῦς, τὰ τε συμβιβαστικὰ καὶ τὰ δίκαια, ἀδυνατήσασα ν' ἀποπερατώσῃ τῇ μεσολαβήσει αὐτῆς τὴν διαφοράν μου ταύτην.

Ἐπειδὴ ἡ κράτησίς μου αὕτη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ζαπτιέ, διατάξαντος τὴν ἀπόλυσίν μου ἑκτοτε ἐπὶ ἀτομικῇ ἐγγυήτει χάριν τῆς θεωρήσεως τῆς διαφορᾶς μου, δὲν εἶνε εἰμὴ συντηρητικὸν μέτρον διὰ τὴν μὴ φυγὴν μου μέχρι ἐκδικάσεως αὐτῆς παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Δικαστηρίου, ὡς τοιοῦτον δὲ δὲν δύναται ἐπὶ πλέον νὰ παραταθῇ, ἀφοῦ ὁ ἀντίδικος ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας δὲν εἰσήγαγε τὴν δίκην εἰς τὸ Δικαστήριον, ἵνα τῷ ἐπιδικασθῶσι δικαστικῶς αἱ ἀπαιτήσεις του.

Ἐπειδὴ ἡ περαιτέρω κράτησίς μου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶνε πάντῃ παράνομος, δύναται νὰ ἐπενέγκῃ καὶ τὸν παντελῆ τῆς οἰκογενείας μου ὄλεθρον.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀδίκου ταύτης φυλακίσεώς μου, ὅπως καὶ διὰ τῶν προηγουμένων αἰτήσεών μου, ἐξέθεσα, κατεστράφη ἐξ ὁλοκλήρου ἡ τε ἠθικὴ μου τιμὴ καὶ ἡ περιουσία μου.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Ὅπως λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς νομίμους καὶ δικαίας ταύτας παρατηρήσεις μου, διατάξῃτε ἐγγράφως τὴν νόμιμον ἀποφυλάχισίν μου.

Παρακαλῶ δὲ ὅπως μοι δοθῇ κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς παρούσης μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῇ ὑμετέρας πράξεως.»

Εὐελπὶς περὶ τοῦ δεκτοῦ τῆς αἰτήσεώς μου ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

(ὕπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

(Ἐπισημείωσις.)

Διευθύνεται εἰς τὴν Διερμηνείαν παρακαλουμένην νὰ λύσῃ οἱωδῆποτε νομίζει καταλλήλῳ τρόπῳ τὸ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν

ἐγγωρίων ἀρχῶν ἐκκρεμὲς ζήτημα περὶ Κανισκέρη, ἐννοοῦμεν δηλαδὴ νὰ εὐκρινισθῇ τὸ ἐγκληματικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καὶ νὰ καθαρισθῇ βεβαίως ἀμέσως ἐὰν ἡ Ἀστυνομία μᾶς δώσῃ ἀντίγραφον τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου, ἢ ἂν δι' ἀμέσου μετὰ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ συνεννοήσεως δυνηθῶμεν νὰ μάθωμεν ὁποίας ἔχουσι πλέον ἀξιώσεις αἱ Ὀθωμανικαὶ Ἀρχαί, καὶ ἂν πρέπη ν' ἀφήσωμεν τὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερον διὰ νὰ θεωρήσῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἐνωπίου τοῦ ἐμποροδικείου.

Πέραν, 14 Ἰουνίου 1864.

(ὕπογρ.) ΖΑΝΟΣ.

Πρὸς τὸν Κύριον Ῥαζήν.

Πέραν, 10 Ἰουνίου 1864.

(ὕπογρ.) Κ. Ἀφθονίδης.

Τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον δύναται νὰ δώσῃ ἀντίγραφον.

(ὕπογρ.) ΖΑΝΟΣ.

Ἴσον ἀπαράλλακτον ἀφίεται εἰς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας.

Πέραν, τῇ 10 Ἰουνίου 1864.

Ὁ Ὑποδιευθυντῆς

(ὕπογρ.) Ι. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σ. Ἑλλήνικὴν

Πρεσβείαν.

Πέρα, 15 Ἰουνίου 1864.

Κύριε ἐπιτετραμμένε.

Οὐδόλως εἶναι ἄγνωστα πρὸς ὑμᾶς τὰ καθ' ἐκάστην ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως μου διαδραματιζόμενα· αἱ ἐπανειλημμένως πρὸς τὴν Σ. ταύτην Πρεσβείαν ἀπευθυνόμεναι αἰτήσεις μου οὐδὲν μέχρι τοῦδε παρήγαγον ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ ὁ ἀντίδικος οὔτε ἐξωδίκως πείθεται νὰ μοὶ δώσῃ τὸν γενικὸν ἀλληλόχρεον μετ' αὐτοῦ λογαριασμόν μου μετὰ τῶν ἐκκαθαρίσεων τῶν τελευταίων πέντε φορτίων μου, οὔτε εἰσάγει τὴν δίκην εἰς τὸ Δικαστή-

ριον, πρὸς ἐπιδίκασιν αὐτῷ τῶν κατ' ἐμοῦ μεγάλων δῆθεν ἀ-
παιτήσεων του.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριε ἐπιτετραμμένε, θέλετε
συμολογήσῃ ὅτι ἡ τοιαύτη κατάστασις δὲν δύναται ἐπὶ
πλέον νὰ παραταθῇ ἀφοῦ οὔτε εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὁ ἀντίδικος δὲν
δίδει τὸν κανονικὸν αὐτῆς δρόμον δικαστικῶς, οὔτε κατ' ἄλλον
τρόπον συναινεῖ ὥστε νὰ δοθῇ οἷονδ' ἥποτε πέρας εἰς αὐτήν.

Κατὰ πόσον μία τοιαύτη ἀκλόνητος θέλησις ἐνὸς ιδιώτου,
οὐ μόνον μὴ συμμορφουμένου πρὸς τοὺς Νόμους, ἀλλὰ καὶ πε-
ριφρονοῦντος αὐτοῦς, δύναται νὰ ᾔνε ἀνωτέρα τῶν διαταγῶν
τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν τοῦτο εἰς ἐμὲ εἶνε ἐντελῶς ἀκατανόη-
τον· ἂν ἡ μερικὴ θέλησις οἷονδ' ἥποτε ιδιώτου ᾔθελεν ὑπερισχύ-
ει τῆς γενικῆς ἐκείνης θελήσεως τῶν Ἀρχῶν, τότε βεβαίως
εἰς πάντα ᾔθελεν εἶναι εὐκόλον διὰ μιᾶς καὶ μόνης λακωνι-
κωτάτης διστίχου ἀναφορᾶς του, ὅτι δικαιοῦται δῆθεν νὰ λαμ-
βάνῃ, ἄνευ ὑποστηρίξεως αὐτῆς, ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσε-
ως, ἄνευ ἀποφάσεως, ἄνευ τίτλου, νὰ κρατῇ εἰς αἰῶνα τὸν ἄ-
πκντα, ὄντινα ἡ παράνομος αὐτοῦ θέλησις ᾔθελεν ἐπιθυμήσει
νὰ ἐκδικηθῇ.

Ἐπειδὴ ἤδη, Κύριε ἐπιτετραμμένε, ἡ ἀπεΐθεια αὕτη πρὸς
τοὺς Νόμους καὶ ἡ ὑπεκφυγὴ τοῦ ἀντιδίκου μου τοῦ νὰ ἐπιδιώ-
ξῃ δικαστικῶς τὰς ἀπαιτήσεις του δὲν δύναται νὰ κρατῇ με-
τέωρον τὴν θέσιν μου.

Ἐπειδὴ ἡ περαιτέρω ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διαμονή μου ἄνευ
ἔργου, ἀφοῦ τὸ κέντρον τῶν ὑποθέσεών μου εἶνε ἀλλαχοῦ, δύ-
νεται νὰ ἀποβῇ καὶ ἐπιζήμιος εἰς τὰ συμφέροντά μου καὶ κα-
ταστρεπτικὴ εἰς τὴν πολυμελῆ οἰκογενειάν μου. Ἐπειδὴ ἐπο-
μένως κατεπείγουσαι ἀνάγκαι πρὸς συντήρησιν καὶ περίθαλψιν
τῆς οἰκογενείας μου ἀπαιτοῦσι τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησίν μου
πρὸς τοῦτο δὲ ἀποβαίνει ἀναγκαία ἡ προηγουμένη ἄδεια ὑμῶν.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Ὅπως χορηγουμένης πρὸς ἐμὲ ἐγγράφως τῆς ἀδείας ταύτης,
διαταχθῇ καὶ ὁ ἀρμοδίος τοῦ γραφείου ὑπάλληλος πρὸς ἐκ-
δοσιν τοῦ τακτικοῦ διὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησίν μου διαβα-

τηρίου, ἀφοῦ μοι ἀφελθῇ καὶ κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς παρούσης μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῇ πράξεως ὑμῶν.

Εὐελπὶς περὶ τοῦ δεκτοῦ τῆς αἰτήσεώς μου ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Τὸ ἐμπορικὸν Γραφεῖον δύναται νὰ δώσῃ τῆς παρούσης ἀντίγραφον ἐὰν ζητηθῇ.

(ὑπογρ.)

Π. ΖΑΝΟΣ.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ τῆς παρούσης ἀναφορᾶς τοῦ Κυρίου Δ. Π. Κανισκέρη ἀφίσταται πρὸς αὐτὸν κατ' αἵτησίν του συμφώνως μὲ τὴν ἀνωτέρω διαταγὴν τῆς Β. Πρεσβείας.

Ὁ Ὑποδιευθυντῆς

(ὑπογρ.)

Ι. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Z'

Ἀνωτέρω ὑπεσχέθην εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐκθέσω λεπτομερῶς καὶ πιστῶς τὴν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ κυρίου Ζαρίφη ἐμπορικὴν σχέσιν μου· ἰδοὺ ἔρχομαι νὰ πράξω τοῦτο. Παρκαλῶ ὅμως τὸν ἀναγνώστην νὰ μὴ λησμονήσῃ ὅτι ὁ Κύριος Ζαρίφης μὲ κατεμήνυσεν, ὅτι τὸν ἐλήστευσα 2500 ἢ 2000 ὀθωμανικὰς λίρας, καὶ ὅτι τοῦ μένω χρεώστης καὶ ἄλλων μεγάλων ποσῶν.

Ὁ Κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος ἐν τῇ ἐνόρκῳ καταθέσει του λέγει τὰ ἑξῆς.

«Μακρὰν τοῦ νὰ ἔχῃ νὰ λαμβάνῃ παρ' ἡμῶν, ἀπ' ἐναντίας μᾶς ἦτο ὀφειλέτης τοῦλάχιστον χιλίας λίρας Ἀγγλικὰς ἄνευ τῶν τόκων.

Σῶς ἐπιουνάπτω τὸν σχετικὸν λογαριασμὸν τῆς θέσεώς μας μετ' αὐτοῦ κατὰ τὸν ὁποῖον μᾶς ὀρεῖλει ὁ Κανισκέρης 10816, 4,7, λίρας Ἀγγλικὰς καὶ 2816,75 λίρας ὀθωμανικὰς μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν τόκων. Ἔχω δὲ εἰς χεῖράς μου 90060, Κοιλῶν Κριθῆς φορτωτικὰ καὶ 20840 Κοιλῶν Σίτου, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἀναβαίνει κατὰ τὴν ἀγορὰν εἰς λίρας Ἀγγλικὰς

10254, 5. Σελήνια, ανεξαρτήτως τῶν κινδύνων ἅτινα τρέχουν ταῦτα καὶ τῶν ἐνδεχομένων ζημιῶν. Ἔχω προσέτι νὰ συνά-
ω διὰ λογαριασμόν του δι' ἐν ναυάγιον λίρας ὀθωμανικᾶς 900,
ἤτοι λίρας Ἀγγλικᾶς 810, καὶ προπληρωμᾶς εἰς διαφόρους
πλοιάρχους τῶν φορτίων του ὡς ἔγγιστα λίρας Ἀγγλικᾶς 900.
τὸ ὅλον ἔχω εἰς χεῖράς μου λίρας Ἀγγλικᾶς 11964, 4, ἀπέναν-
τι τῶν ἄνω ποσοτήτων τὰς ὁποίας εἶπον ὅτι μὲ χρεωστεῖ.»

Ἐκ τῆς καταθέσεως λοιπὸν ταύτης τοῦ Κυρίου Γ.
Δ. Ζαφειροπούλου, καὶ τοι γενομένης τῆς ἐκτιμήσεως τῶν
φορτίων μου κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, καταδεικνύεται λε-
πτομερῶς ἡ ἐμπορικὴ θέσις μου μὲ τὸ κατάστημα Γ. Ζα-
ρίφη. Ἀλλ' ὁ λογαριασμός οὗτος ἔγεινε κατὰ τὴν κοι-
νὴν παροιμίαν χωρὶς τὸν οἰκοκύριον, διότι τὸ πρὸς τὸ κα-
τάστημα Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη ὑπόλοιπον τοῦ τρε-
χομένου λογαριασμοῦ μου σύγκειται ἐκ λιρῶν ὀθωμανι-
κῶν 14000, συμπεριλαμβανομένου ἐν αὐταῖς καὶ τοῦ πο-
σοῦ τῶν δῆθεν ληστευθεισῶν 2500 λιρῶν ὅπως ὁ ἰσχυ-
ρισμός μου οὗτος ἀποδεικνύεται ἐνεργέστατα, κονδύλι πρὸς
κονδύλι, ἐκ τε τοῦ τρεχουμένου μετὰ τοῦ καταστήματος
λογαριασμοῦ μου καὶ ἐξ ὅλων τῶν ἐπιστολῶν του· ἀπέ-
ναντι τοῦ χρέους μου τούτου, ἔχω νὰ λαμβάνω τὰ ἐξῆς
ποσά·

Ἐκ κριθῆς Κωσταντινουπόλεως κοιλὰ 91688, τὰ ὁ-
ποῖα (πρὸς 816 κοιλὰ τὰ 100 Κουάρτερ μέτρου Ἀγγλι-
κοῦ) φέρουν Κουάρτερ 11233, καὶ πρὸς σελήνια 25 ἑ-
καστον Κουάρτερ κατὰ τὴν ὑποδεεστέραν ἐκτίμησιν σύμ-
φωνα μὲ τὴν ἀπὸ 30|12 Ὀκτωβρίου 1863 πρὸς ἐμὲ ἐ-
πιστολήν του ὡς ἐξῆς·

«Αἱ τελευταῖαι γραφαὶ τῶν Λονδρέζων μας μᾶς λέγουν ὅτι
ἐπὶ τῶν φθασμένων κριθαρίων δὲν ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ὀρεξίς, καὶ
ἄνω τῶν 25 σεληνίων δὲν φαίνονται εὐδιάθετοι νὰ δώσουν.»

Καὶ ἀφαιρέσει πέντε μὲν σελήνια διὰ ναῦλον σύμφω-
να μὲ τὰ ἐπίσημα ναυλοσύμφωνα τῶν πλοιάρχων, καὶ
ἐτέρων σεληνίων δύο ὡς ἀνώτατον ὅρον διὰ προμήθειαν
καὶ ἔξοδα, μένει καθαρὸν προῖόν σελήνια 18 δι' ἕκαστον

Κουάρτερ, ὥστε τὰ ῥηθέντα 11233 Κουάρτερ, πολυπλασιαζόμενα μὲ τὸ 18, φέρουν λίρας Ἀγγλίας 10109,14, ἥτοι τουρκικὰς 11120, 70.

Τὸ δὲ Σίτου φορτίον μου μὲ τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον Anne ἐκ κοιλῶν 20840, ἰσοδυναμεῖ μὲ Κουάρτερ ὡς ἀνωτέρω 2558, πρὸς σελήνια 40 κατὰ τὴν τότε τρέχουσαν τιμὴν, ἀφαιρέσει δὲ σελήνια ἕξ διὰ ναῦλον κατὰ τὸ ἐπίσημον ναυλοσύμφωνον τοῦ πλοιάρχου, καὶ σελήνια τρία διὰ προμήθειαν καὶ ἔξοδα ὡς ἀνωτέρω κατὰ ἀνώτατον ὅρον μένουν σελήνια 31 ὡς καθαρὸν προϊόν. Τὰ Κουάρτερ λοιπὸν 2553 πολυπλασιαζόμενα μὲ σελήνια 31 φέρουν λίρας Ἀγγλικὰς 3957,3, ἥτοι ὀθωμανικὰς 4352,80 ἐκτὸς δὲ τούτου δικαιούμαι νὰ λάβω λίρας ὀθωμανικὰς 1000, ἀπὸ τοῦ ναυαγίου τοῦ πλοίου *Μπαχρέ* καθ' ὅσον τὸ φορτίον τοῦ πλοίου τούτου ἦτο ἠσφαλισμένον διὰ λίρας 1100 κατὰ τὴν ἀνὰ χεῖράς μου ἐπιστολὴν τοῦ καταστήματος. Ἐπίσης δικαιούμαι νὰ λάβω ἑτέρας λίρας ὀθωμανικὰς 1100, διότι τόσας ἐπλήρωσα εἰς τοὺς πλοιάρχους ἀπέναντι τοῦ ναύλου των.

Ἐκ τῶν σαφεστάτων λοιπὸν τούτων ἀποδείξεων ἐξάγεται, ὅτι τὸ πρὸς τὸ κατάστημα ὑπόλοιπον τοῦ τρεχομένου λογαριασμοῦ μου, ἥτοι τὸ χρέος μου κατὰ ἀνώτατον ὅρον σύγκειται ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 14000, τὸ δὲ ἐνεργητικόν μου κεφάλαιον, ἥτοι τὸ λαβεῖν μου, σύγκειται ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 11120,70 καθαρὸν προϊόν τῶν Κριθοφορτίων μου· ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν 4,352,80, καθαρὸν προϊόν τοῦ Σιτοφορτίου μου, ἐκ λιρῶν 1000 τοῦ ναυαγηθέντος φορτίου μου, καὶ ἐκ λιρῶν 1100 τῶν προπληρωμῶν ναύλων εἰς τοὺς πλοιάρχους· τὸ ὅλον τοῦ λαβεῖν μου λίρας ὀθωμανικὰς 17573,50. Ἀφαιρουμένης τῆς κατὰ ἀνώτατον ὅρον ὀφειλῆς μου, τῆς συγχειμένης ἐκ λιρῶν 14000, μένει νὰ λαμβάνω ὑπόλοιπον λίρας ὀθωμανικὰς 3573,50 μὲ πᾶσαν ἄλλην ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων μου ἐπὶ τε τοῦ λαβεῖν καὶ δοῦναι.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ λίραι ὀθωμανικαί

1000, ἐκ τῆς δημεύσεως τῆς ἐν Βάρνη περιουσίας μου ὑπάρχουσιν ἐπίσης καὶ ἄλλαι ἄπειροι πραγματικαὶ ἀπαιτήσεις μου, προερχόμεναι ἐκ καταχρήσεως, γενομένης εἰς τὴν πώλησιν τῶν προλαβόντων σιτοφορτίων μου ἐπὶ κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως 246408 ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων.

Τὴν τακτικὴν λογοδοσίαν τῶν ἀπαιτήσεών μου τούτων πολλάκις καὶ δι' ἀναφορῶν μου πρὸς τὴν Σ. Πρεσβείαν καὶ διὰ τοῦ Προξενικοῦ ἑλληνικοῦ δικαστηρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει δι' ἀγωγῆς μου ἐζήτησα παρὰ τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, ἀλλ' οὗτος ἀπέφυγε καὶ ἀποφεύγει νὰ δώσῃ πᾶσαν λογοδοσίαν, χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν ἣν παρέχουν αὐτῷ ὁ Κ. Π. Ζάνος καὶ Σ. Τριανταφύλλης. Εἶναι μὲν ἴσως ἀπίστευτον, ἀλλ' ὅμως εἶναι ἀληθές, ἀληθεστατον ὅτι ἐγὼ μὲν ὁ καταμηνυθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη ὡς ληστής, ἐνάγω τοῦτον, ὑπήκοον ὄντα Ἕλληνα, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δικαστήριον Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα μοὶ δώσῃ λογοδοσίαν, οὗτος δὲ, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῇ καθόλου εἰς τὸ δικαστήριον, προσάγει εἰς αὐτὸ ὑπόμνημα, δι' οὗ ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ κατάστημά του ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» ὅπερ ἀποτελεῖ ὁμόρρυθμον ἐταιρίαν καὶ σύγκειται ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη ὑπηκόων Ἑλλήνων, καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, εἶναι ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ δὲν πρέπει νὰ δικασθῇ κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς Νόμους. Ὁ δὲ Κύριος Τριανταφύλλης, παρατρέχων ἀβρόχοις ποσὶ πάσας τὰς ἐγγράφους προτάσεις μου, καὶ στηρίζων, ἴσως κατὰ πλειονοψηφίαν τοῦ Δικαστηρίου, τὴν ἀπόφασιν τούτου ἐπὶ μόνου τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, δέχεται αὐτὸ ὡς νόμιμον καὶ ἀπορρίπτει τὴν ἀγωγὴν μου. Ἐπειδὴ ὑπεσχέθην νὰ στηρίξω τοὺς ἰσχυρισμούς μου μόνον εἰς πράγματα καὶ εἰς ἐπισήμους ἀποδείξεις, δημοσιεύω ἐνταῦθα χάριν συντομίας μόνον τὴν ἀγωγὴν μου, τὸ περιβόητον ὑπόμνημα τοῦ Κυρίου Ζαρίφη καὶ τὴν ἀπόφασιν ὡς ἐξῆς.

Α Γ Ω Γ Η

*Δημητρίου Καρακέρη ἐμπόρου Ἑλλήνος κατθίκου
Κωνσταντινουπόλεως,*

Κ α τ ἄ

Τῆς ἐνταῦθα ἐμπορικῆς ἐταιρίας Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη δι-
ευθυνομένης ὑπὸ τῶν ὁμοῤῥύθμων συνεταίρων Γεωργίου Ζαρίφη,
Νικολάου Ζαρίφη καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἐμπόρων κατοί-
κων Κωνσταντινουπόλεως,

Ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου,

Περὶ λογοδοσίας καὶ πληρωμῆς τῶν ἐκ ταύτης προκυψάντων
χρηματικῶν ποσῶν παρ' αὐτῆς ὀφειλομένων.

*Πρὸς τὸν Κύριον Πρόξενον Διευθυντὴν τοῦ ἐμπορικοῦ
Γραφείου τῆς Β. Ἑλ. Πρεσβείας.*

Κύριε Γεν. Πρόξερε.

Εὐρισκόμενος ὁ ἐνάγων εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τῆς ἐνα-
γομένης ἐταιρίας, ἐξαπέστειλα αὐτῇ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ
1861 ἔτους μέχρι τῶν μέσων Ὀκτωβρίου 1863, ἐκ Βάρνης
δεκαεννέα φορτία γεννημάτων, 16 Σιτοφορτία καὶ 3 Κρι-
θοφορτία, ἥτοι σῖτον μὲν κοιλὰ Κωνσταντινουπόλεως 267248,
κριθῆς δὲ 91688, κατὰ τὴν συνημμένην σημείωσιν.

Τὰ φορτία ταῦτα ἡ ἐναγομένη ἐταιρία ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ
παραγγελιοδόχου ἐπώλησε διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐνάγοντος, ἄλλα
μὲν ἐνταῦθα καὶ ἄλλα ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Λονδίνῳ διὰ τῶν εἰς
τάς πόλεις ἐκεῖνας ἐμπορικῶν αὐτῆς καταστημάτων, τῶν τριῶν
μάλιστα κριθοφορτίων μου καὶ τοῦ τελευταίου σιτοφορτίου (διὰ
τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου Anne) ἡ ἐναγομένη ἐταιρία ἐπραγματο-
ποίησε τὴν πώλησιν ἐναντίον τῶν ῥητῶν διαταγῶν μου δοθει-
σῶν διὰ τῆς ἀπὸ 19/31 Ὀκτωβρίου 1863 ἐπιστολῆς μου καὶ
διὰ τοῦ τηλεγραφήματος τῆς αὐτῆς ἡμέρας, δι' ὧν παρήγγειλα
νὰ μὴ ἐνεργηθῇ ἡ πώλησις πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν φορτίων εἰς τὸν
πρὸς ὃν ὅρον, παρ' ἀφοῦ εἰδοποιηθῶ περὶ τούτου καὶ δώσω τὰς
διαταγὰς μου περὶ τῶν τιμῶν καὶ συμφωνιῶν τῆς πωλήσεως.

Τὰς ἐκκαθαρίσεις τῶν 14 σιτοφορτίων μοι ἔπεμψεν ἡ ἐνα-

γομένη εταιρία, έλλιπείς όμως και παρατύπους, διότι εἰς αὐτάς οὔτε τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τοῦ μεσίτου, οὔτε ἡ χρονολογία τῶν προπωλήσεων καὶ παραδώσεων ἐκάστου φορτίου ἀναφέρονται, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμία τακτικὴ καὶ ἄ-
 δολος ἐκκαθάρισις δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἐκτὸς δὲ τούτων, εἰς τὰς ἰδίας ἐκκαθαρίσεις ἡ ἐναγομένη εταιρία μὲ χρεώνει μὲ δια-
 φόρους δαπάνας ἐπὶ τῶν φορτίων μου, ἥτοι μὲ ἐκπτώσεις εἰς τὸ βάρος τοῦ ἐμπορεύματος, μὲ δικαιώματα ἀσφαλείας, μὲ τε-
 λωνιακὰ δικαιώματα, μὲ δικαιώματα τῆς πόλεως, μεσιτείας, ἀχθοφορικὰ ἐκφορτώσεως κλπ. χωρὶς νὰ ἐμφανίζῃ τὰς ἀποδεί-
 ξεις περὶ τῆς πραγματικότητος τῶν δαπανῶν τούτων καὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν καὶ τῶν ἐκπτώσεων.

Τὰς ἐκκαθαρίσεις τῶν ὑπολοίπων δύο σιτοφορτίων καὶ τριῶν κριθοφορτίων, ἡ ἐναγομένη εταιρία, ἂν καὶ πολλάκις ζητηθεῖσα, δὲν ἠθέλησεν ὅμως νὰ μὲ παρουσιάσῃ.

Ἐπειδὴ ὅθεν ἡ ἐναγομένη εταιρία ὡς παραγγελιοδόχος μου, εἶναι ὑπόχρεος νὰ μὲ δώσῃ τακτικὴν λογοδοσίαν τῆς διαχειρί-
 σεως τῶν φορτίων μου καὶ μοὶ παρουσιάσῃ τὰς ἐφ' ἐκάστου κον-
 δυλίου ἀποδείξεις (ἄρθ. 695—701. Πολ. Δικονομίας).

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Α'. Τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς μου.

Β'. Νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εταιρία εἰς τὰ πρόσωπα τῶν διευθυντῶν ταύτης καὶ ὁμοῤῥύθμων συνεταίρων, Γεωργίου Ζαρί-
 φη, Νικολάου Ζαρίφη καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, δι' ὅλων τῶν νομίμων καταναγκαστικῶν μέσων, εἰς τακτικὴν λογοδοσίαν τῶν
 πωλήσεων τῶν 16 σιτοφορτίων καὶ 3 κριθοφορτίων μου, φανε-
 ρόνουσα τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν ἀγοραστῶν καὶ μεσιτῶν ἐ-
 κάστης πωλήσεως καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς προπωλήσεως καὶ
 παραδόσεως ἐκάστου φορτίου, νὰ προσαγάγῃ δὲ τὰ ἀσφαλιστικὰ
 συμβόλαια διὰ τὰς λεγομένας ἀσφαλείας καὶ τὰς σχετικὰς ἀπο-
 δείξεις δι' ἐκάστην δαπάνην καὶ ἐκπτώσιν.

Γ'. Νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ προκύψαντος ἐκ
 τῆς λογοδοσίας ποσοῦ, ὡς ὀφειλομένου εἰς ἐμὲ, ἢ ἐν ἀπειθείᾳ

αὐτῆς εἰς τὸ εἰκαζόμενον κατ' ἐλάχιστον ὅρον ποσὸν ὀφειλόμενον εἰς λίρας ὀθωμανικὰς 14378.

Δ'. Νὰ κηρυχθῇ ἡ ἀπόφασις προσωρινῶς ἐκτελεστὴ, ἄνευ ἐγγυήσεως καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Ε'. Νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν πληρωρὴν τόκων καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Παρακαλεῖται ὁ κύριος γενικὸς Πρόξενος νὰ διατάξῃ τὴν νόμιμον ἐπίδοσιν τῆς παρούσης εἰς τοὺς Γεώργιον Ζαρίφην, Νικόλαον Ζαρίφην καὶ Γεώργιον Ζαφειρόπουλον καλουμένους εἰς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου κατὰ τὴν ὀρισθησομένην ὑπὸ τοῦ κυρίου Γενικοῦ Προξένου δικάσιμον, νὰ διαταχθῇ δὲ καὶ ἡ ἐπίδοσις τῆς συνημμένης σημειώσεως τῶν φορτίων γεννημάτων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 18 Ἰουλίου 1864.

Εὐπειθέστατος

(ὑπογρ.) Δ. Π. Κανισκέρης.

Ὅρίζομεν δικάσιμον τὴν 28 Ἰουλίου ε. ε. ἡμέραν τρίτην καὶ ὥραν 10ην Π. Μ. Ὁ δικαστικὸς κλητὴρ Μιχαλοβιτζ παραγγέλλεται νὰ κοινοποιήσῃ νομίμως τὴν παροῦσαν εἰς τοὺς ἐναγομένους μετὰ τῶν ἐπισυνημμένων λογαριασμῶν καὶ ἐπιστρέψῃ τὸ πρωτότυπον μετὰ τῶν ἐπιδοτηρίων εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Πέραν, 21 Ἰουλίου 1864.

(ὑπογρ.) Ὁ γενικὸς Πρόξενος
Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη ἐμπόρων
κατοίκων ἐνταῦθα

Κατὰ

Δημητρ. Κανισκέρη πρῶην ἐμπόρου διαμένοντος ἐνταῦθα,
ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ
Δικαστηρίου.

Ὁ ἀντίδικος Δημήτριος Κανισκέρης ἐκίνησε καθ' ἡμῶν

τὴν ἀπὸ 18 Ἰουλίου ε. ε. ἀγωγὴν τοῦ ἰσχυριζόμενος ὅτι εἴμε-
θα διευθύνται τῆς ἐνταῦθα ἐμπορικῆς ἐταιρίας «Ζαφειρόπουλος
καὶ Ζαρίφης» καὶ ἀξιῶν λογοδοσίαν φορτίων κλπ. Ἐπειδὴ δὲ
ἡ ἐμπορικὴ ἐταιρία «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» δὲν εἶναι
εἰς τὴν ἐλληνικὴν ὑπηκοότητα, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ τόπου ἐν ᾧ
καθεδρεύει, ἔχουσα μέλη ὑπηκόους τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, ὥστε
ὁ Δ. Κανισκέρης ἀπευθυνόμενος κατὰ τῆς ἐταιρίας, πρέπει ν'
ἀπευθυνθῇ ἀρμοδίως.

Ἐπειδὴ προσέτι τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ταύτης ὑπάρ-
χει ἐκκρεμὲς ἐνώπιον τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἐπελήφθη-
σαν ποινικῆς ἀνακρίσεως κατὰ τοῦ Δ. Κανισκέρη, ὡς ἐνεργοῦ
ὑφαιρέσεως ἢ ἀπάτης, ὥστε ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκκρεμὲς ἐνώπιον
ἄλλων Δικαστηρίων ἢ αὐτῇ ὑπόθεσις ὁ Δ. Κανισκέρης δὲν δύ-
νεται νὰ τολμήσῃ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον ἄλλης ἀρχῆς ἢ Δι-
καστηρίου, μάλιστα ἀφοῦ ἡ Τουρκικὴ Ἀρχὴ τὸν ὑποχρέωσε νὰ
καταθέσῃ πρῶτον τὰ ὅποια ἀφῆρπασε χρήματα, ἢ νὰ δώσῃ
διὰ τὸ ἀφαρπασθὲν ποσὸν περίπου 2500 λιρῶν ἐγγύησιν, καὶ
ἔπειτα νὰ θεωρηθῇ ἢ μεταξὺ αὐτοῦ δοσοληψία, καὶ τῆς ἐται-
ρίας «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» εἰς τὸ Τίζαρέτη.

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς οὐδεμίαν δίκην εὐρισκόμεθα ἐν τῇ ἀνάγκῃ
νὰ ὑποκύψωμεν ἤδη·

Διὰ ταῦτα.

Παρακαλοῦμεν τὸ Σεβαστὸν τοῦτο Δικαστήριον νὰ δεχθῇ
τὸ παρὸν ὑπόμνημά μας καὶ ν' ἀπορρίψῃ ἢ ἀγωγὴ ὡς ἄκυρος
καὶ ἀπαράδεκτος.

Ἐν Γαλατᾷ τῇ 22 Ἰουλίου 1864.

Εὐπειθέστατοι

(ὑπογρ.)

Γ. Ζαρίφης.

Ν. Ζαρίφης.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Κωνσταντινούπολις 13 Αὐγούστου 1864.

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ

Δικαστηρίου.

Πετ. Ἀντωνιάδης.

Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸν Προξενικὸν
Δικαστήριον,

Συγκείμενον ἀπὸ τοὺς δικαστὰς Σπυρίδωνα Τριανταφύλλην
Γενικὸν Πρόξενον Διευθυντὴν Πρόεδρον, Νικόλαον Σακόπουλον
καὶ Γεώργιον Ἰσχύμαχον Παρέδρους. Συνεδριάσαν δημοσίως
κ. λ. π.

Διελθὼν τὴν Δικογραφίαν
Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ οἱ ἐναγόμενοι Γ. καὶ Ν. Ζαρίφης καὶ ὁ Γ. Ζαφειρόπου-
λος κλητευθέντες δὲν ἐνεφανίσθησαν μὲν, ἀλλ' ὅμως τὸ ἀπὸ
22 Ἰουλίου ε. ε. ὑπόμνημά των ὑπογεγραμμένον ὑπὸ μόνον
τῶν δύο ἀδελφῶν Ζαρίφη δι' οὗ προτείνουνσι τὸ ἀναρμόδιον τοῦ
δικαστηρίου τούτου, κατὰ τὸ Ἄρθρ. 29 τοῦ περὶ Προξεν. δι-
καιοδοσίας νόμου, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τοῦ δικαστηρίου τὰ
ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχόμενα.

Ἐπειδὴ ἡ πραγματικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς ἀποτεινομένη κα-
τὰ τῆς ὁμορρύθμου ἐταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ζαφειρόπουλος
καὶ Ζαρίφης» ἔχει ἀντικείμενον τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔχων
σχέσιν ἐμπορικὴν μὲ τὴν ἐνταῦθα καθιδρυμένην ἐταιρίαν ὑπὸ
τὴν ρηθεῖσαν ἐπωνυμίαν ἔπεμψεν ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὴν
αὐτὴν ἐταιρίαν φορτία Σίτου καὶ Κριθῆς τὰ ὅποια ἡ ἐταιρία
ἐπώλησεν ἐν μέρει ἐναντίον τῆς παραγγελίας του χωρὶς νὰ
δώσῃ εἰς αὐτὸν δικαιολογημένας ἐκκαθαρίσεις καὶ τὸ προϊόν
αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ μέλη ὁμορρύθμα τῆς ἐταιρίας ταύτης εἰσὶ
καὶ οἱ Ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Νικόλαος Ζαρίφη πολῖται Ἕλλη-
νες, ἐνάγει αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ φόρου καὶ σὺν αὐ-
τοῖς καὶ τὸν ὑπὸ ὀθωμανικὴν ὑπηκοότητα διατελοῦντα συνέ-
ταιρον Γ. Ζαφειρόπουλον, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ
τῷ δώσωσι λόγον τῶν πράξεών των ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀπο-
στολῶν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ μηδόλως ἀμφισβητούμενα ταῦτα πραγμα-
τικὰ περιστατικά, ἡ προτεινομένη ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἀναρ-
μοδιότης κρίνεται παρὰ τοῦ Δικαστηρίου νόμιμος καὶ ὑποστη-
ρικτὴ διὰ τοὺς λόγους α) ὅτι ἐξ ἀναλογίας καὶ ἐμμέσως στη-

ρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 17, § 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣ
αἱ ἐμπορικαὶ ἐταιρίαι ὑπάγονται λόγῳ γενικῆς δικαιοδοσίας εἰς
τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου ἔνθα εἶναι αὐταὶ καθιδρυμέναι· (ιδε
καὶ τὴν ὑπ' Ἀριθ. 29 Α. Π. τοῦ ἔτους 1846) β) ὅτι πᾶσιν
ὁμοῤῥύθμοις ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἱκανότητι ἀποτελεῖ ἡθικὸν πρόσω-
πον, καὶ ἐνάγεται πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεων τῆς διὰ τοῦ
διευθύνοντος. Ἰδὲ ἄρθρ. 145 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ συν-
δύασον αὐτὸ μὲ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 118 καὶ
ἐπόμενα τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου· γ) ὅτι ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐν-
αγομένης ἐταιρίας ὁ Ζαφειρόπουλος, ὅστις καὶ διευθύνων μέλος
αὐτῆς εἶναι ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐταιρικῆς ἐπωνυμίας, διατελεῖ
ὑπήκοος Ὀθωμανός, καὶ δ) ὅπερ εἶναι καὶ τὸ ἐπικρατέστερον
ἐπιχείρημα εἰς στήριξιν τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος προτάσεως,
ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ περὶ προξενικῆς δικαιοδοσίας ἑλλην.
Νόμου, ἐξαίρουνται· τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐλληνικῶν προξενι-
κῶν δικαστηρίων, τῶν ἐν Τουρκικαῖς χώραις καθιδρυμένων, ὅ-
λαι αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ὀθωμανῶν ὑπηκόων διαφοραὶ,
δικαζόμεναι κατὰ τοὺς ἐγγχωρίους Τουρκικοὺς Νόμους. Ἡ διά-
ταξις δὲ αὕτη οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν ποιεῖται τῆς περιπτώσεως,
καὶ πρὸς τὰς ὁμοῤῥύθμους ἐν Τουρκικῷ κράτει καθιδρυμένας ἐ-
ταιρίας, εἰς ἃς ἀναμιγνύονται καὶ πρόσωπα ἔχοντα Ἑλληνικὴν
Ἰθαγένειαν, οὐδὲ καθιεροῖ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ ἐνά-
γοντος πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν κατὰ τοιαύτης ἐταιρίας ἀπαιτήσε-
ων του, εἴτε ἐνώπιον τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης δικαιοδοσίας, καὶ
τοῦτο εὐλόγως, διότι καὶ ἂν ἐπιτρέπετο ἀπὸ τὸν Νόμον τοι-
αύτη δικαιοδοσία εἰς τὰ Προξενικὰ Δικαστήρια, ἤθελεν εἶσθαι
ἐπιματαίω, καθότι ἡ ἐγχωρία ἀρχὴ, μὴ ὑπαρχούσης περὶ τούτου
ῤητῆς συνθήκης, κωλύει ἀποτελεσματικῶς πᾶσαν ἐκτέλεσιν τοι-
ούτων ἀποφάσεων καθ' ἐταιρίας ἐγκαθιδρυμένης εἰς τὴν χώραν
τῆς, καὶ συνεχομένης μὲ τὸ συμφέρον τῶν ἰδίων αὐτῆς ὑπηκόων·
τὸ δὲ ἄρθρ. 24 τῆς ἀπὸ 27 Μαΐου 1855 ἐμπορικῆς συνθήκης
μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος ἀφαιρεῖ πάντα περὶ τοῦ ἀναρμο-
δίου τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τοῦ προκειμένου δι-
σταγμὸν.

Ἐπεὶ δὴ προσέτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἐξ ὧν οὐδὲν ἄπομακρύνεται καὶ ὁ περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἐν Τουρκίᾳ καθιδρυμένων Προξενικῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν, ἂν ἡ δικαιοδοσία εἴνε δικαίωμα κυριαρχικὸν τῆς ἐπικρατείας ἐν ᾗ κεῖται τὸ ἀμφισβητούμενον ἀντικείμενον ἢ ἀνεφύη ἡ διαφορὰ καὶ ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα καὶ πρόκειται ἐν τῇ αὐτῇ καὶ νὰ δικασθῇ, ὥστε ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος ἀποτελεῖ ἡ ἑτεροδικία καὶ ἡ σύστασις δικαιοδοσίας ἐν ξένῃ ἐπικρατείᾳ, ἀλλὰ πᾶσα ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος πρέπει νὰ ἐρμηνεύεται στενῶς, διὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπεται ὅτι ἐναγομένης ὁμορρύθμου ἑταιρίας καθιδρυμένης ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ περιεχούσης μέλη Ἑλληνικὰ καὶ μέλη Ὀθωμανικὰ θέλει ἐπικρατήσῃ ἡ ἐγχώριος δικαιοδοσία ὡς καὶ τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ προσημειωθέντος Ἑλληνικοῦ Νόμου ἐν γένει παραδέχεται, καὶ τὸ ὁποῖον παραβάλλεται μὲ τὸ ἄρθρ. 17, καὶ 24 ἐδαφ. 2. τῆς μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος συνθήκης ὑποχρονολογίαν 27 Μαΐου 1855.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τὴν ἐνστάσιν τῆς ἐναγομένης ἑταιρίας Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη, ἀποφαίνεται ἑαυτὸ ἀναρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν ἀπὸ 28 Ἰουλίου ε. ε. ἀγωγὴν τοῦ Δ. Κανισκέρη περὶ λογοδοσίας κατὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει καθιδρυμένης ὁμορρύθμου ἑταιρίας Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης, καὶ ἐπιβάλλει τὰ τέλη τῆς σημάνσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν πρακτικῶν εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος Δημητρ. Κανισκέρη.

Ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ ἐννάτῃ Αὐγούστου 1864.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

Ἐδημοσιεύθη δὲ τῇ 12 ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

"Οτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Κωνσταντινούπολις, 13 Αὐγούστου 1864.

Ὁ Γραμματεὺς

Π. Ἀντωνιάδης.

Η'.

Ἀφίνω εἰς τὸν νοήμονα ἀναγνώστην νὰ σχολιάσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ ἂν δύω Φιλογενεῖς μεγαλέμποροι ἔπρεπε νὰ διαφιλονεικῶσιν ἐνώπιον Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητά των. Παρατηρῶ μόνον ὅτι θὰ ᾔτο ἐντιμώτερον ἀντὶ νὰ ὑπεκφεύγουν διὰ τοιούτων ἀναξίων ἐπιχειρημάτων τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Δικαστηρίων τῆς Πατρίδος των, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατ' ἀρχὰς ἐζήτησαν τὴν καταδίωξίν μου, νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραγμάτων, ὥς ἀνήκει εἰς ἐμπόρους μὴ θέλοντες χάριν ἰδιοτελείας νὰ διαπραγματευθῶσι θεῖα καὶ ἀνθρώπινα.

Δὲν θέλω ἄλλως νὰ προσθέσω πολλὰ σχόλια εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἵνα μὴ ἐλαττώσω τὴν ἀξίαν του, ἀλλὰ ποῦ ἠκούσθῃ πρὸς θεοῦ, ὅταν θέλῃ νὰ καταστρέψῃ ἓνα ἔμπορον ὑπήκοον Ἑλληνα ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ μεταχειρίζεται, ὥς ὑπήκοος Ἑλληνα τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια, ὅταν δὲ ζητεῖται παρ' αὐτοῦ λογοδοσία νὰ καταφεύγῃ ὑπὸ τὴν Ἀσιατικὴν γλαμίδα τῆς ὑπηκοότητος τοῦ γυναικαδέλφου του; Εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου τακτικὸν δικαστήριον, ἥθελε καταδεχθῇ νὰ ἀναγνώσῃ καὶ τοιαῦτα ἔγγραφα; Δὲν ὑβρίζει αὐτὸ τοῦτο τὸ Δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προσκαλούμενοι πρέπει νὰ προσέρχωνται μετὰ σεβασμοῦ ἅπαντες οἱ πολῖται; Διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸν Κανισκέρην ὁ καλὸς καὶ ἐνάρετος πατριώτης κύριος Γεώργιος Ζαρίφης ἀνεγνώρισεν αὐτὸν ὡς Ἑλληνα καθὼς καὶ τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια διὰ νὰ δώσῃ ὅμως λογοδοσίαν εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν καταστραφέντα, τὸν κηρύττουν ὑπήκοον ὀθωμανὸν τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια. Οὕτω λοιπὸν μετὰ τὴν

ἐκ τοῦ κατέργου ἐξοδόν μου καὶ τῶν Προξενικῶν φυλακῶν, ζητῶ δι' ἀγωγῆς μου τὴν ἐν Βάρνη περιουσίαν μου, ἀλλ' αὕτη ἔμαθον ὅτι μετὰ τὴν κατὰ τοὺς νενομισμένους!!! τύπους σφράγισιν ἐδημεύθη. Ζητῶ ἐμπορικὴν λογοδοσίαν τῶν φορτίων μου, τὰ ὅποια καὶ παρὰ τὴν διαταγὴν μου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς μου, ἐξεποίησε καὶ ἄχρι τῆς σήμερον κατακρατεῖ ὁ ἀντίδικος, ἀλλ' οὗτος προστατευόμενος ὑπὸ τῶν κυρίων ἐπιτετραμμένου, Προξένου, καὶ ἀνακριτοῦ, ζητεῖ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων καὶ νὰ εὕρῃ ἄσυλον εἰς τὰ Τουρκικὰ Δικαστήρια.

Ζητῶ διὰ νέας ἀγωγῆς μου ἀτομικῆς κατὰ μόνου τοῦ φιλογενεστάτου κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, ὅστις εἶναι ὁ μηνυτής μου κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν μήνυσιν αὐτοῦ, ἀποζημίων τιν ὅσων ὁ Νόμος καὶ τὸ δίκαιόν μου χορηγοῦν πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς τιμῆς μου καὶ τῶν ζημιῶν ἃς ὑπέστην, ἀλλ' ὁ ἔντιμος, εὐσυνείδητος, καὶ φιλογενὴς οὗτος κύριος Γεώργιος Ζαρίφης μὲ στωϊκὴν ἀπάθειαν διίσχυρίζεται ἀναιδῶς καὶ ἀσυστόλως διὰ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ὅτι δὲν μὲ κατεμήνυσε διὰ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου, τὸ δὲ Δικαστήριον ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κυρίου γενικοῦ Προξένου Σ. Τριανταφύλλου κατὰ πλειονοψηφίαν, δι' ἄλλης λογικωτέρας σκέψεώς του (διότι ἂν παρεδέχετο τὴν ἄρνησιν τῆς κατ' ἐμοῦ μηνύσεως τοῦ Ἑλλήνος Γ. Ζαρίφη ἐνόμιζε ὅτι ἤθελε ἐνοχοποιήσῃ περισσότερον τὸν προϊστάμενον κύριον Ζάνον) ἀπορρίπτει καὶ ταύτην τὴν ἀγωγὴν μου. Οἱ ἰσχυρισμοί μου οὗτοι ἐξάγονται ἀριδῆλως ἐκ τῆς ἀγωγῆς μου, ἐκ τῶν κυριωτέρων χωρίων τῶν προτάσεων τοῦ ἀντιδίκου καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προξενικοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν παραθέτω ἐνταῦθα τὰ ἐξῆς.

Α Γ Ω Γ Η

Δ. Π. Κανισκέρη ἐμπόρου Ἕλληνας διαμείνοντος προσωρινῶς
ἐνταῦθα

Κατὰ

Γ. Ζαρίφη ἐμπόρου Ἕλληνας, κατοίκου ἐνταῦθα

Π ε ρ ῖ ἀ π ο ζ η μ ι ὡ σ ε ω ς

Ἐνώπιον τοῦ Ἑλλήνων. Προξ. Δικαστηρίου.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόξενον Διευθυντὴν τοῦ ἐμπορικοῦ
Γραφείου τῆς Β. Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

Κύριε Πρόξερε!

Ὁ ἐναγόμενος Γ. Ζαρίφης ἔμπορος Ἕλληνας κάτοικος Κωνσταν-
τινουπόλεως, διὰ μηνύσεώς του ἀπὸ 14/26 Ὀβρίου 1863 κα-
τεμήνυσε τὸν ἐνάγοντα ἐνώπιον τῆς ἐνταῦθα Β. Ἑλληνικῆς
Πρεσβείας ἐπὶ ληστεύσει 2000 λιρῶν ἀνηκόντων δῆθεν εἰς αὐτόν.

Συνεπεία τῆς μηνύσεως ταύτης ὑποβλήθεισας εἰς ἀνάκρισιν ἡ
Β. Ἑλληνικὴ Πρεσβεία παραδεχομένη τὴν ῥητὴν αἵτησιν τοῦ
Γ. Ζαρίφη διέταξε τὸν ἐν Βάρνη ὑποπρόξενον τῆς Ἑλλάδος διὰ
πράξεώς του νὰ συλλάβῃ τὸν ἐνάγοντα καὶ τὸν ἀποστείλῃ ἐν-
ταῦθα καὶ νὰ κατὰσχῃ ὅλην τὴν ἐν Βάρνη κινητὴν καὶ ἀκίνη-
την περιουσίαν του.

Ἡ διαταγὴ αὕτη ἐξετελέσθη τῶντι ἐν Βάρνη μὲ τὸν πλέον
αὐθαίρετον καὶ παράτυπον τρόπον, συνελήφθη ὁ ἐνάγων ὡς λη-
στῆς καὶ μετεκομίσθη ἐνταῦθα διὰ τῆς βίας, κατεσχέθη ὅλη ἡ
κινητὴ περιουσία του, δηλαδὴ ἐμπορεύματα, σιτηρὰ, σάκκοι
καὶ πᾶν ὅ,τι εἶχεν εἰς τὰς ἀποθήκας του, καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας
φίλων ὡς ὑποτιθέμενα ἰδικά του, ἄνευ δὲ νομικῶν διατυπώσεων,
ἐδημοπρατήθησαν τὰ σιτηρὰ ὅσα εἶχον κατασχεθῇ.

Μετὰ τὴν ἐνταῦθα μετακόμισιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκρατήθη οὗ-
τος εἰς τὰς φυλακὰς πλέον τοῦ ἐνὸς μηνός, δηλαδὴ ἐπροσω-
ποκρατήθη τὴν 14 Ὀβρίου 1863 καὶ ἔμεινεν αὐτόθι κρατημένος
ἐνεκα ἀσθενείας του ἐπὶ 16 ἡμέρας, μετακομισθεὶς δὲ ἐνταῦθα
μὲ ἔνοπλον δύναμιν ἔμεινεν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς φυλακὰς μέχρι
τέλους Νοεμβρίου.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα κρατήσεώς μου, ἐγένετο ἀνάκρισις ἐν τῷ Β. Προξενείῳ ἐξ ἧς ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ὤφειλον τίποτε εἰς τὸν Γ. Ζαρίφην, καὶ ὅτι οὐδεμίαν χρηματικὴν ποσότητα ἀνήκουσαν αὐτῷ ἔλαβον παρανόμως.

Κατ' εἰσήγησιν τότε τοῦ ἐναγομένου, ἡ ὀθωμανικὴ ἀρχὴ ἐζήτησε νὰ ὑποβληθῶ εἰς ἀνάκρισιν διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ἐνώπιόν της, καὶ ἀποσταλεῖς παρανόμως εἰς τὰς ὀθωμανικὰς φυλακάς, ὅπου ἔμεινα πλέον τῶν πέντε μηνῶν, κινδυνεύσας εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ν' ἀπολέσω καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μου, ἀλλ' ἡ ἐνεργηθεῖσα ὀθωμανικὴ ἀνάκρισις ἀπέδειξε καὶ αὐτὴ τὴν ἀθωότητά μου, καὶ τοιουτοτρόπως ἀπελύθην τῶν φυλακῶν.

Ἐπειδὴ ταῦτα πάντα τὰ ἀδικήματα ὑπέστην ἔνεκα τῆς μηνύσεως τοῦ ἐναγομένου Γ. Ζαρίφη καὶ τῶν αἰτήσεων αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὀφείλει ἐπομένως ὁ ἐναγόμενος ν' ἀνορθώσῃ τὴν ζημίαν τῆς ὁποίας μοὶ ἐγένετο πρόξενος.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς μηνύσεως ταύτης καὶ τῶν συνεπειᾶν αὐτῆς ἐνεργειῶν κατεστράφη ἡ ἐμπορικὴ μου ὑπόληψις καὶ τὸ πρὸ εἰκοσι περίπου ἐτῶν ἐμπορικόν μου στάδιον τὸ ὁποῖον εὕρισκετο εἰς τὴν πλέον ἀνθηρὰν κατάστασιν καὶ ἠναγκάσθην νὰ ἐγκαταλείψω ἐπιχειρήσεις ὠφελιμωτάτας ἃς εἶχον ἀναλάβῃ, ἐπομένως μοὶ ὀφείλει ἀποζημιώσιν διὰ τὴν ὑπόληψίν μου καὶ τὸ διακοπὴν ἐμπορίου μου τοῦλάχιστον λίρας 14000.

Ἐπειδὴ ὀφείλει ἀποζημιώσιν διὰ τὴν κατασχεθεῖσαν περιουσίαν μου καὶ διὰ τὰ παρανόμως δημοπρατηθέντα σιτηρὰ μου λίρας ὀθωμανικὰς 6400 κατὰ τὸν συνημμένον κατάλογον παρὰ πόδας.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς μου.

Νὰ καταδικασθῇ ὁ Γεώργιος Ζαρίφης εἰς τὴν πληρωμὴν λίρων ὀθωμανικῶν 21000, διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τὰς ὁποίας μοὶ ὀφείλει.

Νὰ καταδικασθῇ εἰς τὰ ἐξόδα.

Νὰ κηρυχθῇ ἡ ἀπόφασις προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἄνευ ἐγγυήσεως καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Παρακαλείται ὁ Κύριος Γενικὸς Πρόξενος τοῦ ἐμπορικοῦ γρα-
φείου νὰ ὀρίσῃ δικάσιμον τῆς παρούσης καὶ διατάξῃ τὴν ἐπί-
δοσίν της εἰς τὸν ἐναγόμενον, καλούμενον εἰς συζήτησιν κατὰ
τὴν ὀρισθησομένην δικάσιμον.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 31 Αὐγούστου 1864.

(ὕπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Κ α τ ά λ ο γ ο ς

Τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Δ. Π. Κανισκέρη.

Σῖτον Κοιλὰ Κωνσταντινουπόλεως 1670 κοσκινισμένον πρὸς
γρόσια 20 ἑκάστον Κοιλόν· τὸ ὅλον Κοιλὰ Κωνσταντινουπό-
λεως 1670 Γρ. 33400.

Κισμίκια Κοιλὰ Κωνσταντινουπόλεως 2200 ἃ 10, 22000.

Κενοὺς Σάκκους 860 ἃ 10 Γρ. 8600.

Τρεῖς μηχανάς » 16000.

Ἐνοίκιον ἀποθηκῶν » 20000.

Γρ. 100000.

Ἦτοι λίρας Ὀθωμανικὰς Λ. 1000.

Προαγοραὶ Σίτου Κοιλῶν Κωνσταντινουπό-
λεως 40000, διαφορά τιμῆς } » 1600.

Ὅμοια Κριθῆς 30000 ὁμοῦ » 600.

Ἐγκατάλειψις τῆς ἐν Βάρνη οἰκίας μου, }
φθορὰ ἐπίπλων καὶ ἄλλα διάφορα } » 1000.

Διατροφή καὶ ἔξοδα γενικὰ τῆς οἰκογενείας μου » 1000.

Μισθοδοσία ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν τακτικῶν
καὶ ἐκτάκτων ἔνεκα τῆς δεινῆς θέσεως τῆς οἰκο-
γενείας μου, ὑποχρεωθείσης ἐν καιρῷ χειμῶνος νὰ
μεταβῇ δις ἐνταῦθα, ἱατρικαὶ ἐπισκέψεις, ναύλους
καὶ διάφορα ἄλλα ἔξοδα » 1200.

Λίρ. Ὀθ. 6400.

Ἀποζημιώσιν διὰ τὴν βλαφθεῖσαν ἐμπορικὴν
πίστιν καὶ ὑπόληψίν μου » 14600.

Τὸ ὅλον λίρας Ὀθωμ. 21000.

Αὐθημερὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

(ὕπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ὅρίζομεν δικάσιμον τὴν ὀγδόην Σεπτεμβρίου 1864 ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 10 π. μ. καὶ παραγγέλλομεν τὸν κλητῆρα Π. Μιχάλοβιτς νὰ ἐπιδώσῃ προσηκόντως ἀντίγραφον τῆς παρούσης ἀγωγῆς μετὰ τῆς ἡμετέρας πράξεως εἰς τὸν ἀναφερόμενον καὶ ἐπιστρέψῃ τὸ πρωτότυπον μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 31 Αὐγούστου 1864.

Ὁ γενικὸς Πρόξενος Διευθυντῆς
καὶ ἀντ' αὐτοῦ

Ὁ Ὑποπρόξενος

(ὑπογρ.)

Ι. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Χωρία ἐκ τῶν προτάσεων Γεωργίου Ζαρίφη

Κατὰ

Δημητρίου Κανισκέρη

Ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ
Δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ ὁ ἀντίδικος βασιζει τὴν ἀγωγὴν του εἰς μίαν μῆνυσιν ἀπὸ 14/26 Ὀκτωβρίου 1863 καθ' ἣν δῆθεν τὸν κατεμήνυσα, ἀλλ' ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ μῆνυσις προήρχετο παρ' ἐμοῦ, ἐγὼ ἀποτελῶν μέρος τῆς ἐμπορικῆς ἐταιρίας Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη, καὶ τῆς πράξεως ταύτης ἀφορώσης τὴν ἐταιρίαν (ὡς καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀντιδίκου πηγάζει) καὶ οὐχὶ ἐμὲ ἀτομικῶς, οὔσης δὲ τῆς ἐταιρίας ὑπηκοότητος ὀθωμανικῆς καὶ μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἑλληνικὸν φόρον ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἄλλως ἡ μῆνυσις ἦν ἐπικαλεῖται ὁ ἀντίδικος εἶναι ὡς μὴ ὑπάρχουσα, διότι δὲν ἐγένετο παρ' ἐμοῦ προσωπικῶς, οὔτε παρὰ νομίμου πληρεξουσίου μου, ὅστις νὰ παρακατεθέσῃ ταύτην νομίμως (ὅρα ἀρθρ. Ποιν. Δικονομίας) ὁ δὲ Γ. Ζαφειρόπουλος οὐδεμίαν ἐντολὴν τοιαύτην εἶχεν καὶ αἱ πράξεις του ὡς ἀτόμου πρὸς ἄτομον καὶ κατ' ἀτόμου δὲν μὲ ἀφορῶσιν· ὁ δὲ ἀντίδικος

το προφυλακισμένος καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀκόμῃ, ἐὰν ὁ Κύριος
Ζάνος, (εἴτε ὡς ἐπιτετραμμένος τῆς Πρεσβείας, εἴτε ὡς
τομον) καμπτόμενος ἀπὸ τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τοῦ νὰ μὴ ἐκτί-
θεται ἡ ὑπόληψις τοῦ ἐλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ νὰ ἐκτίθεται τὸ
ἐλληνικὸν ὄνομα, δὲν ἤθελε δώσῃ ἐγγύησιν 2000 λιρῶν εἰς
τὴν Πύλιν, ὅπως ἀποφυλακισθῇ μόνον ὁ Κανισκέρη, ὅστις ἐὰν
αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀποσυρθῇ ἡ ἐγγύησις, θέλει ἐπανέλθῃ εἰς
τὰς φυλακάς· δὲν δύναται δὲ ν' ἀπέλθῃ ἐντεῦθεν, διότι δὲν δύνα-
ται νὰ λάβῃ διαβατήριον. Ταῦτα δὲ εἶναι γνωστὰ τῷ δικαστηρίῳ,
ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ὑπεύθυνος δι' ὅσας αἱ ἀρχαὶ ἐνήργησαν νο-
μίμους ἢ παρανόμους πράξεις κλπ.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτοῦμαι

Ν' ἀπορρίψῃ ὁλοσχερῶς ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀντιδίκου καὶ τὰ
ἔξοδα.

Πέραν, τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1861.

Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος

(ὑπογρ.)

Ἰωάν. Γεωργαντόπουλος.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τὴν 20 Νοεμβρίου 1864.

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Ἀθ. Ματάλας.

Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλληνικὸν Προξενικὸν δικαστήριον
συγκείμενον ἀπὸ τοὺς δικαστὰς Σπυρίδωνα Τριανταφύλιν γε-
νικὸν Πρόξενον πρόεδρον, Νικόλαον Σακόπουλον καὶ Γεώργιον
Ἰσχόμαχον κ τ λ.

Διελθὼν τὴν Δικογραφίαν

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον·

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ στηρίζεται
εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Γ. Ζαφειρόπουλος ὁμόρρυθμος συνεταῖρος τοῦ
ἐναγομένου ἀπηύθυνε κατὰ τοῦ ἐνάγοντος μὴνυσιν ἀνυπόστατον
ἀποδίδων εἰς αὐτὸν ἀξιόποινον πράξιν καὶ οὕτως ἐγένετο παραι-
τιος εἰς αὐτὰς τὰς ζημίας.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων ἐξάγεται ὅτι ὁ Γεώρ. Ζαφειρόπουλος ὁμόρρυθμος συνεταῖρος τοῦ ἐναγομένου Γεώρ. Ζαρίφη κλπ. καὶ διευθυντῆς τῆς ἐταιρίας ταύτης ἔδωκεν ἐνώπιον τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Πρεσβείας τὴν ἀπὸ 4 8βρίου 1863 μὴνυσίν του δι' ἧς καταγγέλλει τὸν ἐνάγοντα Κανισκέρην ὡς αὐτογνωμόνως ἀφαιρέσαντα παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου αὐτῶν Γ. Ἐλευθεριάδου ἐν Βάρνῃ δύο χιλιάδας πεντακοσίας λίρας καὶ ἠτήσατο νὰ ἐνεργηθῇ κατάσχεσις ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ καταμηνυομένου καὶ ἀνάκρισις κατ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι συνεπεία τῆς μηνύσεως ταύτης συνελήφθη ὁ καταμηνυθεὶς, προσήχθη ἐνταῦθα καὶ ἐνηργήθη κατ' αὐτοῦ ἀνάκρισις ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς θεωρηθείσης ἀρμοδίας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου ἐνεργήσαντος ὡς διευθυντοῦ τῆς ὁμόρρυθμου ἐταιρίας πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον τῶν συνετχίρων εὐθύνεται οὗτος (Βασιλ. (18.1) 8,1.3. καὶ 5 ἄρθρ. 22 τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου)· ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐναγόμενος ὡς συνεταῖρος εὐθύνεται διὰ τῆς ἐκ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ πράκτορος ἢ διευθυντοῦ τῆς ἐταιρίας.

Ἐπειδὴ ναι μὲν ἕκαστος ὁμόρρυθμος εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεος διὰ τὰς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐταιρίας ἐνεργηθείσας πράξεις τοῦ διευθυντοῦ, δὲν ἔπεται ὅμως ἐκ τούτου ὅτι ὁ ἐκ τοιούτων πράξεων παράγων δικαίωμα δύναται ν' ἀπευθύνῃ αὐτὰ κατὰ παντὸς συνεταίρου ἀτομικῶς πρὶν ἢ ἀπευθυνθῇ κατὰ τῆς ἐταιρίας, καθὼς Κύριος ὀφειλέτης εἶναι τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τῆς ἐταιρίας, καὶ μόνον ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἰκανοποιηθῇ παρ' αὐτῆς δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τῶν συνεταίρων οἵτινες εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι. Bardessus ἄρθρ. 1036 Molinier ἄρθρ. 352, 355· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἀγωγή τοῦ Κανισκέρη παραγομένη ἐκ πράξεως τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐταιρίας τοῦ Γ. Ζαφειροπούλου δι' οὗ εὐθύνεται τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τῆς ἐταιρίας, δὲν δύναται νὰ κινήθῃ ἀμέσως κατὰ τοῦ ἐναγομένου Ζαρίφη, πρὶν ἢ ἀπευθυνθῇ κατὰ τῆς ἐταιρίας, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἄλλως ἂν ὑποτεθῇ ἔχων δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ

τοῦ ἐναγομένου συνεταίρου, πάλιν ἡ προκειμένη ἀγωγὴ εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι ὁ καταμηνυτὴς δὲν κατήγγειλε ψευδῶς τὸν ἐνάγοντα, ἀλλ' εἶχεν εὖλογον ἀφορμὴν καὶ θεωρεῖ αὐτὸν ὡς αὐτουργὸν ἀξιοποίνου πράξεως, καὶ ἐπομένως συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 146 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐνήργησε, καθῆκον εἰς πάντα πολίτην ἐπιβαλλόμενον· ὅτι δὲ τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτως ἐξάγεται ἐκ τῆς προσαγομένης ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπιτοπίου Ἀστυνομίας ὑπὸ χρονολογίαν 16 Σεπτ. 1280 τῆς ἐγίρας (ὅπερ ἐθεωρήθη ἀρμόδιον πρόσωπον πρὸς ἀνάκρισιν τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τῆς ἐθνικότητος τῆς καταμηνυούσης ἐταιρίας) δι' ἧς θεωρεῖται ὅτι ὁ ἐνάγων Κανισκέρης δι' ἀνοικείου τρόπου ἀφῆρσε τὸν περιέχοντα τὰ χρήματα Σάκκον, καὶ ὅτι ἡ πρᾶξις τῆς αὐτῆς εἶναι «εἶδος ἀπάτης»· ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον ἐθεώρησε τὴν πρᾶξιν ὡς ἀπάτην, ὁ μηνυτὴς ἐδικαιοῦτο καὶ εἶχεν εὖλογον αἰτίαν νὰ καταγγείλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχήν.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τ' ἄρθρ. 210, καὶ 219 τῆς Πολ. Δικονομίας κηρύττει ἀπαράδεκτον τὴν ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1864 ἀγωγὴν τοῦ Δ. Κανισκέρη κατὰ τοῦ Γ. Ζαρίφη περὶ ἀποζημιώσεως λιρῶν 21000, καταδικάζει αὐτὸν εἰς τὰ δικαστικὰ ἐξόδα τοῦ ἐναγομένου μετριαζόμενα εἰς δραχμὰς τεσσαράκοντα (40) καὶ ἐπιβάλλει εἰς βάρος τοῦ ιδίου τὰ νόμιμα τέλη τῆς σημανσεως.

Ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ εἰκοστῇ ἐβδόμῃ Σεπτεμβρίου 1864.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

Ἐδημοσιεύθη δὲ τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.)

Σ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Π. Ἀντωνιάδης.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 17 Νοεμβρίου 1864.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.)

Ἀθ. Ματάλας.

Ζητῶ τοῦλάχιστον τὸ ταχτικὸν διαβατήριόν μου, ἵνα ἔλθω ἐνταῦθα καὶ κάμω ἔφεσιν τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου ἀπορρίφθεις ἁγῶν μου, ἀλλ' ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος μὲ περιπαί-
ζει ἐπὶ πέντε ἄλλους μῆνας μὲ τὸ σήμερον καὶ μὲ τὸ αὔριον. Διαμαρτύρομαι ἐντόνως, ἀλλ' ἐν τῇ εὐρυτάτῃ εὐ-
συνειδησίᾳ τοῦ ἐπικαλεῖται εἰς βοήθειάν του καὶ τὰς Τουρ-
κικὰς ἀρχὰς ἵνα μὲ ρίψωσι καὶ αὖθις αὖται εἰς τὸ κάτερ-
γον, ἐπειδὴ ἡ ἐξοχότης του ἐπείσθη ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ
παρατείνῃ πλείότερον τὴν ἄρνησιν τῆς παραχωρήσεως
τοῦ διαβατηρίου μου. Καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν πρᾶτίθεμαι νὰ
ἰσχυρισθῶ ἄνευ ἀποδείξεων δημοσιεύω ἐνταῦθα τὴν τε-
λευτείαν τῶν πολλῶν διαμαρτυρησέων μου, καὶ τὴν πρᾶξιν
τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου ἐπὶ τῆς διαμαρτυρίας ταύτης
πρὸς τὴν Διερμηνείαν.

Διαμαρτύρησις καὶ ἐπαναληπτικὴ αἵτησις πρὸς ἔκδοσιν
διαβατηρίου Δ. Η. Κανισκέρη, Ἑλληὴν ἐμπόρου
προσωρινῶς διαμένοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κύριε ἐπιτετραμμένε!

Παρήλθον ἤδη δέκα μῆνες, ἀφ' οἷου μία ψευδὴς μήνυσις
ἐνὸς Ἑλλήνος ὑπηκόου Γ. Ζαρίφη ἐγένετο ἀφορμὴ πρωτοφανῶν
αὐθαιρεσιῶν καὶ παρανομιῶν ἐναντίον μου.

Αἱ διαπραγεῖσαι κατ' ἐμοῦ ἀδικίαι, αἱ συλλήψεις, αἱ προφυ-
λακίσεις μου, αἱ σφραγίσεις τῶν ἐν Βάρνη ἀποθηκῶν μου ἄνευ
τινὸς δικονομικῆς διατυπώσεως, ἡ ἐκποίησης τῶν ἐν αὐταῖς γεν-
νημάτων μου, ἧτις διὰ τῶν ὧν ἐνηργήθη μέσων δὲν εἶναι εἰμὴ

γενική δήμευσις τῆς περιουσίας μου, τὸ κυριώτατον δὲ, ἡ συνεπίστα τῶν ἀνακριτικῶν τῆς Πρεσβείας ταύτης ἐνεργειῶν, μετὰ τὴν ἀναφανεῖσαν καὶ ἀποδειχθεῖσαν πλήρη ἀθωότητά μου, ἐπακολουθήσασα παράδοσίς μου παρὰ τὰς συνθήκας καὶ παρὰ τὰ κανονισμένα εἰς τὰ ἐγγώρια Ποινικὰ Δικαστήρια, ἢ κατὰ τὴν παράνομον ταύτην παράδοσίν μου μὴ χορήγησις πρὸς ἐμὲ οὐ μόνον ἡμερῶν τινῶν ἀλλὰ οὔτε εἰκοσιτεσσάρων ὥρων προθεσμίας πρὸς διορισμὸν πληρεξουσίου κλπ. ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς Προξενικαῖς φυλακαῖς· ἢ πρὸς τὸν Ἰατρὸν τῆς Πρεσβείας ἀπαγόρευσις τοῦ νὰ μ' ἐπισκεφθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην νοσοῦντα, ὅτε ἐπιμόνως ἐζήτουν τὴν γνωμοδότησιν αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀσθενείας μου· ἢ ἐκ τῆς κλίνης ἀμέσως ἐντὸς φορείου εἰσαγωγή μου, δι' οὗ διέταξεν αὕτη τὴν αὐθωρεὶ μετὰδασίν μου εἰς Ζαπτιέ· τὸ σμῆνος ἐκεῖνο τῶν κατ' εὐφημίαν καλουμένων Προξενικῶν κλητήρων, οὓς ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν, ὡς νὰ προέκειτο ἡ παράδοσις ἐνὸς Νταβέλη ἢ ἄλλου ἐπικινδύνου καὶ ἀποτροπαίου ἀρχιληπτοῦ· ἢ μετὰ τὴν παράδοσίν μου, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀκόμη τοῖς ἐπιτοπίοις Δικαστηρίοις ἀσύγγνωστος ἀδράνεια πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων μου καὶ αὐτῆς τῆς ἀθωότητός μου, καὶ ἡ τοῦναντίον ἄνομος προθυμία πρὸς παροχὴν πάσης συνδρομῆς καὶ εὐκολίας χάριν ὑποστηρίξεως τῶν κακούργων καὶ φιλεκδίκων τοῦ ἀντιδίκου προθέσεων· αἱ διὰ τῶν παρ' αὐτῇ διερμηνέων ἐνεργειῶν τῆς, λαμβανόντων καθ' ἐκάστην συνεντεύξεις μετ' αὐτοῦ τοῦ ἀντιδίκου μου· ἢ ἐξάμηνος εἰς τὰς φρικώδεις ἐκείνας τοῦ Ζαπτιέ φυλακὰς προφυλάκισίς μου, ἐνῶ μετὰ τινὰς μόνον ἡμέρας ἀπὸ τῆς παραδόσεώς μου τὸ Δικαστικὸν τοῦ Ζαπτιέ συμβούλιον, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν διερμηνέων αὐτῆς, ἀπεφάνθη, ὅτι οὐδόλως ἐγκληματικὸν στοιχεῖον ὑφίσταται εἰς τὴν διαφορὰν ταύτην, παραπέμψαν ἀμέσως αὐτὴν εἰς τὰ ἀρμόδια ἐμποροδικεῖα, καθὼ καθαρῶς ἐμπορικὴν. Αἱ τῆς Πρεσβείας ταύτης καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς ἐνεργεῖαι, αἱ ἀδιάκοποι παραβιάσεις καὶ αἱ πρωτοφανεῖς καὶ πρωτάκουστοι, ὑπερμεσοῦντος ἤδη τοῦ 19 Λίῶνος παραβιάσεις τῶν δημοσίων τῆς καθηκόντων, ἐναντίον ἐνὸς ὑπηκόου τῆς, πρὸς ὑπεράσπισιν ἐνὸς βαθυταλάντου ἰσχυροῦ ἀντιδίκου,

διαπραττόμεναι ἀναφρανδὸν ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ ταύτῃ παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Α. Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος· τελευταῖον δὲ ἡ παράλογος καὶ αὐθαίρετος ἐπιμονὴ τῆς Πρεσβείας τοῦ νὰ μὲ κατακρατῇ ἀκόμῃ ἐνταῦθα, μὴ χορηγούσης μοι τὸ τακτικὸν διαβατήριόν μου, ἀλλ' ἀναγκάζουσης με, πρὸς βλάβην τῶν τε συμφερόντων καὶ τῆς πολλὰ παθούσης οἰκογενείας μου, νὰ διαμένω ἔτι, ἐνῶ εἶχον ἀπόλυτον ἀνάγκην ὅπως συνοδεύσω τὴν ἐντεῦθεν μεμονωμένην καὶ ἄνευ τινὸς προστασίας ἀπελθοῦσαν οἰκογένειάν μου.

Αἱ ἐπὶ δέκα μῆνας ἀλληλοδιάδοχοι, λέγω, αὗται κατ' ἐμοῦ ἐνέργειαι τῆς Πρεσβείας καὶ ὁ ἐξακολουθῶν ἔτι περιορισμὸς τῆς προσωπικῆς μου ἐλευθερίας διὰ τῆς ἀποποιήσεως τῆς ἐκδόσεως τοῦ διαβατηρίου μου, μὲ ἀναγκάζουσι καὶ ἤδη, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἀκρόασιν αὕτη δίδει εἰς τὰς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις μου, ἀλλ' ἀπαθῆς θεατῆς τῶν δεινῶν μου καὶ ἀτάραχος ἐξακολουθεῖ ἔτι βαδίζουσα τὴν αὐτὴν πλαγίαν ὁδόν, ἣν ἐξ ἀρχῆς διεχάραξεν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεώς μου, καὶ ἀφοῦ ἡ φωνή μου παρ' αὐτῇ κατέστη φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, μὲ ἀναγκάζουσι, λέγω, νὰ διαμαρτυρηθῶ καὶ σήμερον διὰ τοῦ ἐπιστημοτέρου τρόπου ἐναντίον τοῦ ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς Πρεσβείας ταύτης καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς, ὡς αὐτουργῶν καὶ συνεργῶν τῶν ἀδικημάτων τούτων, ἐπιφυλαττόμενος ὅπως ἐν κειρῷ τῷ δέοντι ἐγκαλέσω αὐτοὺς ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ παρυβάται τῶν δημοσίων αὐτῶν καθηκόντων, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀδίκως προσβληθείσης τιμῆς μου ὡς πολίτου, ἐμπόρου καὶ οἰκογενειάρχου, καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἕνεκα τῶν παραβιάσεων τούτων ἐντελῶς καταστραφείσης περιουσίας μου.

Τὴν δικμαρτύρησίν μου ταύτην καθ' ὑμῶν καὶ τῶν ὑφ' ὑμᾶς ὀργάνων ὑποβάλλων σήμερον, Κύριε ἐπιτετραμμένε, πρὸς τὴν Σεβαστὴν ταύτην Πρεσβείαν, ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν νὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἐκδοσιν τοῦ τακτικοῦ διαβατηρίου, ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως καὶ πάλιν, ἐννοῶ ὑμᾶς καθολοκληρίαν ὑπευθύνους καὶ διὰ πᾶσιν μέλλουσιν ἀκόμῃ νὰ πηγάζῃ ἐξ αὐτῆς βλάβην τῆς τιμῆς, τῶν συμφερόντων καὶ τῆς περιουσίας μου.

Ἀντίγραφον τῆς παρούσης μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῷ πράξεως ὑμῶν,
κεκυρωμένον, παρακαλῶ νὰ μοι δοθῇ.

ὑποστημειοῦμαι εὐσεβάστως

(ὑπογρ.)

Δ. Π. Κανισκέρης.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 18 Αὐγούστου 1864.

(Ἐπιστημείωσις.)

Διευθύνεται ἐπὶ ἐπιστροφῇ εἰς τὴν Διερχομένην διὰ νὰ λάβῃ
γνώσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου. Δὲν εἶναι δὲ αἱ διαμαρτυρήσεις
τοῦ ἀναφερομένου αἵτινες θὰ μᾶς ὁδηγήσωσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν
τοῦ καθήκοντός μας. Πρὸς ἐκπλήρωσιν λοιπὸν ἐνὸς καθήκοντος,
καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν διαμαρτυρήσεων ἐπηρεαζόμενοι, ἐπιθυμοῦμεν νὰ
δοθῇ ἐν πέρας εἰς ὑπόθεσιν τόσον δυσάρεστον καὶ ἐνοχλητικὴν
δι' ἡμᾶς· ὥστε ἂν εἰσέτι οὐδεμίᾳ ἐδόθη εἰς τὴν ὑψηλὴν Πύλιν ἀ-
πάντησις ἐκ μέρους τῆς Ἀστυνομίας, παρακαλοῦμεν νὰ ἀναγγεί-
λετε σήμερον ἀμέσως, εἰ δυνατόν, εἰς τὴν Ὑ. Πύλιν ἐγγράφως
ὅτι, ἂν μέχρι τῆς Πέμπτης δὲν μᾶς ἀπαντήσωσιν ὀριστικῶς περὶ
τῆς προσωπικῆς θέσεως τοῦ Κανισκέρη, δὲν δυνάμεθα πέρας
τῆς προθεσμίας ταύτης νὰ ἀφῆσωμεν τὴν ὑπόθεσιν ταυτην εἰς
τὴν εὐρίσκεται ἀοριστίαν, θέλομεν δὲ θεωρήσει τὴν Πρεσβείαν
ἐλευθέραν πάσης προγενεστέρως ὑποχρεώσεως.

Πέρας, 24 Αὐγούστου 1864.

(ὑπογρ.)

Η. ΖΑΝΟΣ.

Καὶ ὅμως, καὶ κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον μοι ἤρ-
νεῖτο τὸ διαβατήριόν μου!

Κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔγγραφο ὁ κύριος ἐπι-
τετραμμένος λέγει καθαρά καθαρά εἰς τὰς τοπικὰς ἀρ-
χάς, ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ καταπνίξω πλειότερον
ἐνταῦθα τὴν φωνὴν τοῦ ὑπηκόου μου, ἀντιδίκου τῶν
περιλημμένων μας Ζαρίφη καὶ Ζαφειροπούλου, καὶ ἐπει-
δὴ οὗτος ἂν κατέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ προσφύγῃ εἰς
τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ κατα-
δείξῃ τὴν τε τιμιότητα καὶ τὴν φιλογένειαν τῶν λίαν
περιλημμένων μας Ζαρίφη καὶ Ζαφειροπούλου, καὶ ἐπει-

δὴ καταδεικνύων ταύτας εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἐξελέγξῃ καὶ τὴν εὐσυνειδησίαν ἐμοῦ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου, καὶ τὴν νομομάθειαν καὶ φιланθρωπίαν τοῦ ἀγαπητοῦ Τριανταφύλλη καὶ τὴν ἄκραν δικαιοσύνην καὶ αὐστηράν ἠθικὴν τοῦ καλοῦ μας Σακκόπουλου, διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ εὑρετε ὑμεῖς, τῶν ὁποίων οἱ νόμοι εἶναι ἐκλεκτότεροι τῶν Ἑλληνικῶν, εὐλογοφανῆ τινα πρόφασιν, καὶ ρίψατε τὸν Κανισκέρην καὶ πάλιν εἰς τὸ Κάτεργον, ἵνα ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοῦ χολέρα ἢ κακοήθης πυρετὸς ἢ καὶ ἀπλοῦν τι ἀποτέλεσμα ἀπελπισίας καὶ ἀπαλλαγῶμεν οὕτω τῆς ἐξελέγξεως τῆς ἐνοχῆς μας.

Καὶ ταῦτα μὲν παρεκάλει ὁ κύριος ἐπιτετραμμένος Π. Ζάνος τὰς Τουρκικὰς ἀρχάς. Ταῦτα δὲ ἔπραξεν οὗτος ὁ ἐντιμος καὶ φιλογενῆς κύριος Ζαρίφης, ὁ εὐσυνειδήτος κύριος Τριανταφύλλης καὶ ὁ ἠθικώτατος κύριος Σακκόπουλος, ἵνα καταπνίξωσι τὴν φωνὴν τῆς ἀνθρωπίνου δικαιοσύνης, ἢ τοῦλάχιστον ἀναβάλλωσιν ἐπὶ πολὺ τὴν ἐπικράτησιν αὐτῆς, λησμονήσαντες, ἐκ κακῆς βεβαίως προθέσεως, τὴν ἀπόφασιν τῆς Ὀθωμανικῆς ταύτης ἀρχῆς καὶ προκαλοῦντες τὴν προσοχὴν τῆς ὅπως ὑποδείξωσι τὴν ἐξακολούθησιν τῶν περαιτέρω βασάνων μου, ἀντὶ ν' ἀναλάβωσι τὴν ὑπεράσπισίν μου, καὶ ἂν ἡ Υ. Πύλη ἤθελεν εὑρεῖ προφάσεις ἀδίχους.

Χάριτι δὲ Θεῖα διασωθεῖς ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς περιπετείας, ἀλλὰ μὴ δυνηθεῖς νὰ λάβω τὰς δικαίας ἀποφάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως, ἢ τοῦλάχιστον τὸ τακτικὸν διαβατήριόν μου, διέφυγον ἄχρι τοῦδε πάντα κίνδυνον, ἐξέφυγον λάθρα καὶ ὥς ὑπὸ ληστῶν διωκόμενος τῆς δικαιοδοσίας τοῦ κυρίου ἐπιτετραμμένου, τοῦ κυρίου Προξένου καὶ τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ, καὶ παρίσταμαι ἤδη ἐν φόβῳ Θεοῦ ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἵνα αἰτήσω δικαιοσύνην κατὰ τῶν χαρακτηρισάντων με ὥς λη-

στὴν καὶ κατὰ τῶν πεμφάντων με εἰς τὸ Τουρκικὸν Κάτεργον παρὰ τὰς συνθήκας καὶ τὰ νενομισμένα, ὅπως μὴ ἐξέλθω ζῶν.

Πρὶν ὁμῶς δώσω πέρας εἰς τὴν ἐξιστόρισιν ταύτην, ἃς μοὶ ἐπιτρέψῃ ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐξετάσω λεπτομερέστερον εὐσιωδέστατόν τινα ἰσχυρισμὸν τοῦ κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη. Οὗτος ἐν τῇ μηνύσει του λέγει, ὅτι ἐλήστευσα διὰ τῆς βίας μετὰ τῶν ἀνθρώπων μου παρὰ τοῦ κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου, ὑπαλλήλου του, λίρας ὀθωμανικὰς 2500 ἢ 2000, καὶ ὅτι εἶχε νὰ λαμβάνῃ παρ' ἐμοῦ σημαντικὸν ποσὸν χρημάτων καὶ ὅτι ἀπεποιήθη νὰ μοὶ κάμῃ, ὡς λέγει, «τὴν ἐλαχίστην περισσοτέραν πίστωσιν.» Ὁ δὲ κύριος Γ. Δ. Ζαφειρόπουλος εἰς τὴν ἔνορκον αὐτοῦ κατάθεσιν μεταξὺ τῶν ἄλλων λέγει, ὅτι «Ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐξετάσας τὸν λογαριασμὸν Κανισκέρη, εὔρεν ὅτι λογιζομένων τῶν ἀνὰ χεῖράς μου φορτίων του ὅχι πλέον εἰς τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀγοραίας ἐν Εὐρώπῃ ἀξίας των, ἀλλ' εἰς τὴν πλήρη αὐτῶν ἀξίαν, ἔμενον εἰς αὐτὸν ἀνοιχτὸς διὰ λίρας 1500 ἢ 2000.»

Κατὰ τὴν ἐπίσημον λοιπὸν ταύτην κατάθεσιν τοῦ κυρίου Ζαφειροπούλου, πρὶν πέμψω εἰς παραλαβὴν τοῦ καταστήματος Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη τὸ σιτοφορτίον μου ἐκ κοιλῶν 20840 μὲ τὸ ἀγγλικὸν πλοῖον Anne, μόνον χιλίας πεντακοσίας λίρας ἔμενα χρεώστης εἰς τὸ κατάστημα. Παρακαλῶ ἤδη τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐνθυμηθῇ, ὅτι τοῦ φορτίου μου τούτου ἡ ἀξία ἀναβαίνει εἰς λίρας ὀθωμανικὰς 4352,80· μετὰ τὴν παραλαβὴν δὲ τοῦ φορτίου μου τούτου οὐδ' ὀβολὸν μοὶ ἔπεμψεν ὁ κύριος Ζαρίφης, ὥστε, ἂν ὑποθέσω πρὸς στιγμὴν ἀληθεῖς ἅπαντας τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν κυρίων Ζαρίφη καὶ Ζαφειροπούλου, ὥφειλον εἰς τὸ κατάστημα λίρας 1500, ἐλήστευσα δὴθεν παρὰ τοῦ κυρίου Γ. Ἐλευθεριάδου κατὰ μέγιστον μὲν ὅρον 2500 κατ' ἐλάχιστον δὲ 2000, ὡς μὲ κατεμήνυσεν ὁ κύριος Γεώργιος Ζαρίφης, ἐκπι-

πτομένου χάριν τοῦ κυρίου Ζαρίφη τοῦ ἀνωτάτου ὄρου (τῶν 2500), ἐκπιπτομένων πρὸς τούτοις τῶν 1500, ὥς ὥφειλον εἰς τὸ κατάστημα, ἐκπιπτομένων, λέγω, ὅλων τούτων ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ σιτοφορτίου μου, μένει νὰ μοὶ ὀφείλῃ τὸ κατάστημα λίρας 352, 80 ἐκτὸς τῶν δημευθέντων ἐν Βάρνη γεννημάτων μου ἀξίας λιρῶν 1000, καὶ τῶν λοιπῶν πραγματικῶν ἀπαιτήσεών μου.

Ποῦ χωρεῖ λοιπὸν ἡ ληστεία ;

Ἄλλ' ὥς ἐξετάσωμεν ἤδη μετὰ τοῦ ἀναγνώστου καὶ ὑπὸ μίαν ἄλλην ἔποψιν τὴν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη ὑπόθεσιν. Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι ὅσα μὲν ἰσχυρίζεται ὁ κύριος Γεώργιος Ζαρίφης εἶναι ἀληθῆ, ὅσα δὲ ἰσχυρίζομαι ἐγὼ, καὶ τοὶ ἐπὶ ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ ἐπὶ γνησίων ὑπογραφῶν τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη στηριζόμενα, εἶναι ψευδῆ. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι τὰς 2500 λίρας ὁ Γ. Ἐλευθεριάδης ἔφερεν εἰς τὴν τζάντα του, ἵνα τὰς παραδώσῃ εἰς τὸν Κ. Παρασκευᾶν Νικολαΐδην καὶ ἐκεῖθεν νὰ τὰς παραλάβω ἐγὼ ἀναλόγως τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς φορτώσεως τοῦ ὑπὸ φόρτωσιν Μεκλεμβουργικοῦ πλοίου. Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ λήσταρχος ἐγὼ ἀντὶ νὰ προσμείνω νὰ τὰς λάβω οὕτω τὰς ἥρπαξα καὶ τὰς οἰκειοποιήθην καὶ δὲν ἤθελα ἔπειτα νὰ πέμψω εἰς παραλαβὴν τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη τὸ ὑπὸ φόρτωσιν φορτίον. Ἄς παραδεχθῶ πρὸς στιγμὴν ὅλους τούτους τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ κυρίου Γ. Ζαρίφη ὡς ἀληθεῖς, καὶ ὅλους τοὺς ἰδικούς μου ὡς ψευδεῖς· ἐρωτῶ ἤδη τὸν ἀναγνώστην, τί ἐξάγεται ἐκ τούτων ὅλων, ἅμα ὠμολόγησα ὅτι εἶμαι κάτοχος τῶν 2500 λιρῶν, καὶ ὅτι οἰκειοποιούμαι αὐτάς, ἀπέναντι τῶν ὧν ἔχω νὰ λαμβάνω παρὰ τοῦ καταστήματος «Ζαφειροπούλου καὶ Ζαρίφη ;» Ἐξέλιπε καθ' ὁλοκληρίαν, νομίζω, ὁ χαρακτήρ τῆς ληστείας ἀπὸ τὰς πράξεις ταύτας καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ καὶ φυσικωτάτου ἐμπορικοῦ χαρακτήρος.

Ὁ κύριος Ζαρίφης ἤθελε νὰ μὲ βαστᾷ πάντοτε

ἀπὸ τὰ μαλλιά. Ἄν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι ἐγὼ εὐρεθεὶς εἰς τὴν ἀνοικονόμητον ἀνάγκην, κατόπιν τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης τοῦ τιμίου καὶ ἐναρέτου κυρίου Ζαρίφη, νὰ κρατήσω ἀπέναντι τοῦ ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ μου μὲ τὸ κατάστημά του τὰς 2500 λίρας καὶ τὰς ὁποίας πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀδίκως προσβληθείσης τιμῆς μου ἔδωσα πρὸς τοὺς πιστωτάς μου, χωρὶς νὰ κρατήσω ἐξ αὐτῶν οὐδεμίαν λίραν διὰ τὰς κατεπείγουσας ἀνάγκας τῆς πολυαρίθμου οἰκογενείας μου, ὡς καὶ ὁ ἴδιος Ζαρίφης θετικῶς γνωρίζει τὸ τοιοῦτον, ποῖος νόμος ἢ τίς νομος συνείδησις δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ληστρικὴν τὴν πράξιν ταύτην; Τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθόσον περὶ βίας οὐδεὶς τῶν μαρτύρων κατέθεσεν. Οὐδεὶς π. χ. εἶπεν, οὔτε αὐτὸς ὁ κύριος Ἐλευθεριάδης, οὔτε ὁ κύριος Ζαφειρόπουλος εἰς τὴν ἑνορκον κατάθεσίν των, ὅτι ἐγὼ ἑνοπλος ἐδίασα τὸν Γ. Ἐλευθεριάδην νὰ παραδώσῃ τὴν τζάντα του· οὐδεὶς εἶπεν ὅτι ὁ Ἐλευθεριάδης παρέδωκεν αὐτὴν κατὰ συνέπειαν ἀπειλῶν καὶ βασάνων, ἢ καὶ ἀπλοῦ καταναγκασμοῦ, ἢ λόγου· ποῦ λοιπὸν εἶναι ἡ βία ἥτις εἶναι ὁ οὐσιωδέστατος χαρακτήρ τῆς ληστείας; ποῦ ἡ αὐθαιρεσία, ποῦ ὁ καταναγκασμός, ποῦ αἱ ἀπειλαί; Ἀλλ' ἐπέπρωτο φαίνεται, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ κυρίου Ζάνου, τοῦ κυρίου Τριανταφύλλου καὶ τοῦ κυρίου Σακκοπούλου, τῇ ἐπινεύσει δὲ ἑνὸς βαθυπλούτου Ζαρίφη, νὰ καταπατηθῶσι πάντες οἱ θεῖοι καὶ ἀνθρώπινοι νόμοι, καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς ληστής ἄνθρωπος, ὅστις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων αὐτοῦ τοῦ κυρίου Ζαφειροπούλου, γυναικαδέλφου καὶ συνεταίρου τοῦ κυρίου Ζαρίφη, καὶ ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας των, οὐδέποτε ἐθεωρήθη παρ' αὐτῶν δώσας τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν ψυχρότητος, πολλῶ δὲ μᾶλλον παραδιάσεως τῶν ὑποσχέσεών του.

Ἀνεξαρτήτως ὅλων τούτων τῶν τρανωτάτων καὶ ἀδιαφιλονεικῶν γεγονότων, ἐὰν πρὸς στιγμὴν ὑποτεθῇ ὅτι μία αἰφνίδιος ἐμπορικὴ ζημία, ὅπερ εἰς ἕκα-

στον ἔμπορον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ συμβῇ, ἐπαπῆλει τὴν ἐμπορικὴν μου ὑπόληψιν, καὶ ὅπως προλάβω τὸν παρ' αὐτῆς κίνδυνον ἠναγκαζόμενη νὰ κρατήσω τὸ δῆθεν ληστευθὲν ποσὸν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπόν του Ἑλευθεριάδην, ὅπως προλάβω τὴν τοιαύτην κινδυνώδη θέσιν μου—Ἐρωτῶ τὸν ἐπὶ φιλογενεῖᾳ ἐγκαυχώμενον κύριον Γ. Ζαρίφην, ὅστις, ὡς ἔλεγεν, ὅτι ἐκήδετο τῆς μελλούσης ἀποκαταστάσεως τῶν ἀθώων τέκνων μου καὶ ἐσέβετο τὴν φιλίαν τοῦ κυρίου πενθεροῦ μου, καὶ ὅστις εἶχε μύρια ἕτερα ἠθικὰ καὶ νομικὰ μέσα ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὸ κινδυνεῦον δῆθεν ποσὸν αὐτοῦ, ἐν τοιαύτῃ, λέγω, περιπτώσει ἦτον ἴδιον τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς θέσεώς του νὰ μεταχειρισθῇ κατεπειγόντως ταῦτα πάντα τὰ ἀπάνθρωπα καὶ βάρβαρα μέσα ὅπως ἱκανοποιῶν παράλογον καὶ φιλέκδικον αἰσθημὰ του ἐξοντώσῃ ἐν τέλει ἐμὲ τὸν οἰκογενειάρχην, ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ὁποίου οὐ μικρὰν ποσότητα χιλιάδων λιρῶν ἐκαρπώθη ὁ ἐμπειρικός αὐτοῦ οἶκος;

Ἴδου ἡ εἰκὼν τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, τὸν ὁποῖον ἡ κοινὴ φήμῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποκαλεῖ ἐντιμότατον, ἐλεήμονα, φιλάνθρωπον, εὐεργετικὸν κλπ. ὅστις ὅμως ἐμπαίζει καὶ θρησκείαν καὶ ἔθνος χάριν τῶν ἰδιοτελῶν σκοπῶν του! Ὄταν ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἡ ἐκλεχθεῖσα ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων ἐπιτροπὴ ὅπως συγχαρῇ τὸν σεβαστὸν Βασιλέα μας διὰ τὴν αἰσίαν ἄφιξίν του, συμπεριληφθεὶς καὶ οὗτος εἰς αὐτὴν καταχρηστικῶς ἀπὸ τὸν ἐπιτετραμμένον κύριον Ζάνον, ἐφαίνετο ὅλως ἀφωσιωμένος εἰς τὸν Θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα καὶ προσέφερε μάλιστα εἰς τὰ φιланθρωπικὰ καταστήματα ἐνταῦθα ἀπὸ τοὺς ἰδρωτάς τῶν ἀνταποκριτῶν του δύο χιλιάδας δραχμὰς διὰ νὰ δείξῃ τὸ μεγαλεῖον του καὶ τὴν φιλογενεϊάν του.

Ὁ ὁπαδὸς οὗτος τῆς Φχρισαϊκῆς Σχολῆς δύναται νὰ κχυχήθῃ ὅτι εἶναι ἄριστος μαθητῆς, διότι ἔμαθε κάλλιστα νὰ ὑποκρίνεται τὸν φιλογενῆ καὶ ἐλεήμονα, ν' ἀποδεχά-
τιζῃ τὸ ἡδύοσμον καὶ ἄνιθον καὶ κύμινον καὶ νὰ ἀφήνῃ τὰ
βαρύτερα τοῦ Νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον, καὶ τὴν
πίστιν, νὰ διυλίζῃ τὸν κώνωπα, τὴν δὲ Κάμηλον νὰ κα-
ταπίνῃ.

Εὐτυχεῖς οἱ ἐμπορευόμενοι ἂν θέσωσι καλῶς εἰς τὰς
καρδίας των ὅτι πρέπει νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης
ταύτης τῶν Φχρισαίων, οἵτινες καθαρίζουν τὸ ἔξωθεν τοῦ
πατηρίου καὶ τῆς προσοψίδος, ἔσωθεν ὅμως γέμουσιν ἐξ
ἄρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. Ἀλλὰ πῶς ἡδύνατο διαφορετικὰ
ὁ κύριος Ζαρίφης νὰ κρύπτῃ τὸ δηλητήριο τὸ ὅποιον προ-
σφέρει εἰς τοὺς ἐμπιστευομένους εἰς αὐτὸν τὴν ὑπαρξίν
καὶ τὴν κατάστασίν των ἐὰν μὴ ὑπεκρίνετο τὸν φιλογενῆ
καὶ φιλάνθρωπον;

Ὅταν τὸ πρῶτον μέ καταμήνυσεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν
Πρεσβείαν, ἐπαρουσιάσθη ὡς ὁ πιστότερος ὑπῆκοος τοῦ
Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ ἐξητήσατο ἐν ὀνόματι τῶν
Νόμων καὶ τῆς δικαιοσύνης νὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ αὐστη-
ρὰ καὶ δραστήρια μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν δῆθεν τῶν
κινδυνευόντων συμφερόντων του, ἀφοῦ ὅμως κατόπιν
ἀνεκαλίφθῃ πασιφανῶς ἡ ἀχρειότης καὶ συκοφαντία του
καὶ ἐγὼ δὲν ἐνέδιδα εἰς τὸ νὰ καλυφθῇ τοιαύτης φύσεως
στυγερά κατ' ἐμοῦ κατηγορία, χάριν τοῦ φιλεκδίκου καὶ
αἰσχροκερδοῦς αἰσθήματός του, ἀπεφάσισε νὰ καταπα-
τήσῃ τῇ συνεργείᾳ καὶ συνενοχῇ τοῦ Κυρίου ἐπιτετραμ-
μένου Π. Ζάνου τὴν λαμπρὰν στολὴν τῆς ἰσονομίας,
ἣν παρέχει ἐξ ἴσου καὶ ἀδιακρίτως εἰς ὅλους τοὺς ὑπη-
κόους ἢ νομοθεσία τῶν δικαστηρίων τῆς Πατρίδος μας,
καὶ νὰ σκεπασθῇ ὑπὸ τὴν χλαμῖδα τῆς ὀθωμανικῆς ὑπη-
κοότητος τοῦ γυναικαδέλφου του Ζαφειροπούλου, ὅπως,
καταστρέφων με ἀνιλεῶς διὰ τῶν ἀθεμίτων ἐνεργειῶν
του, δυνηθῇ νὰ καλύψῃ τὴν εὐθύνην ἣν ἀνέλαβον αὐτός
τε καὶ ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος ἐνώπιον τῶν Νόμων καὶ
τῆς δικαιοσύνης καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς κοινῆς γνώμης.

Ἴδου ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον διὰ τῶν ἐπιστολῶν μου ὀνομάζω ὑποστηρικτὴν τῆς οἰκογενείας μου. Ἴδου ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐσέβετο τὴν παλαιὰν φιλίαν τοῦ Κυρίου Πενθεροῦ μου καὶ ἐκήδετο τῆς μελλούσης ἀποκαταστάσεώς μου. Ἴδου ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφώναζεν ὅτι ἐληστεύθη καὶ ἐπεκαλεῖτο τοὺς νόμους καὶ τὴν δικαιοσύνην τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ἀρχῶν νὰ σπεύσουν εἰς βοήθειαν του, ἀφοῦ ἐξήντηλησεν ὅλας τὰς παρανομίας καὶ ὅλα τὰ μέσα τῆς δολιότητος καὶ αὐθαιρεσίας, ὅταν διὰ τακτικῆς ἀγωγῆς περὶ λογοδοσίας προσεκλήθη ἐνώπιον τῶν αὐτῶν δικαστηρίων, ἐπρότεινε δολίως τὴν ἀναρμοδιότητα αὐτῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν περὶ λογοδοσίας ὑποχρεώσεών του, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἰς τὴν ὁμόρρυθμον ἐταιρίαν του ὑπάρχουν καὶ μέλη ὑπαγόμενα εἰς τὴν ὀθωμανικὴν ὑπηκοότητα, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ἀρμόδια τὰ ἐλληνικὰ δικαστήρια νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐζήτησε τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς μου, ἐνῶ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀθωμανοῦ ὑπηκόου, ὅπερ ἀναφέρει, εἶναι ὁ Γ. Ζαφειρόπουλος, αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις, ὡς ἐνθυμεῖται ὁ ἀναγνώστης, ὑπέγραψεν ὡς πληρεξούσιος τοῦ φιλογενεστάτου Γεωρ. Ζαρίφη τὴν καὶ ἐμοῦ μήνυσιν. Ταῦτα δὲ πάντα δι᾽σχυρίσθη ἐπὶ μόνῳ τῷ δολίῳ καὶ ἀπατηλῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀναπόφευκτον ὑποχρέωσίν του, ἵνα δώσῃ ὡς ἐντολοδόχος καθαρὰν καὶ ἄδολον λογοδοσίαν τῶν πράξεων του, ὅπως ὑπαγορεύῃ τὸ ἱερὸν καθῆκον ἐκάστου τιμίου ἐμπόρου καὶ ὑποχρεοῦται κατὰ νόμον νὰ πράξῃ, "Ἄλλ' οὗτος τοῦναντίον καταγίνεται διὰ τοιούτων ἐπινοημάτων νὰ καταβροχθίσῃ τὴν δι' ἰδρώτων καὶ αἵματος ἀποκτηθεῖσαν περιουσίαν ἐμοῦ τοῦ ἐντολοδότου, συνάμα δὲ νὰ ἀδικήσῃ καὶ ἄλλους οἰκογενειάρχας.

Ἴδου ὁ ἄνθρωπος ὅστις ὅταν διὰ νέας ἀτομικῆς κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς μου περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς ἀδίκως προσβληθείσης τιμῆς καὶ ὑπολήψεώς μου καὶ ὡς ἐμπόρου, καὶ ὡς πολίτου, καὶ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἐκ τούτου προερχομένας θετικὰς ζημίας μου προσεκλήθη νὰ

δικασθῇ ἐνώπιον τῶν αὐτῶν δικαστηρίων τῆς Πατρίδος μας, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐξητήσατο πρὸ μικροῦ ὡς ὑπήκοος ἑλληνὴν τὴν σύλληψίν μου, τὴν σφράγισιν τῶν ἐν Βάρνη ἀποθηκῶν μου καὶ τὴν δήμευσιν τῶν ἐν αὐταῖς γεννημάτων μου (ἅπερ καὶ ἐξετελέσθησαν παραχρῆμα 'κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐπιτετραμμένου Κυρίου Π. Ζάνου ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διατυπώσεως) ἀντὶ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀγωγὴν μου μετὰ ζήλου καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς ἰσχυρισμούς του, ἀποδεικνύων τὴν βασιμότητα αὐτῶν καὶ τὴν πραγματικότητα τῆς κατ' ἐμοῦ στυγεραῆς καὶ ἀτιμωτικῆς κατηγορίας του, τοῦναντίον δι' ἡσυχυρίσθη ἀναιδῶς καὶ ἀσυστόλως ὅτι αὐτὸς οὐδέποτε μὲ κατήγγειλε καὶ ὅτι ὁ γυναικάδελφός του Ζαφειρόπουλος οὐδεμίαν ἐντολὴν του τοιαύτην εἶχε νὰ μὲ καταμηνύσῃ, καὶ ἀφίνῃ τὰς εὐθύνας εἰς αὐτὸν καὶ τὸν Κύριον ἐπιτετραμμένον· οὐχ ᾔητον ὁμῶς ὡμολόγησεν ὅτι τὸ περιστατικὸν αὐτὸ ἔλαβε χώραν καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὰ ἐγγχώρια ποινικὰ δικαστήρια, διὰ δὲ τῆς προτάσεως του ταύτης ἐνόμισεν ὅτι θὰ δυνήθῃ ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰς εὐθύνας ἃς ἀνεδέχθη ἐξ ἀρχῆς, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ ὅτι ἡ τοιαύτη διαγωγὴ του ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπιβαρύνει ἔτι περισσότερον τὴν θέσιν του, προσβάλλει συνάμα καὶ αὐτὴν τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, καθόσον εἰς τὰς συζητήσεις τῶν σπουδαίων ὑποθέσεων παρευρίσκονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διάφοροι ἀπεσταλμένοι οἵτινες περιεργάζονται καὶ προσέχουν εἰς ὅλην τὴν σειρὰν τῆς διαδικασίας, ὅπως βεβαιωθοῦν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ποῖος ἐκ τῶν διαμαχομένων ἔχει τὸ δίκαιον.

Ἴδου ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν ὅποιον ἐν διαστήματι εἰκοσιδύω μόνον μηνῶν ἀπέστειλα φορτία γεννημάτων 358 936, κοιλῶν Κωνσταντινουπόλεως δι' ἀποκλειστικὸν λογαριασμόν μου, καὶ ὅστις ὠφελήθη παρ' ἐμοῦ ἀπὸ τακτικὰ δικαιώματα περὶ τὰς 4000 λίρας ὀθωμανικὰς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καταχρήσεών του ἐπὶ τῆς πωλήσεως αὐτῶν.

Ἴδου ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐγνώριζε κάλλιστα ὅτι ὁ ἐν Βάρνη Κύριος Π. Νικολαΐδης καὶ οἱ παρ' αὐτῷ ἀπὸ φθόνον καὶ μοχθηρίαν παρακινούμενοι ἐπεβουλεύοντο τὰ συμ-

φέροντά μου, διότι ἔβλεπον τὰς κολοσαίας ἐπιχρηρήσεις μου καθεκάστην λαμβανούσας νέαν ἐπίτασιν, καὶ ὅτι εὐωδοῦντο ὑπὸ αἰσίους οἰωνούς. Ἐνῶ λοιπὸν ἐγνώριζε τὴν κατ' ἐμοῦ διάθεσιν τοῦ Κυρίου Νικολαΐδου καὶ μοι σινίστα ἵνα ἀποφεύγω τοῦτον, καὶ ταυτοχρόνως, ὅπως δῆθεν μὲ εὐχαριστήσῃ, ἐκοινοποίει πρὸς ἐμὲ ἄλλοτε τὰς ἐπιζημίους πράξεις του, καὶ ἄλλοτε ὅτι ἐνείχετο εἰς πτώχευσιν τινὰ κατὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἐπιστολήν του ἀπὸ 13[25 Μαΐου 1863 ἔχουσιν οὕτω,

« Τελευταίως ἔπαυσε τὰς πληρωμὰς τοῦ ὁ ἀτμόμυλος τοῦ Κυρίου Γεράρδου· εἰς αὐτὸν ἐνέχεται ὁ φίλος σας Κύριος Νικολαΐδης. Ἐν τούτοις σὰς παρακαλοῦμεν τοῦτο νὰ ᾖ πρὸς ἀπλὴν σας ὁδηγίαν χωρὶς νὰ κάμετε χρῆσιν εἰς κανένα. »

Αὐτὸν λέγω τοῦτον τὸν Κύριον Π. Νικολαΐδην κατόπιν μετεχειρίσθη ἐπιδεικνύων πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν κατ' ἐμοῦ ὡς τυφλὸν ὄργανον, ὅπως ἐπιτύχῃ ψευδομάρτυρας πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς κατ' ἐμοῦ στυγεραῆς συκοφαντίας του, ἀλλὰ παρ' ἐλπίδα ἐκεῖνοι πρὸς οὓς οὗτος ἀπετάνθη, καὶ τοὶ ἔχοντες ἀνάγκην χρημάτων, εὐρέθησαν καὶ τόσον εὐσυνείδητοι ὥστε περιεφρόνησαν τὴν καταχθόνιον ἀποπειράν των. Τὸ φαινόμενον τοῦτο, ἐὰν εἶχον ἐλαχίστην τύψιν συνειδήσεως, οἱ Κύριοι οὗτοι, ἔπρεπε νὰ τοὺς κάμῃ νὰ συναισθανθῶσι τὴν βαρεῖαν εὐθύνην ἣν ἀνελάμβανον ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ἴδου τέλος ὁ ἄνθρωπος ὅστις χάριν ἀπλῆς καὶ μόνης κενοδοξίας του, ἄνευ οὐδενὸς τίτλου ἢ δικαιώματος, ἐπεμβαίνων καὶ εἰς αὐτὰ τὰ θρησκευτικὰ, ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Α'. Παναγιότῃτα τὸν νῦν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἢ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀντικανονικὴν αὐτοῦ πρότασιν, ἢ νὰ δώσῃ τὴν παραίτησίν του· ἀλλ' εἰς τοῦτο ἔλαβε τὰ ἐπίχειρα τῆς προπετείας του, διότι δι' ἐπισήμου πράξεως ἐν πλήρει συνεδριάσει ἡ Συνέλευσις τοῦ Γένους ἀπεδοκίμασε καὶ κατέκρινε τὴν αὐθάδη διαγωγὴν του.

Βεβαίως ἡ τόση πρὸς ἐμὲ καταφορά τοῦ φιλογενεστά-

του Κυρίου Γ. Ζαρίφη ἐξεκαύθη καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου 1863 Ε. Ν. ἐπιστολῆς μου πρὸς τὸ κατάστημα Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης καὶ ἀπὸ τὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας τηλεγράφημά μου, γραφέντα συνεπεία τῶν αὐθαιρέτων καὶ ἀπηνῶν τούτων διωγμῶν μου, τῆς καταπατήσεως τοῦ ἀσύλου τῆς οἰκίας μου ἐν νυκτερινῇ ὥρᾳ καὶ τῆς ὡσεὶ λησταποδοχείου περιφρουρήσεως αὐτῆς. Τὰ δίκαια ταῦτα παράπονά μου ἐκέντησαν ἔτι μᾶλλον τὴν προλαβοῦσαν παράλογον αὐτοῦ τοῦ ἐντίμου καὶ φιλανθρωπικοῦ ἀνδρὸς ὀργήν. Θέλων ἀκολουθῶς διὰ τῶν βασάνων τούτων καὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου νὰ καλύψῃ τὰς φιλεκδίκους καὶ ἀσυγγνώστους πράξεις του, ἐπεθύμει ἴσως νὰ προσπέσω ὑπὸ τοὺς πόδας του, ἀφοῦ ζῶντα μὲ ἐνεταφίασεν, καὶ διὰ τῆς ὑποκλίσεώς μου ταύτης νὰ καλύψῃ οὗτος τὰς στυγερὰς συκοφαντίας του. Ἀλλ' ἐὰν ἦτον τίμιος ἄνθρωπος, ὁ προσποιούμενος τὸν καλὸν πατριώτην Κύριος Γ. Ζαρίφης ἔπρεπε τοῦλάχιστον τὸν ἀκόλουθον παράγραφον τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς μου ὅτι «θὰ ἔλθῃ ὥρα καὶ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν θέλει ἀποδειχθῇ πανδῆμως ὁ Τίμιος ἀπὸ τὸν Δόλιον, νὰ διατηρῇ καλῶς εἰς τὴν μνήμην του· διότι ἐὰν εἶχε βεβαίως ἵχνος φιλοτιμίας καὶ δὲν ἐστήριζε τὰς καταχθονίους προθέσεις του μόνον εἰς τὰ ὑλικά μέσα, ἀναμφιβόλως οὔτε τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν ἤθελε προσβάλλει, ἀλλ' οὔτε ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Ὁρησκείας του ἤθελε ἐπιорκίσει. Ἀλλ' ἔστω. Ἴδου ἡ ῥόδος, ἴδου καὶ τὸ πῆδημα. Ἴδου λοιπὸν τέλος πάντων ὅπου ἦλθεν ἡ ἀνεκτίμητος ὥρα καὶ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἐν εὐσυνειδησίᾳ, καθυποβάλλω πρῶτος εἰς τὸ ἀνώτατον καὶ ἀμερόληπτον δικαστήριον, ὅπερ Κοινὴ Γνώμη ἀποκαλεῖται, τὰ μέχρι τοῦδε διαδραματισθέντα ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεώς μου, πρωτάκουστα ἴσως εἰς τὸν ἸΘ'. Αἰῶνα καθ' ὃν ζῶμεν γεγονότα, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προσκαλῶ τὸν ἐντίμον Κύριον Γ. Ζαρίφην καὶ πάντα ἄλλον ἐνδιαφερόμενον νὰ διαψεύσῃ δι' ἐνδείξεων καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του τὰ ἐκτελέντα ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ

μου· ἄς λάβῃ δὲ ὑπ' ὄψιν ὁ Κύριος οὗτος ἢ ἄλλος οἷος-
δήποτε ὅτι εἰς ἀνωνύμους διατριβάς δὲν θὰ καταδεχθῶ
ν' ἀπαντήσω, ἐπειδὴ οἱ καταφεύγοντες νὰ ὑπερασπισθῶ-
σιν ἑαυτοὺς ἢ τοὺς φίλους των διὰ τοιούτων πλαγίων μέ-
σων θεωροῦνται παρὰ τῶν πράγματι τιμίων καὶ ἠθικῶν
ἀνθρώπων ἐν πάσῃ κοινωνίᾳ. Ἀτιμοὶ, Δόλιοι.

Ὁ τοιοῦτος λοιπὸν ἄνθρωπος, οἷος ὁ Τίμιος Κύ-
ριος Γεώργιος Ζαρίφης, ὅστις ὡς ἀνωτέρω τρανῶς ἀπε-
δείχθη, ἐκ φιλεκδίκου καὶ ἰδιοτελοῦς αἰσθήματος ὁρμώ-
μενος καὶ τὴν ἐθνικὴν του ἀξιοπρέπειαν ἀμυροῖ, καὶ ἐγ-
γράφους ὑποσχέσεις καὶ ὑποχρεώσεις ἀθετεῖ καὶ παρα-
βιάζει, καὶ συχνότατα ἐπιорκεῖ, καὶ τοῖς πτεροῖς δῆθεν τῆς
φιλανθρωπίας περιπτάμενος ὡς «Γ' Ὑψ» κατὰ τῶν ἀσθε-
νεστέρων καθορμᾷ, καὶ τοὺς γαμψοὺς αὐτοῦ ὄνυχας εἰς
τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐμπηγνύμενος ἀνιλεῶς κατασπαράτ-
τει, ὅστις λέγω, ἀνὰ στόμα μὲν αἰετὶ τὴν φιλοπατρίαν ἔ-
χει, ὅσάκις ὅμως τὰ συμφέροντά του ἀπαιτοῦσιν, προ-
πηλακίζει αὐτήν, καλυπτόμενος μὲ τὴν χλαμίδα τοῦ
Τούρκου γυναικαδέλφου του, ὡς πράττει καὶ ἤδη,
προσκαλούμενος ὑπὸ τοῦ θύματός του ν' ἀποδείξῃ ἐνώπιον
τῶν ἐθνικῶν δικαστηρίων πάντα, δι' ὅσα κατ' ἀρχὰς ἐνε-
χάλεσεν αὐτὸν, ἀποποιεῖται τοῦτο καὶ ὑπὸ τὴν Αἰγίδα
ξένων ἀρχῶν νὰ καταφύγῃ πειράται, ὁ τοιοῦτος, ἐπανα-
λέγω, ἄνθρωπος, ὑπὸ τῶν χρηστῶν καὶ ἠθικῶν πῶς πρέπει
νὰ καλῇται; Τίμιος ἢ Ἀτιμος, Εἰλικρινὴς ἢ Δόλιος,
Φιλογενὴς ἢ Προδότης, ἐν τοῖς ὅρκοις ἐμμένων, ἢ Ἐ-
πίορκος, Φιλάνθρωπος ἢ Ἀπάνθρωπος, Εὖσπλαγχνος
ἢ Ἀσπλαγχνος, Φιλογενὴς ἢ Προδότης, Δίκαιος ἢ Ἀ-
δικος, Εὖσυνείδητος ἢ Ἀσυνείδητος;—Τοῦτο ἐναπόκειται
εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ ἀμερολήπτου ἀναγνώστου.

I.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀνυποστάτων καὶ ψευδῶν ἰσχυρι-
σμῶν τοὺς ὁποίους ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτοῦ ἐκθέτει
ὁ Πληρεξούσιος Δικηγορίσκος καὶ γνωστὸς τοῖς πᾶσι

Κύριος Ἰω. Γεωργαντόπουλος, ὅπως, διαστρέφων τὴν ἀλήθειαν παραστήσῃ μὲ χρώματα νομιμότητος τὴν συκοφαντίαν τοῦ πελάτου του Κυρίου Γ. Ζαρίφη, καὶ καλύψῃ τὰς αὐθαιρεσίας καὶ παρανομίας τῶν ἀρχῶν, προσθέτει καὶ τὰ ἐξῆς.

«Ὁ δὲ ἀντίδικος ἦτο προφυλακισμένος καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀκόμῃ ἐὰν ὁ Κύριος Π. Ζάνος, (εἴτε ὡς ἐπιτετραμμένος τῆς Πρεσβείας, εἴτε ὡς ἄτομον) καμπτόμενος ἀπὸ τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τοῦ νὰ μὴ ἐκτίθεται ἡ ὑπόληψις τοῦ ἐλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ νὰ ἐκτίθεται τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα, δὲν ἤθελε δώσῃ ἐγγύησιν 2000 λιρῶν εἰς τὴν Πύλην, ὅπως ἀποφυλακισθῇ μόνον ὁ Κανισκέρης, ὅστις, ἐὰν ταύτην τὴν στιγμὴν ἀποσυρθῇ ἡ ἐγγύησις θέλει ἐπανελθεῖ εἰς τὰς φυλακάς· δὲν δύναται δὲ νὰ ἀπέλθῃ ἐντεῦθεν, διότι δὲν δύναται νὰ λάβῃ διαβατήριον. Ταῦτα δὲ εἶναι γνωστὰ τῷ δικαστηρίῳ, ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἡ ἀγωγή εἶναι ἀπαράδεκτος.»

Ἀναγινώσκων πᾶς τὸν κοινὸν ἔχων νοῦν μετὰ προσοχῆς τὰ ληρήματα ταῦτα τοῦ Νομικοῦ Κυρίου Γεωργαντοπούλου, δὲν δύναται παρὰ νὰ οἰκτείρῃ αὐτὸν καὶ τὸν Κύριον ἐπιτετραμμένον, τὸν ὁποῖον θέλει νὰ ὑπερασπισθῇ μὲ τὴν ἐπίνοιαν ταύτην περὶ ἐγγυήσεως. Τίς ἀπήτησε τὴν ἐγγύησιν ταύτην, τὴν ὁποίαν λέγει ὅτι ἔδωκεν ὁ Κύριος Ζάνος διὰ νὰ ἐξέλθῃ τῶν φυλακῶν; Εἰς τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ζαπτιέ τὴν ὁποίαν ἀπέκρυπτε τὸ Προξενεῖον ἐπὶ πέντε μῆνας διὰ νὰ διατελῶ φυλακισμένος παρανόμως, δὲν φαίνεται οὐδεμία τοιαύτη διάταξις περὶ ἐγγυήσεως· λοιπὸν ἐπὶ τίνι βάσει ἀπηρτεῖτο ἡ ἐγγύησις ἄνευ τῆς ὁποίας θὰ ἦμην ἀκόμῃ προφυλακισμένος;

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἐλληνικὸν ἐμπόριον ἐξετέθη καὶ τὸ ἐλλήν. ὄνομα ἐξυβρίσθη ὅχι ὀλίγον, ἀλλ' ἡ προσβολὴ αὕτη προῆλθεν ἐκ προθέσεως καὶ ἀπὸ μόνον τὸν Κύριον Ζάνον, ὅστις βεβαίως δὲν θὰ δυνηθῇ ν' ἀποφύγῃ τὴν βαρεῖαν ταύτην εὐθύνην ἣν ἀνέλαβεν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἔθνους. Ἄν ἐκῆδετο τῆς ὑπολήψεως τοῦ

ἑλληνικοῦ ὀνόματος καὶ ἐκάμπτετο τῷ ὄντι ἀπὸ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, ὅπως μὴ ἐκτίθεται ἡ ὑπόληψις τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου, τὸ ὁποῖον ἦτο κεκλημένος νὰ προστατεύῃ ἐναντίον πάσης ὕβρεως, ὥφειλε νὰ προβῇ μετὰ συνέσεως καὶ ἀμεροληψίας εἰς τὰ διαβήματα αὐτοῦ. Δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ τῶντι μεγαλειτέρα αἰσχύνῃ διὰ τοὺς Ἕλληνας παρὰ νὰ κρατῇται παρανόμως καὶ νὰ σήπεται εἰς τὰς Τουρκικὰς φυλακὰς εἰς ὑπήκοος Ἕλλην δι' οὐδένα ἄλλον λόγον εἰμὴ μόνον διότι τὸ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Πρεσβείαν ὁ καταμηνυτῆς ὑπήκοος Ἕλλην, ὁ φιλογενὴς Κύριος Γεώρ. Ζαρίφης, στενὸς φίλος τοῦ Κυρίου Ζάνου, ἐνδόντος βεβαίως εἰς τὴν παράλογον καὶ παράνομον ἀπαίτησιν τοῦ φίλου του αὐτοῦ χάριν τοῦ πλούτου, χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ οὗτος τὸ ἐλάχιστον τηκμήριον δικαιώματος κατ' ἐμοῦ, τοῦ ψευδῶς ὑπ' αὐτοῦ καταμηνυθέντος. Ἄλλως τε παρίσταται καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων φανερὰ ψευδόμενος ὁ Κύριος Γεωργαντόπουλος, ὅτι ἐδόθη ἐγγύησίς τις ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου Ζάνου πρὸς τὴν Υ. Πύλιν, καθότι ὡς ἐκ περισσοῦ, τοιαύτης φύσεως ἐγγύησις ἐδόθη παρὰ τοῦ Πατρός μου κατὰ τὸ ὑπ' Ἀριθ. 3689 συμβόλαιον ἐγγυήσεως δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπερ καὶ ἐντόνως διέταξε τὸν Κύριον ἐπιτετραμμέναν περὶ τῆς ἀποφυλακίσεώς μου. Ἄρα καὶ ὁ λόγος τῆς ἐγγυήσεως εἶναι ἀνυπόστατος, καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ διαβατηρίου παρανόμως μοὶ ἐγένετο, μόνον ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὲ ὑποχρεώσωσι νὰ ὑποκύψω εἰς τὰς αὐθαιρεσίας των καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν διαπραχθέντων ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ τῶν ὀργάνων του παντοειδῶν καὶ πολυτρόπων κακουργημάτων, καὶ τῆς κατὰ τοῦ δικαίου συνωμοσίας καὶ τῶν σκευωριῶν αὐτῶν. Ἐπρεπε δὲ νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερον ὁ Νομομαθὴς Γεωργαντόπουλος διὰ τίνος νομίμου τρόπου θὰ ὑπεχρεούμην νὰ ἐπανέλθω εἰς τὰς φυλακὰς, ἀποσυρομένης τῆς δοθείσης δῆθεν ἐγγυήσεως τοῦ Κυρίου Ζάνου, καὶ ὅτι δὲν ἠδυνάμην ν' ἀπέλθω ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ διατί

δὲν ἡδυνάμην νὰ λάβω τὸ τακτικὸν διαβατήριον, ἀφ' οὗ ὡς προεῖπον καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὀθωμανικοῦ Συμβουλίου (μολονότι ἦτον ἀναρμόδιον κατὰ τὰς συνθήκας νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως) ὅχι μόνον δὲν διατάττει ἐγγύησιν, ἀλλ' ἀπεναντίας μὲ κηρύττει ἀθῶον καὶ χαρακτηρίζει τὴν ὑπόθεσιν ὅλως ἐμπορικὴν, ἀποφαίνεται δὲ νὰ θεωρηθῶσιν αἱ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ ψευδῶς καταμηνύσαντός με Γεωρ. Ζαρίφη διαφοραὶ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον· καὶ ἀφ' οὗ περιπλέον ὑπῆρχεν εἰς χεῖρας τοῦ ἐπιτετραμμένου ἡ διὰ τοῦ ὑπουργείου δοθεῖσα ἐγγύησις τοῦ Πατρὸς μου καὶ ἡ διαταγὴ τῆς προϊσταμένης ταύτης ἀρχῆς περὶ τῆς ἀποφυλακίσεώς μου. Ἡ ἄρνησις λοιπὸν τοῦ διαβατηρίου καὶ ἡ περαιτέρω κράτησίς μου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ εἰμὴ καθαρά καὶ προφανὴς καταπάτησις τοῦ Νόμου καὶ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐρωτῶμεν δὲ τὸν Κύριον Ζάνον νὰ μᾶς εἴπῃ εἰς ποίαν Ἀκαδημίαν ἐσπούδασε καὶ ἔμαθε τόσον καλῶς νὰ ἐκτελῇ τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ νὰ κρατῇ χρηματοδέματα στελλόμενα αὐτῷ ἔξωθεν μὲ ἀναφορὰν νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν ἄνωτέραν ἀρχὴν του, ν' ἀποσφραγίσῃ ταῦτα, νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν δι' ἑαυτὸν καὶ νὰ σιωπᾷ, χωρὶς νὰ διευθύνῃ καὶ οὔτε τὰ ἔγγραφα εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον των διὰ νὰ πληροφορηθῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι, μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν καὶ ἐπέκεινα μηνῶν, κατόπιν ἐπανειλημμένων καταζητήσεων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ν' ἀνακαλύπτεται ἡ κατάχρησις, καὶ αὐτὸς τότε μόνον ἐξ ἀνάγκης νὰ ὁμολογῇ τὴν ἀξιόποινον πράξιν του; Τὴν πράξιν του δὲ ταύτην τὴν ὁποίαν εἴμεθα ἑτοιμοὶ ν' ἀποδείξωμεν δι' ἐπισήμων ἐγγράφων ἃς μᾶς εἴπῃ αὐτὸς μόνον ὁ κύριος Π. Ζάνος πῶς πρέπει νὰ ὀνομάσωμεν, διότι ἡμεῖς οἱ ἰδιῶται ἐν τῇ κοινωνίᾳ θεωροῦμεν τῆς τοιαύτης φύσεως πράξιν αὐτόχρημα Κακούργημα.

Ἀφοῦ δὲ αὐτὸς ὁ κύριος Ζάνος ὡς ἐπιτετραμμένος διατάττει νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ παντελὴς καταστροφή μου μετὰ τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας μου, ἐπὶ λόγῳ ν' ἀσφαλισθῶσι δῆθεν τὰ συμφέροντα τοῦ πεφλημένου του Γεωρ.

Ζαρίφη, χωρίς να ἐξετάσῃ, ἂν ὑπῆρχε σκιά ὑποστάσεως εἰς τὴν δοθεῖσαν κατ' ἐμοῦ κατηγορίαν, ὁποῖαν ποινὴν ἔπρεπε νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀξιόποινον ταύτην πράξιν του; Ἄν λοιπὸν διὰ τοιοῦτον ἀσήμενον ποσὸν ὁ κύριος Π. Ζάνος, ὡς ἐπιτετραμμένος, ἔπραξε τοιαύτην ἀξιόποινον πράξιν, ἕκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ πόθεν παρακινούμενος αὐτὸς οὗτος ὁ κύριος Ζάνος μετὰ τῶν ὀργάνων του προέβη αὐθαδῶς καὶ ἀσυστόλως εἰς ἅπαντα τὰ αὐθαίρετα καὶ παράνομα μέτρα ἐπὶ τῆς πρωτακούστου ταύτης τραγικῆς ὑποθέσεώς μου καὶ περιεφρόνησε τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὸ ἐλληνικὸν ἐμπορικὸν ὄνομα, ὅπως ἐκτελέσῃ δι' ὅλων τῶν ἀθεμίτων μέσων τὰς διαθέσεις τοῦ ἀπανθρώπου, φιλεκδίκου καὶ πολυταλάντου φίλου του κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη ὑπηκόου Ἑλληνοῦ.

Ἄνθρωπος λοιπὸν τοιοῦτος οἷος ὁ Κύριος Π. Ζάνος, ὅστις περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὴν πλουτοκρατίαν διέστρεψε τὴν ἀλήθειαν, παρημέλησε καὶ παρεβίασε τὸ Ἱερὸν καθῆκον τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, προσέβαλε καὶ ἐξουδένισε τὴν Ἑθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ ὅστις ἐπὶ τέλους κατήντησεν εἰς τοσαύτην ἀπονενοημένην τόλμην ὥστε διέρρηξε τὰς σφραγίδας χρηματοδέματος, ὅπως νοσφίσηται τὸ ἐμπεριεχόμενον χρηματικὸν ποσὸν, ἥτις πράξις τιμωρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 383, § 3 Ποινικοῦ Νόμου, ἄνθρωπος λέγω τοιοῦτος ἀρμόζει νὰ κατέχῃ ὑψηλὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν; καὶ ἐρωτῶ τὸν Νομομαθῆ Νεανίσκον κύριον Γεωργαντόπουλον νὰ μοὶ εἴπῃ, οἱ καμπτόμενοι ἀπὸ τὸ εὐγενὲς αἰσθημα τοῦ νὰ μὴ ἐκτίθεται ἡ ὑπόληψις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου ἔχουν ὡς ἴδιον αὐτῶν χαρακτηριστικὸν τοιαύτας ἀξιοποίνους πράξεις;

Ἄλλ' ὁ κύριος Γεωργαντόπουλος ἐν τῇ πολυμαθείᾳ του ἠθέλησε νὰ παίξῃ μὲ τὸν Νόμον καὶ τὴν ἠθικὴν, καὶ ἀντὶ νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ κύριος Π. Ζάνος καμπτόμενος ἀπὸ τὰς ψευδοπαραστάσεις καὶ τὴν πλουτοκρατίαν τοῦ πελάτου του κυρίου Γ. Ζαρίφη ἔπραξε τὰς ἀνηκούστους παρανομίας καὶ αὐθαιρεσίας καταστρέφων ἀνιλεῶς ἐμὲ καὶ ἅπασαν

τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν μου, λέγει ὅτι καμπτόμενος ἀπὸ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα χάριν τῆς ὑπολήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος ἐφάνη λίαν εὐεργετικός.

Ἐνῶ ὁ κύριος Π. Ζάνος καὶ εὐπαιδευτος εἶναι καὶ ἐκπαιδευτήρια τῆς Εὐρώπης εἶδε, μολαταῦτα τὰς ἐγκληματικὰς πράξεις ἀσπάζεται, εὐκαιρίας τυχούσης, καθὼς λέγει τὸ γνωμικὸν «Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ράδιον.»

Χωρὶς δὲ νὰ ἐπέμβω ποσῶς εἰς συζήτησιν περὶ τῶν προηγουμένων ἀρετῶν ἢ ἐλαττωμάτων τοῦ κυρίου Π. Ζάνου, προσκαλῶ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτῆς καὶ μόνης τῆς ὑποθέσεώς μου, καὶ τῶν ἐκτεθέντων ἐν τῷ Φυλλαδίῳ μου τούτῳ, τὸν εὐφυέστατον κύριον Γεωργαντόπολον καὶ πάντα ἄλλον προτιθέμενον νὰ ὑπερασπισθῇ καὶ δικαιολογήσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ κυρίου Π. Ζάνου, εἴτε ὡς ἐπιτετραμμένου εἴτε ὡς ἀτόμου, νὰ διαψεύσῃ, ἂν δύναται, διὰ τῆς ὑπογραφῆς του τὰ ἐκτεθέντα, καταδεικνύων τὸ ἀβάσιμον καὶ τὸ μὴ ἀληθὲς ἢ παραμεμορφωμένον. Ἐὰν δέ τις, οἷος-δήποτε καὶ ἂν ᾖ, ἤθελε ἐπιχειρισθῇ νὰ καταχωρήσῃ ἀνωνύμους διατριβὰς εἴτε ὑπὲρ τοῦ κυρίου Ζάνου εἴτε κατ' ἐμοῦ μέ λέξεις καὶ φράσεις ἀορίστους, τὰς τοιαύτας πράξεις θέλω περιφρονήσῃ ὡς ξένας καὶ ἀλλοτρίας εἰς τοὺς πράγματι ἠθικοὺς καὶ τιμίους ἀνθρώπους.

Ἴδου, τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ κυρίου Π. Ζάνου ὡς ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τῶν ἄλλων λειτουργῶν τῆς Θέμιδος, ἥτοι τοῦ Γενικοῦ Προξένου καὶ τοῦ Ἀνακριτοῦ. Ἐκαστος λοιπὸν ἀμερόληπτος καὶ εὐσυνείδητος, ἀφοῦ ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς ταῦτα πάντα, ἃς ἐκφέρῃ γνώμην περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν προσώπων τούτων εἰς τὰ ὅποια εἶναι ἀνατεθειμένη ἡ προστασία καὶ ἡ ὑπεράσπισις τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν συμφερόντων τῶν ὑπηκόων καὶ ἃς κρίνῃ κατὰ πόσον ἐξεπλήρωσαν τὸ καθῆκον αὐτῶν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. Ἐκ τούτων ἐννοεῖ πᾶς τις πόσον ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν αἱ ἐπανειλημμέναι ἀναφοραὶ καὶ πόσον εἰσηκούοντο τὰ δίκαια παράπονα τῶν παρεπιδημούντων ἐν

Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ ὑπηκόων Ἑλλήνων ἀπὸ τὰς προΐσταμένας ἀρχάς.

Ἄλλ' ὅ,τι παρέλιπον νὰ ἐκτελέσουν νομίμως καὶ κατὰ καθῆκον, τὸ ἔπραττον ἐναντίον τοῦ Νόμου μὲ μεγάλη-τερον ζῆλον οἱ κύριοι Π. Ζάνος, Γ. Τριανταφύλλης καὶ Ν. Σακόπουλος χάριν τῆς πλουτοκρατίας, ἵνα ἀπολαύσῃ τὰ ἴσα, καὶ ἀπόδειξιν φέρω, ὅτι μεταξὺ ἴσως πολλῶν ἄλλων ἀμοιβῶν ἐκ μέρους τοῦ πολυταλάντου κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη εἶναι καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ κυρίου Τριανταφύλλη εἰς τὴν νεοσυστηθεῖσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὀθωμανικὴν Τράπεζαν.

Ἐχέσας εἰλικρινῶς, ἀκριβῶς, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑπερβολῆς, καθ' ἃ βλέπει ὁ ἀναγνώστης καὶ ἐκ τῆς κατωτέρω γνωμοδοτήσεως τῶν σπουδαιότερων δικηγόρων τῆς Πρωτεύουσας ταύτης, δοθείσης μετὰ λεπτομερῆ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἐγγράφων ἔρευναν, τὰς περιπετείας τῆς ἐμπορικῆς μὲν τὸ πρῶτον, τραγικῆς δὲ ἔπειτα κατασταθείσης ὑποθέσεώς μου, παραδίδω αὐτὴν εἰς τὴν ἀμερόληπτον κρίσιν καὶ εὐσυνειδησίαν τῆς Κοινῆς Γνώμης ἣν ἐξ ἀρχῆς ἐπεκαλέσθην.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ.

Οἱ ὑποφαινόμενοι Δικηγόροι παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις καὶ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ Κυρίου Δ. Κανισκέρη ἵνα γνωμοδοτήσωμεν ἐπὶ τῶν διαφορῶν αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐμπορικῆς Ἑταιρίας «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» καὶ τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζαρίφη, ἐλάβαμεν ὑπ' ὅψιν τὰ ὑποβληθέντα ἡμῖν ἔγγραφα, ἐξάγομεν δὲ ἐξ αὐτῶν τὰ ἑξῆς·

Ὁ Κύριος Δ. Κανισκέρης πρὸ πολλοῦ συνῆψε σχέσεις ἐμπορικὰς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορικῆς οἰκίας «Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης» συγκειμένης ἐκ τῶν Κυρίων Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφη πολιτῶν Ἑλλήνων, καὶ τοῦ Γεωργ.

Ζαφειροπούλου Ὁθωμανοῦ ὑπηκόου κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν
ἐκ Βάρνης δὲ τοῖς ἔπεμψεν ἐν διαστήματι εἴκοσι δύο μηνῶν
ἤτοι ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον 1861 μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1863,
δεκαεννέα φορτία σιτηρῶν, ἤτοι 16 Σίτου κοιλῶν 267248
καὶ τρία Κριθῆς κοιλῶν 91688 ἵνα ὡς παραγγελλιοδόχοι αὐτοῦ,
τὰ ἐκποιῶσι· ἐξ αὐτῶν ἐπώλησαν τὰ 14 φορτία ἐναντίον τῆς
ἐρητῆς αὐτοῦ ἐντολῆς τοῦ νὰ συνεννοηθῶσι προηγουμένως καὶ
λάβωσι τὴν συγκατάθεσιν τοῦ περὶ τῶν τιμῶν καὶ τῶν συμ-
φωνιῶν τῆς πωλήσεως, τῷ ἔστειλλον δὲ ἐκκαθαρίσεις ἐλλειπεῖς
καὶ ἐπιβαρυνούσας αὐτὸν μὲ δαπάνας καὶ ἐκπτώσεις ἀσυνήθεις
καὶ ἀναποδείκτους, περὶ δὲ τῶν ἄλλων 5 φορτίων οὐδένα ἔδω-
σαν αὐτῷ λόγον, δι' ὃ ἠναγκάσθη νὰ κινήσῃ κατ' αὐτῶν, τὴν
ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1864 ἀγωγὴν του, ἐνώπιον τοῦ ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου, ζητῶν ἵνα
ὕποχρεωθῶσιν εἰς λογοδοσίαν, καὶ κατὰ τὸ ἐξ αὐτῆς προκύψον
ἀποτέλεσμα νὰ τῷ ἀποδώσωσι πρὸς ἐξόφλησιν τῶν δοσοληψιῶν
τῶν, 14738 Ὁθωμανικᾶς λίρας. Οἱ Κύριοι Γ. καὶ Ν. Ζαρίφης
χωρὶς νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον, ἀπῆν-
τησαν κατὰ τῆς ἀγωγῆς δι' ὑπομνήματος, παραστήσαντες ὅτι
ἡ Ἑταιρίᾳ τῶν, ὡς ἔχουσα καὶ μέλη Ὁθωμανικῆς ὑπηκοότητος,
δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν δικαιοδοσίαν. Ὁ
Κύριος Δ. Κανισκέρης εὐρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ
κινήσῃ καὶ ἄλλην ἀγωγὴν κατὰ μόνον τοῦ Κυρίου Γεωργίου
Ζαρίφη, κατὰ τὴν 31 Αὐγούστου 1864, διότι οὗτος διὰ μηνύ-
σεώς του, τῆς 14/26 Ὀκτωβρίου 1863, ὑπογραφείσης ὑπὸ τοῦ
Γ. Ζαφειροπούλου ὡς πληρεξουσίου του, τὸν κατήγγειλεν εἰς τὴν
Ἑλληνικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείαν, ἐπὶ ληστεύσει
2000 λιρῶν Ὁθωμανικῶν ἀνηκουσῶν αὐτῷ δῆθεν, καὶ ἐζήτησε
τὴν τε καταδίωξίν του καὶ τὴν κατάσχεσιν ἀπάσης τῆς κινη-
τῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας του. Ἡ δὲ Πρεσβεία παρήγγειλεν
διὰ πράξεώς της, καὶ ὁ ἐν Βάρνη ἑλληνικὸς Πρόξενος ἐξετέλεσε
τὴν σύλληψιν καὶ τὴν βιαίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταφο-
ρὰν αὐτοῦ, τὴν δὲ περιουσίαν του κατέσχε, συνισταμένην εἰς
ἐμπορεύματα, σιτηρὰ, σάκκους, καὶ διάφορα ἄλλα ἐντὸς τῶν

ἀποθηκῶν του, εὑρεθέντα πράγματα, καὶ ἐξεποίησεν αὐτὴν ἐπὶ δημοπρασίας ἄνευ τῆς τηρήσεως νομίμων διατυπώσεων. Μετενεχθεὶς δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Δ. Κανισκέρης ὑπεβλήθη εἰς ἀνάκρισιν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐλληνικῶν ἀρχῶν καὶ ἰδίως τοῦ Παρέδρου Κυρίου Σακοπούλου ὡς ἀνακριτοῦ, καὶ ἐφυλακίσθη ἀμέσως μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1363· ἀλλ' ἐκ τῆς ἀνακρίσεως δὲν προέκυπτε τι κατ' αὐτοῦ, καὶ προσεδοκᾶτο ἡ ἀπόλυσίς του, ὅτε ἄνευ φαινομένου τινὸς λόγου, καὶ συνεργείᾳ τοῦ Γ. Ζαρίφη παρεδόθη ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἀρχὴν, καὶ ἀπήχθη εἰς τὰς Τουρκικὰς φυλακὰς, ἔνθα ἐκρατήθη πέντε μῆνας, μὲ κίνδυνον τῆς υἱείας καὶ ζωῆς αὐτοῦ. Καὶ τέλος ἀπελύθη τῶν φυλακῶν διὰ πράξεως, ὑπὸ χρονολογίαν 16 Σαμπάν 1280, τῆς ἀρμοδίας Τουρκικῆς ἀρχῆς, ἥτοι τοῦ Συμβουλίου τῆς ἀστυνομίας· ἀπήτησε δὲ δι' ὅλα ταῦτα νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ Κύριος Γεώργιος Ζαρίφης νὰ τῷ ἀποδώσῃ λόγῳ ἀποζημιώσεως λίρας 21000. κτλ.

Ἡ προσαφθεῖσα πρᾶξις τῷ Κυρίῳ Δ. Κανισκέρῃ περὶ ἧς ὁ λόγος, κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ Γεωργίου Ἐλευθεριάδου ὑπαλλήλου τοῦ Κυρίου Ζαρίφη, μετενεγκόντος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως λίρας 2500, ἵνα δοθῶσι τῷ Κανισκέρῃ ἐκ διαλειμάτων, συνίσταται εἰς τὸ ὅτι Φωτεινὸς τις πρῶτην ἐμπορικὸς ὑπηρέτης τοῦ Ζαρίφη λαβὼν τὴν περιέχουσαν τὰς 2500 λίρας τζάνταν, τῇ συναινέσει τοῦ Ἐλευθεριάδου ἵνα οὗτος ἐλαφρωθῇ τοῦ βάρους, προηγήθη, ἀφῆκε δὲ αὐτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κανισκέρῃ, ὅστις ἐποίησατο χρῆσιν τῶν λιρῶν, εἰς πληρωμὴν διαφορῶν πιστοτῶν του. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἠρνήθη ὁ Κανισκέρης, διατεινόμενος ὅτι τὰς λίρας εἶχε λάβει αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἐμπορικὸν οἶκον, διὰ νὰ συμπληρώσῃ ἐν φορτίον, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐδήλωσεν εἰς τὸν Ἐλευθεριάδην ἐν Βάρνῃ, ὅτι πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ τῷ σταλῶσιν ἄλλα χρήματα, καὶ ὁ Φωτεινὸς ἐβεβαίοντο ὅτι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κανισκέρῃ ἐξελθόντος τοῦ πλοίου, ἔλαβε καὶ μετέφερε ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ τὴν τζάνταν. Συνεπεία τούτων καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς ἀρχῆς γενομένων ἀνακρίσεων, ἐπῆλθεν ἡ ἄνω μνησθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Τουρκικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀστυνομίας.

δι' ἧς τοῦτο παρεδέχθη ὅτι ὁ Κύριος Κανισκέρης δι' ἀνοι-
κείου τρόπου οἰωνεὶ ἀπάτης λαβὼν τὰ χρήματα διέθεσεν αὐ-
τὰ, καὶ ἀπεφάσισεν νὰ εἰσπραχθῶσι παρὰ τῶν λαβόντων αὐτὰ,
καὶ παρακατατεθῶσιν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἀφοῦ δὲ θεωρηθῶ-
σιν ἐν τῷ ἐμποροδικεῖῳ οἱ μεταξὺ τῶν διαφερομένων λογαρι-
σμοί, νὰ δοθῶσιν τὰ εἰσπραχθησόμενα χρήματα εἰς ὄντινα ἀ-
ποφασισθῇ.

Τὸ δὲ Προξενικὸν ἐλληνικὸν Δικαστήριον διὰ τῶν ἀποφάσε-
ων του ὑπ' Ἀρθ. 346. καὶ 447. ε. ε. ἀπεφάσισε, ἐπὶ μὲν τῆς
περὶ λογοδοσίας ἀγωγῆς ὅτι εἶναι ἀναρμόδιον, ὡς ὑπαγομένης
δῆθεν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν δικαιοδοσίαν· ἐπὶ δὲ
τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς, ὅτι εἶναι αὕτη ἀπαράδεκτος
λόγῳ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀπευθυνθῇ κατὰ τοῦ ἠθικοῦ τῆς ἐταιρίας
Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης προσώπου καὶ ὡς πρὸς τὸ ὅποιον
τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον εἶναι δῆθεν ἀναρμόδιον, καὶ ὅτι ἡ
καταγγελία ἐγένετο εὐλόγως κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Τουρκικοῦ
Συμβουλίου τῆς Ἀστυνομίας, καὶ κατὰ καθῆκον ἐπιβαλλόμενον
δῆθεν εἰς πάντα πολίτην κατὰ τὸ Ἀρθρ. 146 τῆς Ποιν. Δικο-
νομίας, οὐδόλως δὲ τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον ἔθιξεν τὴν οὐσί-
αν τῶν ὑποθέσεων τούτων.

Ὅθεν ζητεῖται κατὰ πόσον αἱ ἀποφάσεις αὗται εἰσὶν βάσι-
μοι, καὶ ἂν αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Κυρίου Δ. Κανισκέρη ἔχονται
ὑποστάσεως.

Ἀπαντῶμεν.

Α'. Ὡς πρὸς τὴν περὶ λογοδοσίας ἀγωγὴν.

Ὅτι αἱ διατάξεις 17 § 4, 145 § 4 Πολ. Δικονομίας καὶ 18
καὶ ἐπόμενα τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου, οὐδεμίαν ἔχουν ἐπιρροὴν εἰς
τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου περὶ ἀναρμοδιότητος ζητήματος.

Ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 13 τοῦ Προξενικοῦ Νόμου, καὶ ἄρθ. 24
ἐδ. 2. τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐμπορικῆς συνθήκης,
αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων διαφοραὶ, ὑπάγονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν
δικαιοδοσίαν· τοῦτο δὲ εἶναι δικαίωμα παραχωρηθὲν τῇ Ἑλ-
λάδι καὶ τοῖς ἄλλοις εὐνοουμένης ἔθνεσι, ὑπὸ τῆς Τουρκίας,
εἰς οὐδένα ὑποβαλλόμενον περιορισμόν· ἐὰν τοιοῦτος τις περιο-

ρισμός υπεβάλλετο, ἤθελεν ἐπιβληθῇ ῥητῶς καὶ καθαρῶς ἀναμφισβολίας δὲ ὑπαρχούσης, ἡ συνθήκη, ἥτις πρὸς τὸ συμφέρον ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἀνεξαίρέτως ἐγένετο, ἐρμηνεύεται κατὰ τῆς Τουρκίας, τῆς παραχωρησάσης τὸ προκείμενον ἑτεροδικίας δικαίωμα, καθότι, κατὰ Νομ. 39 Πανδ. de pactis (2. 14) placet pactionem obscuram, iis nocere in quorum potestatem fuit legem apartius conscribere.) Τοῦτο ὑποστηρίζει καὶ ὁ Dalloz. Traité diplomatique· εἰς τὸν ἀριθμὸν 143 λέγων, l'interprétation doit être faite contre celui qui donne parcequ'il est censé avoir donné sans restriction, tout ce qui comporte la nature de la chose donnée. Βεβαίως ἐὰν ἡ Τουρκία διανοεῖτο νὰ ἐξαίρῃ τῆς παραχωρηθείσης εἰς τοὺς Ἕλληνας ἑτεροδικίας τὰς ὑποθέσεις ἐν αἷς, δύνανται μὲν νὰ μετάσχωσι καὶ ὀθωμανοὶ, χωρὶς ὅμως νὰ τρέχωσι κίνδυνόν τινα ἢ φόβον ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Προξενικῶν ἀποφάσεων, ὥρριλε καὶ ἤθελε φροντίσει νὰ ἐκτεθῇ ῥητῶς καὶ σαφῶς ἐν τῇ συνθήκῃ ἡ περὶ τούτου ἐξαίρεσις, ἀλλὰ δὲν ἔπραξεν οὕτω, ἀρκεσθεῖσα εἰς τὴν παρ' ὅλοις τοῖς ἔθνεσι ἀναμφισβήτητον ἀρχὴν ὅτι ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ ἑαυτῆς, ἀποφάσεις τοιαῦται δὲν δύνανται νὰ ᾤσιν ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἐκτελεσταὶ κατὰ τῶν ὑπηκόων της, εἰμὴ ἐὰν ἤθελε τὸ ἐπιτρέψῃ καὶ καθόσον ῥητῶς ἤθελε τὸ ἐπιτρέψει. Ὅτι αἱ συνθήκαι ἐρμηνεύονται κατὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν Dalloz αὐτόθι N. 147. les traités de nation à nation s'apprecient par leurs effets réels, et non seulement par la lettre de leurs texte affectent les intérêts des parties par leurs résultats et non par leurs formes etc· ἐπομένως καὶ ἂν συμπεριληφθῇ Ὀθωμανός τις ἐν δίκῃ τινὶ, ὡς τὴν προκειμένην, ἡ συνθήκη δὲν κωλύει τὸ ἐλληνικὸν Προξενικὸν Δικαστήριον νὰ δικάσῃ, δηλοῦν ὡς ἐκ περισσοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει του, τὸν λόγον ὅτι αὕτη ἰσχύει μόνον καθόσον ἀφορᾷ τοὺς Ἕλληνας, οὕτω δὲ οὐδεὶς φόβος παραπόνων ἢ ἀντιτάσεως (rétorsion) ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει.

Ὅτι ἡ συνθήκη οὐδαμοῦ ἀναφέρει ὅτι αἱ ἔχουσαι μέλη ἑλληνικά καὶ ὀθωμανικά ἑταιρίαι εἰσὶ Τουρκικαὶ, οὐδ' ἔθιμόν τι ὑπάρχει περὶ τούτου, διότι καὶ ἡ Προξενικὴ ἀπόφασις ἤθελε τὸ ἀναφέρει εἰάν ὑπῆρχε, ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχε, ἔπρεπε νὰ εἰσῆχθῃ μὲν τὴν συνθήκην, συναφθεῖσαν τὸ 1855 ἔτος πρὸς κατάργησιν τῶν προῖσχυόντων κανόνων, καὶ οὐδεμίαν περὶ ἐθίμου μνείαν ἐξαιρετικὴν ποιοῦσαν.

Ὅτι οἱ Κύριοι Γεώργιος καὶ Νικόλαος Ζαρίφης ἐξ ὧν μάλιστα ὁ Γ. Ζαρίφης διὰ τῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Πρεσβείαν μηνύσεώς του, ἀνεγνώρισε τὴν ἑλληνικὴν Δικαιοδοσίαν, Ἕλληνες ὄντες δὲν ἠδύναντο νὰ προτείνωσι τοιαύτην ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος, προκειμένου μάλιστα περὶ λογοδοσίας, ἐξ ἧς ἤθελεν ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν ἐναργέστερον, προκύψει ἡ ἀλήθεια. Ἡ πρότασις τῶν δὲ αὐτῶν, καὶ ἡ εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς ἐπιμονή των, ὡς καὶ ἡ τοῦ Κυρίου Ζαφειροπούλου, ὅστις καθὼς Ἕλληνα τὸ γένος ἠδύνατο νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἑλληνικὴν δικαιοδοσίαν, λησμονῶν τὴν ὀθωμανικὴν ὑπηκοότητά του πρὸς στιγμὴν, χωρὶς κίνδυνον ἐντεῦθεν τοῦ νὰ ἀναμιχθῇ τὸ Διβάνιον καὶ κινδυνεύσῃ τὸ ἑλληνικὸν Κράτος ἢ Πατρίς! εἰσὶ τεκμήρια κατ' αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Κυρίου Κανισκέρη· εὐλόγως δύναται πᾶς τις νὰ εἰκόσῃ ὅτι ἐφοβήθησαν, αὐτοὶ, οἱ καθ' ὅλα ἐν Τουρκίᾳ ἰσχυροὶ, τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, ὡς παρέχουσιν ἐγγυήσεις, ἐπιστήμης, ἀκριβείας, ἀμεροληψίας, ἀνεξαρτησίας καὶ τιμιότητος.

Ὅτι καὶ ἂν κλεισθῶσιν αἱ θύραι τῶν Προξενικῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, τῷ Κανισκέρῃ, ἔχει οὗτος τὸ Ἄρθ. 28 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ δύναται καὶ ἐνταῦθα νὰ ἐναγάγῃ τὴν ἑταιρίαν, καὶ ἂν Τουρκικὴ ἤθελεν αὕτη χαρακτηρισθῇ, νὰ ἐκτελέσῃ δὲ κατὰ τῶν Ἑλλήνων Ζαρίφη τὰς Ἑλληνικὰς ἀποφάσεις, νὰ εἴπῃ δὲ ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὴν Τουρκίαν, τὰ λόγια τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας *on ne peut dire qu'un gouvernement soit injuste, et s'expose à des represailles méritées, quand il ne fait aucune exception de personnes, et qu'il place les étrangers pour l'exercice de*

leurs intérêts privés, dans la même position que ses nationaux, rejet 10 Août 1813· ὅτι ἐπομένως αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Κανισκέρη, χορηγήσαντος 19 φορτία, καὶ λαβόντος μόνον λίρας 64500 κατὰ τὴν ἰδίαν τοῦ Ζαφειροπούλου κατάθεσιν τεκμαίρονται βάσιμοι, καὶ οὕτως ἢ ἄλλως δύνανται νὰ ἐπιδιωχθῶσιν ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων.

Β'. Ὡς πρὸς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν.

Ὅτι, καὶ ἂν ἀναρμόδιον ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον ὡς πρὸς τὴν ἐταιρίαν, οὐχ' ἦττον κατὰ τοῦ Γ. Ζαρίφη Ἑλληνας ἡ ἀγωγὴ αὕτη καλῶς εἰσῆχθη, καθὼς προσωπική· εἶναι δὲ ἀνυπόστατος ἡ αἰτιολογία τῆς Προξενικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐναχθῇ πρῶτον ἡ ἐταιρία, καθ' ὅσον ἡ καταγγελία εἶναι ἔργον προσωπικὸν τοῦ Κυρίου Ζαρίφη.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ Δ. Κανισκέρη κατὰ τῶν μελῶν τῆς ἐναγομένης Ἑταιρίας, εἴτε ὅλων, εἴτε τινῶν μόνων, προέρχεται ἐξ αἰτίας ποινικῆς, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ ποινικοῦ δικαίου οὐδέποτε τὰ ἠθικὰ πρόσωπα πράττουσιν ὡς τοιαῦτα ἀξιόποινον πράξιν, ἀλλὰ καὶ ἂν ὅλα τὰ μέλη, τὰ τὸ ἠθικὸν ἀπαρτίζοντα πρόσωπον, συμπράξωσιν εἰς τὸ ἀδίκημα, εἴτε ὡς συναυτουργοὶ, εἴτε ὡς συνεργοὶ, ἕκαστον τῶν μελῶν τούτων ἀτομικῶς εὐθύνεται εἰς τὸ διαπραχθὲν ἔγκλημα, συνάγεται ὅτι ὁ Κανισκέρης συκοφαντηθεὶς, καὶ ἐπὶ τῇ συκοφαντίᾳ ταύτῃ ὑποστὰς ζημίας, ἡδύνατο ἔνθεν μὲν ποινικῶς νὰ μηνύσῃ, ἔνθεν δὲ τὴν πολιτικὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν νὰ ἐγείρῃ καθ' ἐνὸς ἐκάστου τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας χωριστὰ ἐνώπιον τῆς, διὰ τὴν διάφορον ἐκάστου αὐτῶν ἐθνότητα, ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς, ἄρα σφάλλει ἡ ἀπόφασις τοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως ἀποφαινομένη, ὅτι ὥφειλεν ὁ Κανισκέρης νὰ ἐναγάγῃ πρῶτον τὴν Ἑταιρίαν, ἐνῶ μάλιστα ἂν τοιοῦτόν τι ἔπραττεν ἢ θελε περιπέσῃ εἰς λάθος, διότι ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, οὐδέποτε ἠθικὸν πρόσωπον ὡς τοιοῦτον, πράττει ἀδίκημα, μὴ πράττον δὲ οὐδ' εὐθύνεται ἐπὶ ἀδικήματι.

Ὅτι δύναται πᾶς τις νὰ καταγγείλῃ κατὰ τὴν διάταξιν 146 Ποιν. Δικογομίας τὰ ἐγκλήματα, ἀλλ' ὅταν ᾖ βέβαιος περὶ

ἥς ἐκτελέσεως αὐτῶν· ἄλλως ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, καὶ ἐξ ἀπλῆς ἀμελείας καὶ ὀλιγωρίας ἐγένετο διὰ τῆς μηνύσεως τοῦ παραίτιος τῆς βλάβης, τοῦ καταγγελθέντος προσώπου. Ὅτι ἡ προσαφθεῖσα τῷ Κυρίῳ Κανισκέρῃ πρᾶξις τῆς ληστείας, διότι κατὰ Νόμον ἡ βιαία ἀφαίρεσις ξένης περιουσίας εἶναι ληστεία, δὲν ἔχεται ὑποστάσεως τινὸς, ὡς εὐλόγως δύναται τις ἀεικάζειν, ἐκ τῆς γενομένης ἀφαιρέσεως τῆς ἀνακρίσεως ἀπὸ τῆς ἐλληνικῆς δικαιοδοσίας, καὶ τοι γενομένης κατὰ πρῶτον τῆς μηνύσεως ὑπὸ τοῦ Ζαφειροπούλου ὡς ἐπιτρόπου τοῦ Ζαρίφη εἰς τὴν ἐλληνικὴν Πρεσβείαν, καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Τουρκικὴν ἀρχήν, ὡς ἐπηρεαζομένην εὐκόλως καὶ αὐθαίρετον· ἥτις μολοντοῦτο, καίτοι ἐνδιαφερομένων τῶν παρ' αὐτῇ ἰσχυρῶν Κυρίων Ζαρίφη, δὲν ἐθεώρητε διὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τῆς τὴν προσαφθεῖσαν τῷ Κυρίῳ Κανισκέρῃ πρᾶξιν, ἐγκληματικὴν, καὶ διέταξε νὰ κατατεθῶσιν τὰ περὶ ὧν ἡ ἔρις χρήματα εἰς τὴν ἀστυνομίαν, νὰ ἀποδοθῶσιν δὲ ἐν καιρῷ εἰς ὄντινα ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου, ἥτοι εἰς ὄντινα ἀνήκουν, μὴ ἐμπιστευθεῖσα καὶ τοὺς πλουσίους καὶ ἰσχυροὺς Κυρίους Ζαρίφη, ὅθεν ὁ Κανισκέρης ὑποστὰς πολὺμηνον φυλάκισιν, αὐθαίρετον ἐκποίησιν τῆς περιουσίας του, διακοπὴν τοῦ ἐμπορίου του, κλονισμὸν τῆς ἐμπορικῆς πίστεώς του κλπ. δικαιοῦται κατὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ν' ἀποζημιωθῇ.

Ὅτι ἡ κακὴ πίστις τῶν Ζαρίφη εἰκάζεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, μολονότι χάριν, αὐτῶν, προθυμοτάτη καὶ αὐστηροτάτη ἐδείχθη ἡ ἐλληνικὴ Ἀρχή, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε οὐδὲ ἀπολογίαν ἐπέτρεψεν ὁ ἐν Βάρνη ὑποπρόξενος εἰς τὸν Κύριον Κανισκέρην, ἐπιστρέψας αὐτῷ τὴν περὶ τούτου αἵτησίν του, δι' ἧς τὸν παρεκάλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν ἐλληνικὴν Πρεσβείαν ἀπολογητήριον αὐτοῦ ἀποτόμως μὲ τὴν γραπτὴν ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς του σημειώσιν «ἀπορρίπτεται ἡ αἵτησίς σας καὶ ἐπιστρέφεται αὐθημερόν» μολοντοῦτο οἱ Κύριοι Ζαρίφη ἐπεκαλέσθησαν διὰ τοῦ Ζαφειροπούλου τῆς Τουρκικῆς ἀρχῆς τὴν μεσολάβησιν. !!!

Δι' ὅλα ταῦτα γνωμοδοτοῦμεν

Ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐλληνικοῦ ἐν Κωνσταντινου-

πόλει Γενικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου εἰσὶ μεταρρύθμιστέαι
ὕπὲρ τοῦ Κυρίου Δ. Κανισκέρη.

Ἀθῆναι, 12 Δεκεμβρίου 1864.

Οἱ Δικηγόροι

N. I. Σαρίπολος.

Π. Καλλιγᾶς.

Εὐστ. Ἡλιόπουλος.

Γ. Α. Ῥάλλης.

Κωνστ. Κυπριάδης.

N. Στεφανίδης.

Ἐπικυροῦται ἡ γνησιότης τῶν ἀνωτέρω ὑπογραφῶν τῶν
παρ' ἅπασιν τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις δικηγόρων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1865.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν

Σ. Ἀναστασιάδης.

Μετὰ τὰ ἐκτεθέντα δέον νὰ γίνη γνωστὴ καὶ ὁλό-
κληρος ἡ ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν, ὡς προανέφερα, ἐκ
Βάρνης ἔγραψα, ἅμα ἀρξαμένης τῆς καταδιώξεώς μου, ὡς
καὶ τὸ σύγχρονον τηλεγράφημά μου, διὰ νὰ ἐννοήσῃ πᾶς
τις ἐναργέστερον ποία ἦτο τότε ἡ ἀπέναντι τῶν Κυ-
ρίων Ζαρίφη καὶ Ζαρειφοπούλου θέσις μου. Ἐνῶ διὰ πο-
σὸν ἀσήμαντον καὶ ἄνευ ἀφορμῆς μὲ κατεδίωκον, τέσ-
σαρα ἄλλα φορτῖα μου συνιστάμενα ἐκ Κριθῆς Κοιλῶν
91688 καὶ Σίτου Κοιλῶν 20840 ἦσαν καθ' ὁδὸν, τὰ
ὁποῖα ἐπίσης ἐναντίον τῶν διαταγῶν μου παραλαβόντες
διέθεσαν, χωρὶς καὶ περὶ τούτων νὰ ἔχουν διάθεσιν νὰ
μοὶ δώσουν λόγον.

Ἴδου ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολή.

Κύριοι Ζαφ. καὶ Ζαρίφη!

Ἐν Βάρνη, τῇ 19/31 Ὀκτωβρίου 1863.

Σᾶς βεβαιῶ τὰς προλαβούσας μου τῶν 7/19 καὶ 12/24
πνέοντος τῶν ὁποίων τὴν ἀπάντησιν ὕστεροῦμαι.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὅσα ἀπεπειράθητε καὶ ἐνηργήσατε κατὰ
τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεώς μου, καὶ ὡς ἐμπόρου καὶ ὡς πολίτου,
ἄνευ λόγου καὶ νομίμου τίτλου, καὶ δι' ὅσα ἀκόμῃ ἐξέτελεσε

ταῦθα κατὰ διαταγὴν σας ὁ Γ. Ἐλευθεριάδης τὸν ὁποῖον εἶ-
χον δεχθῇ ὡς βοηθὸν τῶν πράξεών μου μισθοδοτούμενον παρ' ἐ-
μοῦ, ἐπιφυλάττομαι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι να ἐξασκήσω ἐναντίον
ὑμῶν καὶ καθ' οὗτινος ἄλλου ἀνήκει, πᾶν ὅ,τι ὁ Νόμος καὶ τὸ
Δίκαιον μου χορηγοῦν, καὶ τότε θέλει διακριθῇ πανδήμως
Τίμιος ἀπὸ τὸν Δόλιον.

Λάβετε δὲ εἰς καλὴν σημείωσιν ὅτι διὰ τὰ καθ' ὁδὸν τρία Κρι-
φορτία μου καὶ ἐνὸς Σιτοφορτίου, καὶ διὰ ταύτης μου σᾶς
ἐμποδίζω ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργήσετε τὸ παραμικρὸν περὶ τῆς ἐκ-
ποιήσεώς των· ὅταν μὲ εἰδοποιήσετε τὸ φθάσιμόν των εἰς τὰ
μέρη διὰ διαταγὰς, τότε μόνον θέλω σᾶς δώσῃ τὰς ὁδηγίας
μου· εἰς κάθε ὅπως παραβίασιν τῆς ῥητῆς ταύτης ἐντολῆς μου,
θεωρῶ ὑμᾶς, καὶ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Μασσαλίᾳ Καταστήματά
σας ἀλληλεγγύως ὑπευθύνους ὡς πάντοτε πρὸς ἐμέ.

Ἐνεκα τῶν διαδραματισθέντων πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν
συμβάντων μου, ἀπὸ κακὴν πρόθεσιν σας, δὲν θέλω ἀναμιχθῇ
τελείως εἰς τὴν φέρτωσιν τοῦ Μεκλεμβουργικοῦ Barch Anne
Howitz καὶ λάβετε πρόνοιαν νὰ τὸ φορτώσῃτε.

Ὁ ἐντολοδότῃς σας

Δ. Π. Καρισκέρης.

Ἴδου καὶ τὸ ὡς εἴρηται Τηλεγράφημά μου.

Κύριοι Ζαρ. καὶ Ζαρίφη!

Αὐθιμερόν.

Σᾶς ἐπικυρῶ τὴν ἐπιστολὴν μου μὲ τὸ σημερινόν Αὐστρια-
κόν. Γνωρίζω καλῶς ὅτι ὑμεῖς καταγίνεσθε διὰ τρόπου σκλη-
ροῦ καὶ ἀπανθρώπου εἰς δυσφήμησιν τῆς παρὰ τῷ κοινῷ ὑπο-
λήψεώς μου· τούτου ἔνεκα εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην πρὸς
ἀποφυγὴν παντὸς σκανδάλου ν' ἀναθέσω εἰς ὑμᾶς τὴν φροντίδα
πρὸς ἀνεύρεσιν τρόπου καταλλήλου δημοσίας ικανοποιήσεως τῆς
προσβληθείσης ὑπολήψεώς μου, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐθυσίασα τὸ
πᾶν εἰς κάθε ἐμπορικὴν κρίσιμον περίστασιν, καὶ τοῦτο ἔπραξα
κατὰ συνείδησιν· τοσοῦτῳ δὲ μᾶλλον θέλω ἐπιμείνει εἰς τὴν

παροῦσαν περίστασιν ἣν ὑμεῖς κακῶς ἐκτιμήσαντες τὰ πράγματα, ἐκ προθέσεως ἀσυγγνώστου ἐξηγεῖσθε καὶ προεκαλέσατε.

Μὲ πρῶτον ἀτμόπλοιον ἀποστείλατέ μοι 1500 λίρας ἀπέναντι λογαριασμοῦ μου.

Ἀναμένω ἀπάντησιν.

Καρισκέρης.

Ὡς προεῖπον, σκοπὸν εἶχον ἐνταῦθα νὰ παύσω, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ, συζητηθεισῶν τῶν ὑποθέσεών μου ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, ἀπεφάσισα νὰ προσθέσω εἰς τὴν ἐκθεσὶν μου καὶ περὶ τῶν ἐκδοθεισῶν Ἀποφάσεων τὰ ἐπόμενα.

Διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 ε. ε. ἀποφάσεως μετερρύθμισθη ἡ ἀφορῶσα τὴν περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Γ. Ζαρίφη ἀγωγὴ μου ἀπόφασις τοῦ Προξενικοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως, ἀπερρίφθησαν αἱ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεις τοῦ Ζαρίφη, καὶ διετάχθησαν ἀποδείξεις περὶ τῆς οὐσίας.

Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 ε. ε. ἀποφάσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσις, κατὰ πλειονοψηφίαν, στηριχθεῖσαν κυρίως εἰς τὴν κακῶς ἐφαρμοσθεῖσαν καὶ ὑπὸ καὶ Προξενικοῦ Δικαστηρίου ἀρχήν, ὅτι, ἐν Τουρκίᾳ ἡ Προξενικὴ δικαιοδοσία εἶναι ἐξαιρετικὴ.

Ἀλλ' οἱ λόγοι τῆς μειονοψηφίας (ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ὁποίας εἶνε ὁ λίαν εὐσυνείδητος καὶ ἀνεξάρτητος τὸν χαρακτῆρα Κύριος Π. Σπηλιάδης Πρόεδρος τοῦ Ἐφετείου, διότι εἶδον τὸ σχέδιον ἐν τῇ δικογραφίᾳ, διὰ χειρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ὥς ὅλοι οἱ ἰδόντες αὐτὸ μὲ ἐβεβαίωσαν) ἱκανοποιοῦσιν δεόντως τὴν δικαιοσύνην, καὶ δεικνύουν τίνες οἱ ἐπὶ πατριωτισμῷ καὶ φιλογενείᾳ καυχώμενοι Ζαρίφαι καὶ Ζαφειρόπουλος.

Ἴδου ἡ σκέψις τῆς μειονοψηφίας.

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικὰ Προξενικὰ Δικαστήρια εἰσὶν ἀρμόδια νὰ δικάζωσιν οὐχὶ

μόνον τὰς μεταξὺ Ἑλλήνων διαφορὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς μεταξὺ τούτων καὶ ὑπηκόων ἄλλων δυνάμεων, ὡς καὶ Ὀθωμανῶν, ἀρκεῖ μόνον οἱ Ἕλληνες νὰ ᾧσιν ἐναγόμενοι, καθότι ὁ Ἕλλην οὐδόλως δικαιούται ν' ἀποφύγῃ τὸν φυσικὸν τοῦ φόρον προσάπτων οὕτω μῶμον εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς ἐθνικότητός του, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἐναγθεῖσα ἐταιρία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφη διευθυνομένη ὑπὸ τῶν Γεωργίου Ζαρίφη, Νικολάου Ζαρίφη καὶ Γεωργίου Ζαφειροπούλου ἀρμοδίως ἠνοίχθη ἐνώπιον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου, ἥτοι ἐν ᾧ τόπῳ ἔχει τὴν ἑδραν τῆς· διότι οἱ δύο πρῶτοι διευθύνται αὐτῆς εἰσὶν ἀναμφισβητήτως Ἕλληνες καὶ ὡς τοιοῦτοι δὲν ἠδύναντο καὶ αὐτοὶ νὰ προτείνωσι τὴν τῆς ἀναρμοδιότητος ἐνστάσιν λόγῳ ὅτι ὁ εἰς τῶν διευθυντῶν, ὁ Γεώργιος Ζαφειρόπουλος, ὁ σιωπήσας ἐντελῶς καὶ μὴ ἐμφανισθεὶς, μήτε ἀπολογηθεὶς εἰς τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον εἶναι ὑπήκοος Ὀθωμανὸς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὁποίου θέλουν νὰ καλυφθῶσιν ἀποφεύγοντες τὸν φυσικὸν καὶ νόμιμον δικαστὴν τῶν· διότι καὶ ἂν ὁ Γεώργιος Ζαφειρόπουλος εἶναι Ὀθωμανὸς ἀναγκαίως ὑπεβλήθη εἰς τὸν φόρον τῶν δύο ἄλλων Διευθυντῶν τῆς Ἑταιρίας καθ' ὅσον οὐδεὶς ἰσχυρισμὸς ἐγένετο ὅτι διὰ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑταιρίας ἢ ἄλλως ἐγνωστοποιήθη εἰς τὸ κοινὸν ὅτι ἡ Ἑταιρία αὕτη διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς ὑπάγεται εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν δικαιοδοσίαν ὡς ἐκ τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος, τὴν ὁποίαν εἰς τῶν διευθυντῶν αὐτῆς ὁ Γεώργιος Ζαφειρόπουλος ἔχει· τούτου δὲ μὴ γενομένου τεκμαίρεται ὅτι οὗτος ὑπεβλήθη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δύο, καθ' ὅσον μάλιστα οὗτοι οὐδόλως ἰσχυρίσθησαν ὅτι τὸ ἐπικρατέστερον αὐτῶν πρόσωπον κατὰ τὰ κεφάλαια ἦν τὸ τοῦ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἄλλως καὶ ἂν οὗτος δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἄλλων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμπαραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὸν φόρον τοῦ καὶ τοὺς ἄλλους, ὥστε ἡ ἀγωγή τοῦλάχιστον κατὰ τούτων τῶν δύο Γεωργίου Ζαρίφη καὶ Νικολάου Ζαρίφη ὡς διευθυντῶν τῆς αὐτῆς Ἑταιρίας καλῶς εἰσέχθη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Προξενικὸν Δικαστήριον, δὲν ἔχει δὲ

σημασίαν τινά ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος τῆς ἀρρυθδιότη-
τος ὅτι ἡ Ἑταιρία εἶναι ἠθικὸν πρόσωπον, διότι καὶ αὕτη ἔχει
τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς καὶ δι' αὐτῶν ἐνάγεται, δὲν εἶναι δὲ
ἀπολύτως ἀναγκάσιον νὰ ᾧσιν ὅλα τὰ πρόσωπα τῶν διευθυντῶν
εἰς τὴν δίκην, καθ' ὅσον καὶ ἕκαστον αὐτῶν παριστᾷ τὴν Ἑ-
ταιρίαν, ἐπομένως ὁ Ὁθωμανὸς ὑπήκοος ἡδύνατο τὸ πολὺ νὰ
τεθῇ ἐκτὸς τῆς δίκης καὶ οὕτω νὰ προφυλάξῃ τὴν ἀνήκουσαν
αὐτῷ εἰς τὴν Ἑταιρίαν περιουσίαν του, ἂν ἡ ἀπόφασις ἀπέβαι-
νε κατὰ τῆς Ἑταιρίας.

Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην θέλομεν προσφύγει καὶ
εἰς τὸν Ἄ ρ ε ι ο ν Π ά γ ο ν, καὶ ἐπὶ τέλους εἰς τὰ ἐν
Ἑλλάδι Δικαστήρια, ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, ὅπου ἐπὶ
τέλους ἀφεύκτως οὐ μόνον ἠθικῶς ἀλλὰ καὶ πραγματι-
κῶς θέλομεν θριαμβεύσει.

Τὸν θ ρ ί α μ β ο ν τοῦτον, θ ρ ί α μ β ο ν ἠθικῆς καὶ δι-
καιοσύνης, φοβούμενοι εἰ Κύριοι Ζαρίφαι καὶ Ζαφειρό-
πουλος Ἕλληνες ὄντες καὶ χριστιανοί!!! ἀρνοῦνται
ἑαυτοὺς, ἀρνοῦνται Π α τ ρ ί δ α καὶ Π ί σ τ ι ν!!! ἂν
δὲν ἦσαν κακῆς πίστεως καὶ δὲν συνησθάνοντο ὅτι τὰ
πρὸς ἐμὲ ἀδικήματά των εἶναι τερατώδη καὶ εὐαπόδεκτα,
βεβαίως εἰς ἄλλα Δικαστήρια παρὰ τὰ Ἑλληνικὰ δὲν
ἤθελον στηρίζει τὰς ἐλπίδας των. Ἀλλ' «ὁ τῶν ἄλλο-
τρίων ἐρῶν μετ' οὐ πολὺ θρηνήσῃ τῶν ἰδίων ἀποστερού-
μενος» .

Ἐλπίζω τέλος ὅτι καὶ ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις
εἰς ἣν ἐκοινοποιήθη λεπτομερῆς τῶν ἀνωτέρω ἔκθεσις,
θέλει λάβει τὰ προσήκοντα μέτρα εἰς τὴν σοβαρὰν αὐτῇ
ὑπόθεσιν καὶ παράσχει συνάμα πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὴν
αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Κύριον Π. Δελιγιάννην, Πρέσβυν
ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἵνα δυνηθῇ διὰ τῆς ἐγνωσμένης
ικανότητός του καὶ δραστηριότητος, οὐ μόνον νὰ θέσῃ
φραγμὸν εἰς τὰ συμβαίνοντα ἀδικήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ
φέρῃ ριζικὴν τινα διόρθωσιν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐμ-
πορικοῦ γραφείου εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωσιν ἅπαντες
οἱ ἐν Τουρκίᾳ παρεπιδημοῦντες καὶ ἐμπορευόμενοι Ἕλλη-

νες ὅλας τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις περὶ τῆς δεομένης προστασίας τῶν ἑαυτῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἀμερολήπτου ἀπονομῆς τῆς Δικαιοσύνης, ὡς ἀρμόζει εἰς Ἕθνος ἀνεξάρτητον καὶ εὐνομούμενον· διότι οἱ Νόμοι πρέπει νὰ ᾔναι Σεβαστοὶ παντοῦ καὶ πάντοτε ἐξ ἴσου ἀπὸ τε τοὺς ἄρχοντας καὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχομένους κατὰ τὴν ἀξιωματικὴν ῥήτραν τοῦ Συνταγματικοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως μας.

Προτιθέμενος κατόπιν νὰ δημοσιεύσω καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην μέχρι τῆς ἀποπερατώσεώς της, προσκαλῶ κατ' ἐπανάληψιν, ὡς προεῖπον, καὶ τον ἀντίδικον, καὶ πάντα ἐνδιαφερόμενον νὰ μὲ διαψεύσωσι δημοσίᾳ μὲ τὴν ὑπογραφήν των, ἂν νομίζουν ὅτι ἐγὼ διέστρεψα καὶ κατὰ ἐν ἰῶτα ἢ μίαν κεραίαν τὴν ἀλήθειαν· ἃς μὴ δειλιάσωσι δὲ νὰ προβῶσιν εἰς τὸ στάδιον τῆς κοινῆς γνώμης, ἧς πρῶτος προεκάλεσα τὴν σεβαστὴν ἐτυμηγορίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 18 Ἰανουαρίου 1865.

Δ. Π. ΚΑΝΙΣΚΕΡΗΣ.

023336

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023336